ભગવાન કરુણાસાગરો વિજયતે

અતિ ઉગ્ર અનુભવ

દિવ્ય વાણી વિલાસ

ગ્રંથ

સત્ કૈવલ સાહેબ

:: પ્રકાશક ::

મહંતશ્રી સરજયુદાસજી ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી

શ્રીમંત કરુણાસાગર ભગવાનનું મંદિર, કરુણેશનગર સોસાયટી,
પુણા જકાતનાકા સર્કલ પાસે, કુંભાલ પાટીયા, સુરત.

શ્રી સત્‌કૈવલ સાહેબ

અતિ ઉગ્ર અનુભવ

દિવ્ય વાણી વિલાસ

ગ્રંથ

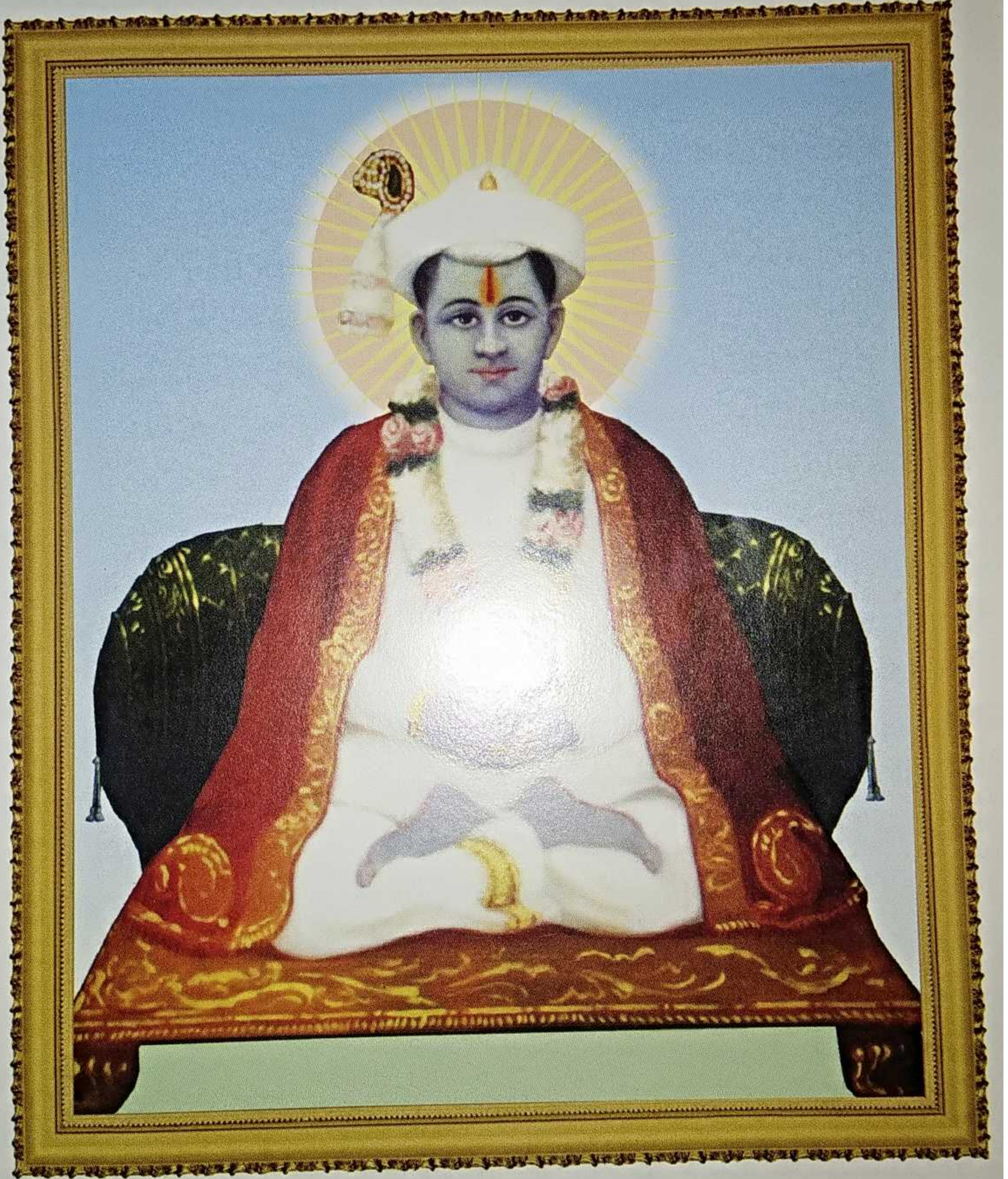
:: રચયિતા ::

પરમગુરુ શ્રીમંત કરુણાસાગર ભગવાન
તથા તેમના અખંડ ઉપાસક
શ્રી નરવેદ સાગર મહારાજ

:: પ્રકાશક ::

મહંતશ્રી સરજયુદાસજી ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી
સંતશ્રી નિર્મળદાસજી ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી
શ્રીમંત કરુણાસાગર ભગવાનનું મંદિર, કરુણેશનગર સોસાયટી,
પુણા જકાતનાકા સર્કલ પાસે, કુંભાલ પાટીયા, સુરત.

પરમગુરુ
શ્રીમંત કરૂણાસાગર ભગવાન

જુઓ નિજ તપથી તપ પ્રગટ રવિ,
મહા અજ્ઞ અરૂપ દિન રૂપ હવિ;
કહે કુવેર કૈવલ એમ અનુભવિ;
સતગુરૂ મલતાં જીવ દશા સંશેની ગ્રંથિ છૂટે

પ્રસ્તાવના

વિશ્વવંદ્ય, પરમવિશેષ, પરમશ્રેષ્ઠ, મહાન સમર્થ, સર્વજ્ઞ પરમગુરુ ભગવાન કરૂણાસાગરની અસીમ કૃપાથી "અતિ ઉગ્ર અનુભવ દિવ્ય વાણી વિલાસ" ગ્રંથની પ્રસ્તાવના લખવાનો યોગ પરમગુરુની પ્રેરણા દ્વારા અમારા અભ્યાસ અનુસાર કિંચિત પ્રયાસ કરવામાં આવેલ છે. દિવ્ય પરમગુરુ સર્વજ્ઞ હોઈ તેઓના વચનોમાં ભરચક કૈવલ જ્ઞાન સમાવેલું છે. અને અંશો તમામ અલ્પજ્ઞ હોવાથી યથાર્થ રીતે દરેક પદની પ્રસ્તાવના લખવી તે માટે એક દળદાર ગ્રંથ બની જાય તેથી સંક્ષેપ્તમાં અમારો પ્રયત્ન કરી પ્રસ્તુત કર્યો છે.

રવેણી પદમાં મનુષ્ય ઘાટની મહત્તા સમજાવેલી છે, અને દેવોને પણ દુર્લભ આ દેહ ભોગ વિલાસ માટે જ નથી મળેલો. ક્ષણભંગુર આ દેહ છે તેમાં રાજા કે રંક સર્વ કાળનો ચારો જ છે. તેથી આ દેહની મહત્તા સમજીને સદ્‌ગુરૂની શોધ કરવી જોઈએ જેથી ભવસાગર તરી શકાય, દયાળું સદ્‌ગુરૂદેવનું શરણ ગ્રહણ કરનારની મતિ આશા-તૃષ્ણાથી તીત હોય છે. વળી કામ ક્રોધાદિ અશુભ કરનાર સર્વ શત્રુ જેવા ગણી અહોનિશ સાવધાન રહી સર્વ ઈન્દ્રી-અંતઃકરણની માયાવી ભાવનાઓને ગુરુગમે ઉલટ માર્ગે ગમન કરાવીને સદ્‌ગુરૂના સત્ય શબ્દ ગ્રહી નિર્ભય જ્ઞાન સાગરમાં ગરક બની પરમાર્થ પૂરતા જગતમા વિચરે છે. જગતમાં રહેવા છતા તે વિલાસ તરફ ગમન કરતા નથી. જેમ કે બળેલી દોરડી (રાખ) અને તેમની ગતિ-મતિ અવિગત વિષે એકતા રાખે છે. એવા જીવન મૂકત દશાના પુરુષો અવિનાશી પદની જ ચાહના રાખે છે. આવા વિરલા સંતોનો જે મેળાપ કરવાના બદલે વિયોગ કરાવે છે. તેવા ઉપર કર્તા કૈવલ વિશ્વાસ ધરતા નથી, પરમ કૃપાળુ કહે છે કે ચૈતન ચિદ્ સ્વરૂપ ગુરુ મળ્યા તે કૈવલ પદ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. ખટ દર્શન પદમાં સેવકોને સંબોધીને કહે છે કે જગતના ફંદને ત્યજી ગુરુ ચરણમાં તમારૂ ચીત જોડો તેજ ઉત્તમ તિર્થ છે. ફકીરી ધારણ કરનાર હંમેશા પ્રણવની માળા જપતા હોય છે. પોતે ઓહંગ અને પતિ સોહંગ હોઈ નિર્ભય બની ચિંતન કરે છે, વળી અવધૂતનો અટપટો ખેલ દર્શાવ્યો છે. તેઓની સૂરતા નાશવંત અને જડ પદાર્થોથી પર અલખમાં જોડે છે. ચોથા પદમા બ્રહ્મજ્ઞાનીઓની અકળ ગતિ દર્શાવી છે. પદાર્થની આશા થી તિત સંન્યાસીઓ દંડ-કમંડલુ ધારણ કરી સહેજો વિચરે છે. ઈન્દ્રીઓનું દમન કરી ધર્મમય જીવન જૈન જતિઓ ગાળી જગત પિતાની માન્યતા ધરાવતા નથી. વૈરાગી પુરૂષો આઠ પ્રકારે

સ્ત્રીઓથી દૂર રહે છે. સ્વપ્નાંતરે તેઓ શરીરનું વિત્ત નષ્ટ કરતા નથી અને પાંચ પ્રકારના વૈરાગ્યમાં તિવ્ર વૈરાગ્યને શ્રેષ્ઠ કહ્યો છે. જે રાજા ગોપીચંદ ભરથરીના રૂપક આપી સમજાવ્યું છે. ભક્ત ભગવાનના ભરોસે તેની નૈયા છોડી ગદ્ ગદ્ કંઠે પ્રભુના યશોગાન ગાય છે. તેઓ ખટ દર્શનની ખટપટમાં ઉતરતા નથી. જગતના સર્વ ધર્મવાદીઓ જ્યારે સકર્તા સત્ કૈવલને ન ઓળખી શકયા અને આગવાજનો ઓરલ્યા પદના તરફ સંસારને વાળી દીધો ત્યારે સર્વજ્ઞ કૈવલ વેત્તા પરમ પુરૂષ દિવ્ય અંકુરી પાત્ર ધારણ કરી સકર્તા અદ્વૈત પદ પ્રાપ્તિનું જ્ઞાન પરમાર્થે જીવોને બક્ષ્યું છે. મહા પદ એટલે બ્રહ્મ પદ પામવા કેટલાક વૈરાગ્યનો વેશ ધારણ કરી જંગલમાં અને સ્મશાનમાં વસે છે. તથાપિ વારપાર વિનાના ચૈતનબ્રહ્મને કોઈ વિરલા સંતો જ જાણે છે. તે માટે ફકત વેદો વાંચવાથી પંડીતાઈ આવતી નથી. નિર્ગુણ બ્રહ્મ સદન વિશેથી જ દશ અવતારો તેની વાનગી રૂપે આવેલા છે. તેથી સમર્થ કુવેર સાહેબ કહે છે કે હે બ્રહ્મ જ્ઞાનીઓ હદ-બેહદની માન્યતા ત્યજીને અનહદ ઘરને જાણીને માણો. જે પ્રમાણે પાણીથી ભરેલો ઘડો સમુદ્રમાં ડુબાડવામાં આવે તો બહાર ભીતર જળમાં જ દેખાય છે. તેમ વ્યાપક બ્રહ્મ માં જ સર્વ રહેલું છે. અવિગત પંખી ચિદ્ખગ વસનારુ નિજ ચૈતન અંશ છે. અને પરમકારણથી સ્થુલ દેહ સુધીના તાત્વીક ખેલમાં આવી ફસાયેલ છે. કેરા પદમાં મહાપ્રભુ કહે છે કે અણ સમજુ જનોમાં જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાની કોઈ ગુંજાઈશ ન હોઈ સજાતિ પતિની એકતાનો લક્ષ સમજી શકતા નથી. માટે સાચા દશાવંત સંતના સાનિધ્યમાં રહી અંશ-અંશી પદની એકતાનો લક્ષ સમજમાં ન આવે ત્યાં સુધી જીવદશા નષ્ટ થતી નથી. જે નિજ કર્તાનો મેળાપ કરાવી શકે તેવા પરમગુરુનો રંગ અંશને લાગે તો સર્વજ્ઞ ગતિમાં ગરક થઈ શકે છે. જગત પૈકિના કહેવાતા જ્ઞાનીઓથી પરમગુરુની ગતિ ન્યારી રહેલી છે. તે ભેદને જીવદશાના મનુષ્યો જાણી શકતા નથી. ચારવેદ છ શાસ્ત્રની આઘે અનેક મત-પંથ-ધર્મ વાદીઓ તે ગતિને સમજી સમાયા નથી. તેથી પ્રભુ કહે છે કે સમજણનું ઘર ગુરુગમે જોવાથી સમિપ જ રહેલું છે. તેથી વર્ણવાદની આઘે અભિમાન અહંકાર તજીને સર્વસાધનોથી મુકત થઈ સભરાભર રહેલ સોહંગરૂપ સમજણના ઘરમાં આવો તે સિવાયનું સર્વ જડ અને નાશવંત છે. તે સોહંગનું રૂપ, રંગ, સ્વાદાદિ કોઈ ભૌતિક કે માયિક લક્ષણ નથી. તે પદ સદાનું સત્ય જ છે. માટે તું તારા દેહ રૂપ દેવળમાં ગુરુકૃપાએ શોધ કર, જે પરમ પદને સર્વ જીવો પ્રેમથી ચાહના કરે તો તત્કાળ તેની ગતિ વિશાળ બને તે પરમ પદ સિવાયના સર્વ બ્રહ્માંડ ભરના પદ અંજનરૂપ માયાના હેજ વાળા છે. પ્રબંધ પદમાં

કહ્યું છે કે વિશાળ ગતિના સંતો પિંડના પુરૂષ પ્રકૃતિના સંચો રચાયા હોઈ તેની અટપટી આંટીઘુંટીમાંથી મુકત થવા સપ્તચક્રની આદ્યે આત્મા-પરમાત્મા વિગેરેની સમજ ગ્રહે છે. તથાપિ પરમલક્ષ પરમગુરુ જ આપી શકે છે અને અંશને સ્વરૂપની ગમ આપી અંશીપદની એકતાનો યોગ મેળવી આપે છે. જેના ઉગરતા પુણ્ય હોય તે જ પુરૂષ તિવ્ર ત્યાગ ધારણ કરી મોહનો ભંગ કરી જનેતાની કુખ ઉજળી કરે છે. ચોથા પ્રબંધમાં ભગવાન કરુણાસાગર કહે છે, હરીજન હંમેશા સંતોની સેવામાં આધીન થઈ જળ કમળના ન્યાયે સદૈવ રહે છે. ધન્યવાદ તે જનને છે જે ગુરુ ઉપાસક હોય તેનું ચિત્ત અન્યત્ર ન જતા ગુરુગુણ-ગાન-સેવામાં જ લીન રહે છે. અને જે ગુરુ વચન અને કર્તવ્યથી મુખ ફેરવે છે તે ગુરુદ્રોહી બને છે અને તેનું પરમાર્થ કાર્ય પાર પડતું નથી. તે ગુરુદ્રોહી દેખાવે હંસ જેવો ભાસે છે પરંતુ મીનરૂપ પદાર્શ અને ભામીની જોતા જ તેનું ચિત્ત બગલાનું રૂપ ધરી લેતું હોય છે.

પરમદયાના સાગર પરમપુરૂષે તેત્રીસ અક્ષરોનો અલાયદો ગ્રંથ સરજેલો છે. અને તેમાં મનુષ્ય ઘાટ ઉત્તમ મળેલો છે. તેનું જતન કરી આ જગતનો પ્રલય થતા શેષરૂપ ઉગરતા કૈવલકર્તાનું ભજન નિષ્ઠાપૂર્વક કરો. પાખંડી-પ્રપંચ ભરેલા જગતમાં અનેક મત રહેલા છે. તેમાં કિરતારની ગતિનો ઉલેખ કોઈ ધર્મવાદીઓએ કરેલો નથી. દરેક મતવાળાઓએ જડ-નાશવંત પદની ઉપાસના કથેલી છે. અને એ સર્વ માયાનું ક્રત હોઈ વ્યષ્ટિ-સમષ્ટિમાં જે વર્ણન કરેલા છે તે સર્વ માયાનુંજ નિરૂપણ જોવા મળે છે. માટે હું કોણ અને મારા કર્તા કોણ તે સબંધી સમજણ આપી જન્મ મરણના ફંદમાંથી મુકત થવાની નિર્ભય નિસરણી દર્શાવી છે. પશ્ચાત ગુરુ-શિષ્યના સંવાદ રૂપે ખટ ચક્રનું નિરૂપણ કર્યું છે. અને શિષ્ય રૂપ અંશોના સંચયો નષ્ટ કરી અવિગત પતિ સાથે એકતાની ગુરુગમ બક્ષી છે. ચેતવણીનાં અંશોને ચેતવવા માટે કહ્યું છે કે જેમ પાણીમાં પરપોટા થાય છે અને પાણીમાંજ વિસરાય છે તેમ સમસ્ત સંસાર બ્રહ્મની અંદર જ ઉત્પન્ન થયેલું છે અને અંતે નષ્ટ થાય છે. આ ભેદને ગુરુ ઉપાસકો જ સમજીને નિસતાર લાવે છે. બાદમાં તબકનું નિરૂપણ કર્યું છે. કર્તા કૈવલની ખટ વૃત્તિએ સર્જાવેલું ક્રત અને અઠાવીસ તબકકાઓ સસુમાર ચક્રો ઉપર રહ્યા છે. તે દર્શાવી તે ઉપર આવેલ ધિર-ગંભીર અને ગતિવાન પુરૂષોનું વર્ણન કરી સમજાવ્યું છે. અને ઉપર અલિલ શૂન્ય વિષે સ્વ પ્રકાશ બ્રહ્મનું વિવરણ કરેલું છે. જે અજોડ અને અજાયબ છે. પરમ પૂજ્ય ભગવાન કરુણાસાગરે સાખી ગ્રંથની રચના કરી છે અને તે દરેક સાખીઓમાં ભરપૂર ગુરુગમ સમાઈ રહેલ છે. કોઈ ગુરુ

સ્નેહીજન તેનો અભ્યાસ કરે તો ગતિવાન બની ભવ પારંગત થઈ શકે છે. બાદરાયણ વ્યાસે અઢાર પૂરાણોની રચના કરીને જીવોની વૃત્તિને વિભ્રમ બનાવી દીધી અને ખટ શાસ્ત્રો ખેરના ખીલા જેવા હોઈ તે ખીલે જીવોને બાંધી પારધી જેવા પંડિતો જગતના જીવોનું વિત્ત ઠગી લેતા હોય છે. આ પરંપરા આદિથી જ ચાલી આવે છે. કોઈ જીવ નિજ નેત્ર વડે જોઈ વિવેક કરતા નથી અને સાચા સંતોના સમાગમ સિવાય આ જીવોની ગતિ કેવી રીતે થઈ શકે ? ન થાય તે માટે સંતોની કૃપા હોવી જરૂરી છે. સંતો હરીના અવતારો જ કહેવાયા છે. ચરકીડા પદમાં પણ ગુહ્યગુરુગમ કથેલી છે જે ચરખા રૂપે વર્ણવેલું છે. હિંદોરા પદમાં હરિને ઝૂલવવા માટે પ્રણવની સાન કરે છે અને સુરતાની દોરી વડે હિંચોડે છે. ચુંદડી પદમા બ્રહ્મની અંદર ઉપજેલા જગતનું વર્ણન કર્યું છે. વસંત ૠતુ બેસતા વનસ્પિતિ નવપલ્લવિત થાય છે અને ફળ-ફુલ-પત્રાદિથી શોભે છે તેમ સદર પદમાં પણ વસંતના વધામણા રૂપે અવિગત જ્ઞાનગતિ કથેલી છે. હોળી પદમાં કહે છે કે જેમ સંસારમાં હોળીના દિવસે રંગ-અબિલ ગલાલ છાંટી આનંદ કિલ્લોલ નર-નારી કરે છે અને આનંદથી ગોઠ રુપે કંઈક આપે છે તે જ પ્રમાણે આધ્યાત્મ માર્ગની ચૈતનબ્રહ્મ સાથે હોળી ખેલવાથી ગોઠ રૂપે પરપ પદ દયાળું ગુરુદેવ આપે છે.

ગરબી પદમાં જીવોને ઉપદેશતા કહે છે જગતમાં મોટું દુઃખ મરણનું છે અને તે કોઈ કાળે ટળી શકે તેમ નથી. પરંતુ સદ્ગુરુનો પક્ષ ગ્રહણ કરીએ તો કાળનો ભય રહેતો નથી. વેદો જે પદની નેતિ પોકારે છે તે પદને પ્રગટ કરી સમજાવ્યું છે. મૃગજળ સમાન મિથ્યા સુખ માટે દોડવાથી અંતે નિરાશ થવાના છો તેથી રહેણી કરણી પાળી પ્રભુ પ્રાપ્તિના માર્ગે ચાલવું જોઈએ. આ મનુષ્ય દેહ વારંવાર મળતો નથી માટે નિજ ચૈતન અંશનું પોત જોઈ સજાતિ અંશી પદની એકતા કરવાનો આ ઉત્તમ અવસર સાંપડેલો છે. ખ્યાલપદમાં દયાળું કહે છે કે જોગી, જંગમ, સન્યાસી, સેવડા, દેહનું દમન કરતા હોય છે. પંડિતો, કાજીઓ પણ તેઓના મતમાં મશગુલ રહે છે. સિધ્ધીનાં સાધકો, યોગીની આદ્યે સર્વ જે કંઈ મોક્ષ પ્રાપ્તિનું કાર્ય કરે છે તે સર્વ સમજણ વિનાનું જ છે. તેથી પરમ પદ મળે તેમ નથી તે માટે યથાર્થ સતુગુરુ મેળવવા જરૂરી છે. પતિવ્રતા પોતાના પતિ સાથે જ સર્વકાળ આનંદિત રહે છે. તેમ કૈવલ પરત્વે નિષ્ઠાપૂર્વક આરત ધારણ કરી સ્નેહ રાખવો. જેમ સ્વાતિ નક્ષત્રમાં છિપ મોતી પકવે છે તે તેની રહેણી પાળે છે અને સમુદ્રનું ખારૂ જળ છ માસ સુધી મુખમાં પ્રવેશવા દેતી નથી તે જ પ્રમાણે ગુરુએ આપેલ લક્ષ બિંદુને જાણમાં ગ્રહી ઉત્તમ

રહેણી પાળવાથી અખંડ સત્‌કૈવલ ધણીનું ધ્યાન ધરી શકાય છે. ધૂન પદમાં બાપજી કહે છે કે સર્વ વેદ-વેદાંતના વેત્તાઓ બ્રહ્મનું પુરૂ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શક્યા નથી તેઓ અટલ આસન લગાવી યુગોથી ખોજ કરે છે પણ નિવેડો ન આવતા નેતી પોકારે છે. દયાળું કહે છે કે જો સાચા સત્‌ગુરુ મળે તો કૈવલ કર્તાનું પદ સમજમાં આવી શકે તેમ છે. મેવાડા પદમાં મહાપદનું વર્ણન કરતા ગુરુસમર્થ હોવાનું પણ નિરૂપણ જોવા મળે છે. સારંગ પદમાં સદ્‌ગુરુ મળે તો તત્ક્ષણ જીવદશા નષ્ટ થઈ શકે છે. તે અનુભવ પ્રમાણ હોઈ પતિપદ સમજાય છે. હેલારી પદમાં કહે છે કે જે શબ્દ બોલાય છે તે પરાપાર છે અને અક્ષરોની જોડણી વડે તે બોલાય છે. નિર્ગુણપદ તેથી ન્યારું રહેલું છે. કદડા પદમાં આત્મા વિશે કહે છે કે તેને કોઈ લિંગમાં ન કહી શકાય તે શરીર સબંધી થતા નર નારીના લિંગથી સંબોધાય છે અને જીવ-શિવ અને બ્રહ્મરૂપે ત્રણ પ્રકારે બોલાય છે. પ્રભુ કહે છે કે હે મન સમજીને પોતાને ઘેર પાછું વળ અને જાતભાતાદિની કલ્પના ત્યજી દે અને ઘટમાં અજંપાનો જાપ જપ. તેથી ઉપાધીમુકત થતા વાર નહી લાગે અને જન્મ મરણના ચક્રમાં ફરવાનું ટળી જશે. સમર્થ ગુરુના ચરણો સેવતા કર્તાના ભજનમાં મનગુલતાન રહી સંસારના અસાર સુખ છોડી ગુરુ કૃપાએ સદ્‌જ્ઞાન ઉજાસ વડે સુરતા અલખમાં લાગી રહે. સંતોનો સત્સંગ અને કર્તાનું ભજન કરી મનુષ્ય જન્મ સાર્થક કર્યો કહેવાય. કામ-ક્રોધાદિ શત્રુઓ દૂર કરી કર્તા-કૈવલની ભક્તિ સંતના સત્સંગે ગુરુગમ મેળવી અવિગત પતિના પદની ગતિ સમજમાં આવે છે તેવું ક્ષાલ પદ વિશે સર્વજ્ઞ પરમ પુરૂષ ભગવાન કરુણાસાગર કહે છે.

ઈતિ શ્રીમંત કરુણાસાગર ભગવાન વિરચીત અતિઉગ્ર અનુભવ દિવ્ય વાણી વિલાસ પ્રસ્તાવના પૂર્ણા હુતે

લી. પ્રકાશક

મહંત શ્રી સરજયુદાસજી ગુરુશ્રી મોહનદાસજી

અથ નરવેદ સાગર રચિત
અતિ ઉગ્ર અનુભવ દિવ્ય વાણી વિલાસ પ્રારંભ્યતે

પૂજય નરવેદ સાગર મહારાજ ભગવાન કરુણાસાગરના અનિન ઉપાસક હતા. અને તેઓને નિજ ધામથી પરમગુરુ સાથે જ લાવ્યા હતા. કારણ કે આ સંસારમાં કોઈ સકર્તા સિધ્ધાંતનું જ્ઞાન ગ્રહણ કરી શકે તેવુ પાત્ર ન હોવાથી સ્વસંવેદાદિ રચના તેઓને સંબોધીને જ વદેલા હતા. નરવેદ સાગર મહારાજ એવા સુપાત્ર હતા જેની જોડ જગતમાં મળવી દૂર્લભ છે. તેઓના પદ વિષે પરમગુરુ જ કૈવલ છે કર્તા છે. તેમ તેઓના દિવ્ય વચનોમાં આપણા માટે ઉપદેશ આપેલો છે. તે સર્વ દિશાથી સત્ય છે કે પરમગુરુની સમજ પ્રાપ્ત કરવી હોય તો નરવેદ સાગર મહારાજની અનુભવ સિધ્ધ વાણીનો અભ્યાસ કરી કાળ-માયાની રચેલી જાળમાંથી છૂટવાનું સરળ બની શકે તેમ છે. મંગલાચરણમાં કહે છે કે હે ગુરુદેવ ! આપનું અંગ સર્વજ્ઞ હોઈ તમો કિરતાર પોતે છો આપે જગતના જીવોને ચેતાવવા વ્યકત દિવ્ય અયોનિ સંભવ દેહ ધારણ કર્યો હોઈ હે કરુણાસાગર ભગવાન આપના દેદિપ્તમાન, ઘનશ્યામ રૂપ અને સોળકળા સહિત અધિકારી જીવોને કહે છે કે તેઓના ચરણ-શરણ મંગલકારી હોઈ વિઘ્નો હરન કરીને કલ્યાણ કરે તેવા છે. હે સજાણજાણ પરમગુરુ દેવ આપના દિવ્ય ચરણોને હું વંદન કરી વિનંતી ગુજારૂ છુ કે મારા હૃદય કમળમાં બિરાજમાન થાઓ અને મારા કંઠે આવીને આપ વસી વ્યકત-અવ્યકત સર્જનની આર્ધ અંશ-અંશી પદનું હું વર્ણન કરી શકું. દયાળુ ગુરુદેવ આપના જશ હું ગાઈ શકું લંગુ પંગુ અને મુક હોઈ કંઈ વર્ણન કરી શકુ તેમ નથી. આ પ્રમાણે મંગલાચરણમાં વિનંતી કરીને પ્રભાતપદમાં વ્યષ્ટિભાવે અન ગુહ્ય મર્મમાં બાપજીશ્રીને જગાડે છે સ્નાનાદિ વગેરે હાજર છે. આપ વ્હેલા જાગ્રત થાવ આ પ્રમાણે પ્રભાત પદમાં આપણને ઉપદેશે છે, ઉપરાંત મંગળ પદમાં પણ મંગલકારી પ્રગટ મૂર્તિને ઉદેશતા વારંવાર કહે છે કે આપ સજજનોના કાજ કરવા પરમાર્થે પધાર્યા છો, હે જગતના જનો સદરમૂર્તિનું તમો નિષ્ઠાપૂર્વક હૃદયમાં ધ્યાન ધરો. કૈવલકર્તાએ જગત સર્જાવ્યું અને તેની વિવિધ પ્રકારની વિચિત્ર ભાતમાં જીવ વાસનાને આધિન થઈ જગતપિતાને ભૂલીને બેહાલપણે જયાં ત્યાં વલખા માર્યા કરે છે. જીવોની અવદશા જોઈને પોતે ખૂદ ખાવિંદે વિચાર્યું કે મારા વિના મારા અંશોને બીજો કોઈ ચેતાવી શકશે નહિ તેથી પંચ વિશેષણ ધારીએ દિવ્ય નિષ્કલંક દેહ જગત ચેતાવવા સોળકળા ધારણ કરી પધારેલા છે. સકપતિપદ વિષે કહે છે કે સકર્તા સર્વના સર્જનહાર છે. અને તેમનું તખત મહાશુન્યની મધ્યમાં આવેલું છે. તે પતિ સંકલ્પ

કરીને અનંત ઈંડો પ્રગટ કરી અંશો વસાવેલા છે. અને અંશોને વિસ્મૃતિ થતાં તેઓને ચેતાવવા પંચ વિશેષણ ધારી પોતે પરમગુરુ રૂપે પ્રગટ થયા છે. માટે હે જગતના મોક્ષની અપેક્ષા સેવનાર નરનારી પરમગુરુનું તમો શરણુ ગ્રહણ કરો તેવું નરવેદ સાગર મહારાજ કહે છે. વળી વધુમાં કહે છે કે જે ભાગ્યશાળી જનો હશે તે પરમગુરુને સેવીને રીઝ મેળવી શકશે. સંસારના સ્નેહીઓના સબંધો તજી હરિજનો સંતોના શરણોમાં સુખ માની લૌલિન રહે છે. સંતના ચરણો ઉપર જપ તપ તિર્થાદિ કર્મકાંડ વગેરે વારી ધરે છે. પરંતુ જે શાકુટ જીવો છે તે ગુરુ વચનોને સત્ય નથી મનતા અને જુઠા નાશવંત માયાની રંગરંગેલી બાજુમાં ફસાય છે અને ઉત્તમ મનુષ્ય દેહનો ફેરો એળે ગુમાવે છે. ઢાળફેર પદમાં કહે છે કે કૈવલકર્તાજ પોતે જીવોને તારવા મનુષ્યકૃતિ ધારણ કરી પધારેલા છે. આવા પરમચતુર સુજાણ જાણ પ્રભુને મૂઢ મતિના જીવો કેમ કરીને જાણી શકે ? અર્થાત બુંટ્ટી બુદ્ધિના જનો પ્રગટ પ્રભુને જાણી શકતા નથી. ત્રીજા પદમાં કહે છે કે કોઈ બડભાગી સંત હશે તે જ એ પરમ પદનો ભોગવટો ગુરુકૃપાએ પ્રાપ્ત કરશે. એવા મહા અપરંપાર પરમગુરુનો મહિમા ગાતા નરવેદસાગર મહારાજ વારંવાર જીવોને પરમગુરુના શરણ તરફ વળવાનો ઉપદેશ આપે છે. વસંતપદમાં નારણદાસજી કહે છે કે અણચિંતમાં જેનુ ચિત્ત જોડાયેલું હશે તે સુખ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. પૂર્વે એવા પુરૂષો ઋષભદેવની આદ્યે અનેકો થયા છે એવા સંતોના શિરોમણિ પ્રગટ પરમગુરુનો મહિમા રહેલો છે. તેથી પ્રેમની પીચકારી ભરી નિજ નામની એકતા કરી ત્યારે અંશોને મૂકત કરી કૈવલના ધામમાં વસાવે છે આ પ્રમાણે વસંત પદમાં વિવિધ રીતે પરમગુરુ જ કૈવલ હોઈ તે સર્વજ્ઞનું શરણ ગ્રહેવાનું સુચન કરે છે. પૂજયપાદ નરવેદ સાગર કક્કાના અક્ષરો વિષે કહે છે કે ગુરુચરણ પુજીને કૈવલ પદ ભજવાની સમજ બત્રીસ અક્ષરોમાં કહું છું તમો સર્વ જીવો જગત વહેવારની જુઠી આશાઓ તજીને ગુરુ ચરણમાં જ નિવાસ કરો જેથી યમનો ભય ભાંગી જશે. આવા પૂર્ણ પુરૂષ ખોજ કરવાથી મળી શકે તેમ છે. દ્રષ્ટાંતો આપતા કહે છે કે હંસના દર્શન કરવા હોય તો ખગચરનો સંગ કરવો તેમ કરતા કયારેક હંસના દર્શન થઈ શકે છે તે સિધ્ધાંતે ચૈતનચિદ્ ખગ વિષે વૃત્તિ જેની ખોજ કરતી હશે તે ગુરુદેવનું દર્શન કરી શકશે. તે જ ન્યાયને અનુસરી પૂજ્ય નરવેદસાગર અક્ષરગ્રંથમાં આપણ સર્વને સમજ આપે છે. ભગવાન કરુણાસાગરની સ્તૂતિ કરીને દીનતા પૂર્વક વિનંતી ગુજારીને માસગ્રંથમાં કહે છે કે પરમગુરુના શરણનું સુખ અવર્ણનીય હોઈ મારા એક મુખે હું શું વર્ણન કરી શકું ગુરુના યશ પૂર્વ થયેલા સર્વ ગુરુભકતોએ ગાયેલો જ છે તેથી પરમગુરુના અસીમ ચરણોના ગુણ અપાર છે. આ જ ન્યાયે બાર

માસમાં ગુરુનો અપરંપાર મહિમા ગાયો છે. જેથી જીવ સ્વરૂપે થઈ ભવના દુઃખમાંથી મૂકત થઈ ગુરુપદનું સુખ પામે છે. માસમાં ગરબી પદ વિષે કહે છે કે ગુરુ સેવામાં જે નર રહે તે પૂરા સમજવા તેઓ વિષયના આનંદમાં વૃત્તિ ન જવા દેતા સદ્‌ગુરુ પરત્વે રહી તે ગુરુ પદને જાણીને માણે છે. હજુર પદમાં દયાળું પૂજય નારણ દાસજી કહે છે કે ગુરુની હજુરમાં કોઈક જ રહી શકે છે. બાકીના ગુરુના નામનું બાનુ પહેરી મનસ્વી પણે વિચરતા જોવા મળે છે. પતંગજાતિમાં ગીગા નામના જંતુનું સચોટ ઉદાહરણ આપી સદ્‌ગુરુ સાથે કેવો સબંધ હોવા જોઈએ તે દર્શાવી બીજા દ્રષ્ટાંતમાં પારસ અને લોખંડનું રૂપક આપી જણાવે છે કે લોખંડને પારસનો સ્પર્શ થતા તેની જાતિ પલટાઈ જાય છે પણ પીત્તળ અને કાંસાની જાતિ એવી વંઠી ગયેલી હોય છે કે જાતિ બદલતુ નથી તે ન્યાયે મુમુક્ષુ સેવક હોય તો તે ગતિ મેળશી શકે, પરંતુ પીત્તળ જેવો ઈન્દ્ર અંતઃકરણની વાસનામાં લપટાયેલો જીવ ગુરુ વચનનું સેવન કરતો નથી અને તેની જીવદશા પલટાતી નથી આ રીતે દરેક ચોપાઈઓમાં સત્ય ન્યાય પૂર્વક સમજાવવા દયાળુ નરવેદ સાગરે પ્રકાશ કરેલો છે, જયારે કસોટીએ ચડાવાય ત્યારે બકવાદ કરનાર અને વચનનને અનુસરનાર દેખાઈ આવે છે. સાચા સેવક સદ્‌ગુરુ કહે તેવું આચરણ કરે છે. તે ગતિનો મહાન બને છે. અને ગુરુના વચનને કાપનાર ગુરુદ્રોહી બને છે. હેલારી પદમાં સંસારની અસારતા દર્શાવી, મતવાદીઓને કહે છે કે અવિનાશી પદને તેઓ સમજેલા નથી. સમજીને વેશ ધરનાર દિક્ષાર્થી તે બાનાને આચરણ વડે દિપાવનાર સુખસાગરમાં મોજ ભોગવે છે અને દહીંની અંદર ઘી અને છાસ બંને રહે છે પણ તેનો વિવેક કરી વસ્તુ પ્રાપ્ત કરતા કીંમતી પદાર્થ તેને મળે છે ત્રીજા પદમાં પૂજય શ્રી નરવેદસાગર કહે છે કે સાચા સંતનો સંત્સંગ થતા પિંડના તત્વોનો વિવેક કરી ભિન્ન ભિન્ન ઈન્દ્રીઓ અંતઃકરણનો વિવેક દર્શાવી નિજ અંશને સાક્ષીરુપે ઉગારી બતાવે છે, અંશ ચાસમીના ભોગમાં લપટાતા જગતરૂપ ખેલ રચનાર ખેલાડીને તે ભૂલી ગયો અને ભ્રમણામાં પડી પચી ગયો છે. હવે જે ઘેરથી આ અંશો ઉત્પન્ન કર્યા તે ઘરનો ભોમિયો મળે તો તે સમર્થ પરમગુરુ સમજવા અને તે આપનપુ અને પતિપદનો વિયોગ મીટાવી શકે છે. જયારે અંશોને જગતમાં ફસાયેલો દેખી ખુદ કૈવલ કિરતારે વિચાર્યુ કે શરીર ધારણ કરી મારે જ આ ફંદને ફના કરવો પડશે. તે વળ વિનાના કૈવલ કર્તાએ અંશોને છોડાવવા વળરૂપ દેહ ધારણ કરી પધાર્યા છે. ગરબી પદમાં કહે છે કે ચુનભવ-સુનભવ ભેળસેળીયું બકનાર સારાસારનો વિવેક કરતા નથી અને આંડબરમાં જ્ઞાનીની હોડ કરતા હોય છે. પણ જયારે આયુષ્ય પૂર્ણ થવાના સમયે તે મનમાં મુંઝાય છે.

સ્વાનુભવ વિનાના લોકો આ રીતે વિટંબણામાં અટવાઈ પડે છે. કલ્પતરુ, કામધેનુ, પારસ, ચિંતામણીની વાતો સર્વે કરતા હોય છે. પણ જેને તે મેળવશે તે મહામોજ ભોગવશે અને વાચાળ મોજ માણી શકતા નથી. એથી ફકત અંશ-અંશીપદની વાતો કરનાર સાચુ સુખ મેળવી શકતા નથી અને અનુભવિજનો ગુરુપ્રતાપે સુખ પામે છે. તેથી જગતમાં જે અનુભવિ છે તેને ધન્યવાદ છે. પ્રેમીજનો ભકિતપદ પ્રિય હોવાથી તે તન મન ધન કુરબાન કરી સદ્‌ગુરુ સંત સમ સદૈવ રહે છે. જગતના સર્વ ઉપદેશ કો સ્વાર્થ ખાતર કથન કરી ગયેલા છે. પરમાર્થ માટે ફકત પરમગુરુ જ જ્ઞાન આપવા પધારેલા છે, અને જે ભાગ્યવાન હશે તે જન પરમસુખ માણશે, બીજા પરમગુરુથી જુદા રહી ભવમાં અટવાઈ ગયા છે. સંત શિરોમણી પુરૂષોના લક્ષણ દર્શાવી સોહાગી સંતની સમજ દર્શાવી છે. પરમ પદના અભિલાષી જનો ! જગત પક્ષનો દાવો તજી સાચા સંતને સેવજે જેથી તને ભગવાન કરુણાસાગર મળશે. અને શાકૂટ દામ-ચામનો ભોગી હોય તેને તજી દેજે, નરવેદ સાગર મહારાજ કહે છે કે મેં તો પરમગુરુને પોતે સકર્તાપતિ માની નિષ્ઠાપૂર્વક તેઓનું જ મન-વચન-કર્મથી ચિંતન કરૂ છું. તે સિવાય બીજા કોઈ કર્તા માલિક નથી એવું મારી અંતિમ સમજની સંધીની સહી કરૂ છું. હે સંત, સજ્જનો ! મારી વાત સાંભળો મને હરિનો લક્ષ લાદયો હોઈ તે જ જ્ઞાન તમોને સમજાવું છું કે આ જ્ઞાન પચાવનાર સંત સમદર્શી હશે તે જ સમજી શકશે અને પરમગુરુની ચરણરજ લેવાની ઈચ્છા ધરશે. પરમગુરુપદમાં કહ્યું છે કે ગુરુવિના ઝખમારીને ચોરાશીમાં પડીને દુઃખ ભોગવશો, પરમગુરુ પોતે કૈવલકર્તા જ હોઈ તમો સંશય રહિત તેઓનું શરણ ગ્રહો. પુજય નરવેદાસાગર કાગળમાં કહે છે કે હે મારા વ્હાલા ગુરુરાય ! મારી અરજ સાંભળો, અમરપુર ધામ પામતા વિકટ પરિસ્થિતી વચમાં સર્જાય તેવું છે. મારી મતિ તમારા નિજધામ વિશે પહોંચે તે માટે મને ગતિ આપો. દેહ વિષે સુખ આપવા દેવો મોકલ્યા પણ અહીંયા તો તે સર્વ દુઃખ રુપ થઈ પડયા હોઈ આ દુઃખમાંથી મને કોણ છોડાવી શકે તેમ છે. આપના લક્ષ ભજનમાં ભંગ પડાવે છે માટે દયા કરીને ગતિ આપો શિષ્યની અરજ સાંભળીને જ્ઞાનના શ્રીમંત ભગવાન કરુણાસાગરે મને કાયમ માટે શરણમાં સ્થાન આપી પરમસુખ બક્ષ્યું છે.

ઈતિ શ્રી નરવેદસાગર વિરચીત અતિ ઉગ્ર અનુભવ દિવ્ય વાણી વિલાસ ગ્રંથ પ્રસ્તાવના પૂર્ણાહુતે.

લી. પ્રકાશક

મહંત શ્રી સરજયુદાસજી ગુરુશ્રી મોહનદાસજી

"ભગવાન કરુણા સાગરો વિજયતે"
આદ્ય, સક્રત, સ્વરાજ, કરુણેશ, કૈવલ ત્વમ્ નમામી.

પ્રકાશકના બે બોલ

વિશ્વવંદ્ય, સર્વજ્ઞ પરમગુરુની કૃપા દ્વારા અતિ ઉગ્ર અનુભવ દિવ્ય વાણી વિલાસ ગ્રંથ રૂપે પ્રસિધ્ધ કરવા માટે અમોને ભકતજનો તથા કેટલાક સંતો તરફથી છપાવવાની ફરજ પાડી હોવાથી તેની પ્રથમથી જ પદોમાં જે અશુધ્ધ શબ્દોનું શુધ્ધિકરણ કરી પ્રથમ આવૃત્તિ રૂપે છપાવવામાં આવ્યું છે. સદર ગ્રંથનો પહેલો ભાગ દિવ્ય પરમગુરુ રચિત પદો છે. આપનપુ અને પતિપદ પામવાની સરળ રીતો ગુહ્ય પણે સમાયેલી છે. જીજ્ઞાશુજનો તેનો વિવેક કરી લાભ લેશે તેવી અમારી ભાવના છે. વળી સંપ્રદાયમાં અન્ય જાતના પદો અને સીનેમાના રાગોમાં ગવાતા ભજનો સાંભળી દુઃખ થતું હોઈ આ ગ્રંથના પદોમાં મથાળે રાગ દર્શાવેલો છે. તેના મુળ રાગમાં ગાશો તો શ્રોતાજનો સાંભળીને સમજવા પ્રેરાશે. બીજા ભાગમાં પરમગુરુના કૃપાપાત્ર શ્રી નારણદાસજી મહારાજના પદો ટાંકવામાં આવ્યા છે. જે પરમગુરુની અનિન ભકિત તરફ વાળવાની સાન કરતા જ્ઞાનથી ભરચક છે. તેથી તેનો સદ્ઉપયોગ થાય અને સત્ય સકર્તા સિધ્ધાંત તરફ જીવો વળે તેવો પ્રયત્ન કરવો આપ સૌની ફરજ થઈ પડે છે. આ ગ્રંથ પ્રસિધ્ધ કરવા માટે સહાયરૂપે અક્ષર દોષ તપાસવામાં કાયમપંથી ભક્ત શ્રી દિલીપભાઈ વેકરીયા (ખાખરા હડમતીયાવાળા) તથા ભક્ત શ્રી નાનજીભાઈ પી. લુહાર (અમદાવાદવાળા) તથા સંત શ્રી માનદાસજી (ઉધનાવાળા) તેમજ પ્રસ્તાવના લખવામાં મદદરૂપ થનાર અને તેમનો કિંમતી સમય ફાળવનાર **સંત શ્રી મધુસુદનદાસજી (ભાવનગરવાળા)** છે. પ્રભુ તેઓને આર્થિક અને પારમાર્થીક સુખ બક્ષે તેવી પરમગુરુને પ્રાર્થના તથા કાયમ પંથી ભક્ત શ્રી ઓ એ પણ તન-મન અને ધનથી ભાવપૂર્વક આ કૈવલજ્ઞાન પ્રચારના હેતુને પાર પાડવા સહાય કરી છે. આ ગ્રંથ પ્રસિધ્ધ કરવાના નાના મોટા ક્ષેત્રમાં સહાય કરનાર સર્વને પરમગુરુ કૃપાવંત થઈ તેમના મોક્ષ પ્રાપ્તિના મનોરથો પૂર્ણ કરે તેવી અંતર ભાવનાથી પ્રાર્થના છે. વાચક ગણ આ ગ્રંથોમાં પ્રેસદોષ, શબ્દદોષ રહી ગયો હોય તો સુધારીને તેનો સદ્ઉપયોગ કરશો એજ મહદ અભ્યર્થના. અસ્તુ.

લી. પ્રકાશક
સત્ કૈવલ સાહેબ

મહંત શ્રી સરજ્યુદાસજી
ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી

એકલ પ્રેમ પહોંચે નહી, જહાં જહાં જાય ફસાય,
જબ સતગુરૂપે ઉપજે, પ્રેમ અમુલ કહેવાય.

સમર્પણ

સહાદર સમર્પણ પ્રેમપુષ્પ

હમારા ગુરુવર્ય મહાન સકર્તા અદ્વૈત લક્ષ સિદ્ધાંતના પ્રાજ્ઞ
અનુભવી અને પ્રખર તત્વજ્ઞાની શ્રી મોહનદાસજી
મહારાજના આશિર્વાદથી પ્રાપ્ત થયેલું,
અગાધ અનુભવ વૃક્ષનું એક ગ્રંથરૂપી
પ્રેમ પુષ્પ અનેકવાર નમસ્કાર
કરીને તેમના પરમ પવિત્ર
ચરણ કમળમાં
સમર્પણ
કરૂ છું.

લિ.
આપના ચરણરજના અભિલાષી
મહંત શ્રી સરજયુદાસજી ગુરુશ્રી મોહનદાસજી
સંત શ્રી નિર્મળદાસજી ગુરુશ્રી મોહનદાસજી
ભગવાન કરુણાસાગરનું મંદિર, કરુણેશનગર સોસાયટી,
પુણા જકાતનાકા સર્કલ પાસે, કુંભાલ પાટીયા, સુરત.

મહાન સમર્થ પરમ દયાળુ ભગવાન કરુણાસાગરને મારી અતિ નમ્રતા પૂર્વક વિજ્ઞપ્તિ કે તેઓ સંસારભરના સર્વ અંશોને સત્ય જ્ઞાન આપે.

અનુક્રમણીકા

ક્રમ	નામ	પેઈજ નંબર
૧	મંગલાચરણ	૧
૨	પ્રભાત પદ	૨
૩	મંગળ પદ	૭
૪	રવેણી પદ	૧૨
૫	ખટ દરશન મત દેખાવન પદ	૨૨
૬	મહા પદ	૨૯
૭	કેરા પદ	૩૩
૮	આશાવરી પદ	૩૫
૯	પ્રબંધ પદ	૪૪
૧૦	કક્કો	૫૬
૧૧	ગુરુ-શિષ્ય સંવાદ	૬૩
૧૨	ચેતવણી	૬૮
૧૩	તબક	૭૦
૧૪	સાખીઓ	૭૨
૧૫	કૌતક	૭૬
૧૬	ચરકીડા પદ	૭૯
૧૭	હિંદોરા પદ	૮૦
૧૮	ચુંદડી પદ	૮૨
૧૯	વસંત પદ	૮૨
૨૦	હોળી પદ	૮૪
૨૧	ગરબી પદ	૮૭
૨૨	ખ્યાલ પદ	૯૧
૨૩	ધુન્ય પદ	૯૪
૨૪	મેવાડા પદ	૯૫

અનુક્રમણીકા

ક્રમ	નામ	પેઈજ નંબર
૨૫	સારંગ પદ	૯૬
૨૬	હેલારી પદ	૯૬
૨૭	કદડા પદ	૯૭
૨૮	ખ્યાલ પદ	૯૯
૨૯	ક્ષાલ પદ	૧૦૦
૩૦	મંગલાચરણ (શ્રી નરવેદસાગર રચિત)	૧૦૨
૩૧	પ્રભાત પદ	૧૦૩
૩૨	મંગળ પદ	૧૦૪
૩૩	સક્રતપતિ પદ	૧૦૮
૩૪	ઢાળ ફેર પદ	૧૨૧
૩૫	વસંત પદ	૧૨૪
૩૬	કક્કો	૧૩૧
૩૭	માસ	૧૪૮
૩૮	તિથી	૧૭૬
૩૯	હજુરી પદ	૧૭૯
૪૦	હેલારી પદ	૧૮૫
૪૧	ગરબી પદ	૧૯૧
૪૨	પરમગુરૂ પદ	૨૨૧
૪૩	કાગળ	૨૨૪
૪૪	રેકતો	૨૨૬
૪૫	ખટ સંપત્તિ પદ	૨૨૭
૪૬	રવેણી પદ	૨૨૭
૪૭	પદ : રાગ-કનડો	૨૨૮

ભાલ તીલક

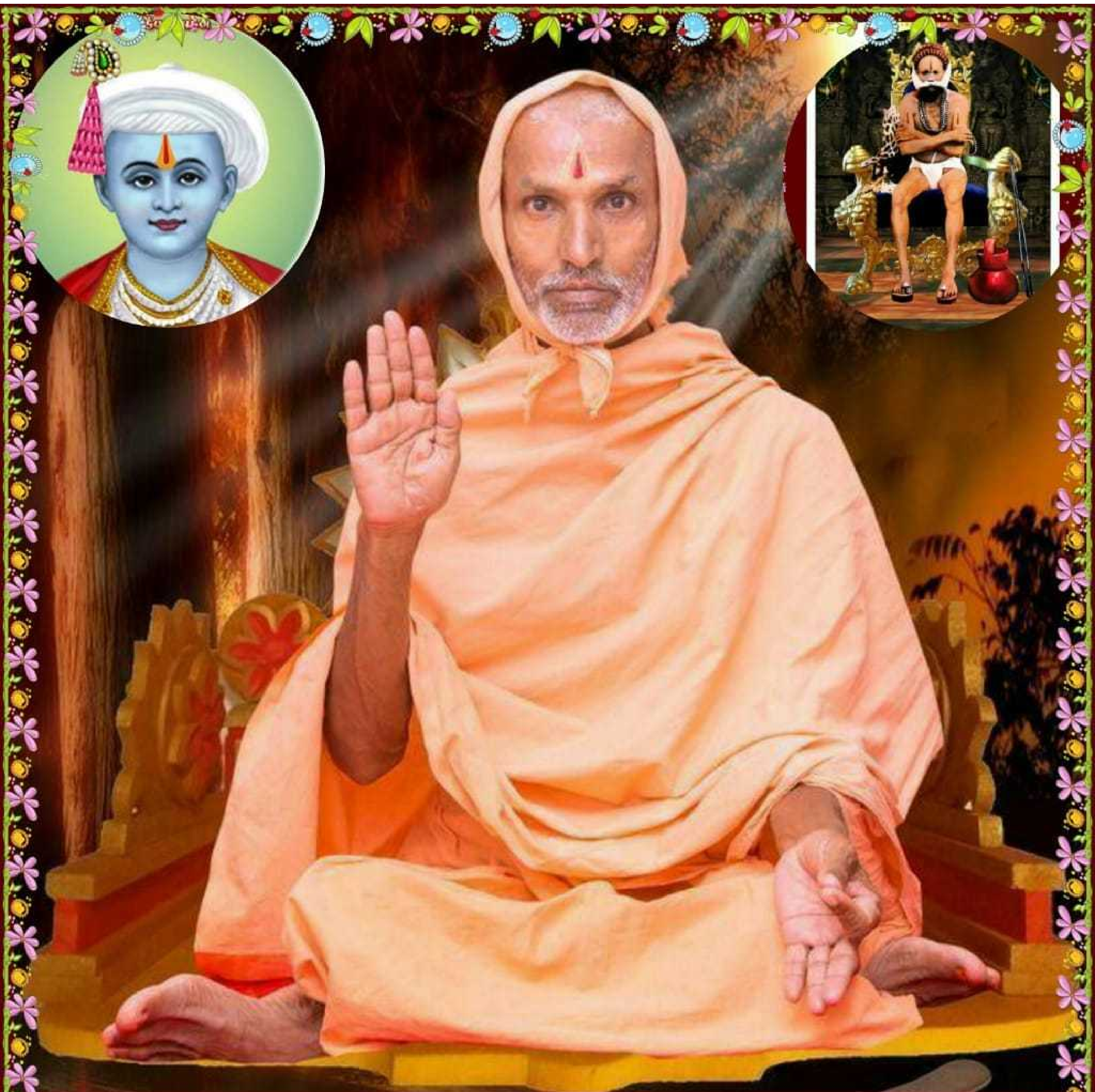

સત્ કૈવલ સાહેબ

સંત શ્રી નિર્મળદાસજી
ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી

પ્રેમ નેમ પ્રીત્યે કરી, ધરો શ્રીમંત કુવેર શરન ;
નારણદાસ નિશ્ચે કહે, મીટે જનમને મરણ.

Paramguru Krupa
Sat Kaival Saheb

જ્ઞાન સમ્પ્રદાય કાયમ પંથ પ્રણેતા, પરમ વિશેષ, પરમ શ્રેષ્ઠ, સર્વજ્ઞ મહદ્ સુજાણ જાણ, કેવલ મોક્ષ દાતા, શ્રીમંત કુવેર પ્રભુ, ભગવાન કરૂણાસાગર, પંચમ સ્વસંવેદ પ્રગટકર્તા, પરમ દયાળુ, પરમ ગુરૂ, જગત જીવોને તારવાના પરમ હેતુથી, પોતાના સ્વમુખે રચિત, કેવલ જ્ઞાનમય

અતિ ઉગ્ર અનુભવ

દિવ્ય વાણી વિલાસ

ગ્રંથ (ભાગ-૧)

મંગલાચરણ

(રાગ : છપૈયા છંદ)

ૐ પ્રથમ પ્રણામ ધામ જીનુ સકલ પરાપર;
સરલ જાકી શકત વ્યકત બ્રહ્માંડ સકલ ઘર. ૧
જય જય કૈવલ નાથ સનાતન સર્વ કિરતારન;
અખિલાનંદ અવિનાશ વિલાસીક વિવિધ વધારન. ૨
લોક ચતુર્દશ દ્વંદ ફંદ ફના કરન સધારન;
વિવિધ ભાત્ય ગુણ ગ્રંદ વૃંદ વિદ અલગ ઉદારન. ૩
અગણિત ઈંડ કટાક્ષ પાક્ષ વસુતમ પદ પરમ;
અલંગ સલંગ એક તાશ આશ કોહુ જાણે ન મરમ. ૪
હંસ નિવાસન ધામ ધણી તુમ પુરુષ પુરાતન;
નમો નમો નિરવાણ પ્રાણ પતિ સચર સમાસન. ૫
પ્રકૃતિ બીનું ધન્ય પુરૂષ પલકમે ખલક ઉપાસક;
આંન્ય ધામ પતિ દેવ યુગલ શકિત તન આશક. ૬
તબ દેવનકે દેવ સકલ શિર હો તુમ કેવલ;
સાક્ષીવંત સુત સલંગ પ્રૌઢ પદ પુરૂષ એકલમલ. ૭
જય કરુણામય કંથ અંત મધ્ય આદ્ય પરાપર;
હંસ રૂપ સ્તુતિ કુવેર નિજ ગ્રંથ કરન સ્વર. ૮

(દોહા)

મંગલા ચરણ પ્રથમ એહી,
ધરન સજન ઉર ધ્યાન;
અબ ગ્રંથન પ્રારંભહુ,
સુનહો સંત સુજાન. ૧
લોક અસંખ્ય ઉત્પન ગતી,
સપ્ત દ્વીપ સુર ધામ;
સો સબ ગ્રંથમે ભાખહુ,
વિવિધી ભાત્ય ગુણ ગ્રામ. ૨
સકલ અંગ ભિન્ન ભિન્ન ગતી;
અરથ બોધ શુભ સાર;
કહે કુવેર કરકે કહું,
સંશે હરન ભવ પાર. ૩

પ્રભાત પદ

પદ - ૧

મૂકયને કલ્પના જલ્પના મન તણી, તુજ વિન આંન્ય નહિ કોઈ દૂજો;
તિરથ વ્રત ને જોગ જગન જપ, તપ કરી માંગતો તહારૂ તું જો. મૂકયને. ૧
નિંદ્રાના સુપનમે રાજા ભિક્ષુક થયો, જાચવા આપને દ્વાર ઉભો,
સપનું સમાઈ ગયું જાગ્રત સુખ લહ્યું, જયમ હતું ત્યમ થયું આપ સુબો. મૂકયને. ૨
તમ પદ સાત્વિક સ્વરૂપ સ્વામીતણું, રજોગુણ રસબસ લુંબો ઝુંબો;
દ્વાદશ દ્વારનું સાર મંદિર રચ્યું, ઘટ ઘટ ખટરસ લેવા ચુંબો. મૂકયને. ૩
જીવ તું શિવ તું કાલ કિરતાર તું, કાલના કાલમે તોય બુજ્યો;
કહે કુવેર અજ્ઞાન અંધેર ટળે, ગુરુગમ દ્રષ્ટિએ મોય સુજ્યો. મૂકયને. ૪

પદ - ૨

શું કહીએ જંતને ઓળખ્યા નહિ કંથને સેવ્યા નહિ સંતને માન મૂકી;
ભક્તિપદ મૂકિતની જુકિત જાણી નહિ, લંપટ નર તણી બુધ્ય ટુંકી. શું કહીયે.૧
અનેક વિગતે કથી સકલ શાસ્ત્ર મથી, વાણી પરમારથી નિગમ સાખી;
શઠને શિખામણ તોય લાગી નહિ, કહી કવિ પંડિત થાકયા ઋષિ. શું કહીયે.૨
નવ લહે મૂળગતિ રતિ પતિની મતિ, માયાનો સ્વારથી વરણ મુખી;
કહે કુવેર નિજ લક્ષ ભજન વિના, કોઈ નર જકતમે હોય ન સુખી. શું કહીયે.૩

પદ - ૩

સંત કિરપા વિના સુક્રિત નવ સરે, દુષ્કિત જાય નહિ દેહ કેરૂ;
હરખ ને શોક સંતાપ અતિસંભવે, દંભવે દુરમતિ લોક હેરૂ. સંત કિરપા.૧
જીવપણું અતિ ઘણું યુગલ નરનારનું, અહંપદ આપનું દિર્ઘ દેહ હેરૂ;
ખબર નહિ જંતને તંતુના અંતની, સંચિત દ્રવ્ય કરે મેરૂં મેરૂં. સંત કિરપા.૨
ધરમ આગે ઘરે કરમ કંઠે કરે, પાપને નવ કહે આય નેરૂ;
સત્ કુવેર કહે મૂઢ કંઈ નવ લહે, પુન્ય તાંહાં પાપ નાં હોય ભેરૂ. સંત કિરપા.૩

પદ - ૪

નિરખને નિરમળ દ્રષ્ટિએ નૂરને, બ્રહ્મનો ભાસ તે વિશ્વ માંહી;
સુરત નુરતે કરી ગુરુગમ ઉર ધરી, સાવ નિરંતર એક સાંઈ.
.... નિરખને. ૧
વાપી ને કુપ તડાગ નિરે ભર્યા, ચંદ્રને સુરજ તેજ તાંહી;
બહાર કિલાહાર કલોલ કિડા કરે, અચલ અડોલ આકાશ માંહી.
.... નિરખને. ૨
જીવને શિવ બાંધ્યા કર્મે કરી, ચૈતન એક તે વિશ્વ માંહી;
વિવિધિ વિગતે કર્યુ જે જેમ તેમ વર્યું, ભિન્ન ભિન્ન ભેદ તે ભાત માંહી.
.... નિરખને. ૩
ક્ષિતિ પાવક જલ પવન આકાશમાં, તેજમાં તત્ત્વ તું સાક્ષી માંહી;
સત્ કુવેર કહે તુજ વિલસી રહ્યો, તુજ વિના આંન્ય તે કાંઈ નાંહી.
.... નિરખને. ૪

પદ - ૫

આદ્ય મધ્ય અંત કેવલ સર્વોપરી, તે હરિ હું વરી સત્ સોઈ;
કરમનો ભરમ તે મરમ સમઝે સમ્યો, જકત જંજાળની આળ ખોઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૧

અંતઃકરણની ચતુર ચોરી રચી, વિપ્રગુરુ ધુન્ય મચી સમે વ્રતાઈ;
શબ્દ શરણાઈ ભવ ભાવ ભુંગળ બજી, શોક સંશે તજી હરખ હોઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૨

મન વશ મિંઢળ લક્ષ દોરો મહી, પ્રેમ પિઠિ ચઢી અંગ મોઈ;
સત દઢ નેમ દો છેડલા ગાંઠીયા, સુરતિ સંધાણ વરમાળ પ્રોઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૩

મનોરથ માંચી મમ હરિ બુજ બાજઠે, ઓહંગ ને સોહંગ મળ્યા હસ્ત દોઈ;
ઓહંગ ભુજ માહેરો સોહંગ હરિનો કર, અલખ ઈચ્છા વર ભાગ્ય મોઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૪

બ્રહ્મ અગનિ જગ્યો ચિત ચોરી મધ્યે, સંકલ્પ શ્રીફળ હોમ હોઈ;
જ્ઞાન ને ધ્યાન વૈરાગ ભકિતપદ, મંગળ વરતીયાં ચાર ઓઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૫

કરુણા કંસાર કરુણાકરે કર લીયો, વદન માહારે દીયો મદન ગોઈ;
શિષ સમરપણ વળી મેં કલવો લીયો, હરિ મુખમે દીયો લાજ લોઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૬

ધર્મ અર્થ કામને મોક્ષ મુક્તિ વળી, ભામિનીઓ મળી અષ્ટ ઓઈ;
ગાવત ધોળ આનંદ અનુભવ અતિ, જતિ સતિ જનનું મન મોહી.
.... આદ્ય મધ્ય. ૭

પુરણ પરણી હરિ કારજ ગયું સરી, જનમ ને મરણની ખટક ખોઈ;
કહે કુવેર અવિચલ ગૃહે સુત્રનું, સુખ મુખસે જો કહી શકુ ન કોઈ.
.... આદ્ય મધ્ય. ૮

પદ - ૬

કવન કારણ હવે યોગ જપ તપ કરૂ, ધ્યાન જેહનું ધરૂ તેજ પામી;
નિગમ કહે અગમ નિરાલંબ નિરગુણ પદ, સો સદ સતૂગુરુ રૂપ સ્વામી.
.... કવન. ૧

વેદ વેદાન્ત પુરાણ ખટ શાસ્ત્ર, વ્યાસ વિનતિ કરી થકીત હામી;
તેજ પરમેશ્વર પરમ પ્રગટ લહ્યો, નવ કહ્યો જાય અવિગત અનામી.
.... કવન. ૨

સનક સુખદેવ સિધ્ધ નારદ કપિલ દત્ત, કબિર સત પાયે જે પદ વિરામી;
સંત સરવ સાખ્ય સંજુકતભઈ મુકત મમ, દેશ ડંકો નહિ વાત છાની.
.... કવન. ૩

ચૈતન આપ ચિદ્ રૂપ ચિત્ સનમુખ, ઘસમસ્યો ઉર વસ્યો ગગન ગામી;
કહે કુવેર કિરપા નિધિ કૈવલ, સંગ છોડે નહિ સોહંગ કામી.
.... કવન. ૪

પદ - ૭

કોટી જનમંત્રનું પુન્ય પ્રગટ હવુ, આજ અચરત નવું ભાગ્ય મહારે,
અનંત બ્રહ્માંડનું ભરણ પોષણ કરે, તે હરિ ઉર ધરે નેહ લહારે. .... કોટી. ૧
ત્રિગુણાતિત પદ દુર્લભ દેવને, શેષ વિરંચિ શિવ ધ્યાન ધારે;
અચ્યુત અવ્યકત વિવ્યકત તે વર્જીત, પ્રણવ પાણ્ય મમ કંઠ ડારે. .... કોટી. ૨
અંશ ઉછાહની ચાહ ભઈ કામની, ભામની ભાવ ધરી કરે વિહારે;
લેત આલિંગન પરસ પરમાત્મા, ત્રિયાતન પલપલ નવ વિસારે. .... કોટી. ૩
આપ અદ્વૈત રહી ધ્વેત સંગે રમે, વિશ્વ વિલાસમે વારે વારે;
નિજ અનુકરમનો મરમ જન જો લહે, ફરક કર્તા સદા જો વિચારે. .... કોટી. ૪
ભવજળ ભરમમે અંશ અનવેગતિ, આપ મે આપકો તરે ને તારે;
ડુબતે નરનકુ તિરે તારણવત, અલગ કર્તા વિના કો ઓધારે. .... કોટી. ૫
અવિગત અકલ કરતાર કરુણામયે, સતૂગુરુસે લહે સદ્ વિચારે;
કહે કુવેર ભવ ફેર ફારગત ભઈ, પરમ પદ મીલહી ભયો સકારે. .... કોટી. ૬

પદ – ૮

સકલ વૈભવ તણું કારજ હવે સર્યું, સચ્ચિદાનંદ આનંદ વરતુ;
પિંડ બ્રહ્માંડનું સુત્રસમ શોધતાં, બોધતાં બુધ અઘાદ કરતુ.
.... સકલ. ૧

સ્થાવર જંગમ વિશ્વ ચરાચર, જડ ચૈતન સરતુ ને નરતુ;
વસ્તુ વિચારતાં વિવિધ વગ નવ રહ્યું, અખિલ ભવ અંશોનો આદ્ય ધરતુ.
.... સકલ. ૨

જીવ ને શિવ કૈવલ કારણ લહુ, પુન્ય ને પાપ અવતરતુ ને મરતુ;
સ્થાપ ઉથાપ મન વ્યાપ સમજે સમ્યો, જકત જંજાળ ઉર આળ ધરતુ.
.... સકલ. ૩

અંશ અસમિ અજભવ વિષે ભોગિયો, જોગીયો જતમત તેજ સ્વરતુ,
કહે કુવેર યાંહાં યુગલ અવિલોકતાં, હુ તહારી મોજને આદ્ય ધરતુ.
.... સકલ. ૪

પદ – ૯

મોજ મે મસ્ત અલમસ્ત અનવે ફરૂ, દીન ઉર નવ ધરૂ ભિન્ન ભાગી;
અગમ અદ્વૈતમે દ્વૈત એકતા પણું, જ્ઞાન ગણતી તણુ ભાન ત્યાગી.
.... મોજ. ૧

વિશ્વ વિલાસ અતિહાસ અનવે ગતિ, રતિ પતિની મતિ પ્રેમ પાગી;
અંતઃકરણ ગુણ ઈંદ્રી એકાદશ, સહિત પ્રકૃત મમ વ્રહીત જાગી.
.... મોજ. ૨

કીટ પતંગ અજ વિષ્નુ એકી વગે, વસ્તુ જોતાં ઉદે અસ્ત આગી;
શિવ શકિત પુનિ શેષ સત ઈશ્વર, પુષ્ટિ પ્રકૃત ભઈ પ્રત પાગી.
.... મોજ. ૩

વેષ વિચિત્ર બહુ ભાત વિવિધી વિધ, લક્ષ જોતાં નહી પક્ષ રાગી;
સ્વે સર્વજ્ઞ તંન અહંગ અનભે જગી, દ્વેષ દુતીયો દઘી સ્વેત જાગી.
.... મોજ. ૪

એકોહંગ વ્યાપિ દુતિ નાસ્તિ ક્ષ્ને કહ્યું, ઈશ પદ શું રહ્યું જુવોને જાગી;
કહેં કુવેર સર્વ સાર સિદ્ધાન્ત એ, નિજપતિ પરમ શુદ્ધ કોહુ ન લાગી.
.... મોજ. ૫

પદ - ૧૦

ભરમ તજી ભાવ ધરો ભુરચાં માનવી, જાંનવી ગુરુ લક્ષે જ્ઞાન ઝીલો;
જ્ઞાન ગંગા તણું પરસતાં પારખું, અહંગ ઉદ્યોગ અઘ ભરમ ભૂલો.
.... ભરમ. ૧

કામ ને ક્રોધ મન વ્રોધ અહંકાર મદ, સો સદ પરહરી પ્રેમ પિલો;
રાત દિન રસબસ એકતા અનુસરો, ધ્યાન હરદે ધરો માન મેલો.
.... ભરમ. ૨

નિજપતિ પરમ પરપંચની પર સદા, રચ મદા તે સદા રહે એકીલો;
અલખ અમાપ લખ માપ મમતા ધરી, અખિલ ચહુ અંશ થઈ ખલક ખિલ્યો.
.... ભરમ. ૩

સકલ સિદ્ધાન્તનું સાર સંતો કને, પ્રિછવા પ્રેર ત્હાં મન મહેલો;
પરમ અરથી સદા સંત અમી અરણવ, પ્રણવ પુરુષ પરશાવે વહેલો.
.... ભરમ. ૪

આપ નિજ અંશ કિરતારનો લક્ષ જે, સત્ગુરુ અરથ દે તર્ત સહેલો;
કહે કુવેર જંજાળ જન-તુ ટળે, જઈ મળે જાંહાં હુતો પુરવ પહેલો.
.... ભરમ. ૫

મંગળ પદ

પદ - ૧

શુદ્ધ સત્ગુરુ શબ્દ વિચાર, જાહેર મન માહેરા,
જોને અહંગ આપ નિજરૂપ, અનુપમ તાહેરા. ૧
સ્વામી અવિગત આપ અવ્યકત, શક્તિ જેહેની સર્વમે;
અવિનાશી અકળ અરૂપ, આવે નહિ ગર્ભમેં. ૨
ભિન્ના ભિન્ન દીસે જીનું અંશ, તંતુના ભેદમે
ઘાટ નિમિત મૃત્યુની માંય, આવે નહિ છેદમે. ૩
રવિચંદ્ર દ્રષ્ટાન્તને જોય, પ્રતિબિંબ ભંડિતા;
નિરપાત્ર ઉભયે વિલસાય, જોત્ય નહિ ખંડિતા. ૪
જેની ઉતપત પરલે નહિ નાશ, વાસ અવિકાસ હે;
તે તો જેમનો જેમ સદાય, સ્વે પરકાશ હે. ૫
સહેજાનંદ આનંદ અબંધ, પુરાતન રહ્યો જથા;
સત કુવેર દરસે સોય, મિટયા સર્વે મનમતા. ૬

પદ - ૨

મન મંગળ આનંદ રૂપ, ભયા તબ જાણહી;
જેનો શબ્દ વિવેક વિચાર, સંત પરમાણહી. ૧
જેને પાંચ પચીસ પરાસ, આસ ઉલટી કરી;
તેને રોમ રોમ રરંકાર, રટત હે હરિ હરિ. ૨
જેને બોલત હી બુદ્ધિ હોય, શુદ્ધિ સામા જીવકુ;
તેને પ્રગટે ઉર અહંમેવ, લેવાને પિવકુ. ૩
જેની વાણી તણો વિસ્તાર, અલક્ષના લક્ષની;
છુટે જીવ શિવ સંશે ભ્રાન્ત, કે પક્ષા પક્ષની. ૪
જેને અનુભવ આઠે પહોર, ખોજ પદ પરમની;
તેને વ્યાપિ શકે નહિ કાંય, કલપના કરમની. ૫
જેને મન બુદ્ધ ચિત્ત અહંકાર, ચાર અંતઃકરણ;
તેથી નિરવર્તા નિજદાસ, આશ હરિકે શરણ. ૬
પરમાનંદ આનંદને જોઈ, બુદ્ધિ સર્વ વિસરી;
ભઈ સુરત નુરત એકતાર, કુવેર નવ નિસરી. ૭

પદ - ૩

પરમાનંદ સાગર સોય, સદા લગી ઝીલીયે;
સુધા અમૃત પે અતિસાર, પિવાય તેમ પીલીયે. ૧
જેના અણુને સોમે ભાગ, નવે નિધ્ય સિધ્યને;
નવ પહોંચે સુરેસ લગાર, કવે કો વિદને. ૨
જેના ચિતવનમે જુગ ચાર, સાર કીલા કરે;
સમે ચિતવન ચારૂ મહાંય, કાંય નવ ઉગરે. ૩
જેના રોમ તણો પરકાશ, વાસ સુખ રહ્યો સગે;
જેમાં વર્તે ચૌદેઈ લોક, સુરિનર અજ લગે. ૪
કોટી રવિ શશિ તેજ ઉદ્યોત, શોભા નક્ષની સહી;
સ્વામી અપરમપાર અલેખ, અલપ ઉપમા કહી. ૫
જેહનો વાર પાર નહી અંત, સંત સરવે કહે;
સત્ કુવેર અલ્પ મતિ જીવ, મહિમા તે શું લહે. ૬

પદ – ૪

એવા સાહેબ પામવા સાર, સંતોને સેવીયે;
ન સરે કારજ કિંચિત એક, પૂજા ફળ દેવીયે. ૧
ગુરુ જ્ઞાન ધ્યાન અવિલાન, અહોનિશ કીજીયે;
આઠે પહોર અંગ ઉમંગ, પરમ રસ પીજીયે. ૨
તેને નવ રહે જીવ જંજાળ, પાલ મનને વિષે;
નવ વ્યાપે રાગ ને દ્વેષ, રહે સત્‌ગુરુ પખે. ૩
તેનું સમરણ શુદ્ધ વિચાર, સંત નિશ્ચય કર્યા;
કોટી વિષ્ણુ અનંત અપાર, એહી વિધિ ઓધર્યા. ૪
એવી સાખ્ય સકલની જોઈ, મોઈ દ્રઢતા ભઈ;
સત કુવેર ગુરુના ચરણ, છોડી નવ જાય કહી. ૫

પદ – ૫

ખોજો ગુરુગમ વારમવાર, સાર સુખ પામવા;
રાખો ઉર અંતર અહંમેવ, ભવ દુઃખ વામવા. ૧
શિખ સહસ્ત્ર જનમની હોય, હરિ તે માંગતિ;
તેને પ્રગટે વ્રેહે વૈરાગ, આવે શુદ્ધ ગુરુ ગતિ. ૨
જેને અજપદ ને કૈલાસ, વાસ મન નવ છકે;
સુખ ચૌદ લોકનું જેહ, તૃણાવત કરી લખે. ૩
તેની બુદ્ધિ વેગ બલીહાર, જાહેર થઈ ઝુઝવે;
જેના જ્ઞાન ખડગનો ઘાવ, કોઈ નવ રૂઝવે. ૪
જ્ઞાન ખડગ ઘાવની પિર, ધિર કોઈ નવ ધરે;
સત કુવેર ગુરુ પરતાપ, શબ્દ સનમુખ લરે. ૫

પદ – ૬

લાગી જ્ઞાન શબ્દકી ચોટ, ઓટ કીસકી ગ્રહુ;
તોડી અજ્ઞાન આવ્રણ ઢાલ, જીવતો કેમ રહુ. ૧

સંગી માર્યા પાંચ પચીસ, શિષ સબ ખેદિયા;
કાયા નગરની મહાંય, અમલ ગુરુકા ભેદિયા. ૨
કિની દશ દરવાજે સહાય, જાય ચોકી બેસવા;
કામ ક્રોધ લોભ મદ ચોર, દેવે નહી પેસવા. ૩
કિની કબજે ચારૂ વરણ, અમલ આપકો કર્યો;
હાર્યો કાયા નગરનો રાય, ગુરુ ચરણે પર્યો. ૪
એવી નિષ્ઠા નમણતા જોઈ, ગુરુરાય રિઝીયા;
કરી કરુણા કુવેર શિર હાથ, ફેરી રાજ દીજીયા. ૫

પદ – ૭

શુદ્ધ સમજ વિવેક વજીર, ધિર જોઈ આપીયો;
કર્યો કુબુદ્ધિ ઉચાકર જેહ, આગે હુતો પાપીયો. ૧
દીયો દયા જાણીને દયાળ, ધરમ કોટવાળકું ;
કિયો કામ કરાવન એહ, નગર રખવાળકું. ૨
શિલ સહેજ સંતોષ ને સત્વ, શ્યામના સંઘના;
દીના પલંગ પટાવત ચાર, આપના અંગના. ૩
કિનો સનમાન શુદ્ધ શાહુકાર, કાર નાણા તણો;
જોયે ખરચવા વાપરવા જેહે, દ્રવ્ય આપે ઘણો. ૪
સૌ શહેર કર્યું સુખરાજ, નવે નિધ્ય સિધ્યમે;
તબ ફર ગઈ સત્ દુવાઈ, રાય રસ રિધ્યમે. ૫
કિનો અમલ અનેરો આપ, કામ સબ કે જમે;
સત કુવેર આત્મ આપ રાય, સુતા સુખ સહેજ મે. ૬

પદ – ૮

જેહને ઈંગલા પિંગલા નાર, સુક્ષ્મણા શાહને;
ઢોળે વ્રેહે વિંઝણીયે વાય, સ્વામી સુખદાયને. ૧
ચોથી સુરતિ સોહાગણ જેહ, નેહ કરે નાથશુ;
ધરી તન મન જીવન પ્રાણ, તાળી લે હાથ શું. ૨

નેક નુરત લગાવે નેન, બેન રસ રિદ્ધનાં;
કરે પલક પલક પિયુ પ્રેમ, પોતાની જીત્યનાં. ૩
સુધ્ય વરતિ સોહાગણ નાર, પ્યાર પિયુને ઘણી;
લહે હેલ્લા માત્રની માંહાંય, હરિનું મન હણી. ૪
બુદ્ધિ શુદ્ધિ નીધિ સરવે લેઈ, પૂજાને કારણે,
લાવે નિત્ય પ્રતિ વારમવાર, ધરી મન ધારણે. ૫
ભક્તિ મૂક્તિ જુક્તિની જાણ, પાણ્ય જોડીને રહી;
કરે સેવા સ્વામિની સદાય, નાર દશધા સહી. ૬
સિદ્ધિ ખટદશ પંચને દોય, દીશે એની દાસીઓ;
નિધિ પંચ ચતુરધા સોય, સેવાને ખાસીયો. ૭
મળી સર્વ સુલક્ષણા નાર, વિહાર હરિશું કરે;
કહે કુવેર આત્મ અણલિંગ, રંગથી રહે પરે. ૮

પદ – ૯

રંગ અંગ આત્મની સંગ, કહુ દ્રષ્ટાન્તસે;
દેખી વરૂણ શીતળ વિધિ હોય, દ્રષ્ટ સુર ક્રાંતસે. ૧
સાખ્ય આંન્ય બતાવુ સોય, સંશે સરવ નિસરે;
નવ રહે અંતર એક લગાર, સમઝ શુદ્ધિ પરે. ૨
રાખી ચમક પટંતરે કાચ, લોહા પુતળી ધરી;
નહિ ચમકને ચિતવન કાંય, ચૈતન થઈ પરવરી. ૩
જઈ ખાપ રહી ખટકાય, સાંઈ ભેટયો નહિ;
ધાતુ પુતળી રૂપ રંગ સહિત, રહી અહીંની અહી. ૪
કાચ ચમક બીચે ફરે પાણ્ય, આણ્ય પલમે પરે;
છોડી કાચ કામની તાય, કાંય લટકાં કરે. ૫
દેખી ચમક ચપળતા નાર, પ્યાર પિયુનો સહી;
એનો સનેહ શિરોમણી સાર, ચમકને ચિતવન નહી. ૬
સ્વામી સમ્યક રહ્યો સમતોલ, ઓલ મન માયને;
નિચે વર્તે સહુ સંસાર, સામ્રથની સહાયને. ૭

ઘાટ નિમિત મૃત્યુ કરે કાળ, પાલ પલમે પરે;
તાતે વૃદ્ધિ પામે સંસાર, મરે ને અવતરે. ૮
નવ મંગળ નવ નિધિ જ્ઞાન, ધ્યાન હરદે ધરે;
ઉત્કૃષ્ટપણે પતિ પાય, કુવેર જે પરમ પરે. ૯

રવેણી પદ

પદ - ૧

(રાગ રામાયણનો)

પુરણ ભાગ્ય મનુષા તનુ પાયા, જાકુ ઈચ્છત સૂરિનર દેવ રાયા.
ચાર ખાણ ચોરાસી ફેરી, ઘટ ઘટ ગ્રભ વાસના ઘેરી. ૧
બહોત જતન એહી અવસર આયા, સોહી મૂરખ સારા જનમ ગુમાયા.
ભાગ્ય વિના ભગવંત ન જાણ્યા, નિંદ્રા સુપન સુખ સત કરી માન્યા. ૨
હરિ ગુરુ સંતની સેવા ન ઠાની, સૂત વિત દારાસું મન પ્રિતી આની.
ગ્રથ ભંડાર ઘોડા ને હાથી, તામે નહિ કોઈ સંગ ને સાથી. ૩
અંતકાળે જાવું કર ઝારી, સંગ ચલે ન કોઉ તેરી લહારી.
તાતે સમજ સમજ મન મેરા, આ જુગમે હેજુ નહી કોઈ તેરા. ૪
વારમવાર ખોજો ઘટ માંહી, આદ્ય અંત મધ્ય સાચા સાંઈ
કહે કુવેર સત્‌ગુરુ બલિહારી, ઠાડી બાંય સો કહત પોકારી. ૫

(સાખી)

સત્‌ગુરુ દાતા મોક્ષકા, જાહેર જુગમાં જાણ્ય;
શરણ ગયે જે જે જન, પાયે પદ નિરવાણ્ય. ૧
બોધ અગાધ ટહંકાર કરી, જુગ શું કહે જરૂર;
સત્ કુવેર ઉર જો લખે, તા શું હરિ હજુર. ૨

પદ - ૨

સત્ગુરુ ચરણ શરણ લહે લાગી, પાંચ પચીસ પ્રકૃતિને ત્યાગી.
આશા તૃષ્ણા દો વિકટ વિરોધી, હરખ શોક મોહ કરત ઉપાધી. ૧
સોહી સકલ સબ ગુરુ ગમ જીત્યા, કરત રહ્યા તબ કામ અનિત્યા.
જ્ઞાન ખડગ ગુરુ કે મત લિના, શત્રુ સકલ એકુ રહેન ન દિના. ૨
ખોજ ખોજ સબ ઘાહેલ કીના, ઉઠી શકે નાં એકુ આતમ વિના.
દુરમતિ દ્વેષ ટેક સબ ખોઈ, અંતરગત આતમને જોઈ. ૩
કાલ ક્રોધ મદ દીના ડંડા, અનભે રાજ અમલ નવ ખંડા.
ઘાતા ધ્યાન માન સબ લોપ્યા, સત્ કૈવલકા ઝંડા રોપ્યા. ૪
કહે કુવેર લીયા ગઢ વંકા, મિટી કાળ ઝાળકી શંકા.

(સાખી)

કાલ ડરપ કાયા લગે, નામ રૂપ ગુણ ગ્રાજ;
ઉબરે હમ ચૈતનવત્, કુવેર કાલ શિરતાજ. ૧
હમ કાલનકે કાલહી, અવ્યાકૃત શિર ઈશ;
કહે કુવેર કૈવલ પદ, સો ગાજત મમ શીષ. ૨

પદ - ૩

સત્ગુરુ શબ્દ સકલ વિધિ જાણે, કર્તાકી ગતિ સોહી પરમાણે.
અનભે જ્ઞાન ધ્યાન લેહે લાગી, સત સંગત સદા મન અનુરાગી. ૧
આપા રહિત બાણી વિધિ બોલે, પર ઉપકાર જગતમાં ડોલે.
દશ ઈંદ્રિ મન સહિત દેખાવે, કામ પરે એકુ અરથ ન આવે. ૨
જેસે રજ્જુ અગનમે જરાઈ, બટક સહિત પુનિ દ્રષ્ટ દેખાઈ.
નખશિખ સકલ દિસે બિન જરહી, બંધન બાંધત પરખા પરહી. ૩
જીવન મૂકત યેસે કર દેખો, દગ્ધ જેવરી દષ્ટાન્તને પેખો.
હલણ ચલણ સબ જકત સરેખા, અંતર અવિગત રહત અપેખા. ૪
આઠે પહોર આતમ અનુરાગી, સહેજ સ્વરૂપમે સુરતા લાગી.
સત્ કુવેર ડગે નહિ કોઈ, જીવન મુકત જોગેશ્વર સોઈ. ૫

(સાખી)

ચિતવન નિજ ચૈતનતણું, ગુણાતિત ગુલતાન;
લક્ષમતે નિશદિન રહી, કરત કુવેર અવિલાન. ૧
સ્થુલ સૂક્ષ્મ કારણ કહીએ, મહાકારણ જે દેહ;
જીવન મુક્ત તે વરજીત, છતે પિંડ વિદેહ. ૨

પદ – ૪

સંત વિજોગ જોગ કોઈ ઠાને, તાકી પ્રતિત કરતા નવ માને.
દશ ઈંદ્રિ દમિ સમિર સમાવે, વંકનાળ ચઢી સૂન્ય બસાવે. ૧
કાલ અજીત જીત કર બેઠા, અનભે ઘરમે જઈને પેઠા.
અનહદ નાદ ઝલકે જ્યોતિ, રૂમઝુમ રૂમઝુમ બરખે મોતિ. ૨
સ્વે પ્રકાશ ઉદ્યોત ઉજેશા, મૃત્યુ ન વ્યાપે અમર દેશા.
એસો સુખ સદાય સરાવે, જોગી જોગ જાુગત સબ ગાવે. ૩
ગુરુ કિરપા વિના કૈવલ ન ભાસે, સત્ કુવેર તાતે ગુરૂ અભ્યાસે.

(સાખી)

ગુરૂ મેરા ચૈતન ચિદ્દ, આયેહુ મનુતન ધાર;
જનમ મરણ ભય ભવતણો, સંશે દિયો નિવાર. ૧
ભવ તારણકે કારણે, કરતા ભયે સકાય;
કુવેર અનુભવ જ્ઞાનસે, દિના અલખ લખાય. ૨

પદ – ૫

ગુરુ પરતાપ આપ સબ ખોજા, એહી તન પાની પવનકા મોજા.
ત્રિતિયો તેજ તત્વ ઝલકાઈ, ભોમી ભંડમે લહેર સમાઈ. ૧
વ્યોમ પંચમો આદ્ય કહાવે, ચારૂ તત્વ બીચ સહેજ સોહાવે.
પંચતત્વ મિલકે મઠ ખાસા, તા મધ્યે આત્મકા ભાસા. ૨
જ્યૌ દિપક મંદિર મધ્ય જ્યોતિ, ઘટ ભિતર યૌ આત્મ ઉદ્યોતિ.
રોમ રોમ રરંકાર ઉજેસા, આસપાસ દશ દ્વાર સુરેશા. ૩

મૂળ ચક્ર ગણપતિકા વાસા, મળ ઝાડત દ્વાર કરત ખુલાસા.
દુજે દ્વાર કમળ સુત ઠાન્યા, વ્રિજ અસુત અપ તજત વિજ્ઞાના. ૪
ત્રિતિયો દ્વાર બંધ જે નાભિ, સકલ જાપકે વિષ્ણુ જબાપિ.
હરદે નિરંજન જ્ઞાન દ્રઢાવે, શ્વાસ સકલકો ઘાટ ઘડાવે. ૫
કંઠ સ્થાન શિવ સુખકારી, બાણી અરૂપકી રૂપ ઉચ્ચારી.
વરૂણ અનલ અવિકાસ કે વાસી, શબ્દ ઉચ્ચારે સકલ રસ પ્રાસી. ૬
ગ્રાહક દ્વારે રહે અશ્વિનિકુમારા, સ્વાદ પહોંચાવે સુગંધીકા સારા.
ચંદ્ર સુરજ દગ દ્વાર રહાવે, સકલ રૂપકો નિરૂપ લખાવે. ૭
કરણવાસો દિગપાલહી દેવા, શબ્દ સકલકો પહોંચાવત ભેવા.
એ દશ દેવ સેવકુ ઠાના, મધ્યે આપ આત્મ ભગવાના. ૮
મન બુધ ચિત્ત અહંકાર હજુરી, તાકે આગે કરત મજુરી.
પાંચ પચીસ સંગે પટરાની, સોહી સકલ જાકી કરત ગુલાની. ૯
એ સબ રૈયત રાયકુ છાજે, શૂન્ય સિંઘાસન આત્મ બિરાજે.
સકલ દેવકે શિર પર સાંઈ, તુરિયાતિત અલખ લક્ષ જાંઈ. ૧૦
ઝલમલ જ્યોત ઉદ્યોત અપારા, અનહદ નાદ હોત ઝનકારા.
સુરત નિરત સોહાગણ થાકી, નિરખત રૂપ શોભા ઘર વાકી. ૧૧
નિગમ ચાર બરનન કરી હારે, ઓમકાર શકિત જાકે દ્વારે.
કોટિ શશિ સુર તેજ લયે તાંહી આરતિ ઉતારે શ્વસંવેદ જાંહી ૧૨
એહી વિધિ રાજ કરત સુખકારી, ખંડ અનંત બ્રહ્માંડ વિસ્તારી.
કીટ પતંગ બ્રહ્મા લગે વ્યાપિ, શૂન્ય સનાતન આદ્ય અદ્યાપિ. ૧૩
સત કુવેર સોઈ પદ ચિન્યા, આવા ગવન તે ભયા હે નચીંના. ૧૪

(સાખી)

લોક ચૌદ વિવિધિ વિધ, આપ આપને સ્થાન;
કરત અહોનિશ ખુશામત, ચૈતનસુ અવિલાન. ૧
સો ચૈતન પરમાત્મા, સકલ ચરાચર વ્યાપ;
કહે કુવેર દરશ્યા જબી, ગુરુમુખ જ્ઞાન પ્રતાપ. ૨

પદ – ૬

આદ્ય પુરુષ અગમકી બાની, જાની શકે કોઈ વિરલા જ્ઞાની.
ખટ દરશન મત પુરાણ અઢારા, નામ રૂપ લગે કરત વિસ્તારા. ૧
નિગમ ચાર પોકારત નેતિ, પચાસ કરોડ દ્રિગનકી રેતિ.
સાત સાહેર જાકુ પરસ પરેસા, ચેહેન રટત થકીત ભયે શેષા. ૨
તેત્રિસ ક્રોડ ને નવ લખ તારા, અર્ક અનેક એક રોમ ઉજીયારા.
વ્યોમ સકલ અવિકાસમે વાસા, શકિત સહિત ઉદરમે ઉપાસા. ૩
બ્રહ્મા વિષ્નુ માહેશ્વર દેવા, દેવકી સંગે જગત કી હેવા.
અદ્‌ભૂત મૂરત સુરત જહાં હારી, શકે નહિ કોઈ બાની ઉચ્ચારી. ૪
અકલ અરૂપ રૂપ નહીં રંગા, થાયે નહિ સ્થાપ સ્વરૂપ નિસંગા.
પંચતત્વકા નહિ પરવેશા, બીન શશિ સુર તેજ ઉજેશા. ૫
બીન તન ચેહેન નેન બીન દેખ્યા, અપરમપાર અવિગત પેખ્યા.
કહે કુવેર એહી પદ હે અઘાદા, વેદ ભેદ એક શબ્દ કે આદા. ૬

(સાખી)

વેદ કતેબ ન જાણહી, વા ઘરકો અભિપ્રાય;
ગુણ તિનું સુરલોક લ્યૌ, મુનિજન મરમ ન પાય. ૧
મહા મત જ્ઞાન અઘાદ હે, જાકો આદ્ય ન અંત;
કહે કુવેર ગતિ લહત હે, કોઈ કોઈ વિરલા સંત. ૨

પદ – ૭

પંડિત પુરાણી તમો સબ કછુ જાનો, તો સત શબ્દકુ સ્થિર કરી ઠાનો.
જીવ શિવ વેદ કથા પરમાનો, કર્મ ધર્મકુ સત્ કરી માનો. ૧
ઉત્તમ કર્મ સરસ કરી સેખા, મધ્યમ કર્મકા કરત ઉવેખા.
તાકા ભેદ બતાવું મોઈ, ઉત્તમ મધ્યમ કરમકા દોઈ. ૨
સુવર્ણ શલ્યા ઉત્તમ કરમ જાણો, પાષાણ શલ્યા મધ્યમ પરમાણો.
તાકુ કંઠે બાંધો મત કોઈ, જળ ન તારત ડુબાવત દોઈ. ૩

કરમ ધરમ તે પરમ પદ ન્યારા, સોઈ જાણત કોઈ જાણનહારા.
પૃથ્વી પાવક પવન જળ ન હતા, તા દિન કર્મ ધર્મ કહ્યાં હતા. ૪
ચંદ્ર સુર પ્રકાશ ન જાંહી, બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશ્વર નાંહી.
તા દિન જીવ શિવકા કાંહાં વાસા, નિશ્ચે બતાવો મોહી કરી પ્રકાશા. ૫
રૂપ રંગ રેખા કછુ નાંહી, જીવ શિવ લીન ભયે કીન માંહી.
તા દિનકી મોહી કહો સમઝાઈ, કોણ સ્વરૂપ રહે રઘુરાઈ. ૬
સોઈ સ્વરૂપ ચેહેન ચિત્ત લાવો, કર્મ ધર્મકા ભરમ નસાવો.
તબ જાણું પંડિત પરમાના, જા ઘટ પ્રગટે એસા નિજ જ્ઞાના. ૭
પંડિત સો જો પુરાણી બતાવે, જુગમે ભયે સો તો સબ કોઈ ગાવે.
કરમ ધરમકા દિપક બુઝાવે, આત્મા અરક ઉજેસકુ પાવે. ૮
સો પંડિત જે પદસે નવ ડોલે, તત્વ સાંખ્ય વિના અન્ય ન બોલે.
કહે કુવેર અગમ લેહે લાયા, ગુરુ પરતાપ પરમ પદ પાયા. ૯

(સાખી)

પંચ તત્ત્વ ઓર ગુણ નહિ, અવ્યાકૃત નહિ જોત્ય;
વા દિન કર્તા જો હતા, સો નહિ લખીયા દોત. ૧
તેહી કર્તા પહેચાન હો, તો નિજ જ્ઞાન પ્રમાણ;
નહિ તો પંડિત પચી મરો, પઢી પઢી વેદ પુરાણ. ૨

પદ – ૮

જકત સકલ જુઠે પ્રતિ આયા, કર્તાકી ગતિ કોઈ નવ પાયા.
ભૈરવ ભૂત પ્રેતકુ પૂંજે, આત્મ તત્વકુ કોઈ નવ બૂઝે. ૧
પાષાણકી એક પુતળી બનાઈ, પંચ મિલકે શક્તિ ઠરાઈ.
ધૂપ દીપ નૈવેદ ધરાવે, બિન ચૈતન કહો કેસેહી પાવે. ૨
વારમવાર આરતિ ઉતારે, ફલ ઈચ્છા અંતર ઉર ધારે.
શલ્યા શક્તિ બોલે નહિ કોઈ, અંધ નિરંધકી ફૂટી દોઈ. ૩
ચૈતન આપ અચેતકુ ધાવે, વેદ વિધિમાં સબ જુગ ભરમાવે.
દેવી દેવલકો કર્તા પોતે, જ્ઞાન ન બૂઝે બીન આત્મ ઉદ્યોતે. ૪

શક્તિસે મુક્તિ કહો કીન પાઈ, પિપા સાખ્ય દેખો તુમ જાઈ.
ખાન પાન સુખ દેહી ડેહેકાવે, અંતકાળકુ નરક લેઈ જાવે. ૫
જેસે કસાઈ પશુકુ પાળે, હરિયા ચારા આંન્ય ચરાલે.
પશુ જાણત એહી પતિ મેરા, શિર કાટત નવ લાગત બેરા. ૬
શક્તિ સેવાકો એહી ફલ જાણો, અજા દ્રષ્ટાન્તને સત્ કરી માનો.
તાતે તું સેવા છાંડ અનીતિ, નિરગુણ સંતસુ કરી લેને પ્રીતિ. ૭
ભક્તિ વિના ભગવંત નવ રીઝે, સાચ વિના સાહેબ ન ધીજે.
ધન્ય ભાગ્ય જો સત્ગુરુ પાવે, તારક મંત્ર કહાનમાં સૂનાવે. ૮
તબ અંતર હોવે ઉજીયારા, ખોલે જ્ઞાન કપાટકા તારા.
કર્તા અંશ તનું સબ ઘટ દરશે, નિરમલ દૃષ્ટ રહિત ભવ ભરસે. ૯
સ્થાવર જંગમ જળ થળ જાહી, અંશ અજાત અખિલ ભિન્ન માંહી.
તબ શલ્યા સબ સહીત અકામા, બીન ચૈતન જડ જગ અભી રામા. ૧૦
ચૈતન સહીત અચરચર જેતા, વિશ્વ વિલાસ સકલ ભવ ખેતા.
જેહી ભવ ખેત રહીત બીન અંશુ, પરલેકાળ હવિત નિરવંશુ. ૧૧
નિજ ચૈતન હરિ અંશ અનાદી, આદ્ય અંત મધ્ય સચલ સનાદી.
તેહી આપનું નિજ આપ અખરહી, યાહી તે સકલ ભીંન તંત વિખરહી. ૧૨
એહી ક્ષર અક્ષર પર નિજ કરતા, અલગ થકા ઉપજાવન હરતા.
તેહી કરતા ઓરૂ આપનું સોઈ, અરસ પરસ એકતા જીનું હોઈ. ૧૩
તેહી કરવાવન હમ નિજ હંસા, પરમ વિશેષ પતિનકે અંશા.
અંશ ઉબાર કરન ભવ આયે, સત્ કુવેર ધરી તન દરશાયે. ૧૪

(સાખી)

ભિન્ન ભિન્ન સકલ ભવ, અંશ સજાત સુવસ્ત;
કહે કુવેર પુરણ પદે, ઉદે નહી જાંહાં અસ્ત. ૧
ઉદે અસ્ત જ્યાંહાં લ્યૌ લગે, માપ થાપ ગુણ જ્ઞાન;
કહે કુવેર કારણ નિધે, જોતાં નહિ પદ આંન. ૨

પદ – ૯

સંત સકલ કે ધરી ચિત્ત ચરણુ, બ્રહ્મવિલાસ ઉપાસકુ બરણુ.
અદ્વૈત બ્રહ્મ અખંડ અલેખા, અરૂપ તે રૂપ નિરંજન લેખા. ૧
પુરુષ નિરંજન આદ્ય કહાયા, તાતે અંજન પ્રકટી માયા.
મહંમાયા બલ અકલ અનેરા, પંચ તત્વ તાતે ભયે ચેરા. ૨
આગ્યે સુન્ય મુન્ય તે પવનાં, પવનતે પ્રગટી અગન તેજ રવનાં
તેજતે તોય અપતે અવનિ, જા પર કરવા સ્થિતી વિશ્વ સર્વની. ૩
એહી વિધિ પંચુતત્વ પસારી, ત્રિગુણ રૂપ લિયો તબ નારી.
તમ પદ સાત્વિક રાજસ બ્રહ્મા, નિગમ ચાર બંધે કર્મ ધર્મા. ૪
અબ વરણું મેં સૃષ્ટ સુરેસા, આગે સ્થાપન મૂળ ગણેશા.
તાપર શેષ સહસ્ત્ર મૂખ રાજે, તાકે ઈશ વિષ્ણુ શિર છાજે. ૫
ચોથા દેવ વિરંચી વિચારો, ઘાટ સકલકો બાંધે ધારો.
પંચમા શિવ ધ્યાનકે ધાતા, દ્રઢ આસન સદા મદમાતા. ૬
કાળ જાળ વ્યાપે નહિ જયાંહી, મહા વિષ્ણુ તાકે શિર સાંઈ.
સુન્ય સિંઘાસન આસન ઠાના, રહત સદા જાંહાં બાસ વિજ્ઞાના. ૭
મહાનિધિ તાપર પરમાણો, તાકે કરતા નિરંજન જાણો.
એ અષ્ટ દેવ સૃષ્ટિકા કહાવે, જહાં જાકી પ્રતિત ત્હાં તાકુ ગાવે. ૮
તેત્રીસ ક્રોડ ઈષ્ટકે અંશા, બ્રાહ્મણ શુદ્ર ક્ષત્રિ વંશા.
કીટ પતંગ વિહંગ વિલાસા, તરૂવર ભાર અઢાર ઉપાસા. ૯
એ સર્વ સૃષ્ટિ સકલકે ચિંન, જીવ ચોરાસી ભિન્ના ભિન્ન.
સહુનો સાક્ષિ સદા આતમ, આદ્ય અંત મધ્ય જેમનો જેમ. ૧૦
ગુરુ પરતાપ પુરાતન પેખ્યા, અંતર રહિત સતંતર દેખ્યા.
કહે કુવેર અગમ અવિધારા, બ્રહ્મ વિલાસ ઉપાસ ઉચ્ચારા. ૧૧

(સાખી)

બ્રહ્મ ભવાટી બરણહી, પસરણ દ્વૈત વિનોધ;
કહે કુવેર તિનકી પરે, હે કૈવલ નિજ બોધ. ૧
ઉપજ ખપજ જુગ બ્રહ્મ લ્યૌ, લોક ચતુરદશ ભાત;
કહે કુવેર સો પદ વટી, કોઈ કોઈ હંસા જાત. ૨

પદ – ૧૦

ગાવું સુન્ય સકલકા ભેવા, આદ્ય પુરુષ રસના રસ લેવા.
શ્યામ શુન્ય અનેક અપારા, વિવિધિ ઘાટ વિરંચી વિસ્તારા. ૧
અગણિત બરનુંમે શુન્ય સપેતા, જામે ઈશ વિષ્નુકા હેતા.
રકત સુન્ય અપાર અલેખા, જામે વાસ શિવકા ભેખા. ૨
સંખ્યા રહીત સુન્ય પ્રકાશા, હરિયા રંગ જાંહાં શક્તિકા વાશા.
સુવર્ણ શુન્ય અનન્ય અભેવા, જામે કરતા નિરંજન દેવા. ૩
બરનુ શુન્ય સકલકે સોહાગી, રરંકાર રટણ ધુન્ય લાગી.
તાપર અદ્વૈત શુન્ય અનુપા, રરંકાર તારના જાંહાં કુંપા. ૪
તામે વાસ અવાચહી બ્રહ્મ, અગમ અગોચર ગોચર મર્મ.
તાપર અધર અબુબ મહેબુબા, જામે વાસ સસ્વપતિ સુબા. ૫
પુરુષ પુરાતન વાપર આગી, જાની શકે કોઈ સંત સોહાગી.
તાપર પરમ ધામ પરકાશા, શુન્ય સકલ પતિ અંત નિવાસા. ૬
અવિગત આસન બેઠે બહુનામી, કરુણામયે કૈવલ નિજ ધામી.
નૈન અનંત અનંત હી બાહુ, ઉપમા યોગ દુજો નહી કાહુ. ૭
સો પદકી મોઈ ભઈ પ્રતીતિ, તત્વ વિચાર પાર પર પ્રીતિ.
સહેજ સમાસ બાસ તાંહી ઠાના, અડંગ મતા મન તાંહી પિયાના. ૮
ચિન્યા મરમ મતા મલતાના, ગુરુગમ જ્ઞાન ધ્યાન ગલતાના.
સત્ કુવેર ગગન ગત્ય પાયા, જીવત હંસ વંશમે મેલાયા. ૯

(સાખી)

હમ હંસા ઉસ ધામકે, બસે જહાં કૈવલ;
અરૂઢ મતા ગત પાવહી, કોઈ વિરલા જન ભલ. ૧
જો ભેદુ ઉસ ધામકે, અટકણ નહિ આદેશ,
વાર પાર પ્રકાશીત, દુતિયો કુવેર સુરેશ. ૨

પદ - ૧૧

હંસા અગમ સુગમ ગત્ય ગાવુ, સત્‌ગુરૂ શબ્દસે ભેદ બતાવુ.
પંચ તત્વ મિલકે ભઈ ઓરી, મહંમાયા મધ્ય કાજળ ઘોરી. ૧
તામે અંશ હંસકા પેઠા, ચતુર નિમસ ભર ટક કર બેઠા.
પેઠત ઉજવલ બેઠત કારો, એહી વિધિ શિવકા જીવ વિચારો. ૨
કાજળ ભીંજે પંખી નવ ચિંન, ચાંચ પાંખ ચરણે ખટ ભિંન.
જીવ પંખી ચેહેન વાસના અત્વ, માયા કાજળ ભીંજે નવ તત્વ. ૩
તાતે નિકસ આંન્ય ઘટહી બેઠાવે, બિન ખર પાંખ કાલચ નવ જાવે.
ગુરુગ્યમ જ્ઞાન વરધ વિધિ જાગે, તો ચાંચ પાંખ પર અવધિ લાગે. ૪
તબ કાલચ જાવે સબ જેતી, પર પલટે હંસ હોય સપેતી.
હંસા હંસ ગતિ સંગ ડોલે, મન મુગતા બિના ચાંચ ન ખોલે. ૫
સંસાર છીલર મીંડલ પાવે, સો હંસાકુ અરથ ન આવે.
ઉડ ઉડ હંસા જાંહાં કરી લેને વાસા, માન સરોવર મુગતા ખાસા. ૬
મન માન્યા મુગતાફલ ચરહી, હંસા હંસ સંગ હલમલ ફરહી.
સંત સરોવર મુગતા બાની, સત કુવેર એહી પ્રતિ આની. ૭

(સાખી)

તારણ તરણ ઉજાગર, અભય કરન ધન્ય સંત;
કહે કુવેર ભવજળ માંહી, સત્‌ગુરૂ નાવ મહંત. ૧
હે કૈવલ છેલ્લુ પદ, અખે અમર પદ થાપ;
કહે કુવેર સોઈ પાઈયે, સત્‌ગુરૂ સંત પ્રતાપ. ૨

ખટ દરશન મત દેખાવન પદ

પદ – ૧

(રાગ-ટોડીની દેશી)

લાવનાજી લાવનાજી લાવનાવે,
ગુરુ ચરણ કમળ ચિત્ત લાવનાવે. ટેક
તન મન દેહી સમરપન કરનાવે,
રાત દિવસ ગુણ ગાવનાવે. ગુરુ. ૧
આ સંસાર સકલ જુગ ફંદાવે,
તામે તે નહિ લપટાવનાવે. ગુરુ. ૨
સરધા સહિત રહો મન નિશદિનવે,
કીલમીસ કબહુ ન આવનાવે. ગુરુ. ૩
કામ ક્રોધ મોહ શત્રુ શરીરનાવે,
બ્રહ્મ અગ્નિમે દહાવનાવે. ગુરુ. ૪
અગમ અગોચર ગોચર આ ઘટવે,
સત્ગુરુ લક્ષ લખાવનાવે. ગુરુ. ૫
ચતુરધા મૂકિત જુકિત જુગ વાંછિતવે,
શ્રેષ્ઠ સાયોજ પદ પાવનાવે. ગુરુ. ૬
સત્ કુવેર સંતોષ ગુરુ તનવે,
સકલ તિરથ ઘેર આવનાવે. ગુરુ. ૭

પદ – ૨

દેખો દેખો વા દેશ ફકીરંદા,
દેખો દેખો... ... ... ટેક

તન તકીયા મધ્ય હે મન મુલ્લાવે,
શુધ્ય ચૈતન ચેતન બંદા. દેખો દેખો. ૧

દમકી દોરી શબ્દ સત દાનાવે,
અજંપા તસમી જપે જાલમ જંદા. દેખો દેખો. ૨
ઝકરકા ઝુંબા રહેસ મત કુંડીવે,
સહેજ સંસાર ચેતાવંદા. દેખો દેખો. ૩
તજ્ઞકા ટોપ કથન લીયા કુદકાવે,
સંશે સ્વાન ભગાવંદા. દેખો દેખો. ૪
દોજક ભસ્ત અસ્ત ગત્ય ઉદયેવે,
ફના કીયા ફારગત ફંદા. દેખો દેખો. ૫
ઓહંગ આપ સોહંગ શિર સાંઈયાંવે,
નિરભે નિવાજ ગુજારંદા. દેખો દેખો. ૬
સત્ કુવેર સાહેબ પરાપરવે,
જાનત નહી ગાફલ ગંદા. દેખો દેખો. ૭

પદ – 3

અટપટા ખેલ અબધુતાંકા,
અટપટા... .... ટેક.
તાકત ભોમ્ય વ્યોમ સર લાગતવે,
સુરતી સંધાણ સંજુતાકા. અટપટા. ૧
ચૈતન રૂપ લક્ષ તન વરજીતવે,
અટકણ નહી પંચભૂતાંકા. અટપટા. ૨
પાંચ પચીસ પકર પરકરતીવે,
કાટે એ મૂલ કપુતાંકા. અટપટા. ૩
સહેજ સમાધ આરાધ અલખ લક્ષવે,
ડરપ નહિ જમ દૂતાંકા. અટપટા. ૪
આસન માર સમેર કીયા સમવે,
પાવે ઈલમ અમરૂતાંકા, અટપટા. ૫
મઢી મેદાન ધ્યાન મત ધૂનીવે,
જરાયે કાષ્ટ કરમૂતાંકા. અટપટા. ૬

ઉજાગર મત આગર અદ્‌ભૂતવે,
અસક નહી અનહુતાંકા. અટપટા. ૭
સત્ કુવેર સોહી સિદ્ધ પુરાવે,
ઢાયે કોટ કરતુતાંકા. અટપટા. ૮

પદ - ૪

ગમ જ્ઞાની અકલ અદ્વૈત મતા,
ગમ જ્ઞાની ... . ટેક
ખાવત પિવત બોલત ચાલતવે,
વરતત હે જુગ દેહ છતા. ગમ જ્ઞાની. ૧
જેસે મિન ઈંદુ ગનત આપ સમવે,
ચંદ રહત જયમ વ્યોમ વતા. ગમ જ્ઞાની. ૨
તેસે જગતમે દીસત જન ભુગતાવે,
નિજ સમજણ નિધ્ય લક્ષ રતા. ગમ જ્ઞાની. ૩
ચૈતન રૂપ ચરાચર વ્યાપકવે,
અહંબ્રહ્મેતી ક્રત કેલલતા. ગમ જ્ઞાની. ૪
જનક સુક કૃષ્ણ વશિષ્ટ દ્રુવાસાવે,
ચિન્ન ભિન્ન સાંન એક રતા. ગમ જ્ઞાની. ૫
ત્યાગ ન દીસત ગ્રેહે ન ગ્રાહકવે,
રેણી કર્મ ધર્મ ગતિ ન ગતા. ગમ જ્ઞાની. ૬
વેદ કતેબ કુરાન પુરાનાવે,
ઓરલ્યા વહેવાર મત કરત કતા. ગમ જ્ઞાની. ૭
પિંડ બ્રહ્માંડ છાંડ સમ સુરતીવે,
ગજ્ઞ તજ્ઞ ગુલતાન ગતા. ગમ જ્ઞાની. ૮
કોહુ ન જાનત મરમ જ્ઞાની ગતવે,
અટક રહે સબ ઘે ને ઘાતા. ગમ જ્ઞાની. ૯
સત્ કુવેર નવેર કીયા નિજવે,
એહી સમકે બ્રહ્મ જ્ઞાન મતા. ગમ જ્ઞાની. ૧૦

પદ – ૫

સો સંન્યાસી સકલ ભ્રમ ત્યાગ ફરે,
સો સંન્યાસી ... ... ટેક.
દેહન ગેહન વેહ વિલોકીતવે,
નારાયણ રણ ઉર ધરે. સો સંન્યાસી. ૧
આસન પાસ નિરાસ નિરાલંબવે,
આંન્ય મેલાપ કોહુસે ન કરે. સો સંન્યાસી. ૨
દંડ કમંડલ પિંડ પાહાદુ પાંણ્યવે,
સહેજ આઈ મિલે ઉદ્ર ભરે. સો સંન્યાસી. ૩
સત્ કુવેર સંન્યાસી સોઈ સત્‌વે,
ભવજલ સહેજ પાર પરે. સો સંન્યાસી. ૪

પદ – ૬

ધર્મ અતિ દયાપાલ જીન જતી,
ધર્મ અતિ .... ટેક.
ઈંદ્રિજીત જતમત સત રાખતવે,
જડ ત્યાગીને ચૈતન મતિ. ધર્મ અતિ. ૧
સ્થાવર જંગમ વિશ્વ વિલાસીતવે,
સકલ જીવોનું જીવન લહે ગતિ. ધર્મ અતિ. ૨
તજે મલીન દીન દલ ભિતરવે,
અક્રત કરતનાં એક રતિ. ધર્મ અતિ. ૩
કહે કુવેર સેવડા સોઈ સત્‌વે,
ખોજ કરે પિંડ આપ પતિ. ધર્મ અતિ. ૪

પદ – ૭

સો વૈરાગી સકલ સુખ છાંડ સજે,
સો વૈરાગી .... ટેક.

ધાત ન છીવત હાથ હથોહથવે,
અષ્ટ પ્રકાર ત્રિયા નેહ તજે. સો વૈરાગી. ૧
નૈનોનૈન તાલી હસન આલીંગનવે,
સુપન શ્રવન મિથુન મન ન ભજે. સો વૈરાગી. ૨
શાહ સુલતાન ગોપીચંદ ભરથરીવે,
રાજ રજોગુણ રહ્યો ન રજે. સો વૈરાગી. ૩
પંચ પ્રકાર વૈરાગ કહત વેદવે,
તિવ્ર શ્રેષ્ઠ પાવે ભાયગવજે. સો વૈરાગી. ૪
કહેં કુવેર વૈરાગ વિના નરવે,
ભવ દુઃખ ભૂગતે અમર અજે. સો વૈરાગી. ૫

પદ – ૮

સો ભગત ભગવંત ભરૂસે અનીન,
સો ભગત .... ટેક
નૈન બૈન રસ રૂપ રસીક અતિવે,
ગદ ગદ કંઠ તન મન નામ લીન. સો ભગત. ૧
પ્રેમ નેમ પણ લેત નભાવીવે,
સંત સેવામે અહોનિશ રહે આધિન. સો ભગત. ૨
પર ઉપગાર સ્વારથ સનેહનાંવે,
ખટ દરશન મત તત્વ લે ચિંન. સો ભગત. ૩
ધર્મ સુચીત ઈમાંન અરથ ગનવે,
દયાપાલ દ્રષ્ટ ભઈ હે જીન. સો ભગત. ૪
સાર અસાર પ્રકાર ગ્રહે નિજવે,
ભાગ ત્યાગ વસ્તુ રૂપ રહે ભિન્ન. સો ભગત. ૫
કહેં કુવેર એસે કો વિરલ જનવે,
આપ ટાળીને આંન્ય શું રહે દીન. સો ભગત. ૬

પદ – ૯

ગતિ દેખો કૈવલ કરુણેશ વેત,
ગતિ દેખો ... ... ટેક.
પરમ અંશ નિજ પરમ પતિનકેવે,
તેહી તનુ ધરે જગ જીવન હેત. ગતિ દેખો. ૧
અકલ અરૂપ અદ્રષ્ટ વિભુ તનવે,
ગુણ ઈન્દ્રિ તનુ તત્વની રહેત. ગતિ દેખો. ૨
એહી પરકારન કે અવિગત વિતવે,
તેહી વીત ગત કીયે. ભવકે ખેત. ગતિ દેખો. ૩
થા અવિગત તેહી દ્રસીત દિવ્ય તનુવે,
અકલ કલીત ભયે તત્વની જેત. ગતિ દેખો. ૪
સકલ સાજ તનુ સહિત સહેવ્રત ક્તવે,
અમર આભ્રવત ધરેહુ કેત. ગતિ દેખો. ૫
કીયેહુ આભ્ર ક્ત અરસ અમીત કજવે,
કરન પ્રોક્ષ ચર અચર સેત. ગતિ દેખો.
ત્યોં તે વેત કૈવલ વપુ સરજીતવે,
અમીવત વિત્ત લક્ષ જનકુ દેત ગતિ દેખો. ૭
સકલ સિદ્ધાન્ત અંત અવિગત પતિવે,
અતિ અપરમ કરી કીયે ન કેત. ગતિ દેખો. ૮
નિગમ આદ્ય આચારજ અનુભવિવે,
ગુણ નિરગુણ પર ધરીત હેત. ગતિ દેખો. ૯
નિરગુણ સો ગુણ કરત અકરતાવે,
સો ન ગુણકે ભવ કરી ન શકેત. ગતિ દેખો. ૧૦
સિરગુણ સો ગુણ કરત સફુરનવે,
અવધ્યકાળ અજ અણુ ન રહેત. ગતિ દેખો. ૧૧
તબત્યે સગુણ ગુણ રહીત સકરતાવે,
જીનું સંકલ્પ એહી સકલ ખેત. ગતિ દેખો. ૧૨

પુમ પરધાન આદ્ય અજ ગુણ ગણવે,
ઓર રજતજ અણુ સહી સજેત. ગતિ દેખો. ૧૩
એકહી બેર સકલ કુલ સરજીતવે,
નહી ન કમતી કછુ રખી ન રેત. ગતિ દેખો. ૧૪
એહી પરકાર આદ્ય હીત એહી જગવે,
નિજપતિસે કરી કીયે સંકેત. ગતિ દેખો. ૧૫
તિનકી પરમપરા અચર ચરાચરવે,
અન્યો અન્ય એહી ભવ ભવેત. ગતિ દેખો. ૧૬
રચિત સ્ત્રષ્ટ જબ તે અબલગ લ્યૌવે,
નવીન તંત ભવ કોઉ ન કેત. ગતિ દેખો. ૧૭
તબ કુન કજ આચારજ થપીતવવે,
નવીન ઈષ્ટ સૂની ભવ ભમેત. ગતિ દેખો. ૧૮
નિજ પતિસે ગતિ વિકલ વિમૂખ જનવે,
એહી ભવભર નર કીયે અચેત. ગતિ દેખો. ૧૯
તબત્યે અખીલકે આચારજ અનહિતવે,
ભવ ભરમયું જીત તીતકે હેત. ગતિ દેખો. ૨૦
જેહી જીનું ઈષ્ટ કીયેહુ કર્તા કરવે,
નિજ પતિસે ઈત ભવકે ભયેત. ગતિ દેખો. ૨૧
ભવકે ભવીત તિનું અંશ આપન નહીવે,
તો આપને તીનું કયા લગેત. ગતિ દેખો. ૨૨
જબતે સકલ કુલ ઈષ્ટ અનિત પદવે,
નિજ કારણ કર્તા વિનેત. ગતિ દેખો. ૨૩
તબતે સકલકે સરજનહાર સદવે,
આદ્ય અંત મધ્ય એક હમેત. ગતિ દેખો. ૨૪
તેહી આપને પતિ આપન તેહુનકેવે,
ઓર કાહુ ન કોઉ લગે સગેત. ગતિ દેખો. ૨૫
જેહી જેહી ઈષ્ટ કીયેહુ ઈશ્વર ધરવે,
નિજપતિ પખ નિજ બંધુ સખેત. ગતિ દેખો. ૨૬

તેહી નિજ પતિ કરુણામયે કર્તાવે,
અંશ અચર ચર જીનું સર્જતે. ગતિ દેખો. ૨૭
જબતે મોક્ષ મહા અચળ પરમપદવે,
તેહી પતિ વિન કહો કુનહી દેત. ગતિ દેખો. ૨૮
ઓર દેવ ગુણ આદ્ય સામ્રથ સદવે,
આપ આપને પદ રહી શોભેત. ગતિ દેખો. ૨૯
જેહી જીનકે ઈશ્વરીયે ધરીત ઈતવે,
પણ નિજ પતિપદે સબ સખેત. ગતિ દેખો. ૩૦
ઉગ્ર દ્રષ્ટ અનુભવે અવિલોકીતવે,
સૃષ્ટ રચિત જીનું અબ લગેત. ગતિ દેખો. ૩૧
અતિ અપરમ ગતકે અજયલ પદવે,
નિગમ આદ્ય જીનું કહીત નેત. ગતિ દેખો. ૩૨
કોઉ ન લહીત તે પરમ પુરેસરવે,
નિગમ સાખ્ય જુવો તત્ત્વની વેત. ગતિ દેખો. ૩૩
સત્ કુવેર નવેર કરીત કીનવે,
એહી પરકારન કહી નકેત. ગતિ દેખો. ૩૪

મહા પદ

પદ – ૧

(રાગ-ધનાશ્રી)

મહા પદ કેરે રે કારણે, જોગી જંગલ વાસા;
શિવ રહે સમ શાનમે, આઠે પહોર અભ્યાસા. ૧
જનક સનક શુકદેવજી, ધરી ધ્યાનમાં લાવે;
સહસ્ત્ર ઈઠયાસી અનંત કોટિ, જાકા યશ ગાવે. ૨
પાર કોઈ પામે નહિ, હરિ અપરમ પારા;
સુરતિ સમરતિ શું લખે, નેતિ નિગમ પોકારા. ૩

શૂન્ય શિખર ઘર માંહી હે, સાંઈકા વાસા;
સાંખ્ય યોગ શ્રૃતિ લખે, તબ હોય પ્રકાસા. ૪
સપ્ત દ્વિપ નવ ખંડમે, સુરતી લય પામી;
ચૈતન બ્રહ્મ અઘાદ હે, રહ્યો સમ દમ જામી. ૫
વાર પાર તાકો કછુ, આવે નહિ અંત;
કહેં કુવેર તા પદ લગે, પહોંચે કોઈ સંત. ૬

પદ – ૨

પઢ પઢકે પંડિત ભયે, ચારૂ વેદ સુજાના;
અંતર જ્ઞાન ભકિત વિના, વાધે અંગ અભિમાના. ૧
ગ્રંથ ઘણા ગરબડ કરી, ચિત રાખે દાપુ;
મૂલ તંતુ જાણ્યા વિના, છૂટે નહિ આપુ. ૨
શ્રૃતિ વિવેકી સર્વથા, બોલે મન ગમતુ;
અનભે આપ લહ્યા વિના, ચિત નવ રહે ભમતુ. ૩
સાચા પંડિત સો કહીયે, કર્મ ધર્મ નસાવે;
બાવનથી રહે બાહેરો, તેહને ઉર લાવે. ૪
સસ્વરૂપકુ ચિનકે, પુનિ અશ્વ નસાવે;
કહે કુવેર પંડિત સોહી, પુરા ઘર પાવે ૫

પદ – ૩

પુરા ઘરકી વાનગી, સંતો કહી સમજાવુ;
તંત અનંત ધરે રામજી, દશ પ્રગટ લખાવુ. ૧
મચ્છ કચ્છ વેરાહ વામન, નરસિંહ સોહાવે;
રામ કૃષ્ન ફરસુધર, બુધ નકલંકી કહાવે. ૨
યુગ યુગમે હરિ આયકે, ધરે શ્યામ શરીરા;
બ્રહ્માંડ કોટિ અનંતકે, પાલે જંત સમીરા. ૩
રમણ કરીને રામજી, સર્વ વિશ્વ નસાવે;
વિષ્નુ અંશ અનુપહી, મહા નિધ સમાવે. ૪

પંચ તત્ત્વ અરૂપહી, અકરતા કહાવે;
કહે કુવેર ઘર તે સહી, ગુરુ ગમસે પાવે. ૫

પદ – ૪

સંતો ગુરુગમસે ચાલો, હદ્દ બેહદ્દને પરહરી;
અનહદ્દમે મહાલો, સંતો ગુરુ ગમસે ચાલો. ૧
ખટ દરશનમે ખટપટે, દ્વૈત વેરીને વ્હાલો;
ખટ દ્વાદશની બહાર છે, મારગ સોહી ઝાલો. ૨
ચારૂ અવસ્થા પરહરી, પંચમી હામ ઘાલો;
મિટે કાળ માયા તણો, ભારે ભય ભાલો. ૩
ધે ધાતા પદ છાંડીને, અદ્વૈત ઉર લાવો;
કહે કુવેર દુજો નહિ, આપ આપને ધાવો. ૪

પદ – ૫

ગુરુ ગમ ખોજો આતમા, આપે ઓલખાઈ;
પિંડ પડે જીવ જાતહી, જીવ તાંહી મેલાઈ. ૧
કર્મ ધર્મ દો પક્ષ તે, ન્યારા હોઈ ખેલે;
જાગ્યા જુગમે સો કહીયે, પહોંચ્યા ઘર છેલ્લે. ૨
આપા પર તે આલસી, દ્રઢતા ઘેર લાવે;
સાક્ષિવંત આત્મા લખે, ગર્ભ વાસમાં ન આવે. ૩
બ્રહ્મરૂપ વૃત્તિ સદા, ભાસે સમ તોલા;
અવિગતકી ગત જાનકે, રહે અચલ અડોલા. ૪
જેસે કુંભ જળસે ભર્યા, જળમાંહી ડુબાયા;
સત કુવેર ફૂટયા જબી, જળમાંહી સમાયા. ૫

પદ – ૬

જળકા કુંભ જળે ભર્યા, સબ સાહેર સમાના;
અંતર આવરણ મિટ ગયા, પ્રગટયા બ્રહ્મ જ્ઞાના. ૧

પંચ પિયારી પરહરી, પ્રકૃતિને મારી;
કોઈ કાળે નવ ઉતરે, ચઢી બ્રહ્મ ખુમારી. ૨
આઠે પહોર અલમસ્તહી, જુગમે મતબાલા;
ગુરુગમ કુંચી ખોજકે, ખોલ્યા સબ તાલા. ૩
સઘળે પેખ્યો આત્મા, વ્યાપે નહિ માયા;
શુન્ય શિખર ઘર ઉપર, તાકા મઠ છાયા. ૪
અહં બ્રહ્મ આપે ભયા, અદ્વૈત પદ પાયા;
કહેં કુવેર દ્વૈત જાંહાં નહિ, સાંઈ આપ કહાયા. ૫

પદ – ૭

કર્મ રહિત પરમાતમા, ઘાટે ગુણ ભરીયો;
ન્યારો નિર્ગુણ સર્વથી, અગણિત બ્રહ્મ દરીયો. ૧
સો દરિયા કે નિરકી, ઉઠે લહેર અપારા;
સંત અનંત તોરંગ હે, બુદંગા સંસારા. ૨
ક્ષિતિ પાવક જળ પવન હી, અન્ય તત્ત્વ આકાશા;
તા મધ્યે આવી પડયો, આત્મકો ભાસા. ૩
અંત કાળકુ જાયગો, પંચતત્ત્વ વિલાઈ;
કહે કુવેર આત્મા રહે, અદ્રષ્ટ અનાદી. ૪

પદ – ૮

ઝળમળ ઝળકે જાંહાં લગી, સંગે તુપ ને બાતી;
ઉભય તંતકે અંતમે, જયોતિ હોત અજાતી. ૧
જાય ન આવે તાંહાં સમે, એસી ગત જાનો;
આગે કહી સમજાવહુ, દ્રષ્ટાંતને માનો. ૨
બાતી પંચુ તત્વહી, માયા ગ્રથ કહાવે;
તા મધ્યે જયોતી આતમા, ખોજે તો પાવે. ૩
સંજમ પંચુ તત્વકો, તેજ તાંહાં લગી દરશે;
ખટ ચક્રને વેંધીને, કોઈ જવરલા પરશે. ૪

છતે પિંડ સુખ તેહનું, જાણે સંત સોહાગી;
પ્રેમ ગલીમે પરમાતમા, ધુન્ય અનહદ લાગી. ૫
દેહી દેવલ અંતકાળકુ, વેગે જાય વિલાઈ;
કહે કુવેર આત્મ ગતિ જેસે દીપક બુઝાઈ. ૬

પદ - ૯

અવિગત પંખી આકાશકા, ધરણી પાવ ધરીયા,
નવ ખંડે પાંખ પાથરી, સાત સાહેર દરીયા. ૧
સો પંખી પર આયકે, બેઠી એક મંખી;
મંખીકા પરિવારમે, ઢાંકયા સબ પંખી. ૨
સાત સાહેરના બેટમે, પંખીકા હે ચારા;
ચુગકર પંખી ઉડ ગયા, બેઠા તરુવર ડાલા. ૩
શો તરુવર વિસ્તારહી, નહિ મૂળ ને ડાલા,
ચૌદ લોક ફેરી રહ્યા, નહિ વૃધ્ધ ને બાલા. ૪
સો તરુવરકે ચોકમે, પંખીકા હે માલા,
ધુપ છાયા વ્યાપે નહિ, નહિ વ્રજત કાલા. ૫
અગમ અગોચર અર્થ હે, જાણે સંત સોહાગી;
સત કુવેર ગુરુગમ થકી, જુવે કોઈ જાગી. ૬

કેરા પદ

પદ - ૧

(રાગ-કેરા)

સાચી રે કહુ તો કોઈ નવ માને, જુઠે જગ પ્રતિ આયા હો. ૧
કરીયા કર્મ કરી કરી ભૂલ્યા, સંશે કબહુ ન જાયા હો. ૨
કર્તાકી ગત કોઈ ન પાવત, સાધત આપની કાયા હો. ૩
છૂટયા રે પંડ ભંડ જબી ભાગ્યા, તો જીવડા કુન ઘેર જાયા હો. ૪

વા ઘરકી કોઈ ખબર ન જાનત, સબ જુગ યું ભરમાયા હો. ૫
જીવકી રે બુદ્ધિ શિવ નવ પાવત, દિપક દરશે નહિ ભાના હો. ૬
આત્મા અર્ક ઉજેસકી આગે, રહેણી કુસુમ સબ જ્ઞાના હો. ૭
વાપી રે કુપ શિલરકા જંતુ, સાયર મર્મ ન જાણ્યા હો. ૮
કહે કુવેર દરસ ભયે દરીયા, લહેરી સકલ પરમાન્યા હો. ૯

પદ – ૨

જ્ઞાનકી ગુંજ અબુઝ ન બુઝત, જીવ દશા લેઈ ડોલે હો. ૧
વિચરણ વ્રહેણી રહેણી નર જેસે, જ્ઞાન કપાટ ન ખોલે હો. ૨
ત્યાગ વૈરાગ ઓરનકુ દેખાવે, અંતર માયાકા ધ્યાના હો. ૩
હંસા હોડ કરી મૂખ બોલે, કરણી કાગ સમાના હો. ૪
કરત કથા નિત્ય પાઠ શિવકો, તૃષ્ણા ગાંઠ નવ છૂટે હો. ૫
કહે કુવેર સત શબ્દ સમજ વિના, પકર પકર જમ લુંટે હો. ૬

પદ – ૩

સંત સંગત શુદ્ધ લક્ષ ભજન વિના, જીવ દશા નવ જાવે હો. ૧
બિના પારસ લોહ હોતન કંચન, મુદ્રા અન્ય મેલાવે હો. ૨
ચંદન બિના બનબાસ લગત નહી, કદલી કોટ લગાવે હો. ૩
તૃષાવંત નિર બિના જેસે, શાન્તિ કબહુ ના થાવે હો. ૪
ત્રિગુણ તાપ તપત અતિ તનમાં, ગુરુ બીના કોણ બુઝાવે હો. ૫
કહે કુવેર સત્‌ગુરુ પ્રતાપે, શુધ્ધ કહી સમજાવે હો. ૬

પદ – ૪

આદ્ય પુરુષ અગમ ઘર કેરી, મોહી બતાવો નિશાની હો.
તત્વ વિવેક શેષ સમજાવો, તબ જાનુ સાચા જ્ઞાની હો. ૧
વેદ કતેબમાં જુગ પ્રતિ આયા, સોઈ સકલ વિધિ જાની હો.
કર્મ ધર્મ કથા જીવનકી, સાચી કરી મન માની હો. ૨
યુગ ચતુર તે વસ્તુ અગોચર, સો કીનહી નવ ઠાની હો.
શિખી શિખાઈ સબ કોઈ ગાવે, નિગમકી ગમ આની હો. ૩
કહે કુવેર અગમકી બતાવે, સો સત્‌ગુરુ પરમાની હો.

પદ - ૫

તાકે સંગ રંગ અંગ લાગે, પ્રગટે જ્ઞાન દિવાના હો. ૧
સુણી શબ્દ સત્‌ગુરુ સાહેબકા, મેરા મન અલસાયા હો. ૨
સંસાર સાર છાંડી દુઃખ દરિયા, સત્ શબ્દ લહેલાયા હો. ૩
જ્ઞાન ખડગ શત્રુ સબ છેદ્યા, અહંપદ આપ ઘવાયા હો. ૪
અગમ અગોચર ગાવત ઘરકુ, સો મઠ ઘટમાંહી પાયા હો. ૫
અજ વૈકુંઠ કૈલાસ પદ કલ્પિત, સો સુખ ચિતમાં ના આયા હો. ૬
કહે કુવેર સત્‌ગુરુ પ્રતાપે, નિજ કૈવલ પદ પાયા હો. ૭

આશાવરી પદ

પદ - ૧

(રાગ-આશાવરી)

સંતો અવિગતકી ગત ન્યારી,
તામે શું જાણે સંસારી;
સંતો અવિગતકી ગત ન્યારી. ટેક.
જોગી જંગમ સંન્યાસી સેવડા,
તપસી ને બ્રહ્મચારી;
તાતે અવિગત અગમ અગોચર,
અપરમપાર અપારી. સંતો૦ ૧
રૂપ અરૂપ નિરૂપ તે સાહેબ,
પરાપાર મોરારી;
માપ અમાપ સમાપ હી સાંઈયાં,
કુદરત ખેલ ખેલારી. સંતો૦ ૨
દ્વાદશ પંથને પુરાણ અષ્ટાદશ,
ખટ દરશન મત હારી;
સુનકાદિક શિવ શેષ વિરંચી,
નિગમ નેતિ પોકારી. સંતો૦ ૩

નિરગુણ બ્રહ્મ સનાતન સ્વામી,
જેણે સગુણ શકિત પસારી;
અરૂપ તે રૂપ ધર્યો હે અનામી,
ગિરધર તાંહાં ગિરધારી. સંતો૦ ૪
જીવને શિવને કર્મ ને ધર્મ,
વેદે વિકિત વિસ્તારી;
ચૌદ લોકને વર્ણ અષ્ટાદશ,
જુગતે જુકિત સમારી. સંતો૦ ૫
પુરણાનંદ પરસોતમ પિયુજી,
વિશ્વમાં વેશ વિહારી;
કહે કુવેર રહે હરિ નેરા,
નિરગુણ ભયો લીલાકારી. સંતો૦ ૬

પદ - ૨

સંતો સમઝણકા ઘર નિકા,
તાતે યોગ ભોગ સબ ફીકા;
સંતો સમઝણકા ઘર નિકા. ટેક.
ગોરખ યોગી યુગ ચતુરકે,
અંગ અભિમાન ઈર્ષા;
જઈ સંવાદ કબીરતે કીનો,
સમઝ દેખ ભયે શીખા. સંતો. ૧
નારદ ગુરુ અવજ્ઞા કીની,
શિર ચોરાસી લીખ્યા;
સો સત્‌ગુરુએ પળમે છોડાઈ,
લોટ કાગળકી ટીકા. સંતો. ૨

જનક પિતા સબ જીગકે રાજા,
સહેસ્ત્ર ઈઠયાસી બંધીક્ષા;
સમઝ મિલે ગુરુ અષ્ટાવક્ર,
છોડી સકલ અપેક્ષા. સંતો. ૩
ધરમરાય કર્તા સંતોષ્યા;
સંતોષકે શિલ પિતા;
શીલ તે સહેજ સહેજતે સમઝ,
સત્ કુવેર ઉર રાખ્યા. સંતો. ૪

પદ – 3

સંતો સહેજ સમઝ ઘેર આવો,
છોડી દેઈ સકલ સબ દાવો;
સંતો સહેજ સમઝ ઘેર આવો. ટેક.
આશા રહીત સહીત મન રાખો,
સમ દમ સુરત રહાવો;
ભિન્ના ભિન્ન ભેદ સબ ત્યાગી,
અવિગત એક લખાવો. સંતો. ૧
ક્ષિતિ પાવક જળ પવન આકાશા,
પંચુતત્વ વેરાવો;
સાંખ્ય યોગ જોતાં જે રહેવે,
સોઈ તત્વકુ ધાવો... સંતો. ૨
ચૌદ લોક ને વરણ અષ્ટાદશ,
તાસુ આંન્ય અભાવો;
હરિ બીના આંન્ય પદારથ સર્વે,
મતકર ચિતમે ચહાવો. સંતો. ૩
મ્રત સજીવન જીવન મૂકતા,
જુગમે શેષ કહાવો;
કહે કુવેર થઈ અણલંગી,
લ્યોને પરમ પદ લહાવો. સંતો. ૪

પદ - ૪

સંતો સસ્વ સોહંગ પદ સાચુ,
તાતે આન્ય પદારથ કાચું;
સંતો સસ્વ સોહંગ પદ સાચુ. ટેક.
ઈન્દ્ર ઈંદ્રાસન અજ કૈલાસ,
વૈકુંઠ વિગત વિલાસ્યું;
ચૌદ લોક પ્રકૃતિ માંહી,
માયાએ વદન વિકાસ્યુ. સંતો. ૧
વેદ કતેબ કહત પોકારી,
શિવે સમજી ઉર રાખ્યું;
સંત સકલ મિલી ગાવે ઉનમાંના,
કબીરે પ્રગટ પ્રકાશ્યુ. સંતો. ૨
ઉમીયાને શંકર સમઝાવત,
સહેજ સુખદેવે ચાખ્યું;
જનમ ધરીને વનકુ સધારે,
કસણી જનક કમાસુ. સંતો. ૩
દેવ સકલ જાકી સેવ કરત હે,
અદકુ નહિ કો તાસુ;
તા ઉપમા મેં કાયકી દેવુ,
લાજુ કહેત સુધાસુ. સંતો. ૪
હે સબ માંહી સબસે ન્યારા,
રહેવે રહીત પરાસુ;
કહે કુવેર સતગુરુ પ્રતાપે,
સો પદ મેરે ભાસુ. સંતો. ૫

પદ – ૫

સંતો સસ્વ સોહંગ પદ કેસા,
મોઈ કહી બતલાવો તેસા;
સંતો સસ્વ સોહંગ પદ કેસા. ટેક.
લીલપિત્ત કે ઉજ્વલ શ્યામા,
કે અગ્નિ જલ જેસા;
મધુર ચરપરા તિક્ષણ મોલા,
કે ખારા કે મીઠાસા. સંતો. ૧
વૃદ્ધ જોબન કે બાલ કહાવે,
કે ગ્રભમે હોય તેસા;
રજો તમો કે સાત્વિક કહાવે,
કે પ્રકૃતિ જેસા. સંતો. ૨
દુર નિકટ કે મધ્ય કહાવે,
સ્થિરતા હે કે વેસા;
ગતિ મતિ ગવન રમન કે સહાયક,
હે આકાર કે ન રેસા. સંતો. ૩
સત્ કુવેર કહત પોકારી,
સૂણો સંત સુરેસા;
તત્ત્વ સાંખ્ય તે કહી સમઝાવો,
જેસા રૂપ હમેસા. સંતો. ૪

પદ – ૬

સંતો સસ્વ સોહંગ પદ એસા,
જાકુ રૂપ રંગ નહિ વેસા;
સંતો સસ્વ સોહંગપદ એસા. ટેક.

લિલપિત ઉજવલ શ્યામ નહિ,
નહિ અગ્નિ જલ જેસા;
મધુર ચરપરા તિક્ષણ નાંહી,
નહિ ખારા કે મીઠા. સંતો. ૧
વૃદ્ધ જોબન કે બાળક નાંહી,
નહિ ગર્ભમાં હોય જેસા;
રજો તમો કે સાત્વિક નાંહી,
નહિ પ્રકૃતિ જેસા. સંતો. ૨
દુર નિકટ કે મધ્ય ચરાચર,
સ્થિરતા હે નહિ વેસા;
ગતિમતિ ગવન રમણહી સાહક,
નિરાકાર નરેશા. સંતો. ૩
કહત કુવેર સૂણો ભાઈ સંતો;
અગમ અગોચર તેસા,
જાય ન આવે નહિ જાઈ,
જ્યૌકા જ્યૌ હંમેશા. સંતો. ૪

પદ – ૭

દેહી દેવળમેં દેવા, હો સંતો દેહી
તાકે સેવક થઈ કર સેવા
દેહી દેવળમે દેવા, હો સંતો- ટેક.
દ્વાદશ દ્વાર બહાર દેવળકુ,
સુરપતિ રહિત રહેવા;
આવન જાવન પવન પસારા,
વિધવિધકે રસ લેવા. સંતો. ૧

પંચ પ્રધાન માનકુ માયક,
હુકમ હજીુરી રહેવા;
અંતર ઈચ્છા હોત હરિકી,
સો સરવે કામ કરેવા. સંતો. ૨
ગંગા યમુના તીર તરવેણી,
નિર નિરમળ જેહેવા;
ઘટહીમે જ્ઞાન દિપક ઉજીયારા,
ચરણ પખારી લેવા. સંતો. ૩
ચિતવન ચંદન પુષ્પ પ્રેમકા,
કરણીકે કર લેવા;
ગતિ ગવનસે પેઠે દેવળમે,
સુરત નુરત કર સેવા. સંતો. ૪
પાંચ પચીસ સંગે પટરાણી,
સિરગુણ નરત કરેવા;
એહિ વિધિ રહેત અહોનિશ આપે,
અનભે અકલ અભેવા. સંતો. ૫
ઝળમળ જ્યોત અખંડીત ધારા,
તનકા તિમિર નસેવા;
કહે કુવેર દેવ ઘટ ભીતર,
નિરગુણ નોબત્ય બજેવા. સંતો. ૬

પદ – ૮

સંતો નિજ પરમપદ પ્યારા,
જાકુ ઈચ્છત સૌ સંસારા;
સંતો નિજ પરમ પદ પ્યારા. ટેક.

શેષ સહસ્ત્ર મુખ રટત નિરંતર,
નિરમળ નામ ઉચ્ચારા;
કોટિ પચાસ અવનિ શિર ઉપર,
લાગે નહિ કછુ ભારા. સંતો. ૧

સુનક સુનકાદિક સનક સનંદન,
છોડી સકલ ઘરબારા;
સહેજ સદેહ શરણ સધારે,
નહી કોઈ રોકનહારા. સંતો. ૨

સોહી સ્વરૂપ જાણ્યો જગજનુની,
જપત શિવકી દારા;
જન્મ મરણ સંકટ ભાગ્યા,
આત્મા તત્વ વિચારા. સંતો. ૩

અંતર રહિત કબીરા ગાવત,
નવખંડ જ્ઞાન ઉજીયારા;
પાટી માંહી પ્રહેલ્લાદ પઢત હે,
પાઈ પ્રતીતિ મંઝારા. સંતો. ૪

અરધનામ ગજરાજ ઉચારે,
ધાયે હરિ પગ પારા;
કહેં કુવેર બેર નહી લાગી,
તારી લીયો ત્રતકારા. સંતો. ૫

પદ - ૯

સંતો સોહી નિરંજન ન્યારા,
જાણે કોઈ સાહેબકા પ્યારા;
સંતો સોહી નિરંજન રાયા. ટેક.
અંજન કરણી અંજન વરણી,
અંજન પુરુષ ઓરૂ દારા;
ચાર યુગ અંજનકા રચિયા,
અંજન સૌ સંસારા. સંતો. ૧
દેવળ અંજન દેવા અંજન,
અંજન સેવક સારા;
ચારૂ વેદ કતેબહી અંજન,
અંજન વાણી વિસ્તારા. સંતો. ૨
પાણી અંજન પવના અંજન,
અંજન ધરણી આકાશા,
ઝળમળ જોત્ય દેવતા બી અંજન,
અંજન સકલ પસારા. સંતો. ૩
ચંદા અંજન સુરજ અંજન,
અંજન નવલખ તારા,
તેત્રીસક્રોડ દેવતાબી અંજન,
અંજનકા વિસ્તારા. સંતો. ૪
બ્રહ્મા વિષ્નુ મહેશ્વર અંજન,
અંજન શકિત પસારા;
કહેં કુવેર તાતે સોહી નિરંજન,
જાણે જાણનહારા. સંતો. ૫

પ્રબંધ પદ

પદ – ૧

(રાગ-પ્રબંધ છંદ)

ખોજે નિજ પિંડ જે પ્રચંડ ગતિ સંત, ગતિ સંત .... ટેક.

પ્રથમ પિતાસે નાદ બુંદ ઉતપાની;
ક્ષિતિ તેજ પવન પ્રસંગ સંગ આની,
ઉષ્ન તેજ કુમલ હેજ,
ગંધ અવન્ય ચરલ પવન,
ચતુર એ વંન પ્રગટ લેવં,
અખિલ સ્વે અવિકાસ, વાસ છેવટ શુન્ય તંત. ... ગતિ સંત. ૧

જિનું નિજ કારણ પુરુષ પ્રકૃતિ યુગલ તાઈ,
અરસ પરસ સપ્રસ ગુણ તિનુ ઉપજાઈ;
ઘોર કરન તમો ઉચરન,
વિષે વિચરન રજો રુચિરન,
સ્વાંતિ ધરન સતો સમરન,
એહી તિનુ ગુણ સત રજ તમ તત્વનકે સ્વામિત. ... ગતિ સંત. ૨

પંચભૂત સહિત ગ્રહીત માત્રા જે કહ્યાને,
એ ખટ ચતુર તત્વ તામસતે પ્રસવાને,
રજો ઉમેદ ઈંદ્રિ ભેદ,
વિધિ નિખેદ તનુ રલેદ,
સકલ મેદ કીયે કલેદ,
ચતુર અંતઃકરણ સતો ગુણહીતે ઉપજંત. ... ગતિ સંત.૩

મૂળચક્ર દ્વાર સુત ગવરીકે ગણેશા,
રજો ઉપસ્થાન ગુણ કરતહી પ્રવેશા,

નાભિ નિવાસ વિષ્ણુ તાસ હૃદે પ્રકાશ શિવ સમાસ,
કંઠ જીવ ઓરૂ સશિવ,
વદન અગન્ય વરૂણ વાસ,
રસનાકુ ગ્રાહંત. ... ગતિ સંત. ૪

ગ્રહણ સ્થાનક લેન અશ્વનિ કે સુબાસા,
ચક્ષુ દ્વાર દેખન શશી સુર પરકાશા,
બ્રહ્મ રૂદ્ર ભોવન સુંદ્ર,
અનહદ ન્યાદ સુણે સુર સાધ,
શૂન્ય સમાધ ગતિ અગાધ,
સહસ્ત્ર કમળ દલકી બીચ જોત્ય ઝલમલંત. ... ગતિ સંત. ૫

પંચતનુ પંચકોશ કહત જે સુનાઈ,
અનો મનો આનંદ પ્રાણ જ્ઞાન મયે ગ્યમતાઈ,
સ્થૂલ પિંડય પ્રગટ મંડય,
સૂક્ષ્મ લંગ વૃતિ અનંગ,
કારણ અંગ ગુણ પ્રસંગ,
મહા કારણ દેહ શકિત પરમ જ્યોતિવંત. ... ગતિ સંત. ૬

ઈંગલા પિંગલા નાર સૂક્ષ્મણા સુજાની,
નરમાદા ઉપજ કળા રવિ શશિ સમ ઠાની,
ઉઠત સ્વાસ બીન અભ્યાસ,
સાધન નાશ હોહુ સમાસ,
તજી વિનોધ સજી સબોધ,
છસે એકવીસ હજાર નખશિખ પરજંત ... ગતિ સંત. ૭

ઓહંગ આતમા પોરક પ્રણવ જે પુરાના,
રેચક પરમાત્મા પ્રણવ સોહંગ સુર પિયાના,
ઓહંગ અરણવ પિંડ પસરણવ, સોહંગ પ્રણવ શુન્ય સચરણવ,
સુલટ સોહંગ ઉલટ ઓહંગ,
રગ રગ રોમ રોમ સરલ વ્યાપક વિત સતંત. ... ગતિ સંત. ૮

એહી સબ સાજ સકલ શક્તિકે પસારા,
તેહી શક્તિનકે શિર નિરંજન કિરતારા,
નિરંજન શિર આતમ સધીર,
આતમકે શિર પરમાતા પીર, પરમાત્મા ભેવ દેવકે દેવ,
યાહી પરંતુ પરમ લક્ષ કુવેર કહંત. ... ગતિ સંત. ૯

પદ – ૨

લખે જેહી લક્ષ અલખ જાપ તેતો યોગી, ...તેતો યોગી. ટેક.
જીનુ ચિત્ત જક્તસે વિવ્યકત લગત નાંહી,
સાધે તનુ જીવન તાર નિજ આધાર માંહી,
ઈંદ્રિ ગવન કરહી દમન,
રખીત નેમ કુશલ ક્ષેમ,
સુરતિ રોધ મન પ્રમોધ,
સમ દમાદીક સાધન આદ્ય,
સબનકે સંયોગી. ...તેતો યોગી. ૧
પંચ મહાભૂત માંહી સૂક્ષ્મ મેલાવે,
પિંડ બ્રહ્માંડ સંધી અન્યો અન્ય એકતાવે,
તોયસે તોય ભોમીસે ભોમ, અગન્યે અગન્ય કરી કે લગન,
પવને પવન મેલી તત વન,
નભે નભ એકતાય લાય,
રહે ના તત્વ વિયોગી..... ...તેતો યોગી. ૨

રાત દિન હલત ચલત દમે દમે દીલ લાવે,
ઓરૂ પુનિ ઉઠત બેઠત સુરત તાંહી લગાવે,
ગુદા સ્થાન ખટસે જાન બ્રહ્મ દ્વાર ખટ હજાર,
નાભિ નિરસ્ત ખટહી સહસ્ત્ર,
હૃદે કમળમે ખટ હજાર,
જુગત્યે જે જુવોગી.... ...તેતો યોગી. ૩

સહસ્ત્ર એક કંઠ કમળ ઉઠત અજંપા જાંહી,
દોઉ સહસ્ત્ર ભ્રગુટિ ઓર બ્રહ્મરૂદ્ર માંહી;
એતેહી દાપ સજી સજાપ,
દેવને દેઈ હોહુ વિદેહી,
વંકનાળ પુનિ પ્રતાલ,
સુન્ય શિખર મહેલ માંહી,
જદીપ જાય મીલોગી. ... તેતો યોગી. ૪

સેષ દશ ઈંદ્રિયનકે મનમે જાય મેલાને,
તેહી મન ઈંદ્રિ ઓરુ બુદ્ધિ મેલેઈ ઠેરાને,
બુદ્ધિ ટહંકાર મેલી અહંકાર,
જબી બિકાર રહો સંધાર.
ધારન ઘોર નિંદ અઘોર,
સુન્ય સષોપતિ માંહી નચિંત થઈને ચિત્ત મીલોગી.... તેતો યોગી. ૫

તેહી ચિત વિત લેઈ ગુણ સતોકુ સુપે,
સતોગુણ સ્વાંતિ કરન ધરન ધ્યાન જુપે,
ગુણ મેલાય પ્રકૃતિ જાય,
પ્રક્રતિ પાસ વૃતિ વિલાસ,
વૃતિવિલોક લક્ષ અલોક;

ઉનમૂનિ અનુભવી તતવિત,
સમરસ રસ ભોગી. ...તેતો યોગી. ૬
પંચતત્વ માંહી પંચ કોશકુ પખાવે,
અન્યો અન્ય એક એક માંહી જાંહી કે તાંહી રખાવે,
અનોમે અવન્ય પ્રાણમે પવન,
મનોમે તેજ આનંદ હેજ,
શુન્યમે જ્ઞાન કરી મેલાન,
એહી તનુ તત કોશ યુગલ,
મેલીત માંહી સંયોગી. ...તેતો યોગી. ૭

એહી વિધિ ભોગ સકલ પ્રગટ પિંડ માંહી,
સદા તાંહી સિદ્ધને સંજમ બાહેર હેરત નાંહી,
યોગ અષ્ટાંગ સજી સ્વાંગ,
રંગ અનંગ તજી ઉમંગ,
અતિ અપાર મત ઉદાર,
સુન્ય ધુન્ય ધંધુકાર માંહી,
મહા અલમસ્ત અમોઘી. ...તેતો યોગી. ૮

ઓરુ નામ રૂપ તે ગુપત,આપનું આપ જેહી,
ગુણાદિક ઘટમઠાતિત કૈવલ હંસ વિદેહી,
સોહી અમાપ આપનું આપ,
આપ મેલાય ખુદ મુદાય,
જોગ અમાન તેહી સુજાણ,
એહી યોગનકી યુગત મુગત્ય, કુવેર જે કરોગી. ...તેતો યોગી. ૯

પદ – ૩

તજે તનુ અસક ત્રિવિધી તાપ તે વૈરાગી. -ટેક
માત તાત સુત દારા સજન નિકસે નેહ ત્યાગી,
વિષે રસ સુપનમાંથી ઝટક ઊઠે જાગી.
પલટે નેન અધિક યેન,
જગસુ ચૈન સુનીસુ બૈન,
દેખીત નાશ ભયે ઉદાસ, અરે હાયે હાયે હરીશું નેહ,
વ્રેહે મિલનકી આગી ... ...તે વૈરાગી. ૧

સુખ સંપત્તિ રતી જીનકુ ન સહાય,
અજભવ ઈંદ્ર ભોવનકી નાં ચિત્ત ચાહાય,
તીવ્ર રાગ સદન ત્યાગ,
મનકી વાગ ફેરી સમાગ;
ભવકી ભાગ દુરીત દાવ,
દામ ચામ દલકી માંહી,
સુપને નાં સમાગી ... ...તે વૈરાગી. ૨

ઓરુ નાંના વિધકે નેહ લગત વિગત્યે ના વિલોકે,
અતિ ઉતઈત ગવન કરત સુરત નુરત રોકે,
ઈંદ્રિજીત રત્ય અતીત,
ગુરુસે પ્રીત તજી અનીત્ય,
અડંગ ધીર સસુર વીર,
સુર સુરીનર આદ્ય શરન જાવન તલબ ભાગી. ...તે વૈરાગી. ૩

ખટરસ રસનાકે રસ લગત સ્વાદ ફીકા,
નિજ આભુક્ષણ ઉરકે અતિ ભાવ સજેગા,

જગ વિલાસ જનીત પાસ,
તેહુતે હાસ નહીનાં તાસ,
એક આરાધ્ય પતિ પુરાધ,
ગતિ મતિગ્યમ સમ કરીને અસિપદે અનુરાગી....તે વૈરાગી. ૪

દેહ રખનકુ છાજન ભોજન આંન મિલે અનુ ઈચ્છા,
મંદભાવે કરે ભુગતમાન જો મીલે બિનું વંછા;
ઈચ્છત નાંહી કછુ ન કાંહી,
ફરત જાંહી સહેજ સુભાઈ,
દેહ વિદેહ ગેહન ગેહ,
ખિલત અખિલ ખલક માંહી,
જત મતે મન ત્યાગી ... ...તે વૈરાગી. ૫

લોક ચતુદશકે યશ તે રહત બેપ્રભાઈ,
સિદ્ધિ ખટ પંચ હી દ્વાદશ સંપત્ય નાં સહાઈ,
નર નિરાસ આસન પાસ,
સોવન વાસ જમી કે ઘાસ,
અજીત ત્યાગ બડ ઉમાગ,
કાહા કહુ કછુ તાહી સરભર,
જુગમે નહિ સભાગી ... ...તે વૈરાગી. ૬

અજ અહીપતિને દુરલભ એવો એ દ્રઢ વૈરાગ,
પુની દેવ દનુજ મનુજ નહીનાં ટકત પાગ,
કુન ચલાય ઓરકી તાય,
દેવન પાય ગતિ તહાય,
મત અછેદ વદીત વેદ,
અતિ માહા અદ્ભુત અરૂઢ વ્રહીત વેશરાગી. ...તે વૈરાગી. ૭

સુક સુનકાદિક આદ્ય જીનકી દેત સાખી,
દત્ત અજગર સમેત ઋષભ સુતને ભાખી,
કીયે અથાહ જીનુ અગાહ,
લખીત માહ મિલન ચાહ,
ભાયગવાન મિલે સોજન,
ગોપીચંદન ભરથ ભેદ,
લહત જીનકુ લાગી ... ...તે વૈરાગી. ૮

એહેવો ઉતકષ્ટ ત્યાગ ઉગ્ર પુન્યે પાવે,
નિજ હેતુ સજન સંબંધી પુરણપદ મેલાવે;
ભવમે ભેખ ભજ વિશેષ,
હરિશું એક કરીશું મેક,
જદપી ત્યાગ બુઝત રાગ,
ધન્ય ધન્ય તે જનની કુવેર,
જુગમે જોત્ય જાગી ... ...તે વૈરાગી. ૯

પદ – ૪

અહોનિશ સંતસુ આધીન તે હરિજન. તે હરિજન. ટેક.
ખટ દરશનસુ સદાય દીન ભાખે,
નિજ પ્રિય લક્ષપક્ષ શિર પર રાખે;
ઉમંગે પ્રેમ રહે નાં નેમ,
જ્યેમનું ત્યેમ કછુ નાં ફેમ,
અનિન નેહ નિત્ય હમેહ,
ગદ્ગદ્ કંઠે ગલિત થઈને કહે વચંન. ...તે હરિજન. ૧

આપ સ્વારથ અરથ કબહુ નાં કરહી,
જાંહી તાંહી પર ઉપગાર અનુસરહી,

દેખત સાધ અતિ ઉલાધ
પરત પાદ રહત સ્વાધ,
કહત જેહી કરત તેહી,
શુધ્ધ સનમાન સહિત લાવત,
કરશું ગ્રહી ભોવન ... ...તે હરિજન. ૨

અન્ન પાનાદિક દેઈ સંતોકી કરત ચરણ સેવા,
કરજોડી દોઉ કરે સ્તુતિ,
તુમ હો દેવાધિદેવા,
તુમહી માત તુમહી તાત,
તુમહી નાથ મમ અનાથ,
તુમસે મોક્ષ મીટત સોક્ષ
તારણ તરણ તુમહી સાધ,
મેરે તન મન ધન ... ...તે હરિજન. ૩

એહી પ્રકારે રખત ભાવ,
રસબસ વશ થઈને,
તે ભગત જગતકી માંહીં,
કહ્યુ ન જાય વવઈને,
જુગત્યે રહત ચાહ ન ચહત, ભવમે બસત ફંદ ન ફસત,
સબસે હેત હસત રહેત,
કમળ જળકી ન્યાય મુગત્ય થઈને મહાલેમંન...તે હરિજન. ૪

વેત સકલ ભકિત ખેત વિવિધ ભાત્ય વેધુ,
સંશે રહીત વિદ્ય પ્રવેણ આનંદમયે અછેદુ,
નવધા લેખ લહે શું વેખ,
અનંત ભેખ વિગત્યે પેખ;

કરી સહેત સુગત લેખ,
ભિંનાભિંન ભેદની કળ લઈને ભયે ન ચીંન. ...તે હરિજન. ૫

અતહી ક્ષમાવંત સ્વાંત્ય સદન સજન સોઈ,
સુખદુઃખ ઓરું સંપત્ય વિપત્ય ડગમગે નહિ કોઈ,
સુપનવત્ જગ માનત,
અખિલ તંત ગણિત અંત,
જદપિ તાય ચિત્ત ન લાય,
સતમાની હરિ ભક્તિ નેમ પ્રેમગુરુ સેવંન. ...તે હરિજન. ૬

અંતર ત્યાગ બાહેર રાગ પર સેવાઈ,
તરણની આદ્ય અખિલ જીવન સુખદાઈ,
દયાવંત અતિ અનંત,
વદીત સંત જીનું મતંત,
કુમલતાય કહી ન જાય,
નિશદિન દિન અધિક અધિક,
સમીપ સરધાવન... ...તે હરિજન. ૭

મરજીવા જરણાવંત અંતર રહીત આસે,
શશી સમ શીતળતાય ઘાહ્યલ ગત્ય મતાસે,
અરપી રહત સરવે સહત,
કછુ ન કહત જનકુ લહત,
નિમિત માત્ર ગ્રહી કહાત,
રાહ મુસાફિરવંતચંત માનીનતા ભોવંન. ...તે હરિજન. ૮

એવા જન જે જુગ માંહી પતિત પાવન કરનાં,
જીવ અનેક જગાવી સમરપે ગુરુ શરણાં,

તબી સંતોષ પાવત મોક્ષ,
જીનકુ મોક્ષ નહિ પરોક્ષ,
પ્રગટ લક્ષ ગુરુકે દક્ષ,
હજરત હરિ હાલ હજુર,
કુવેર નિત્ય મિલન... ...તે હરિજન. ૯

પદ – ૫

કહીયે ધન્ય ધન્ય તે જન ગુરુ ઉપાસી. ...ગુરુ ઉપાસી. ટેક.
તીરથ વ્રત ક્રત સમ કરીને માને,
ગુરુ ચરણ તુલ્ય કછુવે ના જાને,
નિગમ આદ્ય જેહી આરાધ્ય,
કરત સાધ શુધ્ધ સમાધ્ય,
ઓર સજાપ સુર અલાપ,
જપ તપ યોગ ધ્યાન સાધન ચરણમે મેલાસી. ...ગુરુ ઉપાસી. ૧

વિધિ નિષેધ ફળ જેહી જેહી ભાખે,
ગુરુ ચરનન પર વારી વારી નાખે,
ધરેનાં કાંહાંન્ય કોઈકી આંન્ય,
ગુરુકે જ્ઞાન સુર સુજાણ,
શિરનાં ઉપ ગુરુસે ભુપ,
મન ક્રમ ઓરુ બચન વેત,
ગુરુ ચરણમે આસી... ...ગુરુ ઉપાસી. ૨

ભક્તિ ચતુર પંચ સંચ ગુરુ ચરણમે લેખે,
ઓર ખટ યુગલ યોગ પદ પરાગ પેખે,
અખિલ નેમ જુગત્ય જેમ,
કરત ત્યેમ ફરત વ્યેમ,

નહી લે ભેવ ગુરુ સમેવ,
સિદ્ધિ ખટદશ સપ્ત ગણત ગુરુચરણકી દાસી. ...ગુરુ ઉપાસી. ૩

મંત્ર યંત્ર તંત્ર જાપ ગુરુકે નામ સોઈ,
ઓર ગુરુ ગોવિંદ એક ગણત નાંહી દોઈ,
ગુરુસે દેવ ઓર નાં સેવ,
જીનુ અહંમેવ ગતિ અભેવ,
સબકી આદ્ય ગુરુ અનાદ્ય,
સદ્ચિદ્ આનંદ કંદ કુવેર ગુરુ વિલાસી. ...ગુરુ ઉપાસી. ૪

પદ – ૬

બિનુ નિજ લક્ષમે સહેત તે ગુરુ દ્રોહી. તે ગુરુ દ્રોહી. ટેક.
ગુરુ ચરણ મન નહિ મલતાંના,
ઓરસુ પ્રીત્ય સત સદા ગલતાના,
લહ્યો ના નિત્ય ગ્રહે અનિત્ય,
ચહ્યો ના ચિત્ત જનસે પ્રીત્ય,
જગસે રાગ અતિ ઉમાગ,
પરધન પરનાર યાર વ્રોહીત ચંત પ્રોહી. ...તે ગુરુ દ્રોહી. ૧

સત્ પુરુષ યશ કબહુ નાં ગાવે,
ઢુંગ કપટ કરત કિરત બઢાવે,
જપેકુ જાપ તજે સુજાપ,
દિલમે દાપ રખત તાપ,
ગુરુકે પાવ નહી ન ભાવ,
મન મૂખી મનોરથ ઉમેદ વેદ વચન વ્રોહી. ...તે ગુરુ દ્રોહી. ૨

ઉપચિન સંત ચંત અંતર મલીન,
જનસે અભાવ કામ દામસે લોલીન,

પરમ અરથ કબહુ નાં કરત,
અપને અરથ સધત સ્વારથ ગરજ ગામી ગત્ય ગુલામી,
છળ બળ કળ વિકલ જેત ચાહત સંપત્ય પ્રોહી. ...તે ગુરુ દ્રોહી. ૩

ખાન પાન દેખત ક્તવ આપ સમાન જાને,
ઓર ગુરુ શિષ ઉથાપન મનમે ત્રાસ ન આણે;
કથત જ્ઞાન બગ સમાન,
ચલત મસ્ત અપન્યે સ્વસ્ત,
રખે નાં મસ્ત ગુરુકે હસ્ત,
કહે કુવેર તે જનનું જુગમાં કબહુનાં કારજ શ્રોહી. ...તે ગુરુ દ્રોહી. ૪

કક્કો

અક્ષર ૧

કક્કા કારણ પ્રીછે તેહ, પરલેકાલ રહે જન જેહ;
તે સ્વામીનું સમરણ કરો, યુગલ ભાવ હૃદે નવ ધરો. ૧
દ્વૈત તણો કરજે સંહાર, અદ્વૈત પદનો કર તુ આહાર;
હરિ ગુરુ સંત કૃપાનિધિ જેહ, કક્કા કારણ પ્રીછે તેહ. ૨

અક્ષર ૨

ખખ્ખા ખર અક્ષરની આદ્ય, સાધક થઈને તેને સાદ્ય;
ઓર સકલ માયાકા રંગ, કાલ યોગ સબ થાશે ભંગ. ૧
દ્રષ્ટ પદારથ જાય વિલાઈ, ચંદા સુર બ્રહ્મા લયે ભાઈ;
છોડી રૂપ અરૂપ આરાધ્ય, ખખ્ખા ખર અક્ષરની આદ્ય. ૨

અક્ષર ૩

ગગ્ગા ગલ બહુ માયા તણા. મરકટ મુટ્ટી જેસે ચણા;
છૂટે નહિ સંશે નવ જાય, કાલ પારધી આવી સાય. ૧

ચંચળ ચાલ ચપલ ચિત્ત ઘડો, કોટે ફાંસી ફંદે પડયો;
મોહ મૂટ્ઠીને તૃષ્ણા ચણા, ગગ્ગા ગલબહુ માયા તણા. ૨

અક્ષર ૪

ઘઘ્ઘા ઘર તું ઘટમાં લહે, તહારો કરતા તુજમાં રહે;
માંહીકો માંહી ન્યારો નિરધાર, સાંખ્ય યોગ સારનકો સાર. ૧
રૂપ સ્વરૂપ અરૂપી એહ, તેહની સાથે કર તું નેહ;
નેહ કરીભ નિરભે થઈ રહે, ઘઘ્ઘા ઘર તું ઘટમાં લહે. ૨

અક્ષર ૫

નન્ના રૂપ ધરી નરનાર, હરિ રમે સબ ઘટ મોઝાર;
પિંડ બ્રહ્માંડ ઘડયા, બહુઘાટ, સ્વામી ચૈતન રૂપ નિરાટ. ૧
બાજીગર જેમ બાજી રચી, વિશ્વ સકલ રહ્યું છે પચી;
બાજીગર ન્યારો નિરધાર, નન્ના રૂપ ધરી નરનાર. ૨

અક્ષર ૬

ચચ્ચા ચિતવન કર તું ચંત, સકલ શિરોમણી સેવા સંત;
તે સેવામાં રહે લોલીન, જેસે પ્રીતિ જળમાં મીન. ૧
ચકોર ભરોસે જેસે ચંદ, ભ્રમર કમળ તેસે સુગંધ;
પતિવ્રતાને પ્યારો કંથ, ચચ્ચા ચિતવન કર તું ચંત. ૨

અક્ષર ૭

છછ્છા છોડી દે સબ શોક, તબ પાવે પ્રભુપદનો મોક્ષ;
અંતર ગાંઠય કપટની ગાળી, સહેજ શૂન્યમે લાગી તાળી. ૧
અનહદ્ય નાદ ગગન ધૂની ડંકા, સુરત નુરત ગઢ ઘેરી વંકા;
રહત આનંદી પંચે કોશ, છછ્છા છોડી દે સબ શોક. ૨

અક્ષર ૮

જજ્જા જુગમાં જે નરનાર, જેહેની સુરત પરાની પાર;
આવરણમે અટકે નહિ કદા, સહેજ સ્વભાવે વિચરે સદા. ૧
નિરાલંબ નિરંતર રમે, કર્મ કસોટી દેહ નવ દમે;
સ્વે ચૈતન સાથે એકતાર, જજ્જા જુગમાં જે નરનાર. ૨

અક્ષર ૯

ઝઝ્ઝા ઝર અજરા નર જેહ, ત્રણ લોક પદ ન કરે નેહ;
હરખ શોક હરદે નવ ધરે, આશા પાસ વિશય પરહરે. ૧
પ્રેમપ્રીતિ સાથે અનુરાગ, જ્ઞાન ખુમારી સદા ઉમાગ;
સસ્વરૂપ થઈ વરતે દેહ, ઝઝઝા ઝર અજરા નર તેહ. ૨

અક્ષર ૧૦

નન્ના નવધા ભકિત નિહાર, વસ્તુ અગોચર તેહેની પાર;
દશધામે દરસે દરવેશ, સકલ વિશ્વનો સ્વામી શેષ. ૧
આવ્રણ વરણ રૂપ નહિ રેખા, તુરિયા તિત આપ અલેખા;
વસ્તુ વિવેકી જાણે સાર, નન્ના નવધા ભકિત નિહાર. ૨

અક્ષર ૧૧

ટટ્ટા આત્મ તેમનો તેમ, કોણ કરે સાધન સમદમ;
ઘટ મઠ પટમે સહેજે રમે, જેમ આકાશે સુરતી સમે. ૧
વરૂણ વિષે દિનકરનો ભાસ, સબ ઘટ આત્મ યુ પરકાસ;
ગાવે વેદ પુરાણ નિગમ, ટટ્ટા આત્મ તેમનો તેમ. ૨

અક્ષર ૧૨

ઠઠ્ઠા ઠાઠી લે તું ઠોર, મનુષા જનમ ભયો હે ભોર;
આળસમે શું ઊંઘ્યો અંધ, મૂઢમતિ મૂકી દે મંદ. ૧
જાગી જોને જુગમે સાર, ઓળખને કરણી કિરતાર;
આ અવસર આવે નહિ ઓર, ઠઠ્ઠા ઠાલી લે તું ઠોર. ૨

અક્ષર ૧૩

ડડ્ડા દુરલભ દરશન દેવ, તાતે દુરલભ કરવી સેવ;
અધિક દુરલભ અંતર અહંમેવ, ચતુર તો તે જાણે ભેવ. ૧
યોગ ધરીને જુગ પરહરે, સુખ સાતા સંચે નવ કરે;
પ્રતિગ્રહેનો ન કરે છેહ, ડડ્ડા દુરલભ દરશન દેવ. ૨

અક્ષર ૧૪

ઢઢ્ઢા નિર તે ઢાલે ઢલે, ખમિયાં ખાંમે જઈને ખલે;
પરવતને નવ પરસે પાન, સાકુટને નવ લાગે જ્ઞાન. ૧

બ્રહ્મ ચૈતન ઘન વરસે વાર, જાંહાં જડતા તાંહાં ન ઠરે ઠાર;
જ્ઞાની મન સમજીને ગલે, ઢઢ્ઢા નિર તે ઢાલે ઢલે. ૨

અક્ષર ૧૫

રેણા રસના રસમાં ભરી, રાત દિવસ સમરો શ્રી હરિ;
યેસો ભજન કરી લો ભાઈ, સંશે રહિત રહો લોલાઈ. ૧
તન મન અરપી રહો આધીન, વરતિ રાખો એક અનિન;
આંન્ય ભાવ સરવે પરહરી, રેણા રસના રસમાં ભરી. ૨

અક્ષર ૧૬

તત્તા તરુવર એક અનુપ, બરણી શકુ નહિ તાકો રૂપ;
ત્રિગુણ શાખા જાણો તંત, પાંખડિયો તે જુગ અનંત. ૧
પાનફૂલ સબ જક્ત વિલાસા, ફળ લાગે અંકુર હરિ દાસા;
પાર ન પાવે શેષ ફનુપ, તત્તા તરુવર એક અનુપ. ૨

અક્ષર ૧૭

થથ્થા થિરતા રાખો મન, ઘેર બેઠાં જાણી લ્યો વન;
નિરભે થઈને રહો નિસંગ, પાપ પુન્યનો ન કરો સંગ. ૧
આપા પરની મેટી તાણ, વન વસ્તિ સબ એક જ જાણ;
સહેજ સ્વામી હરે વિઘન, થથ્થા થિરતા રાખો મન. ૨

અક્ષર ૧૮

દદ્દા દરદી સારો દેશ, જાણે નહિ તે આત્મ લેશ;
કયાંથી આવ્યો ને કયાં જાસ, પિંડ પડે કયાં કરવો વાસ. ૧
તે કારણ પ્રીછે નહિ કોઈ, ઊભા રાખે મારગ દોઈ;
તાતે ટળે નહિ ઉદ્વેશ, દદ્દા દરદી સારો દેશ. ૨

અક્ષર ૧૯

ધદ્ધા ધેને ધાતા જેહ, જીવ શિવ પદ કહીએ તેહ;
મૂળ તંત ન જાણે સોઈ, ભ્રાત્યે ભૂલ રહ્યા સબકોઈ. ૧
અંતરમે એકતા નવ થાય, આદ્યે અંતે ચાલ્યું જાય;
ઊભે લોક તે નાવે છેહ, ધદ્ધા ધેને ધાતા જેહ. ૨

અક્ષર ૨૦

નન્ના નિરભય નિરગુણ એક, વિધિ તણો જાંહાં નહિ વિવેક;
નામ નિરંજન અંજન નાંહી, સાક્ષીવત્ રહે સબ ઘટમાંહી. ૧
ઊંચ નીચ તે ઘાટે મુદા, ઘટ વણસે જમનો જમ સદા;
પંચતત્વ પરવેશ ન રેખ, નન્ના નિરભય નિરગુણ એક. ૨

અક્ષર ૨૧

પપ્પા પ્રગટ પરસોત્તમ, બ્રહ્મ અવિનાશી સદા ન્હેં:કર્મ;
જેમ આકાશે આભ્રણ થાય, ધે ધાતા એમ આવે ને જાય. ૧
દિનકરને તિમિર નહિ લેશ, અવિગતને નહિ કરમ કલેશ;
મન વાણીથી રહિત અગમ, પપ્પા પ્રગટ પરસોત્તમ. ૨

અક્ષર ૨૨

ફફ્ફા ફુલ્યા તે કરમાય, વિપુ ધરે જો વૈકુંઠ રાય;
પૃથ્વી તેજ પવન જળ સોઈ, તામે રહે ન પાવે કોઈ. ૧
પંચ તત્વ આકાશ, આકારા, ચૌદ લોક જાવે નિરધારા;
તાતે અમર કુણ લખાય, ફફ્ફા ફૂલ્યા તે કરમાય. ૨

અક્ષર ૨૩

બબ્બા બુદ્ધિ વેદ વિચાર, અખે અમરપદ બાવન બહાર;
શબ્દ સહાંનક જાંહાં કછુ નાંહી, જે બોલે તે સુરતિ માંહી. ૧
હદ્ય બેહદ્યમે ન આવે અંત, તંતુ રહિત આપ અતંત;
ધરતા પણ આપે નિરધાર બબ્બા બુદ્ધિ વેદ વિચાર. ૨

અક્ષર ૨૪

ભભ્ભા ભાગ્યો ભરમ જ ભારી, વારંવાર સતૂગુરુ બલિહારી;
યેસી જુગમાં કરે ન કોઈ, નિરભે ભયો નિવાજો મોઈ. ૧
અગમ નિગમકા પાયા મરમ, તાતે ગુરુ તે પુરણ બ્રહ્મ;
સાર અસાર દિયો વિસ્તારી, ભભ્ભા ભાગ્યો ભરમ જ ભારી. ૨

અક્ષર ૨૫

મમ્મા મરજીવાનો દેશ, અહંકૃતિ નહિ વ્યાપે લેશ;
સદા સમીપ સતંતર વાસ, આઠે પહોર આનંદ હુલાસ. ૧

યુક્ત યથારથ બોલે વાણ્ય, જાંહાં જેવી રુચિ પરમાણ;
નિરબંધી આપે ઉપદેશ, મમ્મા મરજીવાનો દેશ. ૨

અક્ષર ૨૬

યય્યા આપુ મેટી આડય, ખટદરશનની ભાગી રાઢય;
બાલ દશા સબતે સુખદાઈ, તાકો ગુણ લીયો હે જાઈ. ૧
હલમલ રહે હરિજનકે સંગા, શ્રધ્ધા સહિત સંત ઉમંગા;
યોગતણી વ્યાપે નહિ જાડય, યય્યા આપુ મેટી આડય. ૨

અક્ષર ૨૭

રરા રંગી રામ સનેહી, ઊંચ નીચ ન દેખે દેહી;
ચૈતનતા સઘળે પરમાણ્ય, હરિ વિના નવ દીસે આંન્ય. ૧
પ્રીત સહિત દિસે હરસાલ, પ્રેમ વચન અતિ વદન વિશાળ;
ગાવે સિરગુણ જ્ઞાન વિદેહી, રરા રંગી રામ સનેહી. ૨

અક્ષર ૨૮

લલ્લા લાઠી હાલર જાણ, પિંડ પડયે મૂકે નહિ પાણ;
યેસી ટેક રખે જન કોઈ, ગુરુ ભૂકતા નર જાણો સોઈ. ૧
પપીલકો ઝાલે આધાર, વિહંગમ જાણે અનુસાર;
સંત શબ્દ સાખી પરમાણ, લલ્લા લાઠી હાલર જાણ. ૨

અક્ષર ૨૯

વવ્વા વેંધી સકળ વિલાસ, આદ્ય પુરુષસુ કર અભ્યાસ;
ધે ધાતાનું મૂકી માન, અંશી પદનું કરને અવિલાન. ૧
જક્ત વ્યક્ત વિલસે વિધિ નાંહી, જાય ન આવે અંશીપદ માંહી;
તન જાણો ફોગટ ફુલાસ, વવ્વા વેંધી સકલ વિલાસ. ૨

અક્ષર ૩૦

શશ્શા સપનું સહુ સંસારા, ભરનિંદ્રા અજ્ઞાન અપારા;
સંશેવત્ સિંહ પ્રગટયો જાંહી, ભયંકર વ્યાપ્યો મન માંહી. ૧
ઘારણ તે દુઃખ ભૂગતે ભાઈ, જાગ્યા તે સંકટ મીટ જાઈ;
ત્રણ ભોવન એહી પરકારા, શશ્શા સપનું સહુ સંસારા. ૨

અક્ષર ૩૧

ષષ્ષા ખરી કરી લે ખેપ, સત્ગુરુ શરણે ચિત્ત આલેપ;
મનુષા જનમ સરીખો જાય, ખટરસમાં કયાં ખોટી થાય. ૧
દ્વંદ ઉપાધી લાગી લહાર, તાતે કોઈ ન પામે પાર;
તે નિરમીને રહે નિરલેપ, ષષ્ષા ખરી કરી લે ખેપ. ૨

અક્ષર ૩૨

સસ્સા સાધન કરી લે સોઈ, પંચવિસ વશ કરી લે દોઈ;
એક દશા આરાધે ઈશ, ધરણીધર કરતા જુગ દિશ. ૧
વિષ્નુ કોટી અનંત અપારા, સકલ શાસ્ત્રકો એ મત સારા;
આંન્ય સકલ સબ અંત વિરોહી, સસ્સા સાધન કરી લે સોઈ. ૨

અક્ષર ૩૩

હહ્હા હસ્તાંમલ કર હરિની સાથ, ભિન્નભિન્ન રહે નહિ ભાત્ય;
એકમેક અંતર મિટ જાઈ, ચિત વૃત્તિ ચરણે લેહે થાઈ. ૧
સ્વરૂપાનંદ ભયો તબ આપ, કરે નાં કેનો દીન વિલાપ;
જેમ તરુવર જીુદા નહી પાત, હહ્હા હસ્તાંમલ કર હરિની સાથ. ૨

(સાખી)

સંવત અઢાર ઈઠયોતરો ધન, ગામ સારસાપુરીમાં હરિજન;
આસો માસ શુકલ પક્ષ, સ્વાંત બુંદ વરખા પૂનમની. ૧
અક્ષર તેત્રીસ કહિયા જેહ, ક્રષ્ન સ્વામી સત્ગુરુ ઉપદેશ;
અક્ષરે અક્ષર તત્વ જ્ઞાન, ચીને તે નર બ્રહ્મ સમાન. ૨
સાહેબ કુવેર નિજકરુણા કરી. કક્કામાં ગુરુગમ વિસ્તારી.

ગુરુ-શિષ્ય સંવાદ

(ખટ ચક્રભેદ ગોષ્ટિ)

શિષ્ય --- ॐ ગુરુજી કુન તત્વસે નાદ ભયા હે,
કુન તત્વસે કાયા;
કુન તત્વસે બુંદ ભયા હે,
કુન તત્વસે માયા... ૧

ગુરુ --- વ્યોમ તત્વસે નાદ ભયા હે,
મહાનિધિસે માયા;
તેજ તત્વસે બુંદ ભયા હે,
તોય તત્વસે કાયા... ૨

શિષ્ય --- ખટ ચક્ર કાયાકી ભિતર,
કુન કુન અસ્થાના;
સોઈ સકલ વિધિ મોઈ બતાવો,
તત્વ વિચારી જ્ઞાના. ૩

ગુરુ --- ખટ ચક્ર કાયાકી ભીતર,
આપ આપને અસ્થાના;
એક એકત્યે કહી સમજાવું,
સુનબે શિષ્ય સહ્યાના... ૪

શિષ્ય --- મૂળ ચક્ર કોહો કાહાકુ કહીએ,
કુન દેવકા વાસા;
કેતે જાપ અજંપા ઊઠે,
કેતે દલ પરકાશા... ૫

ગુરુ --- મૂળચક્ર હે ગુદા મંડળે,
ગવરી સુતકા વાસા;
ખટસે જાપ અજંપા ઊઠે,
ચારુ દલ પરકાશા... ૬

શિષ્ય --- મૂળ ચક્કી ભલી સુણાઈ,
સંશે દીયો નસાઈ;
આંન્ય ચક્કો ભેદ બતાવો,
સામ્રથ હો ગુરુ રાઈ... ૭
ગુરુ --- આંન્ય ચક્ર હે ઉતપત દ્વારે,
બ્રહ્મા શક્તિ હે જાંહી;
ખટહી સહસ્ત્ર અજંપા જપહી,
ખટ દલ કમળકી માંહી... ૮
શિષ્ય --- ઉભય ચક્ર અનુસાર અનુપા,
મોપે દીયો પઠાઈ;
નાભી કમળદળ પંકજ અજંપા,
કુન દેવતા માંહી... ૯
ગુરુ --- નાભી સ્થાને દશદલ પંકજ,
વિષ્નુ કરત વિલાસા;
ખટહી સહસ્ત્ર અજંપા જપહી,
આત્મ અંશ ઉલાસા... ૧૦
શિષ્ય --- તીન ચક્કી કથા સુનાઈ,
અંતર દિયો નસાઈ;
રૂદે કમલ દલ પંકજ અજંપા,
કુન દેવતા માંહી... ૧૧
ગુરુ --- હૃદે કમળદલ દ્વાદશ કહીયે,
દેવ નિરંજન જાંહી;
ખટહી સહસ્ત્ર અજંપા જપહી,
અર્ધ ઉરધ મધ્ય માંહી... ૧૨
શિષ્ય --- ચાર ચક્કી સાર સહ્યાનક,
પ્રાકત બુધસે પાઈ;

કંઠ કમળ દલ પંકજ અજંપા,
કુન દેવતા માંહી... ૧૩

ગુરૂ --- કંઠ કમળ દલ સોડષ પંકજ,
શિવ દેવતા માંહી;
સહસ્ત્ર એક અજંપા જપહી,
સ્વાસા શબ્દ ઘડાઈ... ૧૪

શિષ્ય --- પંચ ચક્કી પ્રત પયાનક,
વિધવિધસે મને શિખાઈ;
જાંહાં જાંહાં ગુરુજી ભેદ બતાયા,
તાંહાં તાંહાં સુરત રખાઈ... ૧૫

શિષ્ય --- ભ્રગુ કમળ કેતે દલ પંકજ,
કુન દેવ અસ્થાના;
કેતે જાપ અજંપા ઊઠે,
કુન લોક મહેલાના... ૧૬

ગુરુ --- ભ્રગુ કમળ દ્વે દલ પંકજ;
સસ્વ દેવ અસ્થાના;
સહસ્ત્ર એક અજંપા જપહી,
અમર લોક મહેલાના... ૧૭

શિષ્ય --- ગગન ચક્ર હે શેષ સબન કો,
કેતે દલ ઉનમાના;
કેતે જાપ અજંપા શકિત,
કુન દેવ નિધાના... ૧૮

ગુરુ --- ગગન ચક્ર હે શેષ સપ્તમો,
સહસ્ત્ર દલ ઉનમાના;
તેતે જાપ અજંપા શકિત;
જ્યોત સ્વરૂપ ભગવાના... ૧૯

શિષ્ય --- સપ્ત ચક્રકો સકલ સભેદા,
મોપે દીયો લખાઈ;
કહે કુવેર સત્‌ગુરુ પ્રતાપે,
ઝળમળ જોત્ય દેખાઈ... ૨૦

શિષ્ય --- પિંડ પડયે જ્યોતિ કયાંહાં જાવે,
અનહદકા કયાંહાં વાસા;
શ્વાસોશ્વાસ પવનકી દોરી,
અંતે કયાંહાં સમાસા... ૨૧

ગુરૂ --- અનહદકી માંહી જોત્ય સમાવે,
નાદ સુન્યમે બાસા,
શ્વાસોશ્વાસ અંત અવિકાસા,
તિનુ અવિગત વાસા... ૨૨

શિષ્ય --- અવિગતકી ગત્ય મોઈ બતાવો,
તામે સુરત રખાવુ;
દૂર નિકટકે મધ્ય મેદાના,
કેસા રૂપ લખાવું... ૨૩

ગુરૂ --- અવિગતકી ગત અગમ અગોચર,
રૂપ રંગ નહિ રેખા,
દૂર નિકટકે મધ્ય ચરાચર,
ખાલી ભર નહિ રેખા... ૨૪

શિષ્ય --- મન મેરા ક્રિયા ક્રમ લાગ્યા,
સુરતિ ધેપદ રંગી;
રૂપ રંગ રેખા બિન અવિગત,
કોહો કેમ હોવે સંગી... ૨૫

ગુરૂ --- મનકા મહેરમ ચંત વિચારો,
સુરતિ ઘર અણલંગી;

સહેજ સુન્યમે રહો સમાઈ,
એહી વિધિ અવિગત સંગી... ૨૬

શિષ્ય --- અવિગત્ય નામ કાહાકો કહીએ,
મોકુ કહો સમજાઈ;
કોઈ કહત માયાકુ અવિગત,
સબ ઘટ રહી સમાઈ... ૨૭

ગુરુ --- માયા અવિગત જબલગ કહીયે,
આત્મ તત્વ ન જાણ્યા;
દિનકી ખબેર નહી ઘુડવાકુ,
તેજ તારાકા ઠાન્યા... ૨૮

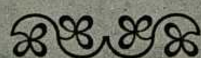
શિષ્ય --- દ્વે મન છાંડી નિજમન રાખો,
એસા લક્ષ લખાવો;
જાપદ રંગી હામ ફરે નહિ,
તેસી સમજ પખાવો... ૨૯

ગુરુ --- પંચતત્વ તત્વમે મેલો,
મન મેલો ચૈતનમે;
છતે પિંડ સાંખ્યકુ વહેંચો,
ના આવો ફેર ઓદરમે... ૩૦

શિષ્ય --- પંચુતત્વ તત્વમે મેલુ,
મન ચૈતન લહે લાવું;
કહે કુવેર સત્‌ગુરુ પરતાપે,
હંસે હંસ મેલાવું... ૩૧

(દોહા)

હંસે હંસ મેલાયકે, અરસપરસ એકરૂપ;
શ્રીમત્‌ કુવેર શિર સામ્રથ, નિજપતિ પરમ અનુપ.

ચેતવણી

મન તું સમજને મેરા, છોડી જક્તકા ભેડા;
ચૂપ ચેત નવેરા, કર લે સંત શું નેડા; ૧
દાસન દાસહી કેરા, સત્ગુરુ ચરણ ચિત હેડા.
સંશે શોક પાવક નીર, ચંચળ ચપળકુ કર સ્થિર; ૨
ઘટમે ખોજ કર લે ભાઈ, બાહેર કયૌ રહ્યો ભરમાઈ.
ખટસે એકવીસ હજાર, દ્વાદશ દ્વાર દરશે બહાર; ૩
શ્વાસા શબ્દસે ટૂટે, કે કાયા કંચનકી ફૂટે.
સાધન સાધ લે અનુસાર, ત્રિકુટિ તંતુ તિન વિચાર; ૪
મૂળ ચક્ર દ્વાર બંધ, સીધો કરી મેરૂ ડંડ.
જપ લે જાપ અજંપા, શુન્યહી શિખર ઘરમે જાપા; ૫
ચંદા સુરકા ઘર ફેર, ઉલટ અગમ ઘરકુ હેર.
કર લે વાસ બેહદમે, માયા કાળ રહે હદમે; ૬
અનહદ નાદકી ધૂની, બાજત ગગનમે સૂની.
ઝળમળ જ્યોતિ બીન બાતી, જાંહાં નહિ દિન ને રાતી; ૭
તાંહી તેજકા વાસા, રવિ શશિ કોટ પરકાસા.
જાંહાં નહિ વરણ નાંના વેષ, જોતાં સાંખ્ય યોગે શેષ; ૮
તેહી રૂપ હે તેરા, સત્ગુરુ શબ્દસે હેરા.
ઉનમૂની સુરત સમાની, જાંહાં નહી મનને વાણી; ૯
તાંહાં નહી જીવ શિવનો દ્વૈત, માયા ત્રણ ગુણથી તિત.
આપો આપ રહે ઉલ્લાસ, જેહેનો સકલમે પરકાશ; ૧૦
ચંદા સૂર રહે બ્રહ્માંડ, ભાસે કિરણ બહુ ભંડ.
એવો આત્મા અનુપ, ન આવે બ્રહ્મ માયા કુપ; ૧૧
સિંધુ નિર રહે અસ્થિર, સદા સંગે રહે સમીર.
વાયુ યોગ ડોલે બહાર, લહેરી અનંત અંપાર; ૧૨
એવો બ્રહ્મમે સંસાર, જાણે સંત કોઈ સાર.

વસ્તુ રૂપ વિલસ્યો આપ, સદા સ્થિર નહી ઉથાપ; ૧૩
ચૈતન ચેતના સરવંગ, અચળ આત્મા અભંગ.
બહુ વિધિ વિસ્તર્યો વિલાસ, સ્વામી સકલ સર્વે વાસ; ૧૪
રોમ રોમમાં બ્રહ્માંડ, સપ્ત દ્વીપ ને નવ ખંડ.
ધરીયાં રૂપ નર ને નાર, લીલા અનંત અપાર; ૧૫
જેમ વટ બિજનો વિસ્તાર, એવો કારમો સંસાર.
પોતે રહે પરાની પાર, નિરાકાર નહિ આધાર; ૧૬
સ્વે ઘનશ્યામ સુંદર સોઈ, નહિ આવે ન જાવે કોઈ.
જેમ આકાશે આભ્રણ શક્ત, રહે નભ નિરમળ અશક્ત; ૧૭
ભાસે જક્ત એહેવું વ્યક્ત, આપે અકરતા અવ્યક્ત.
નિરગુણ રૂપ નિરાકાર, તેમ નહિ વ્યોમને વિકાર; ૧૮
જેમ જળમે બુદંગા હોય, એહેવું વિશ્વ કરતા માંય.
સ્વામી સસ્વરૂપે સોય, ગુરુગમ વિના ન લહે કોય; ૧૯
હલમલ હરિ રહે હજુર, ઊભે આપ દેખે દુર.
ચૈતન ચરાચર પરમાણ, ઉણો અણુ નહી નિરવાણ. ૨૦

(સાખી)

પુરણ બ્રહ્મ પુરી રહ્યો, અજર અમર અવિનાસ;
ઘટ મઠ પટમે રમી રહ્યો, જેમ ફેરુ આકાશ. ૧
ઘે ને ધાતા જાંહાં નહિ, સ્વે પરમાત્મ રાય;
બાવનથી રહે બાહેરો, અલખ લખ્યો નવ જાય. ૨
ક્રષ્ન સ્વામી કરુણા કરી, કુવેર પર અતિ રીઝ;
ઉદે ભયો અનુભવ તરુ, લક્ષગુરુ નિજ બીજ. ૩
જીવન મુક્ત થઈ જક્તમે, કરે જ્ઞાન પ્રકાશ;
સો છાયા સંસારમે, આતુર જીવ નિવાસ. ૪
જસ જાહેર જાુગ વાસના, કીર્તિ પુષ્પ અઘાદ;
અર્થ સમજ તરુ ફળ મત, ગતિ ઘટ લહત સવાદ. ૫

રત્ન અમૂલ્ય ચિંતામણિ, અગમ બોધકો અરથ;
કહે કુવેર જન જે લહે, અનુભવ પ્રગટે તરત. ૬

તબક

ચૌદ તબક સદ્‌ચિદ્ પર, ઓરુ આનંદ શિર ઈશ;
પુનહી ચતુરદશ ઉરધવ, મધ્ય મહેલ ધણી ધીશ. ૧
સકલ અંશ સરજન સદ, પરમ પુરાતન પેઢ;
વૃત્તિ ખટ વિતપન કરી, જિને સરજ્યા જુગ ઝેઢ. ૨
જુગ ઉતપન કરનન ગતિ, ભાખે વિવિધિ વિલાસ;
જંગમ સ્થિર અચરાચર, કારણ કર્મ પ્રકાશ. ૩
કારણ વૃતિ ખટ વિશ્વની, કર્મ ઈંદ્રિદશ કામ;
પંચ તત્વ ગુણ ગણ મયે, વિગતવ કિયે વિરામ. ૪
લક્ષ ચતુર તનુ ખાણકી, ચાર ખાણ ચકવેવ;
અણુ આદ્યે અજ ઈશ્વર, પંચીકરણ વર્ણેવ. ૫
અધિક નૂન્ય ઉતઈત કરી, ગુણ ગણ તત્ત્વ મેલાન;
કિયે સકલ મહોઘમ હુતે, નિજપતિ પરમ ઠેકાન. ૬
મહોઘમ જેહી નિજપતિ ઘર, ધરસે અગમ પરાય;
ન્યાય સહિત નિજ નર્ણવુ, માહાદ મોક્ષ ગતિ તાય. ૭
જેતને ઈંડ ઓલંગકે, વ્રાજીત સામ્રથ સોય;
ઉપલે તબક સહિત જીનું, ગૂઢગતિ ગમ કહુ મોય. ૮
એહી વિધિસે ભિન્ન ભિન્ન સબે, અઠ્ઠાવીશ ઈંડ કટાક્ષ;
ઉપજે જીનુ અનુકરમીત, અનુભવ અગમ વિભાક્ષ. ૯

અષ્ટ અંગી શક્તિ લોક (૧) શેષ લોક (૨) સારપી લોક (૩) સમાધિ લોક (૪) જમીયેત લોક (૫) મારઘવ લોક (૬) સંભ લોક (૭) પાતાળ લોક (૮) રસાતળ લોક (૯) તલ લોક

(૧૦) તલાતલ લોક (૧૧) નીતલ લોક (૧૨) વીતલ લોક (૧૩) આતલ લોક (૧૪) એ પૃથ્વીના પિંડમે હોય તે અવ્યાકૃત શક્તિ લોક (૧૫) વિષ્નુ લોક (૧૬) સત્ લોક (૧૭) તપ લોક (૧૮) જન લોક (૧૯) મહર લોક (૨૦) તારા લોક (૨૧) દેવ લોક (૨૨) ગાંધર્વ લોક (૨૩) કીન્દ્ર લોક (૨૪) ભૂર લોક (૨૫) ચંદ્ર લોક (૨૬) સુર લોક (૨૭) મૃત્યુ લોક (૨૮) નિરંજન અને નાભિ નારાયણ બિચે મ્રતને આતલ લોક. મહીમંડ ઈંડને વિષે નિરંજન અને નાભિ નારાયણ કરતા. અનુક્રત ઈંડને વિષે પરિબ્રહ્મ ને અવ્યકત પુરુષ કર્તા. અખિલ ઈંડને વિષે અલેખ પુરુષને અજર પુરુષ ઈષ્ટ દેવ. અવિછિન્ન ઈંડને વિષે અજર પુરુષ ને અમર પુરુષ ઈષ્ટ દેવ. અલેપમ ઈંડને વિષે અકલ પુરુષને અમિત પુરુષ ઈષ્ટ દેવ. સુક્તિ ઈંડને વિષે સંમ્ર પુરુષને સહિર પુરુષ ઈષ્ટ દેવ. ક્રાંતિ ઈંડને વિષે ક્રણીક્રત પુરુષને કારણ પુરુષ ઈષ્ટદેવ. અરૂઢ શૂન્યને વિષે પ્રકાશ બ્રહ્મ એકીલો જ છે. અખિલ સૂન્યને વિષે પણ સ્વે પ્રકાશ બ્રહ્મ એકીલો જ છે. શા માટે જે અરૂઢ સૂન્ય ને અલીલ સૂન્યને વિષે તો પ્રકાશ બ્રહ્મને સ્વ પ્રકાશ બ્રહ્મ વ્યાપક રહ્યા છે. તેણે કરીને બીજા પુરુષથી સૃષ્ટિ ઉત્પન્ન થતી નથી.

સાખીઓ

શુધ્ધિકો સમજે નહિ, કથે બહાદલુ જ્ઞાન;
અલતો ચઢેના અંગને, કુવેર તક્રને પાન. ૧

સુરિનર મુનિજન દેવતા, બ્રહ્મા વિષ્નુ મહેશ;
કહેં કુવેર ગૌલોક લ્યૌ, જેઠી તક્ર આવેશ. ૨

ખટ નવને દશ અષ્ટ લ્યૌ, ચારૂ વેદ ચરાશ;
વ્યાસ વલોવન છાસનું, પિવત જકત ઉપાસ. ૩

દ્રષ્ટ પદારથ જાંહાં લગે, સુરત પદારથ સોય;
મન બુદ્ધિ ચિત આલોચલ્યુ, નિજ કારન નહિ કોય. ૪
નિજ કારન કેવલ કુલ, જિનકે અંસ જાંહાંન;
પોખંતાં તે પરરહી, પ્રાણ જીવન પયે પાન. ૫
સ્થાવર જંગમ જલ થલ, અણુ આદ્યે બ્રહ્માંડ;
પુરણ પ્રેરક વિશ્વનો, કારણ કંદ અખંડ. ૬
તરૂપાતી અરણવ ઉદા, ઉમડત અંગ અનંત;
તમનો તમ સાહેર સદા, ઘટત નહિ તરુ તંત. ૭
તેસેહી નિજપતિ ઈચ્છતે, ઉદભવ અંસ સકલ;
તરુ અરણવ સમ અવિછિન્ન, તમનો તમ કેવલ. ૮
સરખુ પોખે સરવમાં, જ્યૌ ભાજનમે ભાણ;
બ્રહ્માકીટ પતંગ લ્યૌ, કહે કુવેરા પ્રાણ. ૯
એકહી તંત અનંતનું, પોક્ષણ સંચ સચેત;
સમ સાસા સૌ સ્વાસની, કહે કુવેર સૂણવેત. ૧૦
સમદ્રષ્ટે સનમુખ સદા, નેનાં આગે નાથ;
કહે કુવેર સત્ ગુરુ વિના, હોય નહિ સાક્ષાત્. ૧૧
સર્જન મહેર અકલમે, તામે સકલ નિવાસ;
ખબર વિના ખોળી મળે, મીન મરત જળ પ્યાસ. ૧૨
જ્ઞાન મીનકા મચ્છકો, સંગ કરે જો કોય;
કહેં કુવેરા તો મિલે, પેર પિવનકી તોય. ૧૩
જ્ઞાન મીન યહાં સતગુરૂ, જો કોઈ શરણે જાય;
કહેં કુવેર કળ દેત હી, જીવ પરમપદ પાય. ૧૪
ચૈતન સેવા સંતકી, જડ જળને પાષાણ;
એતો પ્રોક્ષ ઉપાસના, યાતો પ્રતક્ષ પ્રમાણ. ૧૫
સાંઈયાં સેતી સહાવત, સકલ તંત તનુ તાસ;
કહે કુવેર સત ગુરુ વિના, હોય નહિ પરકાસ. ૧૬

ગુરુગમ અગમ અઘાદ હે, જાણ શકે નહિ કોય;
કહે કુવેર ગુરુહી લહે, કે ગુરુ મિલિયા હોય. ૧૭
રામચંદ્ર વશિષ્ટકુ, કર્તા પણ ગુરૂ કિન;
ચૌદલોક ભાગે ઘડે, ગુરૂ આગે આધિન. ૧૮
કહો વશિષ્ટે કયા દિયા, કર્તાકો ઉપદેશ;
એ અંદેશા સરવને, સુણો કહુ સંદેશ. ૧૯
પિતા બુંદ શિર ગરભકી, જો ન લહે જન કોય;
કે રાજા કે રંકહી, ખરા અજાણ્યા દોય. ૨૦
યેસે કૈવલ કુળકે, જીવ ઈશ્વર અવતાર;
કહે કુવેર સતગુરૂ વિના, કોઈ લહે નહિ પાર. ૨૧
જીવ ઈશ્વર તો યાંહાં લગે, જ્યૌ રાજા ને રંક;
કહે કુવેર કૈવલ પખે, ઓછુ અદકુ ના ટંક. ૨૨
કૈવલતાની મહદતા, ભંગકારણ હોય ભોમ્ય;
કહે કુવેર દ્રષ્ટાંત એ, વાર પાર નહિ વ્યોમ્ય. ૨૩
સુરત નુરત બાની થકી, બુદ્ધ શકે નહિ બોલ;
કહે કુવેર કઢાઈએ, નહિ પરમાણુ પોલ. ૨૪
નિગમ નેતિ કયૌ ના કહે, તત્વભેદ નહિ ત્યાગ;
કહે કુવેર તત્ત્વાતિત, તહાં સી બોલા જાગ. ૨૫
ચારૂ વેદ ચારૂ લગે, સુરત નુરત બુદ્ધ વાણ;
કહે કુવેર તે શું લહે, પુરણ પદ નિરવાણ. ૨૬
એ સ્થલ આસે અટપટો, લટે પટે નહિ પાર;
કહે કુવેર જ્યૌ ત્યૌ કરી, સત્ ગુરુ હાથ વિચાર. ૨૭
સમઝાની સમસા સમી, અણ સમજે અંધેર;
તેલી બેહેલ થકી મરે, દો ડગલાંકે ફેર. ૨૮
સમજણ બહુ પરકારની, ઈષ્ટ ભેદ પરતિત;
કહે કુવેર કૈવલ અરે, વાણી સકલ મન રિત. ૨૯

મન ઉપાસિક મન વડે, ઊપજ ખપજનો લેખ;
કહે કુવેર અલવે રહ્યો, અવિગત આપ અલેખ. ૩૦
જાંહાં નહિ જોવા ઝાલવા, શકેનાં શબ્દ સહ્યાંન;
કહે કુવેર કળ વિશ્વમે, આપે અલગ ખેલાન. ૩૧.
કળ ભેદી કાયમવત, મતા રહિત જે જન;
કહે કુવેર અલગા રહે, તાંહાં સોપી તન મન. ૩૨
જાકા થા તાકુ દિયા, લીયા દિયાતા સોય;
કુવેરા અબ શાહા ભયા, વંદત હે નર લોય. ૩૩
મોકુ ઈસમે કયા લગ્યા, જિનકા જિનકુ દિધ;
બકસો તો બરઘી મલી, અનુભવ આતમ રિધ. ૩૪
તાતે તુમકુ કહત હુ, કયા વંદો મમ લોય;
હમ જેસી તુમહી કરો, તો તુમ હમ જેસે હોય. ૩૫
તાકી જુકત બતાવહુ, સુણો સંત સચેત;
ભિન્ન ભિન્ન ભેદે કરી, જડ ચૈતન સમેત. ૩૬
પ્રથમ જડ વંદન કરૂ, પંચ તત્ત્વનો દેહ;
લઘુ દિરઘને આશરે, તામે નહિ સંદેહ. ૩૭
જેથી ઉતપત જેહની, તે તેહેને આધાર;
અલગુ કો કેથી નહિ, અલંગ સલંગ એકતાર. ૩૮
ભૂચર ભોમી પર રહે, અધર ચલે નહિ કોય;
ખેચર ક્ષિતિ આશરે, સૂક્ષમ અવનિ તોય. ૩૯
અવનિ ભાગ અવનિ વિષે, જળ જળને આધાર;
પવન પવનને આશરે, શૂન્ય તેજ યેમ ધાર. ૪૦
પંચુકી એકતા કહુ, જેહી જિનું જનિત સબંધ;
પેર પયોધર પોક્ષણ, સ્થૂલ સુક્ષમની સંધ. ૪૧
ક્ષુધા એકતા અવન્યકી, ભોજનસે રૂચિ હોય,
સુરતી એકતા તેજકી, દ્વાર દ્રિગનતે જોય. ૪૨

શ્વાસા એકતા પવનકી, અજંપા તે અહરાય;
પ્યાસા એકતા નિરકી, દ્વારે સુન્ય સરાય. ૪૩
પંચુકી ઈલમ કહી, મિલમકી મલતાંન;
છટ્ટો આપનપુ મહી, કોઈ ચિને સંત સહ્યાંન. ૪૪
છટ્ટાકી એકતાયકો, જાણું છું અનુરાગ;
કહે કુવેર કહેવાય નહિ, તે રાખ્યો ગુરુ ભાગ. ૪૫
આગ્યે યેસી કહી હુતી, જુકત બતાઈ મોય;
તો સમઝો એહી વિધિ, આપા મિટે તો ઓય. ૪૬
આપા મેટે તો આપ હે, સો આપા કછુ ઓર;
ગયે સુન્ય કે સત્ત્વ જ્યૌ, રહ્યો સુન્ય જે ઠોર. ૪૭
યેસા આપા યેનકી, ભાષા બ્રહ્મ સમાન;
કહે કુવેર ચહાય સો, સ્વયમ્ રૂપ ભગવાન. ૪૮
દેનેકા કછુ હે નહિ, લેનેકે કછુ ન હોય;
અરપન તો તોહે બીન કિયા, પણ ગુરુ બિન સમજણ ન હોય. ૪૯
કૈવલ વેત્તા ગુરુ મિલે, તો દે લક્ષ બતાય;
કહે કુવેર કારજ છતે, જીવ પરમ પદ પાય. ૫૦
નિર્ગુણકી દશ વાનગી, ધરી આયે ગુણ વેશ;
ફેરી નિર્ગુણ હોય વાં ગયે, આપ આપને સબ દેશ. ૫૧
જા ઘરસે હમ આઈયા, તા ઘર અગમ અપાર;
ગુણ તિનું સુર લોક લ્યૌ, ઓરલ્યા દશ અવતાર. ૫૨
જુગ દેખન હમ આઈયા, કહેન અગમકી શાન;
બહોત ભાત હોઈ પચ ગયે, કોહુ ધરત નહિ કાન. ૫૩
હમ જાનુ જુગ મેં ઠગુ, મમ ઠગીયા જુગ જીત;
કુવેરા કાહેર ભયા, દેખી ઉલટી રીત. ૫૪
અકથકથા મતગત્ત્ય અતી, અનભે કિયા ઉજાસ;
કહે કુવેર સતગુરુ વિના, હોય નહિ પરકાસ. ૫૫

ભાષા મેરી બ્રહ્મવિદ, સામ્રથ વિત કિરતાર;
કાયા કારણ શક્તનું, હમ તિનુકે પાર. ૫૬
સુરત હમેરી સુન્યમે, ફોડી ઈંડ કટાક્ષ;
ચલી ગઈ બેહદ પર, ભેદી બ્રહ્મ વિલાસ. ૫૭
અગમ અગોચર જાંહાં ગમ નહિ, તા ઘર કિયા પિયાન;
શ્રીમત કુવેર વા દેશ કે, ચિને સંત સહ્યાન. ૫૮

કૌતક

જુઓ કૌતક કરમની કહેણી;
વ્યાસે વિગત કરી બહુ જેણી... ૧
કર્યા પુરાણ અષ્ટાદશ નિધ;
પાસે પ્રોઢવા જક્ત પ્રસિદ્ધ... ૨
ખટ શાસ્તર ખેરના ખીલા;
જાલ બાંધવા જક્ત વસીલા... ૩
થયા પારધી આહીર પંડિત;
લેઈ હરવા ફરે જક્ત વિત... ૪
બાંધ્યું જક્ત સકલ લેઈ જાળે,
છુટી નવ શકે કોઈ કાળે... ૫
વારે વારે વેદાંતનાં વેણ,
પોખી જીવ કર્યા પરવેણ... ૬
વાળ્યું વિશ્વ વેદાંતની વાતે,
સંતનું કહ્યું માને નહીં તાતે, ૭

દીઠે મારગ સૌ કોઈ ચાલે,
અણ દીઠે હામ ન ઘાલે... ૮
આદ્યે અંતે યેમનું યેમ;
ચાલ્યું આવે છે તેમનું તેમ... ૯
કોઈ વાળી ભાળ્યું નહી વાંસે,
પડે કાળ માયાની ફાંસે... ૧૦
ઊપજે ને ખપે બહુવાર,
તાતે વૃધ્ધિ પામે સંસાર... ૧૧
માટે મરવું અવતરવું તહેનું,
સંત ચરણ શરણ નહી મન જહેનું... ૧૨
સંત પ્રગટ પરમ દયાળ,
સહુ જીવ તણા પ્રતિપાળ... ૧૩
જેહને અંતર જ્ઞાનની આંખ,
કાટી કોટી કરમની ફાંસે... ૧૪
પોખે આત્મ જ્ઞાન અપાર,
પરમારથ કારણ સાર... ૧૫
સહુ આપ બરાબર દેખે,
પડનાલીકા આત્મ લેખે... ૧૬
કરે ઉત્તમ કરમ અપાર,
સંત કરુણા બિના નહી નિસ્તાર... ૧૭
સંત કરુણાની સાખ્ય બતાવું;
સંશે રહિત સહુને સૂણાવું... ૧૮
સંત નારદ વ્યાસને મળીયા,
દાઝ ભાગીને સંશય ટળીયા... ૧૯
અષ્ટાવક્ર જનક સમજાવ્યા,
ઋષિ સહેસ્ત્ર ઈઠયાસી છોડાવ્યા... ૨૦

શુકદેવ પરીક્ષિત સિંધુ,
દિન સપ્તમાં કલ્યાણ કીધું... ૨૧
સંત સાહેર રામાનંદા,
યુગ ચારકે કાટયા ફંદા... ૨૨
તાકે સેવક દાસ કબીરા,
ધન્ય સંત શિરોમણિ ધીરા... ૨૩
કર્યો વાણી તણો વિસ્તાર,
જીવ અગણિત કોટી ઓધાર... ૨૪
બ્રહ્માનંદ અખાજીને ભેટયા,
જીવ શિવના સંશે મેટયા... ૨૫
પોખ્યું અદ્વૈત જ્ઞાન અપાર,
સૂણતાંમાં હવો નિસ્તાર... ૨૬
એવી સાખ્ય અનંત અપાર,
કહેતાં રસનાયે પામુ નહિ પાર... ૨૭
કીટી પરવતની પાર વહેતાં,
સંત મહિમા શકુ નહિ કહેતાં... ૨૮
બિંદુ ધુમર સાહેર જેતી,
ભોમી તરણ રેણુકા તેતી... ૨૯
તેનો ગણતાં ન આવે અંત,
મહિમા બરણી શકુ નહિ સંત... ૩૦
સંત સકલ શિરોમણિ સાર,
સાહેબ કુવેર હરિ અવતાર... ૩૧

ચરકીડા પદ

(રાગ-સારંગ દેશી)

પદ - ૧

સુણ સાહેલી, ચરકીડો તેરો રે રૂણ ઝુણ બોલે;
કાંતે સ્થિર થઈ, શું કરવાને કાજે ઘેર ઘેર ડોલે.--ટેક.

મેરૂડંડ મોભ સ્થિર થાંભલીયો;
નાભિ કમળ ચક્ર દશ દામણીયો,
વિના વસ્તુ વિંજણ બ્રહ્માએ ઘડીયો. સુણ સાહેલી. ૧
સ્વાસા ચૈતન કેરી મધ્ય માલ ફરે,
નાશા તોરણીયાં બીચ નરત કરે;
ઝીણાં કરણ ચરમખાં શબ્દ ગ્રહે. સુણ સાહેલી. ૨
તંતુ તરવેણી માંહી ત્રાક ફરે,
પુણી પ્રેમતણી લેઈ પરશ કરે;
ટાળી દ્વૈત તણો એકતાર કરે. સુણ સાહેલી. ૩
મન કરલ કટી કરમે કરને,
તૂટે તાર નહિ સુરતા ધરને;
ગુરુ જ્ઞાન ઉંજણ સુતર ફરને. સુણ સાહેલી. ૪
તમે સાંભળજો નર ને નારી,
એ ચરખાતણી સમઝણ સારી;
સત કુવેર જાણે કોઈ કંત વારી. સુણ સાહેલી. ૫

પદ - ૨

પચરંગી ચરખાવે,
જન કોઈ કાંતે કાંતન હારા. ટેક.

મેરુ ડંડ મધ્ય મોભ બિરાજે,
સ્થિર થાંભલીયો સારા;
હસ્ત ચરણ કેરી આંગલીયો,
પાંખડીયો પરમાણાવે. પચરંગી૦ ૧
ચૈતન ચંત ફરે મધ્યમાલા,
નાશા તોરણીયાની સારા.
તંતુ ત્રાક ફરે ત્રિવેણી,
નિકસે સુતર ધારાવે. પચરંગી૦ ૨
કરણ ચમરખાં ગ્રેહે ઘુરારા,
ઉનમૂનિ મતા વિચારા;
પુણી પાણ્ય મીટી પદ પરશે,
સુરત નુરત એકતારાવે. પચરંગી૦ ૩
મેરા ચંત લગ્યા ચરખાસે,
કાંતુ સાંજ સવેરા;
કહે કુવેર એ મરમ ચરખાકા
જાણે જાણન હારાવે. પચરંગી૦ ૪

હિંદોરા પદ

પદ – ૧

હરિ ઝુલત હિંદોરે મનને,
મનને મનને મનને હરિ... ટેક.
આપ અરૂપ રૂપ ધરી વિચરત,
વિવિધિ ભાત ધરી તનને... હરિ. ૧

સ્થાવર જંગમ કીટ પતંગ લ્યૌ,
અંતઃક્રણ આનંદને;
સ્થિર સ્થાવર જંગમ જાતી તરતા,
ફરત સકલ આધીનને... હરિ. ૨
તેત્રીસ ક્રોડ દેવ શશી સુરજ,
રહેત બાસ મધ્ય સુન્યને;
વૈભવ કાજ ફરત હીલોલ વસ,
ધાવત ચાહત આંન્યને... હરિ. ૩
બ્રહ્મા વિષ્નુ મહેશ્વર ઈશ્વર,
પાયે અચલ આસનને;
કબહુક કાજ કરનકુ ધરણ પર,
આવત જન વચનને... હરિ. ૪
સુક્ષ્મ સ્થૂલ કારણ મહાકારણ
ચતુર મહાલ સિંઘાસનને,
પરણવ હીચ ગગન મધ્ય બાંધ્યો;
સુરતકી દોરી ખેચનને... હરિ. ૫
સગુણ હિંદોરે બેઠત નિર્ગુણ ઘન,
ચલ નહિ સુધ્ય ચૈતનને;
આવન જાવન દીસત તન કે સંઘ,
ઈંદુ અપકે જ્યૌ સબંધને... હરિ. ૬
સમલીત બ્રહ્મ નામ રૂપગુણ લ્યૌ,
પહોંચે બુધ્ય બરનને;
કહે કુવેર નામ રૂપ ગુણ પર,
લગત ન લેખ અવધને... હરિ. ૭

ચુંદડી પદ

પદ – ૧

સૂણીયો આદ્યકા અંડાણ, જાકી રમત માંહી મંડાણ;
કીના ખેત બ્રહ્મકી માંહી, કરખી વણજ લીનો સાંહી. ૧
બોયે બીજ શક્તિ બેન, નિક્સે ત્રિગુણ ડાલા તીન;
લાગી રૂદ્ર કલિ અમૂલ, બ્રહ્મા રજો ફૂલે ફૂલ. ૨
બેઠે ઈંડ વિષ્નુ રૂપ, નિખશિખ સકલ સરવ સરૂપ;
તપીયો બ્રહ્મ અગ્ની સુર, ફાટયા ઈંડ ઝલકા નૂર. ૩
ચરકા જ્ઞાનકા કીના, તત્ત્વ રૂપકુ લીના;
તાકા કાંતીયા હે સૂત, પંચુતાર તત્ત્વ અનુપ. ૪
પાની પવનકા તાના, ક્ષિતિ અગન્યકા બાના;
કિના રાછ નિગમ ચાર, વણકર આપહી વણનાર. ૫
લીના મન બિબાં હાથ, છાપત ત્રિભોવન નાથ;
પાડી ભાત સુર તેત્રીસ, ઝેણી વેલ્ય પાંચ પચીસ. ૬
રંગ્યો રંગ પુરણ કામ, ધરીયો ચુંદડીકો નામ;
તાકા કહુ મેં વિસ્તાર, ઢાંકયો સકલહી સંસાર. ૭
એસી ચુંદડી અદ્‌ભુત, ઓઢે વાંઝ કેરો પુત;
સત્‌ કુવેરકો નિજ ધ્યાન, ચુંદડી નહી એ બ્રહ્મ જ્ઞાન. ૮
ગુરુગમ ખોજ ઘટમે લાઈ, અવિગત અગમ ચુંદડી ગાઈ. ૯

વસંત પદ

(રાગ-વસંત)

પદ – ૧

આદ્ય વસંત અધ્યાત્મ અવિગત,
જ્ઞાન ગવન દ્રષ્ટિ ખેલો;
અદ્વૈત બ્રહ્મ અખંડ અખાડે,
વાડે મલીને મેલો... આદ્ય. ૧

સુનક સુનકાદીક સનક સનંદન,
વંદન વેદને ભેલ્યો;
અમરીખ પ્રહેલ્લાદ વિભિક્ષણ,
તિક્ષણ કવિ જે દેવલો... આદ્ય. ૨
રામાનંદ નિમાનુજ માધવ;
પુરુષ પુરાતન ચિન્યો;
જન વિજ્ઞાન કબીર કરડો મત,
અદ્‌ભુત દેશ છકેલો... આદ્ય. ૩
જતિ હનુમાન ધ્યાન ધરે ગોરખ,
સમ ઈંદ્રિને સંકેલો;
શિવ બ્રહ્મા નારદ કપિલ દત્ત,
વિષ્નુ સહસ્ત્ર મૂખેલો... આદ્ય. ૪
અષ્ટાવક્ર જનક બ્રહ્માનંદ,
અગ્ર કીલ નાભેલો;
જન રોહીદાસ અનંત ફુવારી;
પિપા રંકા સેનો... આદ્ય. ૫
સખી સવરી સંગ હલમલ મીરાં,
કરમાંને કર મેલો;
મહેતા સહિત સખી સુધ્ય પ્રેમે,
જા પર રામ રીઝેલો... આદ્ય. ૬
ધન્ય ઉદ્વેવ માધવ ઓધવ અકરૂરા,
તત્વવેત્તા લહા ટીલો;
વ્યાલમીક રામાક્રત તુલસી,
વ્યાસે એકાદશ કીનો... આદ્ય. ૭
સંત સકલ મિલી વેલ વેલાસી,
અનુભવ કેશર ફૂલ્યો;

જ્ઞાન બટૌડે રંગ બેરંગો,
નિર નિરંજન ભેલ્યો... આદ્ય. ૮
ભરી પિચકારી આદ્ય ઓહંકાર,
દાવ સોહંકાર દીનો;
સનમુખ ચોટ કરી સુધ્ય ચૈતન,
બ્રહ્મ ભયો રંગ ભીનો... આદ્ય. ૯
કવિ પંડિત સુરદેવ સકલ લાયે,
ગવન ગુલાલ અબીલ્યો;
મન ક્રમ વચન ભરી ભરી મૂઠી,
નાખે નિરભે નિશાનો... આદ્ય. ૧૦
શબ્દાતીત સકલની રે સમશા,
મહાદ પુરુષ મન મેલો;
ઘે પદ ધરણી ધર અવિનાશી,
ધાતા સંત સફીલો... આદ્ય. ૧૧
માતો રંગ મચાયો મોંઘો,
સાધુ સુખ સમઝીલો;
કહે કુવેર ઝીલે કરુણાકર,
ઠાકર ચાકર ભેલો... આદ્ય. ૧૨

હોળી પદ

(રાગ-ઘુમેર)

પદ – ૧

અખંડ બ્રહ્મ હોળી ખેલીયે હો,
હો મેરે પ્યારે ખેલીયે સ્વાસોસ્વાસ;
અખંડ બ્રહ્મ હોળી ખેલીયે હો... ટેક.

રૂપ રંગ રેખા બીના મુરતિ,
સુરત નુરત સોહાગ બલજૌ;
અવિગત અકલ અવે અવિનાશી,
જાકો હે સકલ પરકાશ... અખંડ. ૧
સંત અનંત મિલે અનુરાગી,
સંગી શેષ માહેશ બલજૌ;
કોટિ ત્રીસ ત્રિયોસુર વૈષ્નવ,
વિરંચી કરત વિલાસ... અખંડ. ૨
વરણ અષ્ટાદશ એક ભઈ હે,
સત્‌ગુરુ શબ્દ સમાસ બલજૌ;
જુદા કોઈ રહેનન પાવે રે,
આત્મા તત્ત્વ વિચાર... અખંડ. ૩
સહેજાનંદ આનંદ ઘર મિલકે,
નિરગુણ શબ્દ વિભાસ બલજૌ;
નિગમ ચાર વાજાં વિધિ બાજે રે,
ચંદા સુર જોત પરકાશ... અખંડ. ૪
ભાર અઢાર પુષ્પકે રંગા,
સાત સાહેરકો નિર બલજૌ;
વ્યોમ તત્ત્વકી તો કરી પિચકારી રે,
દિની હે ઓહંગ કેરે હાથ... અખંડ. ૫
બિન કર સુરતા તાકકે મારી,
સસ્વ સ્વરૂપકી માંહાંય બલજૌ;
કહે કુવેર ભીજ્યો હરિ સારો રે,
પ્યારો લાગત હી સાંઈ... અખંડ. ૬

પદ – ૨

ચૈતન બ્રહ્મ સંગે ખેલીયે હો,
હો મેરે પ્યારે ખેલીયે ફાગ વસંત;

ચૈતન બ્રહ્મ સંગે ખેલીયે હો......ટેક.
સ્થાવર જંગમ વિશ્વ ચરાચર,
અનુસુત એકરસ તાર બલજૌ;
એસે પ્રભુ સતૂગુરુ એક છિનમે રે,
મેલાવે નિશ્ચે નિરધાર......ચૈતન. ૧
પૃથ્વી તેજ પવન નભ પાણી;
પંચતત્ત્વ ગુણ વિત બલજૌ;
પાંચ પચીસ પ્રકૃતિ ઈંદ્રિ દશ,
અંતસક્રણ સહિત......ચૈતન. ૨
જુઠ પરપંચ પતંગ કીયો રંગ,
અબિલ અસ્ત અહંકાર બલજૌ;
ક્રમ અનેક કુમ કુમ કેશર,
જ્ઞાન પિચકારી ભરી ડાર......ચૈતન. ૩
ધીરજવંત ધરી મન ધરણ,
લ્યૌ અનુભવની ઓટ બલજૌ;
ધૂમર ગુલાલની ભરી ભરી મૂઠી,
કર અવિન્યાસી સુચોટ......ચૈતન. ૪
ખૂટે અબિલ પતંગ ગુલાલન,
તબ ઉરમી ભૈ સ્વાંત બલજૌ;
હાર જીત ભઈ હરિ સાથે,
આણતાં અહંકૃતિ અંત......ચૈતન. ૫
તબ રીઝે ગુરુરાય રસિક વર,
ગોઠ પરમ પદ દિન બલજૌ;
કહે કુવેર કરુણામયે કૈવલ,
રહેત સંત આધીન......ચૈતન. ૬

ગરબી પદ

(રાગ-ગરબી)

પદ - ૧

છે દુઃખ મોટુ રે, સરવને માથે મરવુ;
અનેક ઉપાયે રે, પ્રાણી નહિ ઉગરવુ. ૧
દેવ ને દાનવ રે, માનવ માયા માણી,
મરણ ન મૂકે રે, કોણ રાજા કોણ રાણી. ૨
સ્થાવર જંગમ રે, જંતુ તંતુ જેહને;
સુરપતિ અજલગી રે, કાળ ન મૂકે કેહને. ૩
શે નથી લેતો રે, પ્રાણી મંદ અભાગી;
શું નિદ્રામાં રે, ઘોરે છે જો જાગી. ૪
જમ ઝપેટા રે, સરવની ઉપર સરખા;
ઘડી નવ ભૂલે રે, પલક પલક લે પરખા. ૫
તે ડર જાણી રે, પ્રાણી ચાલો હકમે;
નવ શકે મારી રે, સત્‌ગુરુ કેરા પખમે. ૬
છે ઠેકાણું રે, એ ઉગરવા કેરૂ;
સૌ સુખ સાતારે, દુઃખ ન આવે નેરૂ. ૭
સકલ શિરોમણી રે, સંત તણી છે સેવા;
અજરજ ઈચ્છે રે, જેહેના ચરણની લેવા. ૮
દેવને દુરલભ રે, તે સુરલભ સંતોને;
નાથ અરૂપી રે, રૂપ ધરીને જ્ઞાને. ૯
શિવ સનકાદીક રે, નારદ શારદ ગાવે;
જેહેનો મહીમા રે, અગમ અગોચર કહાવે. ૧૦
વેદ પોકારે રે, નેતિ નહી ગમ અમને,
તે પદ કહું છું રે, પ્રગટ કરીને તમને. ૧૧
સકલ તત્ત્વનું રે, તારણ એ લ્યો જાણી,
સાહેબ કુવેરની રે, સત્ પરમાણે વાણી. ૧૨

પદ – ૨

કયા મન કલપો રે, જલપો જીવ ચોરાસી;
શીદ પડો છો રે, ફોગટ માયા ફાંસી. ૧
હરિ ચિંતામણી રે, મેલી કાચ કયાં ધાયો;
કરમે દિપક રે, કૂપ પડે કયાં ભાયો. ૨
આ સબ એહવું રે, જેહવી ઝાકળ વરખ્યા;
તેહને જોઈને રે, શું મૂરખ મન હરખ્યા. ૩
જુઠા સુખને રે, પાપ કરો કયાં લહારી;
નથી કાંઈ છાનુ રે, પ્રગટ કહુ પોકારી. ૪
સહેજ સુપનમે રે, માલ મળ્યો તે કાચુ;
ઘઈને લેતાં રે, દાંત પડયા તે સાચુ. ૫
છાનું છપનું રે, કરમ અઘટતુ પ્રાણી;
નથી કાંઈ તેહની રે, હરિને વાત અજાણી. ૬
જે જે કરશો રે, નરનારી જુગના તે;
તે સબ લખશે રે, કરમ ઘરમને ખાતે. ૭
માટે કહુ છું રે, જોઈ વિચારી ચાલો;
પરપંચ મૂકી રે, સીધો મારગ ઝાલો. ૮
એ શિખામણ રે, જો નહિ માનો મહારી;
ખત્યા ખાશો રે, અંતે સૌ નરનારી. ૯
કાળ ઘર જોશે રે, ત્યારે આંખ ઉઘડશે;
જોર નહિ ચાલે રે, જમ જંજીરે જડશે. ૧૦
જોઈને રહેશે રે, માત-પિતા સૂત-દારા;
ખોટા થાશે રે, હવાલ પ્રાણી તારા. ૧૧
છે દુઃખ એહેવુ રે, આગળ સૌને ભાઈ,
જો સુખ ઈચ્છો રે, પ્રીછો ગુરુને જાઈ. ૧૨
પર ઉપકારી રે, સંત દયા નિધિ જેહ;
સાચી કહેશે રે, નહિ રાખે સંદેહ. ૧૩

માન મૂકીને રે, સરવે તારા મનનું;
કાચું જાણી રે, તનની આદ્યે ધનનું. ૧૪
સત્‌ગુરુ સેવો રે, આણી અંગ ઉલાસા;
મમતા મૂકી રે, થઈ દાસનકે દાસા. ૧૫
હરિ પદ મળશે રે, ટળશે ફેરા ફરવું;
નહિ પડે તારે રે, મરવું ને અવતરવુ. ૧૬
થઈ રહે સુખીયો રે, સત્‌ગુરુ ઉરમાં ધારી;
સાહેબ કુવેર કહે રે, જમ જાશે જખમારી. ૧૭

પદ – ૩

જાત પોતાની રે, જાણી લ્યોને ભાઈ,
અવસર આવ્યો રે, મનુષ્યા દેહ સુખદાઈ. ૧
સુરિનર સરખા રે, આશ કરે છે જેહેની,
અજ ઉમિયાપતિ રે, શક્તિ સરાયના એહેની. ૨
તે તન દુરલભ રે, પ્રાણી તુજને પાયો;
નિરગુણ સિરગુણ રે, જે કારણ થઈ આવ્યો. ૩
ત્રિયોદશ દ્વારે રે, દ્વારે દ્વારે દેવા;
જેહેને જેહેવી રે, તહેને તેહેવી સેવા. ૪
પચ્છમ દ્વારે રે, ગવરીસુતકા વાસા;
મળને ઝાડી રે, દ્વાર કરત ખુલાસા. ૫
પુરવ દ્વારે રે, શિવ શક્તિકા ભેડા;
વ્રિજ અસુત અપરે, દોનુ કરત નવેડા. ૬
તૃતીય દ્વારે રે, દેવ વિષ્ણું કા વાસા;
જાપ અજંપા રે, આત્મ અંશ હુલાસા. ૭
દ્વાર ચતુરથે રે, દેવ નિરંજન ઠાઠ;
સ્વાસા સકલકો રે, ઉપજાવે બહુ ઘાટ. ૮
દ્વાર પંચમે રે, જીવ તણો અધિકાર,
વાણી અરૂપી રે, રૂપ ધરીને ઉચ્ચાર. ૯

છઠ્ઠે અનલ અપ રે, દ્વારે દેવ બિરાજે;
શબ્દ સકલની રે, સમઝણ સંશે ભાજે. ૧૦
દ્વાર સપ્તમે રે, ગંધ સકલ વિધિ પ્યારા;
દેવ બિરાજે રે, ભોગિ અશ્વનિકુમારા. ૧૧
નૈન શશી સુર રે, રૂપ સકલ કો ન્યાલે,
સ્થાવર જંગમ રે, વ્રધ જોબનને બાલે. ૧૨
નવમે દ્વારે રે, સૂણે શબ્દ ભણકારા;
દેવ બિરાજે રે, દશે દિશા દીગ્પાલા. ૧૩
દશમે વસમી રે, વાટ લહે કોઈ યોગી;
દેવ બિરાજે રે, મહા વિષ્નુ જાંહાં ભોગી. ૧૪
દ્વાર એકાદશ રે, મહાનિધિ શક્તિ બિરાજે;
ઝળમળ ઝલકે રે, અનહદ વાજાં બાજે. ૧૫
સપ્ત પંચમે રે, દ્વારે દીન દયાળ;
દેવ સકલનો રે, શક્તિ સહિત પ્રતિપાળ. ૧૬
ખટ સપ્તમે રે, દ્વારે બ્રહ્મ વિલાસા;
જે જંન ખોળે રે, તે ત્યાં સ્વે પ્રકાસા. ૧૭
પંચ તત્ત્વમે રે, પ્રગટ ખેલે પોતે;
જાત જડે નહિ રે, જીવની જુકત જોતે. ૧૮
જકત ભુલાવ્યું રે, વિક્તિ કરીને વ્યાસે;
લાગ્યા કર્મે રે, ફળ પામ્યાની આસે. ૧૯
ધાતા પોતે રે, ઘે પદ સુરતિ રંગી;
પણ નવ જાણ્યો રે, આત્મા આપ અભંગી. ૨૦
પુરાણ અષ્ટાદશ રે, ખટપટ માંહી ખોવાયો;
જીવ ઉનમાંને રે, આત્મા નવ ઓળખાયો. ૨૧
કરમ ધરમથી રે, ન્યારો રહિત હમેસી,
વિરલા ચિને રે, હોય હમારા દેશી. ૨૨

હરિ પોતામે રે, પોતે હરિમે રાજે,
અંતર નહિ રે, થઈ સતતંર છાજે. ૨૩
અદ્વૈત આપ રે, વ્યાપક સઘળે સાંઈ;
ઘટ મઠ પટમે રે, રહ્યો છે જલ થલ માંઈ. ૨૪
આદ્ય સનાતન રે, જમનો જમ સદાય;
સદા સરવદા રે, નહી આવે ને જાય. ૨૫
છે પદ એવું રે, જાણી લ્યોને જીવો;
સત્ કુવેર કહે રે, પ્રગટ કરીને દીવો. ૨૬

ખ્યાલ પદ

(રાગ-ફેર)

પદ – ૧

ગુરુ ચરણમે રાચ મનરે તું,
ગુરુ ચરણમે રાચ,
ગુરુ ચરણમે રાચ મનરે તું... ટેક૦
સકલ સમરધિ શિર પારસમણિ, લોહ કંચન પરસાત;
પારસતે ચિંતામણી પાયો, ઓર કથીર સબ કાચ... મનરે તું. ૧
શિવ સનકાદિક સનક સનંદન, જપત સ્વાસો સ્વાસ;
સોઈ સ્વરૂપ પ્રહેલાદ પતંગા, સ્થંભમે કીયો હે વાસ... મનરે તું. ૨
સોહી સ્વરૂપકુ રટત કબીરા, લગત નહિ માયા પાસ;
કહે કુવેર સોહી સ્વરૂપ નિરંજન, અંજન શકિત વિલાસ... મનરે તું. ૩

પદ – ૨

કૈવલ નામસે નેહ,
મેરે એક કૈવલ નાથસુ નેહ;
કૈવલ નામસે નેહ... ટેક૦

આઠે પહોર ઉમંગ અંગે,
સરધા સહિત હંમેશ;
મેરે એક કૈવલ નામસે નેહ... મેરે. ૧
શિવ વિરંચી શારદા,
ગુણ ગાવત સુર સુરેશ;
સહસ્ત્ર ઈઠયાસી અનંત કોટી,
રટત ધરણી ધરેશ... મેરે. ૨
જેસે પ્રીત પપૈયા પ્રેરક,
સ્વાંતિક છીપ સનેહ;
માસ ખટમે નિધ નીર ખારો,
કરત નહિ પરવેશ... મેરે. ૩
બુંદ જતને દષ્ટાંતને જાણો,
નિરભયો નરવેશ નામ જતને નામી પાયો,
અરૂપ રૂપ ધરેશ... મેરે. ૪
પતિવ્રતા જેમ પિયુકી સંગે,
તન મન સહિત વરેસ;
ત્રણ લોક ત્રણાવત્ દેખે,
સ્વામીકો સુખ સરેસ... મેરે. ૫
રામદાસ દાસનકે દાસા,
તા ચરનનકી ખેસ;
કહે કુવેર અધિકારી હોય કે,
અખંડ ધ્યાન ધરેશ... મેરે. ૬

પદ – ૩

સંતો ભાઈ સમઝણકા ઘર દૂર,
સમઝણકા ઘર દૂર
સંતો ભાઈ સમઝણકા ઘર દૂર... ટેક.

ચાર વેદ ને લોક ચતુરદશ, કરમ કરત મનસુર;
જોગી જંગમ સંન્યાસી સેવડા, દેહી દમત ચકચૂર... સંતો. ૧
પોથી પઢ પઢ પંડિત ભૂલે, કાજી ભૂલે રે કુરાન;
દ્વાદશ પંથને પાખંડ છન્નુ, ખટપટમે રે ધૂર... સંતો. ૨
ચૌદ વિદ્યા ગુણ ચતુર શિરોમણિ, સોદા કરત મેહેબુર;
લાભ કમાવે લખેસરી કહાવે, છપન્ન ઉપર તૂર... સંતો. ૩
યોગ અષ્ટાંગ-વિધિ સાધન સાધત, નાડી ચંદા સૂર;
ગગન મંડળકી સૂણી ગરજના, ખટચક્ર વેધી ફુર... સંતો. ૪
અષ્ટ પ્રકાર સિદ્ધિ પ્રગટ જાકુ, નવ નિધિ હાલ હજુર;
જીવત સમાધ્ય લેવે સબ દેખત, નિકસે સો યોજન પુર... સંતો. ૫
ચલત ઠરાવે અચલ ચલાવે, પંથ ચલે નદી પુર;
ગગન મંડળમે જેસે વિહંગમ, જઈ લગે ચંદા સુર... સંતો. ૬
પુરાણ અષ્ટાદશ વ્યાસે વિગત કરી, વિવેક વ્યાકરણ અતિ ગૂઢ;
શિવકા જીવ બાંધ્યા કરી કર્મે, જકત દેવાયો સબ ભુર... સંતો. ૭
જનક પિતા સબ જુગકે રાજા, વસ્તુ વિચારી મનપુર;
સહસ્ત્ર ઈઠયાશી ઉપદેશકુ રોકે, સમજ વિના બંધુર... સંતો. ૮
પરદુઃખ ભંજન રાજા છત્રપતિ, જાકે પિતા પતિ સુર;
અંતકાળ વાયસ વિધિ પાયે, અધિક રાખન તનતુર... સંતો. ૯
કથણી કથ કથ સબ જુગ ખાયે, રહેણી વિના મૂવે ઝૂર;
અકલ અભેવ આત્મ અણલંગી, ચિની શકયા નહિ કોઈ ઉર... સંતો. ૧૦
સેહેજ સમજ પ્રગટી ઘટ ભીતર, સતગુરુ મિલે ભરપુર;
કહે કુવેર દોજખ નહિ ભસ્ત, સમઝ રહો ચકચૂર... સંતો. ૧૧

ધુન્ય પદ

(રાગ-ધુન્ય)

પદ – ૧

અષ્ટ પહોર મન રટણ રટો,
જપ કૈવલ કૈવલ કહીયે હો... ટેક.
બીનુ પ્રેહેતન બીનુ પ્રયાસ વિના નર,
મોક્ષ પરમ પદ પૈયે હો... અષ્ટ. ૧
સુનકાદિક નારદ બ્રહ્માદિક,
નિગમ નયેતિ યશ ગૈયે હો;
અરૂઢ યોગ ખોજે શિવ સારન,
અથાહ થાહ નહિ પૈયે હો... અષ્ટ. ૨
અષ્ટાદશ ખટ નવ નરણે ઈત;
વિવિધ ભાત્ય વિસ્ત્રયે હો,
એહી મિલી સકલ વિકલ તિત વિનતી.
અધિક ભરમ ભવ ભૈયે હો... અષ્ટ. ૩
અષ્ટાવક્ર કપિલ હસ્તાંમલ,
દત્ત સત જતમત ગ્રહીયે હો;
ચારૂ લક્ષ દક્ષ દિવ્ય અનુભવ,
બ્રહ્મભેદ ભર પૈયે હો... અષ્ટ. ૪
સર્વ સિદ્ધાંત સાર સરલ પદ,
ચૈતન વ્યાપ લખૈયે હો;
તાતે આંન્ય કછુ હે ગતિ આગમ,
વા ગમ વિરલા પૈયે હો... અષ્ટ. ૫
અતિ ઉત્કૃષ્ટ પરમ ખુદ ખાવન;
સદ્‌ગુરુસે શુદ્ધ લહીયે હો;
સત્ કુવેર સદોદિત સોહી પદ,
કૈવલ આદ્ય સદૈયે હો... અષ્ટ. ૬

મેવાડા પદ

(રાગ-મેવાડો)

પદ – ૧

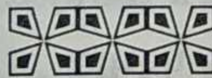
મહાપદ કેરું રે વરણન શું કરું રે.
જાંહાં નવ પહોંચે મન ને વળી વાણ્ય;
શાને સમજાવ્યા રે જનકે સુકદેવને રે,
પુન રૂપી જનમ નહી નિરવાણ્ય... મહા. ૧
શિવે સમજાવ્યાં રે ઉમિયા એકાંતસુ રે,
કહ્યું પદ નિરાલંબ નિરધાર;
સમજી સમાયાં રે, સસ્વ સ્વરૂપમાં રે,
દ્વૈત ટળ્યું ઉમિયાતણુ અનુસાર... મહા. ૨
અખો અખે પદને રે અહોનિશ ઈચ્છતા રે,
ઉર વિષે વ્રેહે વૈરાગ ચકચૂર;
કાશીપુરીમાં પુરણ પોતે થયા,
મલ્યા ગુરુ બ્રહ્માનંદ ભરપૂર... મહા. ૩
તે પદ જાણે રે સંશે સૌ ટળે રે,
મટી જાય આપા પરની તાણ્ય;
સબ ઘટ ભાસે રે પુરણ પરમાત્મા રે,
કીટ બ્રહ્મા આદ્યે એક પરમાણ... મહા. ૪
સુતા સિંધુની રે સમુદરમાં ભળી રે,
લેવાને અરણવ કેરો અંત;
પણ નવ આવી રે તે તો પાછી ફરી રે,
ઉનમૂનિ સહિત ગલી ગયું તન... મહા. ૫
ભંડ ભોમીનાં રે જેમ પવને ભર્યા રે,
અણ ઈચ્છા સેહેજે થાય સલોક;
કુવેર કબીરો રે ભંડ અદકુ ગણોરે,
બોલે એ તો ચૈતન વાયુ યોગ... મહા. ૬

સારંગ પદ

(રાગ-સારંગ દેશી)

પદ – ૧

સત્‌ગુરુ મલતાં, જીવ દશા સંશેની ગ્રંથિ છૂટે;
હોય આત્મ ઉદ્યોત, છોટપણાનું સાધન સરવે ખૂટે. ટેક
કર્મ શુભ અશુભ નહિ કરતા,
લાગી લક્ષ અલક્ષમે અરૂઢ મતા;
ગુણાતીત અતીત વત ગગન ગતા... સત્‌ગુરુ. ૧
કોઈ પ્રારબ્ધિને જેમ પારસ મળે,
તેહેની વણજ વેદના સરવ ટળે;
તેમ તત્ત્વ દરસથી ક્રત બળે... સત્‌ગુરુ. ૨
હોય વ્રખાકાળ નભ ગગન ઘટા,
ઋતુ શીતકાલ સબ જાય ફટા;
મૂલ કારણ પ્રીછાયે નહી રટણ રટા... સત્‌ગુરુ. ૩
જુવો નિજ તપથી તપે પ્રગટ રવિ,
મહા અજ્ઞ અરૂપ દિન રૂપ હવિ;
કહે કુવેર કૈવલ એમ અનુભવિ... સત્‌ગુરુ. ૪

હેલારી પદ

(રાગ-હેલારી)

પદ – ૧

સંતો ભાઈ રે અલખ નિરંજન આદ્ય હે,
અંજનમે ઓળખાઈ;
ગુરુગમ દ્રષ્ટિયે જે જુવે,
આપોઆપ ઓળખાઈ... ટેક.

સંતો ભાઈ રે શબ્દ પરાની પાર છે,
બોલે અક્ષર માંહી;
ક્ષર અક્ષરની બહાર છે,
સ્વે ચૈતન ઘન સાંહી... સંતો. ૧
સંતો ભાઈ રે નિગમ ચાર વિગત્યે કરી,
બ્રહ્મા સમઝાયા;
નિર્ગુણ કર્તા ન્યારા રહ્યા,
મર્મ કોહુ નાં પાયા... સંતો. ૨
સંતો ભાઈ રે અવિગત આપ અરૂપથી,
ધર્યા રૂપ અપારા;
તાકે અંશા અસંખા,
ઉપજે સંસારા... સંતો. ૩
સંતો ભાઈ રે જક્તતે આપ અવ્યકત હે,
રહો સકલ સોહાઈ;
કહે કુવેર સોઈ નિરખવા,
ગમ ગુરુએ બતાઈ. સંતો. ૪

કદડા પદ

(રાગ-કદડાની ચાલ)

પદ - ૧

અકલ અભેવ આત્મ અણલંગી,
સ્થૂલકે સંગ ભયો બહુ રંગી;
અકલ અભેવ આત્મ અણલંગી... ટેક.
નભવત્ નિરમલ સદાય નિરાલો,
જીવ શિવ બ્રહ્મ ભયો તરભંગી;

સાંખ્યકો સાર ગીતા કો જ્યું હારદ,
પંચતત્ત્વ સંગ ખેલત આનંદી... અકલ. ૧
અચલ અડોલ ડોલત અતિ દિસત,
જેસે ચંદર જલકે સંગી;
બાહેર કિલાહાર ઝુલત પ્રતિબિંબા,
ઈંદુ રહત આકાશ અસંગી... અકલ. ૨
દિપક જ્યોત જેસે મઠ મંદિર,
ભયે ઉજેસા તબ તિમ્ર નાસંગી;
હરખ શોક વ્યાપે નહિ વા ઘરકુ,
શત્રુ મિત્રુ સમતોલ ઉમંગી... અકલ. ૩
આદ્ય એક અવે અવિન્યાસી,
દ્વંદ સકલ તે રહેત અસંગી;
કહે કુવેર છૂટી કુલ કરીઆ,
ફલ લાગ્યા તબ પુષ્પ ખરંગી... અકલ. ૪

પદ – ૨

મન રે સમઝ રહો ઘર અપના,
સંસાર સાર એસે કર જાનો;
નિદ્રાવત્ જેસે સુખ સપના,
મન રે સમજ રહો ઘર અપના... ટેક૦
જાત્ય બરન કુલ કેહેન મેટાઈ,
છોડદે સબ મનકી કલ્પના;
પંચ પરોજન સો સબ ત્યાગી,
આશા ત્રષ્ના સકલ જલપના... મન રે. ૧
ચાર વરણને લોક ચતુરદશ,
તાકા સુખ સબ લગત અલપના;
કહેં કુવેર ફેર મત ફરહી,
ઘટમાંહી જાપ અજંપા જપના... મન રે. ૨

ખ્યાલ પદ

(રાગ-ક્ષાલ)

પદ – ૩

અવસર રૂડા મેં નહી કુડા,
પુરા જુગમે જોગ જગે;
સુધ્ય જ્ઞાન અવિલાન ધ્યાન મન,
સાંખ્ય ભાંખ્ય તે કાળ ભગે... ટેક.
અંધાધુંધ દ્વંદ જુગ સારા,
પ્યારા નહિ કોઈ પ્રેમ પખે;
વિરલા કોઈ સમઝે સોઈ,
સબ ઘટ આત્મ એક લખે... અવસર. ૧
અનભે જાગી ત્રિયે ગુણ ત્યાગી,
રોમ રોમ રગ રગ રગે,
અમર વરષા પાયા પરચા,
એક દશા સકલ સગે... અવસર. ૨
વાચા બોલે દલ નવ ડોલે,
અંતર ખોલે ભ્રાંત્ય ભગે;
મુમતા મારી સુરત પસારી,
કર્તા નિહારી નેન છકે... અવસર. ૩
ભયા પ્રકાસા શુદ્ધ ઉજાસા,
અવિગત્ય વાસા અલખ લખે;
સત કુવેરા ભયા નમેરા,
ફરે ન ફેરા જન અખે... અવસર. ૪

ક્ષાલ પદ

(રાગ-ક્ષાલ)

પદ - ૧

સંત સંગત સુધ્ય કર્તા ભજન તે,
ગુરુ ચરણ મન રાચુવે... ટેક.
અચલ અવનિકો સુર સરગકો,
સો સુખ સુપને ન જાચુવે... સંત. ૧
અજ કૈલાસ વૈકુંઠ પદ ઉત્તમ,
સોઈ સકલ સુખ કાચુ વે... સંત. ૨
ફળ પામી સુરકો સુખ ભુગતે,
અંતે ચોરાસી પાછુ વે... સંત. ૩
વેદ કતેબ કુરાન પુરાના,
સોઈ ફળ તપાસુ વે... સંત. ૪
વારંવાર પોકાર કહત વે,
ગુરુ ચરણ મન સાચુ વે... સંત. ૫
અગમ અગોચર ગોચર દરશ્યા,
પ્રગટ પ્રેમ પ્રકાસુ વે... સંત. ૬
સત કુવેર દયાનિધિ દરશ્યો,
મનુષા જન્મ ફળ પાચુ વે... સંત. ૭

પદ - ૨

રહત સદા મન મેરા મગનમે,
કર્તા ચરણ લેહેલાઈ વે... ટેક.
સંત ચરનકી ધુરી ધરનકી,
દલ દરપણ મંજીુકાઈ વે... રહત. ૧
કામ ક્રોધ મોહ શત્રુ શરીરના,
તાકુ દેઈ ભગાઈ વે... રહત. ૨

ગુરુ ગ્યમ જ્ઞાન કમાન ચઢાઈ,
શબ્દકા બાણ લગાઈ વે... રહત. ૩
માપ અમાપ સમાપહી સાહેબ,
સબ ઘટ રહ્યો સોહાઈ વે... રહત. ૪
પાયો રે ભેદ મર્મ ભરમકા,
સુરતિ સકલ લખાઈ વે... રહત. ૫
રૂપ અરૂપ સ્વરૂપહી સાંઈયે,
ચહેન લીયા ઘટમાંહી વે... રહત. ૬
સત્ કુવેર ભયા મતબાલા,
ગુરુ ગ્યમ જ્ઞાન અઘાઈ વે... રહત. ૭

જ્ઞાન સંપ્રદાય કાયમ પંથ પ્રણેતા, ભગવાન કરૂણાસાગરના પટ્ટ શિષ્ય,
સંપૂર્ણ જ્ઞાન ગતિના અધિકારી, મહાન ધર્મધોરંધર, સકર્તા સિધ્ધાંતના હિમાયતી,
પરમ પૂજ્ય શ્રી નરવેદસાગર મહારાજ (શ્રી નારાણદાસજી મહારાજ)
વિરચિત પદસંગ્રહ

અતિ ઉગ્ર અનુભવ દિવ્ય વાણી વિલાસ ગ્રંથ

મંગલાચરણ

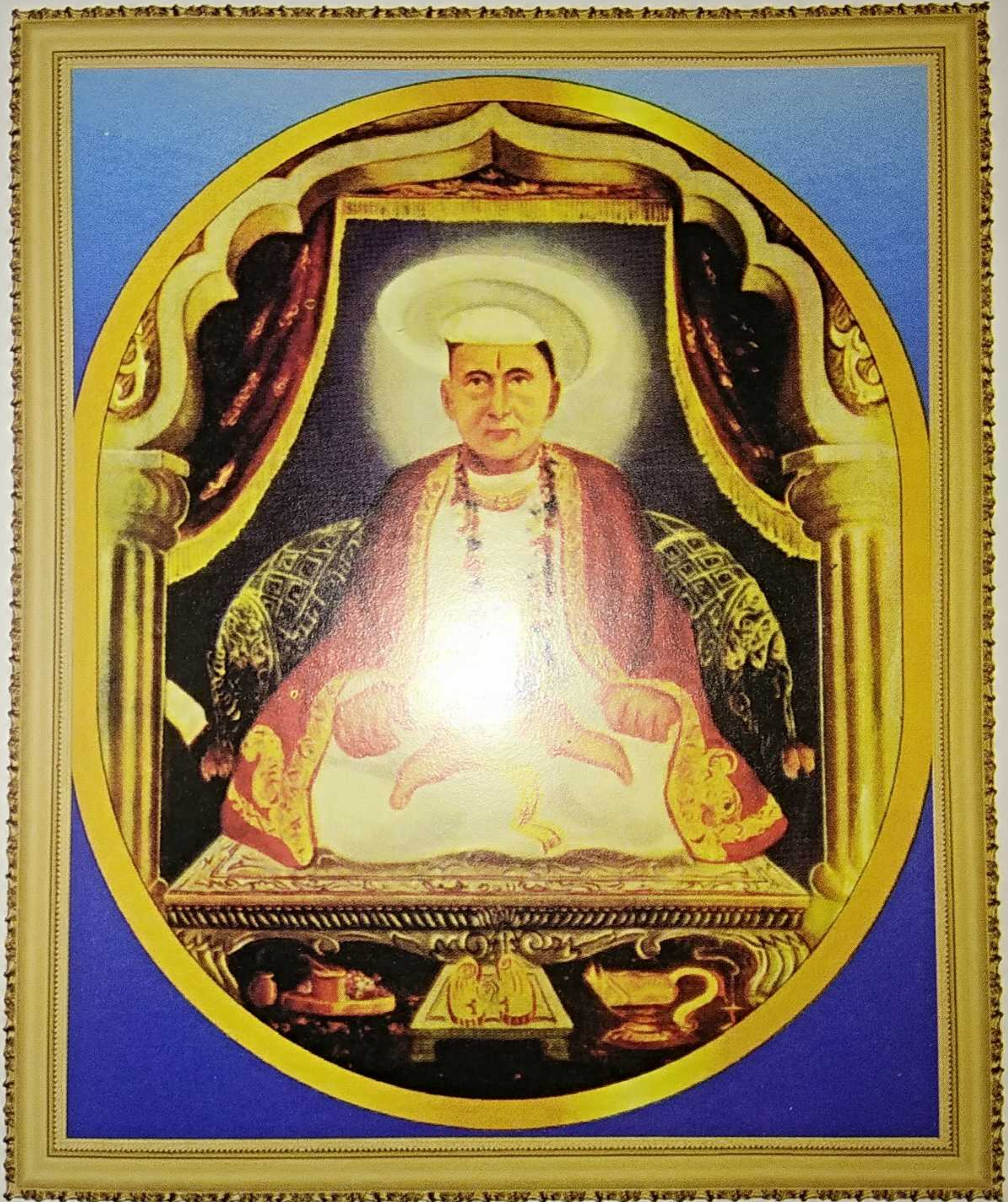
(રાગ-છપૈયા છંદ)

ૐ વંદુ ગુરુ ચરણ શરણ, સામ્રથ કિરતારન;
જિનું માનત જાુગ ઈશ ધીશ, દસુ શિર સરદાન. ૧
સકલ દેવનકે દેવ ભેવ, વિત વરજીત વિલોકહુ;
સર્વાતીત સર્વજ્ઞ અંગ, અનુભવ અવિલોકહુ. ૨
પ્રથમ અંગ ચર ચેંન યેન, ધરે વિપુ વિલાસીક;
કરત નિવાસ જન સંત સુખદ, નિજ ભોવન સુધાયક. ૩
દિવ્ય તનુ ઘનશ્યામ, બદન પર ચંદ્ર બિરાજીત;
દ્રિઘન કમળ દધિ મહાંય, કૃપા નિધિ સુરત નિધારીત. ૪
ચરણ ચિન બરનેહુ સંત સહુ, સુણો સજ્જન જન;
મંગળ કરન વિઘન હરન, ધરત ધ્યાન પાવન કરન. ૫
કરુણા નિધિ ભગવાન કરુણા કરી, જગ પર ઘાડી;
દ્વૈત મદન મન મોદ અંસ રખી, ફેડી સબ ઝાડી. ૬
શ્રીમત્ કુવેર શરણ પ્રણામ, કરૂ કર જોરી;
નારણદાસ સ્તુતિ કરુણાકર, કરો મતિ મમ ભોરી. ૭

(દોહા)

મંદ મતિ મમ જાણકે, બસો હૃદયમાં આય;
ઈચ્છા અંતર ઉપની, ગાવા ગુણ મહિમાય. ૧
મૂંગે યૌ ઈચ્છા કરી, મૈં ટેરૂ ચૌદેઈ લોક;
પંગુ મનોરથ યૌ કરે, ચઢુ મેરૂ એ ફોક. ૨

સંપૂર્ણ જ્ઞાન ગતિના અધિકારી
પૂજય શ્રી નારણદાસજી મહારાજ
(ઉર્ફે નરવેદસાગર)

અંશી અંશોને ઉપજાવતા; ત્રિવિધિ વિભક્તિ બનાવતા;
અંશ ભિન્ન કર્યા સુખ ભાવતા; શોભે વસંત ઋતુ રળિયામણી.

સજાણકુ શી વિનંતી, સર્વજ્ઞ સાક્ષાત્;
નારણદાસ નિમિત્ત માત્ર, આરોપણ વચનાત્. ૩
શ્રીમત્ કુવેર કરુણા કરી, તબ કરું અક્ષરકી છાણ્ય;
જ્યૌ ગાંધર્વ બાજા વિષે, બજાવે તેસી વાણ્ય. ૪

પ્રભાત પદ

(રાગ-પ્રભાત)

પદ – ૧

જાગીયે કૃપાલ કુવેર, પ્રગટ ભાણ ભયેવુ. ...ટેક.
રવિ પ્રકાશ ભાસ દેખ, ઉડઘન અલપયેલુ;
પુરકી આદ્ય અખિલ લોક, ખલક ખલભલયેવું. ...જાગીયે. ૧
ઉલટ સુલટ દેશ દેશકે, પંથી મઘ વીલસયેવું,
ઓર સકલ બન વિહંગ, જાગ્રત ઉમંગયેવુ;
નિશી ચર નિરખનકે નૈન, ઉલક કે ઉલઝયેવુ. ...જાગીયે. ૨
સંત સજન દ્વાર ત્વાર, જન દરશ ઠાડયેવું;
નારણદાસ અનિન આશ, ચરન ચિત્ત ચયેવુ. ...જાગીયે. ૩

પદ – ૨

પરહરિયે નાથ નિંદ, ભોર ભયે ભવનાં....ટેક.
કૈવલ નિજ અંશ કુવેર, કરુણા સિંધુ સહુનાં....પરહરિયે. ૧
તિમ્રકે પ્રકાશ નાશ, ભાસ દેખી રબનાં;
પ્રફુલિત ઋતુમાંહી કરત, ગવન શીતલ પવનાં....પરહરિયે. ૨
કરમ યોગી સજન લગે, નીતિકે નેમ નવનાં;
ઓર ભોગી ભોગ તજે, તનુ ત્રિયા વૈભવનાં....પરહરિયે. ૩
અંતરયામી લહત સકલ, ટેરતહુ મમ તવનાં;
નારણદાસ કરત આશ, દરશનકી સદવનાં....પરહરિયે. ૪

પદ – ૩

ઊઠીયે અનુભવાનંદ, ફંદ ફરક હંસા....ટેક.
કલીમળ હરનન કુવેર, કૈવલ નિજ અંસા....ઊઠીયે. ૧
અતિ ઉજાગર આગર સાગર, જાગ્રત પરમ હંસા;
અવિગત મત અરૂઢ અકલ, સકલ પરપરંસા....ઊઠીયે. ૨
દિવ્ય જ્ઞાન ગતિ અમાન, માન મ્રદંન કંસા;
જગ જીવ મૂકતાવન પાવન, કરન હરણ સંસા....ઊઠીયે. ૩
આયેહો કર્તા કુલ દેખનકુ, આપ ઉપાયેકી વંસા;
નારણદાસ કરત આશ, મૂખ જોવનકી મંસા....ઊઠીયે. ૪

પદ – ૪

ત્યાગીયે કરતાર ધિન, ઘારન ભયો દિના....ટેક.
સજ્જનકી સહાય કરન કુવેર, પ્રાણપતિ પ્રવિના....ત્યાગીયે. ૧
વિશ્વહાસ વિધિ વિલાસ, કરન લગે જીંના;
ઓસભરી ઋતુ પવન ચિંન, પલટ ભયેહુ ભિંના....ત્યાગીયે. ૨
દંત ધાવન કરન ખાવન, ઠાડેહુ લેઈ વારીનાં;
ઉષ્ણ ઉદક કરીકે સેવક, હેરત બેર સ્વામીનાં....ત્યાગીયે. ૩
વેગે જગો મમ નાથ, સાથ સકલ હોત છીના;
નારણદાસકે સ્વાસ પ્રાણ, દરશનકી દઘીના....ત્યાગીયે. ૪

મંગળ પદ

(રાગ-મંગળ)

પદ – ૧

શ્રીગુરુ પ્રગટે આપ, સુગમ નર દેહ ધરી;
જન અનેકની સુરત, ચરણમે જઈ વરી. ૧
વરી નિજ સુરત ચરણ, મુરત્ય મન ભાવતી;
સ્વરૂપ શોભાકો ન અંત, સંત પામે ગતી. ૨

સંત સજનના સમોહ, આનંદ નિત્ય થાય છે,
નિગમ વદે યશ જેહ, ગુણીજન ગાય છે. ૩
ગાય ગાંધ્રવ શારદ શેષ, દેશ ઉનમાનહી;
ન પાવે સો બુધ્યકી બાથ, અનુભવ જાંહાં નહી. ૪
જ્ઞાન મુરત્ય ગુરુકો રૂપ, સ્વરૂપ દેખાવન;
લહે ના પ્રકૃતિ જીવ, હોય કયૌ પાવન. ૫
તે માટે ધર્યો હે સ્વરૂપ, શોભા જન કારણે;
વ્રતિ અંતઃકરણ અવિલાન, ધારે ધ્યાન ધારણે. ૬
નિજ રૂપકો અખંડ, અલૌકિક દેશમે;
આપ અંશ પરોજન કાજ, આયે વિપુ વેશમે. ૭
વેશ સુઘડ સરવજ્ઞ, તજ્ઞ તદવત્ રહે;
એવા પરમગુરુ શ્રીકુવેર, યાંહાં વાંહાં સત્ રહે. ૮
વાંહાં રહી ગ્રહે જન બાંય, તાંહાં પઠવાવહી;
નારણદાસ ગ્રહીએ ચરણ, રહી ગુણ ગાવહી. ૯

પદ – ૨

એ મુરતિ મંગળ કરન, ધ્યાન હરદે ધરો;
નવરંગી નવલ કિશોર, ઓર સબ પરહરો. ૧
ઘનશ્યામ સ્વરૂપકો સાર, પાર નિકસે નહી;
ગતિ અગમ અગોચર અર્થ, કોય બિકસે નહી. ૨
બરણું વિપુકો વિલાસ, વિભૂતિ તનકી;
દેહ સોડસ ચિંન સંજુકત, સુરત વરી જનકી. ૩
વરી સુરત નિજ ચરણ, શરણ અઘ જાય છે;
નિત્ય આનંદ અંશ કલોલ, અહોનિશ થાય છે. ૪
દેખી આનંદ અંશ સમોહ, મોહ વરતિ પરહરી;
એવા નિરમળ જનને કાજ, કૃપા દ્રષ્ટિ કરી. ૫
કરુણાના દાતા જેહ, નેહ ઉપજાવહી;
હુલ્લાસ ધરીને જે અંશ, શરણપે આવહી. ૬

શરણ આવ્યા જે અંસ, કરી શુધ્ધ ભાવહી;
સૌ સજ્જન સમોહનો સાથ, ધામ પઠવાવહી. ૭
પઠવાયે અંશ અનેક, હજુરી નર જે રહ્યા;
બીન હજુરી જીવ, કાળવશ થઈ વહ્યા. ૮
અંધા લહે કયૌ અરક, સુરત નહી ઉનકી;
પરમગુરુકો પ્રગટ, ગતિ નહી તનકી. ૯
અલખ અજ અદ્વૈત, દ્વૈત વિપુ તે કરી;
શ્રીમત્ કુવેર જન કાજ, આયે નર તનુ ધરી. ૧૦
દાસ નારણના જે પ્રાણ, આધારી આપ છો;
બંદી છોડ ગરીબ નવાજ, અદ્યાપિ થાપ છો. ૧૧

પદ – ૩

આદ્ય સક્ત સ્વરાજ, કરુણેશ કૈવલ;
લહે કર્તા વિશેષણ જેહ, પતિ એકલમલ... ૧
આદ્ય જક્તની જે ઉતપન, સોહી વિલસી રહ્યું;
ભિંના ભિંન વ્રતે વહેવાર, વિપુવત થઈ રહ્યું. ૨
સક્ત સજીવન અંશ, પ્રેર્યા જડ તત્ત્વમે;
સમલિત કીયા ઉનસંગ, રંગિત ભયે તત્ત્વમેં. ૩
સ્વરાજ કરે નિજ આપ થાપ નહી કોઈનો;
ઉપજાવે વ્રતાવે અદ્યાપ, મત સત્ સોઈનો. ૪
જેહની આણ્ય ફરે ચૌ ઓર, ચતુરદશ લોકમેં;
એથી બીજો નહી બળવંત, વ્રતે એના થોકમે. ૫
તે માટે કહીયે સ્વરાજ, ઉપજાવી હરે,
મદ સુદન એનું છે બ્રદ, ચઢયો મદ એ હરે. ૬
કરુણેશ કરુણાના ઈશ, આપી સરવ દેવને;
વ્રતાવે રહી નિજ આપ, ભિન્ન ભવ ભેવને. ૭
શશિ સૂર વાયુ ને અનલ, પ્રજલ પ્રથવી કહી;
રજો તમો સાત્ત્વિક ને શક્ત, નિરંજન તે સહી. ૮

અહંકાર અચંત સ્વકાશ, ઈંદ્ર દિગપાલહી;
અશ્વનિકુમાર સમેત, વ્રતે કરુણા લહી. ૯
આંન્ય દેવ અવર જેહી હોય, તેહી વરતાવહી;
તે માટે કરુણાના ઈશ, સબે કરવાવહી. ૧૦
કૈવલ વળ વિનુ વસ્ત, ઉદે અસ્ત જાંહાં નહી;
તે ખાવન ખુદ મહારાજ, કાજ કરે તે સહી. ૧૧
એ પંચ વિશેષણ કર્તા, બિના નહી કોઈને;
અદ્વૈત એક અખંડ, સકરતા સોઈને. ૧૨
એવા માલિક જે મહેરબાન, મોજ મજબુત કરી;
આપ અંશ પરોજન કાજ, કર્તાએ તે આદરી. ૧૩
તન તખત મહેલકી સેલ, કરન અંશકુ કીયા;
સહુ રિધ્ય ભરી તે માંહાંય, દયા કરીને દીયા. ૧૪
બહુ મોજ દીયે મહારાજ, કાજ જન કરનેકુ;
તે લહ્યા નહિ નિજ તાત, થાપ પતિ અપનેકુ. ૧૫
પઠવે અંશ ઈત આપ, પાય વિપુ વશ ભયે;
નિજ તાત વસે જેહી ધામ, હામ હંસ નવ ગયે. ૧૬
હંસ ગયે ના સ્વધામ, અટક ઈતહી રહ્યો;
મોઈ તે અધિક પ્રિયે જાણ, તે ભવ ભરમત રહ્યો. ૧૭
ફસે નિગમ ખટ શાસ્તર, પુરાણ પર પ્રીતહી;
કુણ મમ કુણ કિરતાર, લહી નહી રિત્ય હી. ૧૮
પંથ ચલે ન તેહી રિત્ય, પ્રીત્ય પતિપે નહીં;
ઉપજાવ્યાનો શો અરથ, વરથ પતિને કહી. ૧૯
તબ ખાવને ખચીત, ઉમેદ ઉપજાવહી;
મમ બિનું મેરા અંશ, તે કુણ ચેતાવહી. ૨૦
ફના કરું તેહી ફંદ, ફસ્યા અંશ જાહીમે;
મહા મિંગલ મત મહાંય, વસુ જાઈ તાહીમે. ૨૧

ધર્યું નિજ દિવ્ય સ્વરૂપ, ચિન સંજુકતહી;
શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ આદ્ય, કરન જન મુકતહી. ૨૨
અલખ અજ અદ્વૈત, દ્વૈત વિપુ તે કરી,
પરમગુરુ શ્રી કુવેર, પધારે તનુ ધરી. ૨૩
જ્ઞાન ખડગ લેઈ હાથ, હતન સબ મત કીયે;
અંશ ચેતાવી અનેક, શરણપે કર લીયે. ૨૪
ધન્ય ધરણ જન સંત, ધન્ય એ દેદારકો;
ધન્ય નારણદાસ જન, શરણ અવતારકો. ૨૫

સક્તપતિ પદ

પદ – ૧

સક્તપતિ સબકે સરજનહારા,
ખેલી અખિલ ખલકસે ન્યારા;
સક્તપતિ સબકે સરજનહારા... ટેક.
મહાશૂન્યકી મધ્ય શૂન્ય સિંહાસન,
આસન અચલ જમાઈ,
તેહી તખત પર આપ બિરાજે,
શોભાકી શી રૂશનાઈ... સક્ત. ૧
કેતેઈ કલપ મુદત મુનિ શૂન્યમે;
અહંગ અનવે અપનાઈ;
અહંગ અનવે અનુભવ ભવ ભવીતવ,
શુધ્ધ સંકલ્પ જેસે પાઈ... સક્ત. ૨
અંશ અખિલ સરજીત સંકલ્પસે,
જડ તનુ તત્ત્વ સમેતા;
સો સંકલ્પી નિજ આદ્ય ઘર.
જીનુ ઈચ્છ ભવિત સખેતા... સક્ત. ૩

રજતજ ઈડ કટાક્ષ કરત મે,
સંચ સચેતન અંશુ;
તેહી સબ અંશ પતિકી પરજા,
ઈનમે ના ઈશકી આકાંક્ષુ... સક્ત. ૪
પંચ વિશેષણ ભૂક્ષણ જાકુ,
સો પતિ પરમ સોહાવે;
આદ્ય સક્ત સ્વરાજ કરુણેશ,
કૈવલ સોઈ કહાવે... સક્ત. ૫
ઈશ અકલ કલ કલીત ન કોહુ,
મોહીત ભયે જડ દરશી;
અંશ અકલ નિજ આપ લહે બીનુ,
ભટકી મૂવે ભવ પરસી... સક્ત. ૬
અંશ હેરાન હકીગત દેખી,
વેશ લીયો ખુદ આપે;
પરમગુરુ દીક્ષા દેઈ જનકુ,
અચલ કરી પદ સ્થાપે... સક્ત. ૭
શ્રીમત કુવેર ધન્ય પ્રગટ પોમી પર,
કદમ કીયે અઘ નાસે;
નારણદાસ શરણ ગ્રહે જન,
સક્તપતિ ઉર આસે... સક્ત. ૮

પદ - ૨

સક્તપતિ અંશ પરમગુરુ આયે,
દેખો અગમગતિ સુનવાયે;
સક્તપતિ અંશ પરમગુરુ આયે... ટેક.
નિજ અનુભવ ભવભવીત જનાવત,
જહાંસે જે નિપજાયે;

સબકી આદ્ય સકરતા સરજન,
અંશ અનંત ઉપજાયે... સક્રત. ૧
પરમ વિશેષ વિશેષ સામાન્યહી,
અંશ ત્રિવંશ ઉપાયે;
સામાન્યકુ સર્વ અગ્યહી છાજન,
આપનપુ પતિ વિસરાયે... સક્રત. ૨
અંશ વિશેષ નિગમાદિક આદ્યે,
આચારજ ગતિ ગાયે;
અક્રત બ્રહ્મ સગુણ કર્તા ક્રત,
તહાં જની જન વિલમાયે... સક્રત. ૩
સિરગુણ સૃષ્ટ સકલ તનુવત્ જે,
તિનુ સબ ભાંડ નિપાયે;
નિરગુણ નભવત્ સભર સનાતન,
દોઈ પદ જડ સમતાયે... સક્રત. ૪
નિરગુણ નભ સિરગુણ સબ બાજાં,
સબ જ્ઞાની ગ્યમતાયે;
વાજંત્રિકી કોઈ નવ જાણે,
નેતિ નિગમ કરી ગાયે... સક્રત. ૫
નિગમ વિશેષ અંશ સબ જનકો,
અનુભવ ભવિત જનાયે;
નિજપતિ પરમ સકરતા સરજન,
સો ગતિ ગ્યમ વિસરાયે... સક્રત. ૬
તેહી માટે નિજ પરમગુરુકુ,
ખુદ પતિ આપ પઠાયે;
જીવ સામાન્ય વિશેષ અંશ જે,
તિનકો ભરમ મિટાયે... સક્રત. ૭

ભરમ મેટાઈ કીયે ભવપારા,
આપનપુ પતિ પરસાયે;
કૈવલ ધામ સધામ સોહાવત,
તાંહાં સબ અંશ બસાયે... સક્રત. ૮
શ્રીમત્ કુવેર પરમ પોમી પર,
પરસે નિજ પદ પાયે;
નારણદાસ પતિતકુ પાવન,
કરન આપ ઈત આયે... સક્રત. ૯

પદ – ૩

પરમગુરુ શરણ સદા સુખકારી
સો સ્વરૂપકી જ્યૌ બલિહારી;
પરમગુરુ શરણ સદા સુખકારી...ટેક.
નૌતમ સજલ શ્યામ છબી જોઈ,
મોહી સુરત હમારી;
ઓર નહી જુગમે સમ કોઈ,
યેસી અકલ ગત્ય ન્યારી...પરમ. ૧
નિગમ નિરૂપ સરૂપ સરાયે,
તા પર નેતિ પોકારે;
સો નેતિ નિરાક્રણ કરનેકુ,
પરમગુરુ દેહી ધારે...પરમ. ૨
જન સુખ કાજ સાજ સબ સજીયા,
ષોડસ ચિન સવારી;
ચિની ચિન લીન જન વરતિ,
સુરત ભઈ એકતારી...પરમ. ૩
અંકુશ અમર કુલીશ કમળ જવ,
ધ્વજા ધેનુ પદ ધારી;

શંખ ચક્ર સ્વસ્તિક જંબૂફળ,
કલશ સુધા સમ વારી....પરમ. ૪
અર્ધ ચંદ્ર ખટકુન મિન અંગે;
ધર્યે નિજ આપ મોરારી,
બિંદુ ઉરધ રેખા અષ્ટકૂણ ત્રિયેકૂણ,
ઈંદ્ર ધનુષ્ય કર ધારી....પરમ. ૫
એહી સબ ચિંનધર્યે નિજ તનમે,
જન હિત મંગળકારી;
મંગલ મુરત્ય મનોજ લજાવન,
શોભા અપરમ પારી....પરમ. ૬
યેસા શરણ છોડી જગ જનહી,
જાવો જનમ સબહારી;
પ્રગટ પ્રભુ નિરખી જન હરખો,
પરખો વચન વિચારી....પરમ. ૭
બચન અઘાદ વાદ સબ વેધી,
શોધી સુગમ ગ્યમ સારી;
બિનુ પ્રહેતન જન પાર પઠાયે,
શરણ આયે નરનારી....પરમ. ૮
ચક્રવર્તિ ગુરુ પરમ વિશેષ જે,
શ્રીમત્ કુવેર વિપુ ધારી;
નારણદાસ આશ ચિત્ત ચરણે,
પદ રજકે અધિકારી....પરમ. ૯

પદ - ૪

નિજગુરુ જ્ઞાન વિપુ ઘર આયે,
મહા મિંગલ મત સબહી ઉઠાયે;
નિજ ગુરુ જ્ઞાન વિપુ ઘર આયે....ટેક.

દ્વૈતપણું ઉપજાવત હરતા,
સો કરતા નહિ ગાયે;
આંન્ય અપરપદ પ્રસિદ્ધ કરીને,
તામે આ જક્ત ભુલાયે....નિજ. ૧
પુરાણ પોકારત વિપુવત્ ગતિકુ,
મતિ મત તત્ત્વ સરાયે;
તત્ત્વાતિત તત્ત્વ નહી કબહુ,
અવધ્યકાળ પરલાયે....નિજ. ૨
ખટ દરશન આપ પુરાણ પક્ષમે,
સમ્પ્રદાય સોઈ બતાયે;
ઉન આસે અક્તથી ઈતપદ,
વિત નહી જડ સમતાયે....નિજ. ૩
ધામ ચતુરમે ધાવત સબહી,
કરતા સબને ઠરાયે;
બિન દીઠે વિલમે તાંહાં વરતિ,
આકૃતિ દેખ ઘર આયે....નિજ. ૪
ન્યાય નીતિ ઈત વદીત જક્ત ક્રત,
મિમાંસા મન વશ તાયે;
પાતાંજલિ પિંડ પ્રાણકુ સાધે,
ઈત સિદ્ધ સાધ સરાયે....નિજ. ૫
વિશેષી વિશિયે ઉતઈતકો,
સુર સબ અંતરાયે;
ઉત ઈત વિત વરજીત તજી વિલમે,
કિલમીસ કરમ કરમાયે....નિજ. ૬
વદિત વેદાંત અંત અવિલોકી,
અજ વૃતિ પદ જો પસાયે;

જક્ત નહિ મૃગ ત્રષ્ણા જેવું,
હુવા નહિ હોયે ન ઠરાયે....નિજ. ૭
સાંખ્ય તત્ત્વકો ત્યાગ કરીને,
અલગ આત્મ કરવાયે;
સો આતમ એકતા બ્રહ્મ અસમી,
અક્રત પદ ન કર્તાયે....નિજ. ૮
શાસ્ત્ર સિદ્ધાન્ત સબનકો એહી મત,
સત્ કરી સબને ગાયે;
અખિલ બ્રહ્મકે સૃષ્ટિકો કરતા,
સો પતિ કિને ન બતાયે....નિજ. ૯
મતલબ ખુદકુ ખલક રચેકી,
અરથ એકુ ન પુરાયે;
ઉતપન અંશ કીયા તબ સબ લ્યૌ,
કરતા શરણ નહી જાયે....નિજ. ૧૦
બિન કર્તા કયૌ કરી હવે સૃષ્ટિ,
વિષ્ટિ સમષ્ટિ કહાયે;
વિષ્ટિ કીનસે સમષ્ટિકો કરતા,
જ્ઞાની જ્ઞાન સમજાયે....નિજ. ૧૧
જ્ઞાન ગેબ યેબ લગે તુમ પદકુ,
અસમી અરથ પતાયે;
સો અસ્મિ અલ્પજ્ઞેકુ ન આવે,
મિથ્યા જનમ ગમાયે....નિજ. ૧૨
આદ્ય સક્રત સ્વરાજ કરુણેશ,
કૈવલ પરમ પરાયે;
પરમ અંશ શ્રી કુવેર પરમગુરુ,
ખુદ ખાવન પઠવાયે....નિજ. ૧૩

મોક્ષદે દાતા જ્ઞાતા સબકે,
જ્ઞે હોય જ્ઞાન બતાયે;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
ચિત ચરનનમે લોભાયે....નિજ. ૧૪

પદ – ૫

પરમગુરુ શરણે આવો નરનારી,
નહિ તો જાવો જનમ સબહારી;
પરમગુરુ શરણે આવો નરનારી.....ટેક.
રત્ન પદારથ ચિંતામણિ નર,
દેહી પાયો તું સારી;
ઓર વિપુવશ કાલ માયકે,
તાતે ગ્રહો એહી પારી....પરમ. ૧
ઈચ્છત સુર મનુષતન જેહી,
તેહી દેહ તેં ધારી;
લોક ચતુરદશમે અતિ દુરલભ,
સુરલભ સબ સુખકારી....પરમ. ૨
ધર્મ અર્થ કામ ને મોક્ષ પદારથ,
સ્વારથ લ્યોને વિચારી;
પરમારથ એક પરમગુરુ બીના,
સબ અનરથમે ખુવારી....પરમ. ૩
મિન પતંગ મધુકર કોરમ,
કુંજરકી વિષયારી;
એક એક વશ પડી મૂવે સકલ સબ,
જ્ઞાન વિના ગત્ય હારી....પરમ. ૪
એહી પંચવશ પરત જેહી નર,
ઉનકી કયા રખવારી;

તાતે તલબ તજી ભજો ભાવો,
દાવો દાઝન કારી....પરમ. ૫
શરણકુ અશરણ કરનારા,
વિષે અપરબલ ભારી;
તામે વિલમી વિદેશ વિરામે,
ઉનકી સમઝ દેઉ સારી....પરમ. ૬
શેષ અંશ અહિમણિકુ લેઈ,
આયે અવન્યકી પારી;
ઈચ્છત અલપ આહાર કરનેકુ,
દેઈ મૂખસે મણિ ડારી....પરમ. ૭
શેષ ધામ બિન સુખ નહિ અહિકુ,
વિદેશ વિપત્ય ભઈ ભારી;
શુભાશુભ કર્મ ભૂગત ભોમી પર,
દિરઘ લઘુ તન વારી....પરમ. ૮
નિજ કરતા અંશ અહિ આંહાં આયે,
એહી મમ જાણ સવારી;
ભવ ભોમી પર જહાં તહાં વિચરત,
અનંગ અશક ના આહારી....પરમ. ૯
અશક તજી ભજો ભાવ કરીને,
ભવ ભરમો બહુ વારી;
આ અવસર તે બહોર નવ આવે,
નરદેહી લ્યોને સુધારી....પરમ. ૧૦
સબ સુખદાયક લાયક સ્વામી,
શ્રીમત્ કુવેર વિપુ ધારી;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
ચરણ કમળ બલિહારી....પરમ. ૧૧

પદ - ૬

પરમગુરુ સેવો મહા બડભાગી,
જાકી સુરત ચરણમે લાગી;
પરમગુરુ સેવો મહા બડભાગી... ટેક.
કલ્પવૃક્ષ કામધેનુ ચિંતામણિ,
તા સુખકી કયા સમાગી;
તાતે અતિત અપરબલ ફલજે,
આશા પરમપદ પાગી... પરમ. ૧
જ્યૌ નટડી નટ ખેલ કરનકુ,
સકલ સભા અનુરાગી;
એક દોર દલ લાગી રહ્યો નિજ,
ડગે નાં મન પલ પાગી... પરમ. ૨
વરત બંધ મન કેદ કબજમે,
જીત તિત ફરે નાં પાગી;
અખિલ ખલકમે વરતિ વિમલવત,
વ્રેહેવંત સબ ત્યાગી... પરમ. ૩
અતિ ઉદાસ આશ ચરનનકી,
મનન મોહ ગ્રહે વાગી;
સ્વાંતિવંત અતંત અગોચર,
ગોચર ગુરુ ગ્યમ જાગી... પરમ. ૪
નિજ ગુરુ મહેર કેહેર નહી કબહુ,
લહે જન સુખ જો સોહાગી;
હરખવંત હંમેશ દેશમે,
વરતે વેશમે રાગી... પરમ. ૫
અજ અદ્વૈત અલખ ગુરુ આપે,
શ્રીમત્ કુવેર ધ્વજ વાગી;

નારણદાસ ઘાહેલ ગત્ય વરતત,
ઉમંગ અશક ભય ભાગી...પરમ. ૬

પદ - ૭

હરિજન સંત શરણ સુખ માને,
મિથ્યા જક્ત વહેવાર વિભાને;
હરિજન સંત શરણ સુખ માને....ટેક.
માત પિતા સુત ભ્રાત ભામની,
કામ ધામ ધન ધારે;
યોગ યગન જપ તપ વ્રત તીરથ,
સંત ચરણ પર વારે....હરિ. ૧
ખટ દરશન સનમાન શ્રદ્ધાસુ,
પ્રીત સહિત પધરાવે;
આનંદ ઉચ્છવ હરખવંત હોઈ,
કોઈ સંત તુલ્ય ન સરાવે....હરિ. ૨
ચંદન સમ નહિ વનસ્પતિમે,
સૂરધેનુ સમ નહિ ગાઈ;
પારસ સમ પાષાણ ન આવે,
સંત સમ કુણ સરાઈ....હરિ. ૩
ખટ રસમે રસ તુપ કહાવે,
ઉન સમ રસ નહિ એકુ;
જાસુ મિલે તાસુ સ્વાદ ઉપાવે,
શોભે આપ શોભાવે અનેકુ....હરિ. ૪
સત સંગત્ય વિના મનુષ તનુજે,
વનપશુ વત ગતિ હોઈ;
ભોજન ભય નિંદ્રા મૈથુન મનોરથ,
વ્રતત સકલ સબ કોઈ....હરિ. ૫

મનુષ શ્રેષ્ટ સબત્યે સુખ જેહી,
તેહી કહુ સમઝ સુનાઈ;
સત સંગત્યમે મહા સુખ પાવે,
આપનપુ પતિપદ પાઈ....હરિ. ૬
તેહી સુખકે દાતા ગુરુ પોત્યે,
શ્રીમત્ કુવેર સત્ સોઈ;
દાસ નારણ આશ પદ રજકી,
ચરણ કમળ ચિત્ત પ્રોઈ....હરિ. ૭

પદ – ૮

સાકુટ શઠ જુઠામે જીવ રાચા,
માને નહિ ગુરુ બચન જે સાચા;
સાકુટ શઠ જુઠામે જીવ રાચા....ટેક.
નિષ્ફળ પદ ફળદાયક માને,
જાણે બડા મે જ્ઞાની;
ઉનમદ મદ વશ થઈને વરતત,
જતમત ગત્ય નવ જાની....સાકુટ. ૧
ગુરુ સ્વાધીન સ્વરૂપાનંદ સુખકી,
ઈચ્છ્યા નહિ જેહી જનકુ;
પતિ પદ ચાહાય નહિ ચિત્તમે,
વ્રથા વેત વિલમનકુ....સાકુટ. ૨
જાંહાં વિલમે વશ વૃત્તિ વિપુ ધરહી,
કરહી તે તનુમે પ્રવેશા;
ગ્રભ સંકટ સાકુટ દુઃખ ભુગતત,
વિચરત વિકટ વિદેશા....સાકુટ. ૩
જહાં જાયે તાંહાં માત પિતા સુત,
હોઈ હામ હરાવે;

હિંમત હારી પ્યારી કામ ન લાગે,
નહી નિજ ઠામ ઠરાવે....સાકુટ. ૪
અપત્ય ઉછાહ ખેલવણાં ખેલે,
શ્રમ અતિ સુખ નાંહી;
દુષ્ટ દગ્ધ નુગરા નર ઓપીત,
શોભીત નહી સુખ જાંહી....સાકુટ. ૫
મનુ તનસે દિસત સબ સરખા,
સ્વાન સુકર સુખ માણે;
અદબ આબરૂ અંતર ગત્યમે,
લેશ નહીં જીવ જાણે....સાકુટ. ૬
જનમ અંત સુધી સરવાલે,
હાથ નહી એક કોડી;
ઉમર સારી યેમ ગુમાઈ,
અનરથમે મૂવો દોડી....સાકુટ. ૭
માત પિતા ગ્રભ સંકટ વેઠયું,
બોજ ધર્યો કર્મ કરીને,
નુઈ અનુગ્રે છૂટે નહી કબહુ,
કોટી જનમ ધરે ફરીને....સાકુટ. ૮
સુધ્ય દીક્ષા સત્ગુરુ દેવે જબ,
તબ તાંહાં ચિત્ત ન લાવે;
અશક અરથ સાધનમે પુરા,
જનમ અમૂલ્ય ગમાવે....સાકુટ. ૯
જમતમ કરી શ્રી કુવેર શરણમે,
આઈ પરો જીવ સબહી;
નારણદાસ આશ ચરનનકી,
અરથ સરે સબ તબહી....સાકુટ. ૧૦

ઢાળ ફેર પદ

(રાગ-ઢાળ ફેર)

પદ - ૧

શ્રી ગુરુનું રૂપ ધરી આવીયા રે, કૈવલ કિરતારા;
નિજ જ્ઞાન અખંડને લાવીયા રે, કૈવલ કિરતારા. ૧
સરવે ચિંન ધર્યા અંગમે રે, કૈવલ કિરતારા;
એથી સંત સજન રહે છે રંગમે રે, કૈવલ કિરતારા. ૨
કહા વિનવું વિભૂતિ જોર રે, કૈવલ કિરતારા;
અનુભવ સૂર પ્રગટયો ભોર રે, કૈવલ કિરતારા. ૩
નેતિ નિગમ કહે નિરધાર રે, કૈવલ કિરતારા;
સરવાતીત છે નિજ દેદાર રે, કૈવલ કિરતારા. ૪
નામ રૂપ ગુણથી હરિ વેગળા રે, કૈવલ કિરતારા;
છે પરમગુરુ પતિ એકલા રે, કૈવલ કિરતારા. ૫
જેણે ઉતપન કર્યા નિજ અંશ રે, કૈવલ કિરતારા;
તેને તારવાની અંતર આકંક્ષ રે, કૈવલ કિરતારા. ૬
દાસ નારણના સ્વામી સાર રે, કૈવલ કિરતારા;
શ્રીમત્ કુવેર પ્રગટ અવતાર રે, કૈવલ કિરતારા. ૭

પદ - ૨

એવા પરમ ચતુર સુજાણ રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા, ટેક.
ગુરૂજી પૂજે પાષાણ રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા,
થયો દેશ માંડયો દિન મહાંય રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૧
આગ્યે રૂજની ઘણુ ભટકાય રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા.
મનુતન દિવસ લહે સાર રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા, ૨
ચહુ ખાણ્ય રૂજની તન ધાર રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા.
ભરત ખંડ નર દેહ શુભ સાર રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા, ૩
તેમાં સુર માગે અવતાર રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા.

તે પામ્યો છે પ્રાણીતન આજ રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા;
તેહમાં કરી લેને સઘળાં કાજ રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૪
જા સંત શરણે સુખ આપશે રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા;
તહારા જનમનાં બંધન કાપશે રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૫
એથી મળશે પ્રગટ ગુરુરાય રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા;
તારા પૂરવેના પતિ પરસાય રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૬
શ્રીમત્ કુવેર શરણ સુખ સાર રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા;
નારણદાસ ચરણ બલિહાર રે, પ્રભુને નવ જાણ્યા. ૭

પદ – 3

કોઈ સંતજન બડભાગી રે, એ પદના ભોગી;
જેહેની સુરતા ગગનાતીત લાગી રે, એ પદના ભોગી. ૧
પંચ તનુના તત્ત્વને શોધે રે, એ પદના ભોગી;
સાંખ્ય યોગે તે મન પરમોધે રે, એ પદના ભોગી. ૨
બહુ કર્મના શ્રમને વામે રે, એ પદના ભોગી;
ગુરુ શરણે મહા સુખ પામે રે, એ પદના ભોગી. ૩
અલમસ્ત દિવાના દરવેશ રે, એ પદના ભોગી;
જેહેમાં સરવાતીત છે વેશ રે, એ પદના ભોગી. ૪
નિજપતિ પખ સાચ સેવાઈ રે, એ પદના ભોગી;
ભિન્ન વરતિ ભવની જગમાંઈ રે, એ પદના ભોગી. ૫
એક રસ ગુરુપે જે હજુર રે, એ પદના ભોગી;
જેહેના શબ્દમાં ઝળકે નૂર રે, એ પદના ભોગી. ૬
નારણદાસના સ્વામીનું સુખ ભારી રે, એ પદના ભોગી;
શ્રીમત્ કુવેર શરણ પર વારી રે, એ પદના ભોગી. ૭

પદ – ૪

જય જક્તગુરુ જુગ-દીશ રે, મહિમા મહા ભારી;
અજભવ શ્રી પતિના ઈશ રે, મહિમા મહા ભારી. ૧

અવતાર દશુના દાતાર રે, મહિમા મહા ભારી;
તેમને દેખાડો નિજ દેદાર રે, મહિમા મહા ભારી. ૨
સુર મનુ ગુણી ગાંધ્રવ દેવ રે, મહિમા મહા ભારી;
શેષ શારદ નારદ કરે સેવ રે, મહિમા મહા ભારી. ૩
નિજ અધર તખત પર ધામ રે, મહિમા મહા ભારી;
તાંહાં આપે કીયો વિસરામ રે, મહિમા મહા ભારી. ૪
સરવ દેવ યાંહાં તાંહાં બિરાજે રે, મહિમા મહા ભારી;
આવી અકળ કળા કળી લાજે રે, મહિમા મહા ભારી. ૫
ઈચ્છા ઉપની તે અંશને તારવા રે, મહિમા મહા ભારી;
દેહ કર્મના દોષ નિવારવા રે, મહિમા મહા ભારી. ૬
હરિએ લીધો છે નર વિપુ વેશ રે, મહિમા મહા ભારી;
વિરલા ચિને અકલ નરેશ રે, મહિમા મહા ભારી. ૭
ઘનશ્યામ સુંદીર વર શોભે રે, મહિમા મહા ભારી;
સરવ જનનાં મન તાંહાં લોભે રે, મહિમા મહા ભારી. ૮
ચંદ્ર વદન અધૂર રંગ ચોલ રે, મહિમા મહા ભારી;
શોભે નાશિકા ત્રિવેણી કપોલ રે, મહિમા મહા ભારી. ૯
મન હરણ મંદિર સાર શોભિતુ રે, મહિમા મહા ભારી;
ભાલ તિલક કેશરનું ઓપતુ રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૦
જામા જરકશીને કશબી કોર રે, મહિમા મહા ભારી;
પટકે રંગ ચટકીનો જોર રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૧
ધોતી હીરની હરિને અંગ રે, મહિમા મહા ભારી;
નવ છંદા બિરાજે નવ રંગ રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૨
હિમ બસન અનેક ફૂલતોરો રે, મહિમા મહા ભારી;
કુશ્મ હાર જોડય સોનાદોરો રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૩
કર પોંચી ગજરા ને વેઢ રાજ રે, મહિમા મહા ભારી;
છબી નૌતમ જોઈને કામ લાજે રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૪

એવા અખંડ સોહાગી વાલો જોયા રે, મહિમા મહા ભારી;
મોટા મુનિવર ચરણે મોહ્યા રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૫
શ્રીમત્ કુવેરની શોભા અપાર રે, મહિમા મહા ભારી;
નારણદાસ પ્રાજ્ઞવાનને દેદાર રે, મહિમા મહા ભારી. ૧૬

વસંત પદ

(રાગ-વસંત)

પદ – ૧

વસંત ઋતુ મહા મોટી કહીયે,
જાણે જન વિરલા કોઈ;
અચિંતનું ચિતવન જે જનને,
સંત લહે સુખ સોઈ....વસંત. ૧
પ્રથમ આદ્ય અજસુત સુનકાદીક,
અચિંતમે ચિત્ત પ્રોઈને;
મહામસ્ત અલમસ્ત દિવાના,
યશ ફેલ્યો રંગ ઓઈ....વસંત. ૨
રખવ સુત સુખ નવ યોગેશ્વર,
દત્ત અજગર એ દોઈ;
તદાકાર તદ્‌વત થઈ વરતે,
મદ મોરસદ રદ નોઈ....વસંત. ૩
દત્ત અજગર અંગિરા આદ્યે,
અહંમવાદ મત ખોઈ;
અદ્વૈતમે અનવે એકતારન,
ભવિત ભાવ મલ ધોઈ....વસંત. ૪
એહી મતકે જેહી સંત શિરોમણી,
બિનુ વરતિ ભવ ભોઈ;

તેહી સંત સરજનકે સંગી,
અવયે વસંત રત્ય જોઈ....વસંત. ૫
વસંત ખેલ રચ્યો રચનામે,
સફીલ યુગલ મત દોઈ;
ઈતકે આશે તીત પતિ પર,
જીત લેવું વિત મોઈ....વસંત. ૬
આકંક્ષ ઈંદ્રિકી પિચકારી,
ત્રિગુણ વરગ રંગ તોઈ;
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ ભભક રંગ,
દ્વૈત વિત લીયે ધોઈ....વસંત. ૭
ગંભીર માટ ભર્યો ગ્યમ સહિતમ,
ખેલ ઉમંગ અંશ મોઈ;
ખેલત ખૂટ પડયે ઈતકે સબ,
પરસે યુગલ યુગલ મિટ દોઈ....વસંત. ૮
કરતાકાર અંશ ભર્યો જબ,
હરખ પરમ પતિ હોઈ;
શરણાંગત લીયે સ્નેહ ધરીને,
ગતિદાતા ગુરુ ઓઈ....વસંત. ૯
સંત સકલ શિરોમણી ગુરુ,
શ્રીમત કુવેર સત્ સોઈ;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
ચરણ કમળ ચિત પ્રોઈ....વસંત. ૧૦

પદ – ૨

રત્ય વસંત હોળી ખેલવા તણી,
પ્રીત સંત સજ્જનને અતિ ઘણી....ટેક.
બન્યો ખેલ બહુ વિધિ ભાત્યનો,
ઉપન્યો રંગ ભિન્ન સજાતનો;

Ajay Pansariya

સફીલ સ્વામી સેવકની,
મોટી મોજ એ મહાદ વિવેકની....રત્ય. ૧
સ્વામી સર્વાતિત બિરાજત,
ઈત અંશ ઘટ ઘટ રાજત;
દ્વૈત મોજ કારણ બનાવીયો,
ઉત ઈતકા ભાવ શોભાવીયો....રત્ય. ૨
કરુણા કેશર પ્રભુ ત્રપનો,
પોક્ષણ પતંગ એ દ્વપનો;
વિભકિત જ્ઞાન ગુલાલ એ,
અતિ શોભે શોભાવે બાલ એ....રત્ય. ૩
ગતિ પેચ ભરી પિચકારીમે,
છૂટયે સેઢય અનંત પસારીમે;
રંગ રેલ્ય થઈ રસ રૂપ રે,
ઉપમા નવ થાય અનુપ રે....રત્ય. ૪
ઉમંગ અબીલ બનાવમે,
ચરચા પારંગ રંગ દાવમે;
ભીંજ્યો ભવ ભવાટી ભાત્ય રે,
અવિલંબન જાત્ય અજાત રે....રત્ય. ૫
ખેલ રચી ખાંતીલે શોભાવીયો,
ભાત્ય વિવિધ રંગ રચાવીયો,
આપી મોજ મહારાજે મહેરશું,
અંશ મહાલે કરુણા લહેરશું....રત્ય. ૬
પતિ પાસની મોજ એ જાણીને,
લેજ્યો અંશ મનોરથ માણીને;
ભાગ્ય હશે તેહી જન જાણશે,
સનમુખ થઈ સુખ માણશે....રત્ય. ૭

લીધી અંશે પિચકારી પ્રેમની,
એકતા વરતી નિજ નામની;
ફગવા મોક્ષ મોજહી આપીને,
અંશ મૂકત કર્યા બંધકાપીને....રત્ય. ૮
સ્વામી કુવેર કરુણાવંતહી,
પ્રગટે જગમે ભગવંતહી;
શરણાંગત નારણદાસહી,
કીયો ચરણ કમળમે વાસહી....રત્ય. ૯

પદ – ૩

શોભે વસંત ઋતુ રળિયામણી,
ખીલ્યો અનુભવ કેશર નિરવાણી....ટેક.
અંશને અંશી ઉપજાવતા;
ત્રિવિધિ વિભકિત બનાવતા;
અંશ ભિન્ન કર્યા સુખ ભાવતા....શોભે. ૧
તનુરણ થયું મન ધારણ,
જડ રૂપ ભયા જગ કારણ;
તેને કુણ કરે નિવારણ....શોભે. ૨
હુતા અંશ અલૌકિક દેશના,
વિપુવત્ થયા વિદેશના;
તજી વતન વિરામ્યા વિદેશમા....શોભે. ૩
ભૂલ્યા અગમગતિ નિજ લક્ષને,
ગ્રહી તનો અસ્મિના પક્ષને,
કરે વર્જીત કુણ દેઈ દક્ષને....શોભે. ૪
આવ્રણ ગયુ નિજ અંશનું,
ઉપન્યુ મૂળ જ્ઞાન જે વંશનું;
સ્વરૂપાનંદ સુખ તે અંશનુ....શોભે. ૫

બન્યો રંગ જે બાધો ઉડાવીયો,
હાસ આવી હિંમત ગુમાવીયો;
થયો વર્જિત વેશ શોભાવીયો....શોભે. ૬
શોભા જોઈ રસિકવર રિઝીયા,
ગોઠ મહા પરમ પદ દિજીયા;
આયે શરણાગત લિજીયા....શોભે. ૭
સ્વામી કુવેર સુખ અતિ ઘણું,
દાસ નારણ એક મુખે શું ભણું;
સંત સજન તાંહાં મળવા તણુ....શોભે. ૮

પદ – ૪

ચાલો સંત વસંત વધાવીએ,
શુદ્ધ સામગ્રી સરવ લાવીએ....ટેક.
આંબામોર ટોડ તુળસી તણા,
પેઢ ઘઉ જવના લાવો ઘણા;
કળશ કંચનના તે નહી મણા....ચાલો. ૧
બીચે શ્રીફળ લેઈ સોવરાવીયે,
ફૂલમાલ પછોડી ભરાવીયે;
તાંહાં તો અબીલગુલાલ ઉડાવીયે....ચાલો. ૨
સહુ સામગ્રી લેઈ હાથમાં,
સંત ટોળી ચાલો સહુ સાથમાં;
પ્રભુ પ્રસન્ન છે પ્રેમ બાથમાં....ચાલો. ૩
પ્રેમીને સદા પ્રભુ પાસ છે,
જેનો ચરણ કમળમાં વાસ છે;
તેને સદા વસંત વિલાસ છે....ચાલો. ૪
સ્વામી કુવેર શરણનું જે સુખડુ,
હરખ વાધ્યો હૈયે જોતાં મુખડુ;
દાસ નારણ દુઃખ નહી ઢુકડુ....ચાલો. ૫

પદ - ૫

શ્રી ગુરુના ચરણ ઉપાસીયે,
ભવ દુઃખ થકી દુર નાસીયે....ટેક.
ગતિ અગમ ગુરુની અપાર છે,
નેતિ નિગમ કહે નિરધાર છે;
ભજશે ધન્ય તેને સાર છે....શ્રી ગુરુ. ૧
કળા અકળ કળી કોય જાણસે,
મહા મુકત થઈ સુખ માણસે;
તે ભવભારને શીદ તાણસે....શ્રી ગુરુ. ૨
ઘનશ્યામ મુરત છબી જોઈને,
રહ્યું મન મારું તહાં મોહીને;
કહ્યુ જાય નહી સુખ કોઈને....શ્રી ગુરુ. ૩
શોભા લલિત લક્ષ લાઘે નહિ,
મન વાણી તાંહાં બાધે કરી;
દાસ અનિન જે સાધે સહી....શ્રી ગુરુ. ૪
સ્વામી કુવેર શરણ સુખદાયક,
સંત કુલ તિલક લાયક;
દાસ નારણના પ્રતિપાલક....શ્રી ગુરુ. ૫

પદ - ૬

સંત સેવા કરો શુદ્ધ ભાવસુ,
ધરો પ્રીત્ય પુરવના દાવસુ....ટેક.
તન મન ધન અરપણ કીજીયે,
સુધા બચન અમિરસ પીજીયે;
સતુસંગ સાર સુખ લીજીયે....સંત. ૧
સંત પારસ ચંદન બાવના,
કરે પ્રસ મિટે ભવ ભાવના;
તેહને શિર નહી જમ દાવના....સંત. ૨

સંત ભમર કીટ કરે ખગહી,
નિજ મોક્ષ તણો ગ્રહે મગહી;
ડાઘ નહી કસો તેને જગહી....સંત. ૩
સત્‌સંગ પ્રતાપ જે જાણસે,
શરણાંગત વૃતિ તે આણસે;
મહામુકત થઈ સુખ માણસે....સંત. ૪
પ્રતાપ મોટો છે સંતનો,
ફરી જાય અવેવ જંતનો;
તે તો જીવ હોય ભગવંતનો....સંત. ૫
ગુરુ કહે સેવા સંતની કરો,
સંત કહે ગુરુ ચરણે વરો;
ગુરુ સંતનકો મતો ખરો....સંત. ૬
શ્રીમત્‌ કુવેર પ્રતાપથી,
સંતની કરુણા અમાપથી;
દાસ નારણ છૂટે અદાપથી....સંત. ૭

પદ - ૭

વસંત ઋતુ જે જાણશે,
કશ્યો મત નહી તે તાણસે...ટેક.
વયેવત જીવ જક્તાકાર છે,
વિપુ અનરથનો આધાર છે;
સમજે તે તેહેની પાર છે....વસંત. ૧
વયે વર્જીત આત્મ રૂપનો,
જેહને લક્ષ લાધ્યો એ સ્વરૂપનો;
સર્વજ્ઞ મતો એ અરૂપનો....વસંત. ૨
અબીલ અસત્‌ ઉડાવીયે,
ઘુંમર ગુલાલ ગુમાવીયે,
કેશર સરે અરચાવીયે....વસંત. ૩

ઉડાવ્યો પ્રપંચ પતંગને,
તેણે રંગ વાધે નિજ અંગને;
તજે દેહ ભાવ ઉમંગને....વસંત. ૪
પ્રેમની પિચકારી હાથમાં,
સંત સખા લહે શુભ સાથમાં;
અરસપરસ થાવો નિજ નાથમાં....વસંત. ૫
હરિ સરખો થઈ હરિને મળે,
ઈતનો કર્મ તે સરવે પળે,
જન્મ કર્મ દોષ સરવે ટળે....વસંત. ૬
વયે સ્વાન્તિ તણુ સુખ સાર છે,
અવયે કરે તે અવતાર છે;
શરણ તેહેના થકી જન પાર છે....વસંત. ૭
સત્ કુવેર ગુરુ માહેરા,
દાસ નારણ ઝૂઝે ઝાહેરા;
ડર ભાગ્યા અંતર બાહેરા....વસંત. ૮

કક્કો

(રાગ - દોહા)

પ્રથમ વંદુ ગુરુ પદરજ, ભજવા કૈવલ પતિ ઈસ;
અક્ષર બત્રીસ વર્ણવું, સમજણ વસવા વીસ. ૧

(રાગ - ચોપાઈ)

અક્ષર-૧

કક્કા કરો ગુરુ ચરણ નિવાસા,
જગ વહેવાર છોડી સબ આસા;
એહી જગ જાણો સુપનકી બાજી,
તાકુ દેખ ભયો કયૌ રાજી....૧

અંતઃકાળ કોહુ કામ ન આવે,
રવિ સુત જબ દોરી આવે;
છિન્નછિન્ન ઘડીઘડી ઘટત હે ભાઈ,
મૂઢ મતિ કાહા દેહ ગમાઈ....૨
ગુરુ બીન ભોવન ચતુરદશ જાવે,
ભુગતત ફલ પીછે ભવકુ આવે;
તાતે કહત સબ સંત સમાસા,
કક્કા કરો ગુરુ ચરણ નિવાસા....૩

અક્ષર–૨

ખખ્ખા ખેપ કર્યે ગુરુ પાવો,
જદપી મિલત ગુરુ તબ નિજ ઠાવો;
ભૂમંડળ એક રવિનાં અનેકા,
ભેખ અનંત પ્રગટ ગુરુ એકા....૧
મરાલ મિલન ચાહત સબ કોઈ,
ગમન રમન રત ખગસુ હોઈ;
ઈસ વિધિ મિલતહી હંસ દેદારા,
પુરન કામ મન રમન પસારા....૨
સેવત ભેખ મિલત નિજ સંતા,
ભવદુઃખભંજન સુખ કે નહિ અંતા;
વિષયાનંદ રત્ય પ્રીત્ય નસાવો,
ખખ્ખા ખેપ કર્યે ગુરુ પાવો....૩

અક્ષર–૩

ગગ્ગા ગડયો સકલ સંસારા,
જઈ અટકયો ભવજલ બીનુ પારા;
તામાંહી વિમલ ભયંકર ભારી,
આપ બલે તરી શકે કયૌ વારી....૧

સત્ગુરુ નાવ પ્રગટ જેહી પાવે,
બોજ સહિત પ્રેહેતન બીનુ જાવે;
ગુરુ કૈવલ ચૈતન ેહ સરૂપા,
સંત સહાયક ધરેહુ સ્વરૂપા....૨
દિનકર ઉદયે અલુક નહી સૂઝે,
પ્રગટ પ્રભુકો અબૂઝ ન બૂઝે;
દ્રિગન રોગ દેખે દોષ અપારા,
ગગ્ગા ગડયો સકલ સંસારા....૩

અક્ષર-૪

ઘધ્ધા ઘણા બસત અરી ઘરમાં,
કામ ક્રોધ મદ મચ્છર કરમાં;
ત્રષ્ના દહન કરત નિસવાસુર,
અનંગ પ્રબલ કરત અતી આતુર....૧
એહી સમઝ રહત નિશદિનકો,
સમજ નાં જાનહો તજીયાકો;
તજહુ અશુભ શુભકો કર સંગા,
ગુરુ ચરનન રત્ય જગત્યે ઉતંગા....૨
પુલકીત અંગ મ્રદુલ શુભ બેનાં,
પ્રગટ સ્વરૂપ ગુરુ જન સુખયેનાં;
ગ્રહત મુકત સજી ગુરુપદ ઘરમાં,
ઘધ્ધા ઘણા બસત અરી ઘરમાં....૩

અક્ષર-૫

નન્ના નાદની નરત નિશાની,
સુરત અંકુર રહત ઉનમાની;
નીરતત નેહ નાદસુ લાવો,
સ્થૂલ સૂક્ષ્મ કારણ વેરાવો....૧

મહાકારણકુ લ્યો નિજ શોધી,
તા પર પરમ બુધ્યકુ રોધી;
પરમકારણ પદ સોઈ સદ્ સાચા,
અંશ સંઘિત ઘટ ઘટહી સવાચા....૨
હાલ હજુર હરદમ હલમલહી,
લહે નકો ગુરુબીન ક્રતા અંશ કલહી;
ઘટ પ્રત્યે પ્રસિદ્ધ અજબ ગતિ જાની,
નન્ના નાદની નરત નિશાની....૩

અક્ષર-૬

ચચ્ચા ચૈતન દેવ ઉપાસો,
અખંડહી વનમાં કરવો વાસો;
અખંડ ભોમ્ય તાંહાં અખંડ વિહારી,
અખંડ ખેલ અદ્ભુત સમારી....૧
અખંડ રાસ લીલા જેહી ગાવે,
બહોરું ભવ સંકટ નહી આવે;
અનંત રૂપ ધરી ખેલ બનાયા,
સક્રત અંસ નિજ હંસ બસાયા....૨
તન સંઘિત ભયે તદવત્ રૂપા,
શરન ગ્રહો ગુરુ પરમ અનુપા;
પરમગુરુ નિજ લક્ષ પ્રકાસો,
ચચ્ચા ચૈતન દેવ ઉપાસો....૩

અક્ષર-૭

છછ્છા છો પ્રભુ અકલ અનાદુ,
તુમ ગતિ જ્ઞાન કો કરત નવાદુ;
સૃષ્ટ રચી જબત્યે અબલગ હી,
ફસે ઈત ફંદ નિગમ ચહું વગ હી....૧

વગ વિભકિત વિગત્ય કરી દાખુ,
સમજત શ્રોત અગમ ગતિ ભાખુ;
નિગમ નિરૂપ કરે જેહી વચને,
પ્રકૃતિ પુરુષ બ્રહ્મ દ્રઢ કીયે સચને....૨
બ્રહ્મ અકરતા ક્રત દ્વૈતાઈ,
પ્રકૃતિ પુરુષ ઉત્પન્ન કીનું કાઈ;
તેહી કરતાકી ખોજ ખલકમેં;
પ્રગટ પરમગુરુ એહી કલપમે,
રજતજ ઈંડ કટાક્ષ અબાદુ,
છછ્છા છો પ્રભુ અકલ અનાદુ....૩

અક્ષર–૮

જજ્જા જુગલ ચરન ચિત ધરના,
પરમગુરુ પાદુ કમલ અઘ હરના;
ચરન કમલ રજકો મહિમાયે,
શારદ શેષ ફની પાર ન પાયે....૧
અજ ઉમિયાપતિ શ્રીપતિ દેવા,
સુર સુરપતિ વંદે પદ સેવા;
લઘુ બુદ્ધિ જીવ લહત લઘુ પદકુ,
આંન્ય દેવ સેવત તન મનકુ....૨
ગુરુ પદ અમોઘ મુકત જન ગ્રહહી,
અર્થાઅર્થી જીવ પામર ન લહહી;
ગુરુ ધ્યાન ઉરમેં દ્રઢ કરના,
જજ્જા જુગલ ચરન ચિત્ત ધરના....૩

અક્ષર–૯

ઝઝ્ઝા જાહેર કહત પોકારી,
મનુ તન વેશ ધર્યો હે મોરારી;

નગર સારસા શુભ સ્થાન અનુપા,
અકલ સ્વરૂપ હોઈ રહે અબધુતા....૧
જ્ઞાનાનંદ કંદ જગકે કરતા,
જનકે કઠીન કલીમલ અઘ હરતા;
અખિલાનંદ ખીલે જન કારન,
અધમ જીવ ભવ સિંધુ ઉતારન....૨
અનેક જીવ ભવત્યે કીયે પારા,
ધન્ય કૈવલ મનુજ અવતારા;
અહો જન શરન ગ્રહો નરનારી,
ઝઝ્ઝા જાહેર કહત પોકારી....૩

અક્ષર-૧૦

નન્ના નિરભે ગુરુ પદ દેખ્યા,
ઓર સકલ પરપંચહી પેખ્યા;
ગુરુ કૈવલ કરુણામયે કરતા,
ગ્રહેહુ શરણ અગણિત અઘ હરતા....૧
અસંખ્ય જીવ જીનું પાર પઠાયે,
સુનેહુ સજસ જસ અસ ધરી આયે.
બીનું અસ રસ કાહુ નહિ પયેઉ,
જીવા જહાંન સદ્પદ બીનુ ગયેઉ....૨
પવાઈ પ્રીત્ય કીસ વિધ્ય જાને,
ત્રિયા પુરુષ એકુ નહિ ભાને;
પાઈ અસક પુરુષ એક પેખ્યા,
નન્ના નિરભે ગુરુ પદ દેખ્યા....૩

અક્ષર-૧૧

ટટ્ટા ટેક ઉનકી ગ્રહી લીની,
પતિવ્રતા નાર પિયુસે રંગભીની;

પિયા હે ચતુર વા મંદ અભાગી,
પતિવ્રતા નાર પિયુસે અનુરાગી....૧
સંત સજન ત્રિયા પિયા ગુરુ દેવા,
મન મનોરથ તજી સજે પદ સેવા;
અનિન આસ રત્ય પ્રીત્ય ગુરુ ચરના,
નિશદિન વંદન અશરન શરના....૨
અનલહી ઈંડ છોડે રહી ગગના,
સુલઝત ઈંડ બાલ જાઈ મિલે સદના;
શ્રીમત્ કુવેર સુખ સાગર ચીની,
ટટ્ટા ટેક ઉનકી ગ્રહી લીની....૩

અક્ષર-૧૨

ઠઠ્ઠા ઠરો નિજ ચરન નિવાસી,
મત ભરમો તીરથાદીક કાસી;
એહી સબ ભરમ ભૂલે મત ફરહો,
ઉદે રવિ રજની દ્રિગન મીચ કરહો....૧
અજા કંઠ પયોધર પય નાંહી,
બિનહુ શરન સત્ગુરુ સુખ કાંહી;
નભ સબ માંહી સતંતર વ્યાપી,
બનત ચેન સુખ પ્રગટ અમાપી....૨
મહા અગ્નિ વ્યાપક નિજ પેખો,
તાઈ સુખ કછુ લેશ ન દેખો;
દ્રષ્ટાંત યુગલકે કરહો સમાસી,
ઠઠ્ઠા ઠરો નિજ ચરન નિવાસી....૩

અક્ષર-૧૩

ડડ્ડા ડાહણી બહુ ઘર માંહી,
સુમતિ સુચિત વિત સબ ઘર ખાહી;

ત્રાહ્ય ત્રાહ્ય ઉનકે ડર ભાગા,
રવિ સુત ચેરા શિરપર જાગા....૧
તા કારણ ફીરુ દેશ વિદેશા,
ઉબારન હારનકો પુરુષ નરેશા;
ધામ ચતુર પેખ્યા વિધવિધસે,
નિગમ શાસ્ત્ર ઈતિહાસ સબનસે....૨
ખટ દરશન સબ પંથહી શોધે,
તામે નહિ કોઈ મનકુ પ્રમોધે;
ચાહત વિત હરન સબ તાંહી,
ડક્રા ડાહણી બહુ ઘર માંહી....૩

અક્ષર-૧૪

ઢક્ષા ઢાહી કર્મ કોટ કીયે મેદાના,
સત્ગુરુ શબ્દકા પાયા પરમાના;
સંત દોતિયા દીયેહુ પઠાઈ,
મમ અંસ ભવમાંહી મહા દુઃખ પાઈ....૧
કર્મહી કાંડી ભાંડ ભયે નિગમ,
તામે રચે પચે નહી કછુ ગતિ અગમ;
અદ્વૈતાનંદ દ્વૈત વિપુ ધારી,
ઉદ્ભવ કીયે અંસ લીયે ઉબારી....૨
ચંદ્ર વદન પર શબ્દ બિરાજે,
શ્રીમત્ કુવેર વિપુ મન મથ લાજે;
શબ્દ ટંકશાલ બચન નિરબાના,
ઢક્ષા ઢાહી કર્મ કોટ કીયે મેદાના....૩

અક્ષર-૧૫

રેણા રણ છૂટયો ચોરાસી,
નિજાનંદ ગુરુ મિલ્યે અવિન્યાસી;

પાયે આનંદ કંદ ફંદ સબ તોડયા,
અનુભવાનંદ ગુરુસે ચિત્ત જોડયા....૧
જન્મ મરણ સંશે ભયે ભાગા,
ચરન કમલ પ્રગટે અનુરાગા;
ગુરુ સમ ઓર નહી કોહુ દાતા,
જનકુ મોક્ષ દેત સાક્ષાતા....૨
ગુરુ કામધેન કલ્પતરુ ચિંતામણી,
બુદ્ધિ ઉચિષ્ટ મોઈ ગ્યમ ગાથા ભણી,
સ્વામી શરણ આયો બ્રદ તુમ જાસી,
રેણા રણ છૂટયો ચોરાસી....૩

અક્ષર-૧૬

તત્તા ત્રિલોકનકે પ્રભુ નાથા,
અરૂપ અવ્યકત સો ભયે સાક્ષાતા;
નિજપતિ ભોવન જગત મગ ભૂલ્યે,
તનો અસમી ખટરસ માંહી ઝુલ્યે....૧
તેહી મગ પ્રસિદ્ધ કીયેહુ જગમાંહી,
પઠયે પુરાતન પતિ જીવ તાંહી;
તેહી કારણ કરતા પાઉ ધારે,
ભયેહુ શરણ સબ તાઈકુ ઉબારે....૨
ખીલહી કમળ રવિ ઉદયે પ્રકાશા,
કમોદની વિમૂખ ભઈ ન અવિકાશા;
વિમુખી વિરોધ પુલકિત સંતસાથા,
તત્તા ત્રિલોકનકે પ્રભુ નાથા....૩

અક્ષર-૧૭

થથ્થા થાહ સબહી અથાહ ગુરુદેવા,
અજભવ શ્રીપતિ વંદે પદ સેવા;

સુનકાદીક નારદ મુનિ વ્યાસ,
યોગેશ્વર દતાત્રિ ફની કરે ગુરુ આસ....૧
રામકૃષ્ણ અવતાર ઈસ પુરન,
તજી અહંમેવ નિશદિન ગુરુ વંદન;
દેવ સકલ ગુરૂ ચરન અનુરાગી,
નિજાનંદ પદ પાય બડભાગી....૨
મનમુખી મહિમા ગુરુકી નવ જાને,
વેદ વિટંડ દંભ શાસ્ત્રહી માને;
જન્મ ગમાયો પાયો નહી સુધ્ય ભેવા,
થથ્થા થાહ સબહી અથાહ ગુરુદેવા....૩

અક્ષર-૧૮

દદ્દા દુર્લભ ત્રિયે દેવ સકલકુ,
લીલા વિપુ વેશ ધર્યે જીન જીનકુ;
યોગ અષ્ટાંગ સિદ્ધિ નવસિધિ સાધે,
પઢે નિગમ ખટ શાસ્ત્ર આરાધે....૧
ગ્રહસ્ત પ્રસવાંન બ્રહ્મચરજ સંન્યાસી,
આંન્ય ભેખ અનંત ધર્યે બહુ રાસી;
તજી ગ્રેહે ગવન રમન વનમાંહી,
સ્નાન સલિતા તજી અન્ન ફલ ખાંહી....૨
એહી વિધિ કષ્ટ કરતહી અપારા,
બિનુ જાગ્રત સુપને ન દેદારા;
સો ઈ પ્રભુ મિલે મોઉ સહેજે સેવનકુ,
દદ્દા દુર્લભ ત્રિયે દેવ સકલકુ....૩

અક્ષર-૧૯

ધધ્ધા ધન્ય ધન્ય ગુરુ સ્વામી,
પ્રાણનાથ પ્રભુ અંતરયામી;

અખિલ ધામ પતિ અતિ ગતિવંતુ,
દેવાધિ દેવ પ્રભુ સંત કે મહંતુ....૧
સરલ સુભાવ ચહાવ ચિત્ત માંહી,
ઉદયે અંસ કીયે જીનુ લેઈ જાવુ તાંહી;
ભૂલેહુ ભોવન સદ સદન ન પાવા,
નિજપતિ આપ કોઈકુ નહિ ઠાવા....૨
તેહી ઠાવા ઠસે રસ ગુરુ બોધે,
અનુભવ અખંડ વિલોકન રોધે;
જ્ઞાન ભકિત વૈરાગ રહે જામી,
ધધ્ધા ધન્ય ધન્ય ગુરુ સ્વામી....૩

અક્ષર–૨૦

નન્ના નયેતિ કરી નિગમ પોકારે,
ત્રધા પ્રકારહી શબ્દ ઉચ્ચારે;
વર્ણાશ્રમ ધર્મ કર્મકાંડ કહેઉ,
વિધિ વચન વાયક ઉર લહેઉ....૧
ત્રિયે ગુન દેવ સેવ સનમાના,
અજ ઉપાસન એહી બખાના;
તત્ત્વ મસ્યાદિ પદ સદ્ જોઈ,
સર્વાત્મા આતમ બ્રહ્મ સોઈ....૨
એક અનંત અનંત મિલી એકા,
જ્ઞાનકાંડ એહી વિધિ વિવેકા;
નિજપદ સત્ શબ્દ ઉનત્યે ન્યારે,
નન્ના નયેતિ કરી નિગમ પોકારે....૩

અક્ષર–૨૧

પપ્પા પ્રગટ પ્રભુ ગુરુ રાયા,
નિગમ નયેતિ ગ્યમ નહિ કરી ગાયા;

મનુતન ધરી સો વિચરે જન સંગા,
વિવિધિ વિલાસ હાસ નેહતે ઉમંગા....૧
અનુભવ અગમ સુગમ સુખ જનકુ,
અનંત બોધ સંશે નહિ મનકુ;
અરુણ ઉદયે અંધકાર નવ રહહી,
ગુરુસુર દુતિયો તિમિર અઘ નસહી....૨
નેત્ર બિના સુર સુખ નહિ આપે.
ભક્તિ અસક બિનુ રસે નહિ ધાપે;
પુરણ ભાયગ શરન એહી પાયા,
પપ્પા પ્રગટ પ્રભુ ગુરુ રાયા....૩

અક્ષર-૨૨

ફફ્ફા ફૂલ ફૂલ્યો નહી જબહી,
વૃક્ષ સનેહ રખે પુની તબહી;
જબ ફૂલે બત દેત છિટકાઈ,
ઉનમદ ફૂલ્યો ગુરુપાસ ન સહાઈ....૧
અનિન કલીકલ સમજે કોઈ,
મહંત મનોરથ હરે ગ્યમ કોઈ;
વણિક દ્રવ્ય વિપુ કોરમ સંકોચન,
અનિન આસ પદરજ ખટગુણ મોચન....૨
આપોપુ અરપણ ગુરુ ચરણે,
તો નિજ આપુ દેખાડે નરણ્યે;
સો આપા દેખે ફીરી તબહી,
ફફ્ફા ફૂલ ફૂલ્યો નહિ જબહી....૩

અક્ષર-૨૩

બબ્બા બેર બેર જ્યૌ બલિહારી,
પરમ કૃપાલ કુવેર પર વારી;

મંગલ કરન હરન અઘ જગકે,
નિયંતા નિરાકરણ પતિપદ સદ્કે....૧
અહો જય અકલ સકલ સુખકારી,
કરહો કૃપા પ્રભુ શરન તુમારી;
યાહા જગ દેખી ત્રાસ મન પાયો;
ત્રાસ ચહુદશ અનલ જરાયો....૨
સુનિયો અરજ પ્રભુ અનિન અપત્યકી,
મેટો જમ ત્રાસ ફાંસી આ જગતકી;
હરહો કઠિન કલીમલ મનધારી,
બબ્બા બેર બેર જ્યૌ બલિહારી....૩

અક્ષર-૨૪

ભભ્ભા ભક્તિ શ્રેષ્ઠ સબહીત્યે,
અખંડાનંદ પ્રભુ વશ હોય જીનત્યે;
તાતે ચહો જો હરિ રિઝાવન,
પદ વંદન સેવા અતિ પાવન....૧
ભક્તિ લાભ હોય સત્સંગસુ,
શ્રવણ મનન નિજ લક્ષ ગુરુસુ;
શબ્દ સુધારસ પાન જે કરહી,
અન અયાસ ભવસિંધુ તરહી....૨
ભક્તિ હેત સત્સંગહી કીજે,
પ્રેમ સહિત પ્રભુ જન પર રીઝે;
ભક્તિ લક્ષ જાંહાં પક્ષ નહિ પ્રીતે,
ભભ્ભા ભક્તિ શ્રેષ્ઠ સબહીત્યે....૩

અક્ષર-૨૫

મમ્મા મનોરથ પુરણ યાતે,
શ્રીમત્ કુવેર ગુરુ શિર મમ જાતે;

મહેરબાન જબહી ગુરુ ભયેઉ,
ભવ બંધન સંકટ સબ ગયેઉ....૧
જકત બંધનસે મુક્તહી કીના,
ધન્ય ધન્ય મોઈ ભાયગ સદીના;
ધન્ય યાહા સમયે સકલ મનુ તનકુ,
તનમન અરપી શરન રહે જીનકુ....૨
દિન સપરમો સુખ સબહીકા,
છુદ્ર ભોગ સબ લાગત ફીકા;
ભજનાનંદ સુખ ચરન પ્રતાપે,
મમ્મા મનોરથ પુરણ યાતે....૩

અક્ષર-૨૬

યય્યા અલૌકિક અકથ કહાની,
કરેહુ કૃપા ગુરુ તબ મોઈ જાની;
બચન વિજ્ઞાન બાની નિરબાના,
બાંન બંધ કીયે ફલા મકાના....૧
અષ્ટાદશ ખટ ચતુરહી બંધન,
એ સબ પ્રકૃતિ પુરુષ પર રંજન;
દુતિયો ભાસ નાસ વિધિ વચના,
શ્રીમુખ બચન કહ્યે દ્રઢ સચના....૨
એ સબ બચન વિલોકયા મનસુ,
સત્‌ગુરુ શબ્દ ભિંન હે તનસુ;
સર્વાતિત સત્‌ગુરુકી બાની,
યય્યા અલૌકિક અકથ કહાની....૩

અક્ષર-૨૭

રેરા રંગી રસિક અતિ પ્યારે,
સોહાગી ખેલ બનાયે સારે;

ખેલ વિવિધિ વિધ્ય સહુ વગવગસુ,
લક્ષ ચોરાસી ભિંન ભયે પુની તનસુ....૧
ભયેહુ ભિંન જબી તબકે અબસુ,
ભૂલ્યેહુ ભોવન નિજપતિ ગતિ અંસુ;
તબહી કાયમ કરૂણાકર પેખ્યા,
શરનન આયે તબ અબ નહિ દેખ્યા....૨
તબ નિજપતિ મન કીયેહુ વિચારા,
ધરી મનુતન અંસ કરુ ભવપારા;
કૃપાસિંધુ નિજ કુવેર સધારે,
રેરા રંગી રસિક અતિ પ્યારે....૩

અક્ષર-૨૮

લલ્લા લક્ષવંત સો અલક્ષ પ્રભુ ભયેઉ,
દિવ્ય તનુ તેજ અરૂણ લજવયેઉ;
અનંત અનંગ છબી જબી વિપુ ધારે,
કરહુ બરનન કેહિ વિધિ બુદ્ધિ હારે....૧
દ્રીગન દરસે રવિકો નિજરૂપા,
પ્રેરત અંશ આંખ્ય ભયેહુ સચેતા;
તિમ મોઈ દ્રીગન અરૂણ આપ રૂપા,
કરુણા અંશ દેહો ગાઉ યશહી અનુપા....૨
ફૂકન ગહન ઘાહા ત્રિયે વિધિ બાજા,
ગ્રહત ખેલી જબ નિકસે અવાજા;
સકલ જીવ જડ ચેતન થયેઉ;
લલ્લા લક્ષવંત સો અલક્ષ પ્રભુ ભયેઉ....૩

અક્ષર-૨૯

વવ્વા વેશ લાયે મહા સુઘડ સોહાગી,
શરન ખલક સબ ભઈ અનુરાગી;

મહા મંગલ મનોરથ પુરે મનકે,
ભયે કૃતાર્થ ક્રત સંત જનકે....૧
ખટ રિપુ ગુન ત્રિયે તાપ ત્રિવિધી,
સૃષ્ટિ સકલ જીવ દીયે તિનુ વેધી;
સોહી રિપુ ડર સૂની શબ્દહી ભાગે,
નિજ કરતા અંશ આતમ જાગે....૨
વરસે ઘન ઊગે બીજ અવન્ય અંકુરા,
પરસે પ્રભુ પ્રગટ આત્મ સફુરા;
જેહી જીનુ જીવન મિલન ઊગે જાગી,
વવ્વા વેશ લાયે મહા સુઘડ સોહાગી....૩

અક્ષર-૩૦

સસ્સા સિરગુણ નિરગુણ દોઈ પક્ષા,
તાતે વરજીત સત્‌ગુરુકી દિક્ષા;
સૃષ્ટિ સિરગુણ તનુવત સબ બાજા,
નિરગુણ નભવત હોત અવાજા....૧
નભ બાજુ જડ જુગલ સદાઈ,
ખેલી ખ્યાલ ચૈતન કરતાઈ;
સોઈ ખેલી ખુદ માલિક સાંઈ,
સિરગુણ નિરગુણ જડ ચેતન કરાંઈ....૨
સોઈ ગમ ગતિ જુગમે ના કોહુ પાયે,
નિજ કર્તા કુલ આપ પઠાયે;
કુવેર કરુણા કરી લાયે નિજ લક્ષ,
સસ્સા સિરગુણ નિરગુણ દોઈ પક્ષ....૩

અક્ષર-૩૧

ષષ્ષા ખોજી શબ્દ શરણ જેહી આયે,
દેઈ નિજ લક્ષ અલખમે પઠાયે;

વિવિધિ વિગત્ય ગતિ અચલ સહાઈ,
શરણ સુખ મુખ મોપે બરન્યો ન જાઈ....૧
ભખત મિસરી મૂગો ભયેહુ આનંદુ,
દુસરો ન જાને કોહુ મનમાં વિસંદુ;
ચરણ કમલ સુખ લહે કોઈ સંતા,
ગતી જીનુ ઉગ્ર સંબંધ કીયે તંતા....૨
ભયેહુ સંબંધ સત્‌ગુરુકી સાથા,
પાયેહુ મોક્ષપદ સદ સાક્ષાતા;
ગુરુ પરસાદ પરમ ગત્ય પાયે,
ષષ્ષા ખોજી શબ્દ શરણ જેહી આયે....૩

અક્ષર-૩૨

શશ્શા સંપુરણ કળા ગુરુ સ્વામી,
વિભૂતિ વિશેષ જિનું કહ્યો બહુ નામી;
સોઈ જુગદિશ ધીશ પતિ સબકે,
બ્રહ્માંડ અનંત ઉતપન જીનું પલકે....૧
તેહી કરતા કાયમ કુલ આદુ,
ધરી મનું તન જન કરહી સંવાદુ;
કૃતવહી પંથ યાહા જુગ માંહી,
ઘેર લીયે સબ ભયે ઉરઝાંહી....૨
તેહી મગ બંધન સબ જીવ ભયેઉ,
કરી ટહંકાર શબ્દ સુનવયેઉ;
સુન્યેહુ શબ્દ સત ભયેહુ વિરામી,
શશ્શા સંપુરણ કળા ગુરુ સ્વામી....૩

અક્ષર-૩૩

હેહા હસ્તાંમલ કીજે હરિકી સાથા,
સકલ નાથનકે એહી નિજ નાથા;

નાથ ચતુરદશ તબક ચરાચર,
સોઈ નિજ નાથ રહે હે પરાપર....૧
તેહી નિજ ખોજ ખલક્કી માંહી,
લાયે નિજ કુવેર કરુણાનિધિ સાંઈ;
અનેક શરણ લિયે જીવ પ્રતિપાલ,
શ્રીમત્ કુવેર જય પરમ કૃપાલ....૨
ધન્ય ધન્ય જગત્ગુરુ જગદીશુ,
ભટ પંડિત જ્ઞાની ભયે શિશુ;
ભયેહુ શિષ શરણાંગત તાતા,
હેહા હસ્તાંમલ કીજે હરિકી સાથા....૩

સંવત્ અઢાર પુનિ સાલ નવ્વાણુ,
માસ ભાદ્રપદ તિથિ સપ્તમી બખાણુ;
રવિવાર રસ અક્ષર બરણ્યા;
શ્રીમત્ કુવેર ગુરુ પરમકી શરણા....૪

(દોહા)

ઈતિ સંપુરણ અક્ષર ભયે, સમસ્ત બોધ ગતિરાય;
ગુરુ ઉપાસન લક્ષ મત, ત્યાગ ભક્તિ દરશાય. ૧
તેહી દરશાવન સત્ગુરુ, શ્રીમત્ કુવેર સત્ નામ;
નારણદાસ નિરભે ભયે, કરી ચરણ વિશ્રામ. ૨

માસ

(છપૈયા - છંદ)

વંદુ ગુરુપદ પૂંજ સસુઝ અનંત ઉજાસા,
મમ હરદે કરો નિવાસ જ્ઞાનકા હોય પરકાસા. ૧

મતિમંદ અતિ અંધફંદ ફસી નિકસે ન સોઈ,
તારણ તરણ ત્રિલોકમે તુમ બિન અવર ન કોઈ. ૨
પંથ પક્ષ મત દક્ષ લક્ષ બિના સક્ત સ્વામી,
વચન વારી દીયે સબન કવન કુણ કામ કદામી. ૩
પરમગુરુકે બચન સદન સદ્ મુદત મારી,
શ્રીમંત્ કુવેર કે શરણ નારણદાસ જ્યૌ બલિહારી. ૪

(દોહા)

ગુરુપદ રજ શિર પર ધરી, નિજ ચરણ ચિત્ત ચાહુ;
અનિન ભક્તિ મોઈ દીજીયે, પરમ મોક્ષ જબી પાહુ. ૧
મમ અનાથ તુમ નાથ હો, સામ્રથ શ્રીમંત્ કુવેર;
નારણદાસ ગરીબકુ, ફરક કરો ભવ ફેર. ૨

(રાગ - સોરઠની દેશી)

માસ – ૧

શ્રી ગુરુ શરણની વારતા રે,
મોપે બરની ન જાય;
અજભવ શ્રીપતિ શારદા,
ગુરુના યશ ગાય....શ્રી ગુરુ. ૧
કારતક કયમ કરુ હરિ વિના રે,
સંસારસુ સનેહ;
વ્રેહે અનલ ઊપજ્યો ઘણો,
બુઝાવે કુણ તેહ....શ્રી ગુરુ. ૨
ખટ દરશન ખોળી વળ્યો રે,
જોયા દ્વાદશ પંથ;
ધામ ચતુર ચતુરાઈ સે,
પાયા નહીં નિજ કંથ....શ્રી ગુરુ. ૩

અગ્નિ હોત્ર યજ્ઞાદિક રે,
લહ્યો સકલકો ભેવ;
તીરથ તપાસ્યાં દ્રિઘનસે,
પાયા નહિ નિજપતિ દેવ....શ્રી ગુરુ. ૪
વિશ્વમાં વ્રત વિલોકીયાં રે,
દેખ્યો સબ સંસાર;
પાખંડ બહુ પુંજી વળ્યો,
તહાં નહીં નિજ દેદાર....શ્રી ગુરુ. ૫
વેદ વિગત નરણ્યે કીયા રે,
જોયા અરથ અપાર;
ત્રિપદ તાત્વર ઈનકો;
નહિ પતિપદ સાર....શ્રી ગુરુ. ૬
ખટ શાસ્ત્ર પક્ષ પેખીયા રે,
હેર્યાં અઢાર પુરાણ,
અદ્વૈતની હાનિ કરી,
મત સકલ સરાન....શ્રી ગુરુ. ૭
લીલા વિપુ દશ પતિના કહ્યા રે,
જોયા તેહી મુકામ;
સુન્ય દેખુ તેહી સેજડી,
લહ્યું નહી પતિ ઠામ....શ્રી ગુરુ. ૮
જીત જાવુ તિત પતિપદ રે,
દેખી હઠી ગયું મન;
કોઈ રે ઉગારે મને કાળથી,
સોપું તન મન ધન....શ્રી ગુરુ. ૯
વ્રેહે વિકલ મન માહ્યરૂરે,
શાન્તિ કરે કુણ આજ;

દાસ નારણકી વિનંતી,
સૂણજો શ્રી મહારાજ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

મહેર કરન મહારાજ હો, દયાવંત દાતાર;
દાસ નારણકે કારણે, ધર્યો મનુજ અવતાર. ૧

માસ – ૨

માગશરે જઈ મહારાજને રે,
મલવાની રે હુંસ;
પતિ વિયોગે બહુ પ્રજલે,
તન ધુંધવતો ધુંસ....શ્રી ગુરુ. ૧
ચહુ દસ દવ દેખ્યો ઘણો રે,
મન પામે છે ત્રાસ;
આરો ઉગરવા એકુ નહિ,
તેનો કવન સમાસ....શ્રી ગુરુ. ૨
જેમ મીન વિછડયું નીરથી રે,
તેહને દુઃખ છે અપાર;
સુર તપે અતિ ઘણો,
ભોમી ભઈ રે અંગાર....શ્રી ગુરુ. ૩
સિંચાણો શિર પર ભમે રે,
દેખી ભયુ બહુ દુઃખ;
લીધો કે લેશે સહી,
યામે ન મળે સુખ....શ્રી ગુરુ. ૪
સ્વાંત સનેહ ઘનસે હવો રે,
ભયા તન રે ત્યાગન,
ગગન ચઢી ગિરે ક્ષિતિ પર,
પ્રગટે તનમે અગન્ય....શ્રી ગુરુ. ૫

જબ ધન પરસે છારકુ રે,
ઉપજે પુની સ્વાંત્ય;
સ્નેહી સનેહ સાચો ખરો,
પ્રગટે તનુ ક્રાંત્ય....શ્રી ગુરુ. ૬
જેમ જળમે નર ડુબતાં રે,
સંઘે પંચુ પોશાગ;
ભીજંતાં ભારે થયો,
ઉગરવાનો શો લાગ....શ્રી ગુરુ. ૭
માતા પિતા સુત સુંદરી રે,
ભગની ને રે ભ્રાત;
કુટુંબ મળ્યું સર્વે કારમું,
યેમાં સુખ ન સરાત....શ્રી ગુરુ. ૮
ઘન શરદ ઋતુના સનેહને રે,
સુક્તિ લહે નિરવાણ;
બુંદ લઈને બીડે તનુ,
ભીંજે નહિ જલ જાણ....શ્રી ગુરુ. ૯
મોતી બને મન ભાવતાં રે,
પામે ઉત્તમ ઠામ;
શ્રીમંત્ કુવેરકે ચરણમે,
નારણદાસ વિશ્રામ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

ચરણ કમળ સ્થિતિ કરી, ક્ષણુ ખસે નહીં આન્ય;
શ્રી ગુરુકે શરણાંગત, નારણદાસ તનમન. ૧

માસ - ૩

પોષણ કરવા પધારિયા રે,
અવનિ પર આપ;

દરશન કર્યાં દીનાનાથનાં,
તેનાં ગયાં સર્વ પાપ....શ્રી ગુરુ. ૧
અગણિત ઈંડ કટાક્ષ રે,
ઉતપન કરે જેહ;
એરે વાલો આ વિશ્વમે,
નિરખ્યા પતિ તેહ....શ્રી ગુરુ. ૨
દ્વૈત રમણ કરવા તણો રે,
હવો ઉમંગ અપાર;
લક્ષ ચોરાસી જાતનો,
રચ્યો સબ સંસાર....શ્રી ગુરુ. ૩
ખેલ વિવિધ બહુ ભાત્યના રે,
રૂપ ગુણ ભિંન જોય;
મન ગમતા મતને વિષે,
વશ સબહી સમોય....શ્રી ગુરુ. ૪
ઉત ઈત જીતતીત વિશ્વમાં રે,
થઈ રહ્યા લોલીન;
કુણ મમ કુણ કર્તા હશે,
દોહુ પદ નહિ ચિન....શ્રી ગુરુ. ૫
તનો અસ્મિ અંશ જબ ભયા રે,
લહ્યા પતિના પુરાન;
તબ કર્મ પ્રોઢયાં પાંગરાં,
જીવ તબહી હેરાન....શ્રી ગુરુ. ૬
હેરાન હલાહલ થઈ ગયા રે,
હુરમત્ય ગઈ અંસ;
જીવપણે જાડા થયા,
મળે કયમ નિજ વંસ....શ્રી ગુરુ. ૭

નિજઅંશ સબ ઘટમે રહ્યા રે,
નિરમાલ્ય નિસંખ;
આહાર વિના ઊગે નહિ,
વીત્યે કલપ અસંખ્ય....શ્રી ગુરુ. ૮
અંકુર અવન્ય વિષે બહુ રે,
રહ્યાં બીજ અનેક;
ઉષ્ન રતે દ્રષ્ટે નહિ,
નાંહી દરશે તે નેક....શ્રી ગુરુ. ૯
ઘન વરસે વન પાંગરે રે,
સર્વ સ્થાવર વિલાસ;
સઘન શ્રીમંત્ કુવેરસે,
ઉદે જીવ નારણદાસ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

જીવ અંકુર પતિ સનમૂખ, વિમૂખ હુતા કહી કલ્પ;
કરુણા સઘન ગુરુ પરસતાં, ગઈ લઘુ મતિ અલ્પ. ૧

માસ – ૪

મહાપદની ગમ છે ઘણી રે,
જાણે નહિ કોઈ જંત;
અંસ ઉદે ઉનસે હવા,
બિછડયા કલ્પ અનંત....શ્રી ગુરુ. ૧
સુખ દેવા સર્વ અંશને રે,
અંશી ધર્યો તન મહાદ;
નિરખતાં નેહ અતિ ઘણો,
હરદે હરખ હુલાદ....શ્રી ગુરુ. ૨
શ્યામ બદનકી સુંદિરતા રે,
નૌતમ છબી જોર;

લલિત લતા લક્ષ લાધે નહિ,
નવછંદા નવલ કિશોર....શ્રી ગુરુ. ૩
ચરણ સરોજ પુનિ પરસતાં રે,
પામે નિજ દેદાર;
સાર સકલ ગુણ સેવામે,
છૂટે ભવ સંસાર....શ્રી ગુરુ. ૪
હસ્ત વદન મુખસે ઝરે રે,
અમૃત જેસી વાણ્ય;
પ્રેમી જનના રૂદે વિષે,
રસ ઠરે નિરવાણ્ય....શ્રી ગુરુ. ૫
દયા કરી દે જેહી જનકુ રે,
તન મન પલટાય;
દિવ્ય લોચન ખોલે તેહને,
અલમસ્ત હો જાય....શ્રી ગુરુ. ૬
મસ્ત દિવાના હો રહ્યા રે,
ગાંજી શકે નહિ કોય;
શિર પર ગુરુકા હસ્ત હે,
નિરભે ભયા જન સોય....શ્રી ગુરુ. ૭
નરાધિ સુત સર્વ સુખને રે,
પામે બિનુ પ્રહેતન;
ઓર ન પામે શ્રમથી,
રાજબીજનું એ તન....શ્રી ગુરુ. ૮
ગુરુનો થયે ગુરુ એહના રે,
આગ્યે સાખ્ય અનેક;
રિધ્ય પ્રમાણે શીષકો,
સિધ્ય સમ એ વિવેક....શ્રી ગુરુ. ૯

છેવટ સદન સુખ ધામમે રે,
વસે કુવેર કૈવલ;
દાસ નારણ ઉનકો સહી,
પતિ હે એકલમલ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

ઘાટ ગુરુ હિમ પતિ સદ, શીષ પદ શરણ વિચાર;
સુખ કારણ સમોવડ રહે, અંત્ય લિંન નિજ સાર. ૧

માસ – ૫

ફાગણ ફૂલ ફૂલ્યો નહિ રે,
વૃક્ષ રાખે સનેહ;
જબ ફૂલે તબ પરહરે,
તજે તનથી રે તેહ....શ્રી ગુરુ. ૧
સોહાગી દીસે પુનિ ખીલતા રે,
ભઈ વાસના અપાર;
તરૂપે રહે તો સારું ઘણું,
ગીરે ગ્રેહે સંસાર....શ્રી ગુરુ. ૨
ઠામ ઉત્તમ આરોપિયાં રે,
શોભે અધિક અપાર;
દેખે તેનાં દલડાં ઠરે,
યશ વૃક્ષ અતબાર....શ્રી ગુરુ. ૩
પરમગુરુ વૃક્ષને ભયા રે,
શીષ કલી સમતોલ;
અનિનપણે અલગા નહિ,
તજે નાં ગુરુકી ઓલ....શ્રી ગુરુ. ૪
અનિનપણું કલીવત કહ્યુ રે,
ખીલ્યા જ્ઞાની હોય;

ગુરુ આધીન અંગ શોભિતા,
વીછડે જગ શિર સોય....શ્રી ગુરુ. ૫
રાખે જગ શિર પર ધરી રે,
ઉર દોહુ અસ્થાન;
વાસના કિરતિ સુખ સબ લહે,
ધન્ય ગુરુને એ માન....શ્રી ગુરુ. ૬
ફલ ઉતપન વૃક્ષને ભયા રે,
તાકો રહે એક તાય;
રસ જો પિયે નિજ વૃક્ષનો,
પેઢે પુરણ પોસાય....શ્રી ગુરુ. ૭
પાકાં તે ફલસુ પ્રીતડી રે,
કાચુ ગ્રહે નહી કોય;
મિષ્ટ પુરણમે પુરી રહી,
અધૂરે નુન્ય જ હોય....શ્રી ગુરુ. ૮
મિષ્ટ જે માણેલ માનવી રે,
ખાટાં માણે ખરાબ;
પરમગુરુ વૃક્ષને વિષે,
શીષ ફલનો અરાબ....શ્રી ગુરુ. ૯
સંબંધ પુરણ સનેહથી રે,
રસ કરુણા પોષાય;
જીવન-મુકત ફલ પાકીયાં,
ગ્રહે મહા સુખદાય....શ્રી ગુરુ. ૧૦
શ્રીમંત કુવેરકે શરણથી રે,
બિછડી ગયા જન દૂર;
દાસ નારણ કહે માને નહિ,
ભવમાં ભટકે રે ભૂર....શ્રી ગુરુ. ૧૧

(દોહા)

ગુરુ સેવા પુરણ કરી, રીઝ દીયા વરદાન;
નારણદાસ નિશ્ચે કહે, જીત જાયે તિત માન. ૧

માસ - ૬

ચૈતર ચિત ચરણે વશ્યુ રે,
ક્ષણુ ખસે નહી આંન્ય;
અવર ન દેખુ એ સમ,
બીજા નહિ ભગવાન....શ્રી ગુરુ. ૧
પ્રશ્ન પ્રમાણ સૂણી કરો રે,
સાર સર્વનો છેક;
સમજ ગ્રહે શુદ્ધ માનવી,
તેહેને કહુ છું વિવેક....શ્રી ગુરુ. ૨
ભાર અઢાર વનસ્પતિ રે,
જાતિ ભિંન અપાર;
અવન્ય જનુની પિતા ઘનથી,
ઉપજે ઉદબીજ સાર....શ્રી ગુરુ. ૩
આશ નહિ એક ઘન બિના રે,
દુજો અવન્ય આધાર;
સબંધ યુગલનું સ્થાવર તનુ,
નહિ અવર કો યાર....શ્રી ગુરુ. ૪
લઘુ દીરઘ સમ તુલ્ય નહિ રે,
પક્ષ ઘનથી સમાન;
ભ્રાત અવન્ય જનુની પખે,
યેસો અદલ નિદાન....શ્રી ગુરુ. ૫
ઓર પ્રશ્ન સમજો સહુ રે,
ગ્રહો સિદ્ધાન્તનો સાર,

દધી જળ જંત ભયે બહુ,
ભિંન વરણ આકાર....શ્રી ગુરુ. ૬
સબંધ પિતા સુરનો ભયો રે,
જનુની જળ જોય;
ઉભયે સંજોગે પ્રજા સહુ,
મચ્છ કચ્છાદિક સોય....શ્રી ગુરુ. ૭
ખિલન કમળ સુર દેખતાં રે,
પોયણી ઘરે નહિ પ્રીત્ય;
એ સંબંધ નિજ નરણવો,
કુણ પક્ષની રિત્ય....શ્રી ગુરુ. ૮
કમળ કમોદની જળ થકી રે,
ભિંન વરતિ જણાય;
એ સમજણ્ય જીુવો સંત હી,
નિજ ગુરુ ગમ પાય....શ્રી ગુરુ. ૯
ગુરુગમ દેવા પધારીયા રે,
શ્રીમંત્ કુવેર કૃપાલ;
દાસ નારણ યેમ જાણીને,
ગ્રહો શરણ નિહાલ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

શરણ ગ્રહો દ્રઢ દલસુ, ચલેનાં કબહુ ચિત્ત;
સર્વેશ્વર પતિ જાણ કે, પુરણ ભઈ પરતિત. ૧

માસ – ૭

વૈશાખ વિશ્વના જે પતિ રે,
બેઠા તજી સર્વ લોક;
મન માપસ પિયુ માનિયા,
અંતે થાશે રે ફોક....શ્રી ગુરુ. ૧

સિરગુણ પક્ષ પુરાતન રે,
સમઝો સદ સાર;
નિજ દ્રષ્ટે જુવો નરણવું,
જહાં પ્રણવ પસાર....શ્રી ગુરુ. ૨
પુરુષ પ્રગટ જબસે ભયા રે,
સોહં તબ નિજ બીજ;
સગુણ સફુરણતા હવુ,
રૂપ ગુણનું એ નિજ....શ્રી ગુરુ. ૩
પુરુષે પ્રકૃતિ પ્રસવિ રે,
સંજમ થી ગુણ તિન;
ગુણ નાયક નર જાણવો,
શક્તિ ભઈ સમ યેન....શ્રી ગુરુ. ૪
પંચ તત્ત્વ તન માતરા રે,
તમો ગુણથી એ જોય;
અંતઃક્રણ સતો ગુણથી,
રજોથી ઈંદ્રિ હોય....શ્રી ગુરુ. ૫
એ તત્ત્વ ચોવીસનો સંજમ રે,
પ્રકૃતિ પંચવીસ;
ચૈતન છવીસમો સહી,
સત્તાવીસમો જે ઈશ....શ્રી ગુરુ. ૬
તત્ત્વ પચીસ આ પિંડના રે,
સઘળો વિસ્તાર;
સ્થાવર જંગમ સૃષ્ટિના,
લક્ષ ચોરાસી સુમાર....શ્રી ગુરુ. ૭
ખાણ્ય ચતુરકી ઉપજમે રે,
એથી અલગ ન કોય;

તનુધર આદ્ય એ તત્ત્વનાં,
સમઝો સદ સોય....શ્રી ગુરુ. ૮
પુરુષ પ્રકૃતિ ગુણ સુર લગે રે,
વિસ્તર્યો એ વિલાસ;
તત્ત્વ પચીસ પોઢયાં પાંગરાં,
ચૈતન સર્વમાં સમાસ....શ્રી ગુરુ. ૯
અંસ માલિક તત્વાતિત છે રે,
રહે અલગ સદાય;
નિરગુણ તો સમ શૂન્ય છે,
યેન સર્વનું સમાય....શ્રી ગુરુ. ૧૦
તે પદને પરસાવવા રે,
પ્રગટયા શ્રીમંત્ કુવેર;
નારણદાસ શરણાંગત,
પરસે ગયો ભવફેર....શ્રી ગુરુ. ૧૧

(દોહા)

ભવ ફરક કરનન હરિ, પ્રગટયે સત્ગુરુ મહાદ;
અંશ અખિલ નિજ તાત હે, સિરગુણ નિરગુણકી આદ્ય. ૧

માસ – ૮

જેઠે તે જનમ મરણ તણો રે,
ભયો રોગ અસાધ્ય;
ત્રિદોષ ત્રિગુણ તનમે ભયો,
બીજા છે પણ સાધ્ય....શ્રી ગુરુ. ૧
પાદુ પ્રકંમા ગુરુ તણી રે,
કરે નાંહી તે રોગ;
ગુદસ્ત સ્થિતિ નિજ ધ્યાનસે,
નહી યોગ સંભોગ....શ્રી ગુરુ. ૨

ઉપસ્ત અશક વિષે શું કરે રે,
નહી હરિશું રે હેત;
ગુરુ પરશ્યાની પ્રીતડી,
નહિ જગ શું સહેત...શ્રી ગુરુ. ૩
જીહ્વા વદન મંદ જાણવુ રે,
ગુણ પ્રસાદી ન પ્રિત;
ઘ્રાણ મંદ નાં સુબાસહી,
વતે જકતકી રિત...શ્રી ગુરુ. ૪
ચક્ષુ ચરમ ગતિ ન્યાલનું રે,
ભાળે ભિન્ના રે ભિન્ન;
શ્રવણ સુણે વિશે સ્નેહના,
કર કરમ આધિન...શ્રી ગુરુ. ૫
મન સંકલ્પ નિત્યનો નહી રે,
અનિત્યનો આધાર;
નિશ્ચે બુદ્ધ કરે નાશને,
વરતે જકતાકાર...શ્રી ગુરુ. ૬
અહંકાર અહં તનો અસ્મિનો રે,
અનિત્યનો આવેશ;
આપુ પતિપદ પરહરી,
વરતે વિકટ વિદેશ...શ્રી ગુરુ. ૭
ચિત વિતનુ ચિતવન નહિ રે,
ભટકે ભવ મોઝાર;
મંદ એથી અતિ જાણવુ,
સુખ નહી નિરધાર...શ્રી ગુરુ. ૮
ચહુદશ અંગ રગરગ વિષે રે,
ફરી વળ્યો સર્વ રોગ;

અસાધ્ય રોગી કયમ બંચહી,
બિનુ હકીમ સંયોગ....શ્રી ગુરુ. ૯
અગમ દેશ અરસ સેરડે રે,
આવ્યા હકીમ શ્રીરાજ;
દાસ નારણકે કારણે,
શ્રી કુવેર ધિરાજ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

હરિ હકીમ ગુરુ હોય કે, ગ્રહે જીવ દરદી અનેક;
પ્રીતિસે કર કરમે દીયે, ગયે દુઃખ રહે નાં નેક. ૧

માસ – ૯

અષાડે ઔષધ અમૃત જડી રે,
લાવ્યા દીન દયાળ;
શરણાંગત સુખ પામશે,
ગયાં દુઃખ જંજાળ....શ્રી ગુરુ. ૧
ત્રિદોષ હર્યો ત્રિવ્રગથી રે,
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ;
નિજ પર આલ અલગુ કરે,
ગયો તન અનુરાગ....શ્રી ગુરુ. ૨
લોચન કર્યાં નિજ દેખતાં રે,
ઘ્રાણ ગ્રહે તે સુબાસ;
કર્ણ સાર શબ્દના ગ્રહે,
જીભ્યા યશ ગુણ આશ....શ્રી ગુરુ. ૩
અધુર અશક ઉચિષ્ટનો રે,
પ્રસાદી શું સહેત;
ત્વચા પરસ ગુરુ સંતને,
સેવા હરત સવેત....શ્રી ગુરુ. ૪

ચરણ પ્રકંમા પ્રેમથી રે,
નેમ ઘરે જન કોય;
ગુદા ઉપસ્થ ધિર ધ્યાનસુ,
ભોગી સુખના સમોય....શ્રી ગુરુ. ૫
મન સંકલ્પ નિજ રૂપનો રે,
નિશ્ચે કરે બુદ્ધિ તેહ;
તોલ તત્ત્વ અહંકારનો,
ચિત વિત્તનો સનેહ....શ્રી ગુરુ. ૬
ચહુદશ અંગ નિરોગી કર્યા રે,
રોગ રહ્યો નહિ લેશ;
હિરણગર્ભ હરિ માત્રિકા,
દીયો લક્ષ વિશેષ....શ્રી ગુરુ. ૭
હરિ હિરણગર્ભમાં ગુણ ઘણા રે,
મિટયા દરદ અનેક;
બલિહારી ગુરુ હકીમકી,
કયા વિનવું વિવેક....શ્રી ગુરુ. ૮
રોગ અસાધ્ય સંસારનો રે,
દિયો પલમે સબ ખોય;
દરદી દિવાના હો રહ્યા,
અલમસ્ત સમોય....શ્રી ગુરુ. ૯
શ્રીમંત્ કુવેર કરુણા કરી રે,
વ્યાધિ વિશ્વનો હરંત;
દાસ નારણ એવું જાણીને,
આઈ શરણ પરંત....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

દુઃખ દરિયા સમ જીવકુ, હરતાં ગુરુકુ નવેર;
પુરણ તમ જ્યૌ ગગનમે, અરક ઉદયે નહિ હેર. ૧

માસ – ૧૦

શ્રાવણ સુખ મળ્યુ સ્ત્રવડે રે,
ઝીલે વિરલા રે સંત;
છોળ્યો ઊઠે સદ્ ચિદ્‌ની,
આનંદ તનુ વંત....શ્રી ગુરુ. ૧
સુખ ચતુર પ્રકારનું રે,
વિભક્તિ વિચાર;
તાકે દાતા ગુરુ ચતુરહી,
જેથી જેહ સુખ સાર....શ્રી ગુરુ. ૨
મિલે પ્રોક્ષ ગુરુ પ્રોક્ષની રે,
વાતો સૂણી સુણાય;
સુણીતલ સુખ મુખ મોદક,
ગ્રહે મસ્ત મુદાય....શ્રી ગુરુ. ૩
નિજ ગુરુ પદ નિજ દેહને રે,
ખોજાવે જે ખચીત;
અરસ અમર જે લોકની,
યાંહાં અંશ સવિત....શ્રી ગુરુ. ૪
દરશાવ્યા દલ દેવને રે,
દેવાધી કુણ કંથ;
કુણ સ્વરૂપ છે એહનું,
આવ્યા કયમ કુણ પંથ....શ્રી ગુરુ. ૫
અંશ માલિક તન તખતનો રે,
તેનો આપે જે લક્ષ;
તે સત્‌ગુરુ સદ જાણવા,
પામે એ નિજ દક્ષ....શ્રી ગુરુ. ૬
અંશ અનંત ઘટ ઘટ વિષે રે,
ભમે ભવહી મોજાર;

રમણ રલીત રસ બસ થઈ,
માણે તન સુખ સાર....શ્રી ગુરુ. ૭
અંશી નિજ કર્તા કને રે,
મેળાવે કોઈ મહાદ;
પરમગુરુ પદ એહના,
આપે સુખ અનાદ્ય....શ્રી ગુરુ. ૮
પરમગુરુ પતિ સંગતિ રે,
રંજિત પતિ નેહ;
વેશ વિપુ વશ તે નહી,
સદા સંધિ હમેહ....શ્રી ગુરુ. ૯
શ્રીમંત્ કુવેર પરમગુરુ રે,
પ્રગટાવ્યો જે લક્ષ;
દાસ નારણ નિરભે ભયો,
પામ્યા પતિપદ દક્ષ....શ્રી ગુરુ. ૧૦

(દોહા)

પરમગુરુ પતિ પાસહી, જ્યૌ સુર કિરણ સનેહ;
દ્રિઘન અંશ વંશ તેહુનકો, દાસ મમ પતિ સદ તેહ. ૧

માસ – ૧૧

ભાદરવો ભલ ગાજીયો રે,
અનુભવ ઘન ઘોર;
રસ પલ્લવ સહુ સૃષ્ટિ મે,
થઈ રહ્યું સબ ઠોર....શ્રી ગુરુ. ૧
સભર સનાતન પદ વિખે રે,
સૃષ્ટિ કયમ ઉદયંત;
વસ્તુ અકરતા એહ છે,
જુવો સકલ સિદ્ધાન્ત....શ્રી ગુરુ. ૨

ભોમી બ્રહ્મ સિદ્ધાન્તમે રે,
ભંડ જક્ત પસાર;
ચતુર પાયે દ્રષ્ટાન્તને,
સમઝો સમઝણહાર....શ્રી ગુરુ. ૩
આપે ભાંડ ન ઉપજત રે,
નિપજાવે કુલાલી;
અદ્વૈતમાં અનુક્રમ નહી,
જક્તનો કુણ ખ્યાલી....શ્રી ગુરુ. ૪
અપકંચન મસરી તણાં રે,
દ્રષ્ટાંત સમેત;
બિન કર્તા ક્રત ન બને,
વિભક્તિ સહેત....શ્રી ગુરુ. ૫
લહેર બોરંગા અપ ભયે રે,
જલ કરી ન સકંત;
પવન પ્રેરક સબહી બને,
જીુવો સકલ સુસંત....શ્રી ગુરુ. ૬
નંગ કંચનમે નહી હુતા રે,
કરવાનો નહી ભાવ;
કરનહાર સોની શકયો,
જીનુ શોભા સદાવ....શ્રી ગુરુ. ૭
મિસરી નંગ મીઠાઈનાં રે,
બને ઘાટ અનેક;
આપે આપ ન ઉપજત,
હલવઈનો વિવેક....શ્રી ગુરુ. ૮
અપ કંચન ક્ષિતિ ખાંડનાં રે,
ઘાટ કર્તા કરંત;

ચતુર અક્તથી ન બને,
સરજે આંન્ય સરંત....શ્રી ગુરુ. ૯
આદ્ય સકર્તા સરજન રે,
કર્તા એક કૈવલ;
શ્રીમંત્ કુવેર પદ તેહના,
વેત્તા એકલમલ....શ્રી ગુરુ. ૧૦
ચકરવરતિ સિદ્ધાંતમે રે,
જીવ જો પતિ આય;
દાસ નારણ અન અયાસથી,
નિજ પતિ પદ પાય....શ્રી ગુરુ. ૧૧

(દોહા)

નિજ પતિપદ ચાહે હો, ગ્રહો પરમગુરુ દક્ષ;
ઓર સકલ ઈત અટવત, એ સબ પક્ષા પક્ષ. ૧

માસ – ૧૨

આસો ખેલ ખાંતીલાનો રે,
બીન ઈચ્છાનો ન ઈશ;
લક્ષ ચોરાસી વિભક્તિમે,
ભિંન ભિંન ભઈશ....શ્રી ગુરુ. ૧
રૂપ ગુણ વૃતિ વિચારમાં રે,
એકતા ન જણાય;
આશે અલગ સૌ અંશનો,
કયમ શકુ સરાય....શ્રી ગુરુ. ૨
એકતા કહે કુણ મુકતહી રે,
કો અમુકતે જાય,
મૂકત અમુકત જો કહો,
વ્યાપ કયમ તે સરાય....શ્રી ગુરુ. ૩

અમુકત અંગ બ્રહ્મનું કીયુ રે,
મુકત અંગ જણાય;
વ્યાપકવત્ પતસે નહિ,
અંશ અલગ સભાવ....શ્રી ગુરુ. ૪
અંશી નિજ કર્તા કહો રે,
લહે સકલ સવેત;
સજાણ સાક્ષિ સરવના સહી,
ઉપજાવે સહેત....શ્રી ગુરુ. ૫
સુધ્ય સંકલ્પે સક્તથી રે,
ઈચ્છા સહીત કરંત;
અણું રજ ઈંડ કટાક્ષનું,
કારણ કારજ ધરંત....શ્રી ગુરુ. ૬
કર્તા કારણ કુલ વિશ્વના રે,
ફરક રહીને ફેલાવ;
કરત ઉદે અંશ આપહી,
બીજાનો તહાં ન દાવ....શ્રી ગુરુ. ૭
જકતપતિ ગતિ સામ્રથ રે,
સહુનુ ભરતહી પેટ;
સજાણ સકર્તા તે ન લહ્યા,
લક્ષ લાધ્યો નાં નેટ....શ્રી ગુરુ. ૮
અધર તખત પર અરસ હે રે,
જાકા અચલ આસન;
અવિલેકયું ઈત પતિ જગ,
અરજ સૂણી દાસન....શ્રી ગુરુ. ૯
આદ્ય સકર્તા સ્વરાજહી રે,
કરુણેશ કેવલ;

વિશેષણ નિજ પતિનકો,
સમજુ સમઝી લ્યો દલ....શ્રી ગુરુ. ૧૦
શ્રીમંત્ કુવેરનું શરણ ગ્રહો રે,
પતિ એ નિજ આપ;
દાસ નારણ નિરભે ભયો,
એ ચરણ પ્રતાપ....શ્રી ગુરુ. ૧૧

(દોહા)

આપનુ આપ નિજ પતિપદ, દરસત જાકે દક્ષ;
તેહી પરમગુરુ જાણ હો, પરહરી સબકો પક્ષ. ૧

માસ અધિક

દ્વાદશ માસ પુરણ ભયા રે,
રહ્યો અધિકમ માસ;
અરથ કહુ હવે એહનો,
સંત સમઝો સમાસ....શ્રી ગુરુ. ૧
નિગમ નિરૂપણ જે કર્યું રે,
ખોજે અરથ અપાર;
સદ્ ચિદાનંદ એ ત્રિપદ,
નયેતિ પદ ન્યાર....શ્રી ગુરુ. ૨
બ્રહ્મ પુરુષ પ્રકૃતિ લગી રે,
કરે નિગમ નિરૂપ,
અપ્રમાણ પદ વેદથી,
કૈવલ સ્વરૂપ....શ્રી ગુરુ. ૩
મન વાણી તિત સહુ વદે રે,
વિદ્વાન જે વેત;
અકત પદ વદીતલ કહે,
સાક્ષી સૃષ્ટિ પ્રસેત....શ્રી ગુરુ. ૪

પ્રસવનહાર તે પ્રોક્ષ હે રે,
સર્વાતિત સરાય;
અપ્રમાણ પદ એહ છે,
પદ પરમ પરાય....શ્રી ગુરુ. ૫
પરમ પરાય પરમ પતિ રે,
કર્તા સકલ સજાણ;
અણુ રજ ઈંડ કટાક્ષના,
સાક્ષી સરજન પ્રમાણ....શ્રી ગુરુ. ૬
જીનુ હુકમ શશિ સૂર સબે રે,
ઉડઘન સહીત;
સસુમાર પુની દેવતા;
માનવ જે દહીત....શ્રી ગુરુ. ૭
પ્રકૃતિ પુરુષ ગુણ સૂર મૂનિ રે,
હુકમે વરતંત,
પંચતત્વ તન માતરા,
મહાતત્ત્વ સતંત....શ્રી ગુરુ. ૮
ચતુરવીશ ઈશ્વર તનુ રે,
હુકમે સ્ત્રષ્ટ સરાય;
હલણ ચલણ ખલકે વહી,
હુકમે પરમ પરાય....શ્રી ગુરુ. ૯
એકલ્ અમલ અચરાચર રે,
વ્રતે સબ શિર સોય;
વિષ્ટિ સમષ્ટિ સ્વાધીન હે,
દુજો દ્વૈત ન કોય....શ્રી ગુરુ. ૧૦
અપ્રમાણ આ વિશ્વમાં રે,
પરમાંણહી પ્રસિદ્ધ;

સો કારણ વિપુ વત ભયે,
દેવાધીશ કે ધીશ....શ્રી ગુરુ. ૧૧
ઈશ ચતુર્દશ લોકના રે,
જગત ગુરુ અવતાર;
શ્રીમંત્ કુવેર પતિ તેહ છે,
ધન્ય શરણ આધાર....શ્રી ગુરુ. ૧૨
ધન્ય નગર સારસાપુરી રે,
ધન્ય ભોમી સ્થાન;
ધન્ય સંત શરણે વસે,
ધન્ય સેવક સમાન....શ્રી ગુરુ. ૧૩
ધન્ય વસ્તિ વર્ણ ચતુરને રે,
ધન્ય સમયે સો સાર;
પ્રગટ પ્રભુકે દરશન,
પામે નિજ દેદાર....શ્રી ગુરુ. ૧૪
શ્રીમંત્ કુવેર પરમગુરુ રે,
મલ્યા મનોરથ પુર;
દાસ નારણ નિરભે ભયે,
રહ્યો શરણ હજુર....શ્રી ગુરુ. ૧૫

(દોહા)

માસ ગ્રંથ સંપુરણ, અધિક અપરમણ માસ;
યથા યોગ્ય જમ લહી કહી, જો ખોજે નિજ દાસ. ૧

અરથ અગમ ગતિ મત નહી, સત શબ્દ નિરવાણ;
માસ ગ્રંથ પુરણ ભયો, સમજો સંત સુજાણ. ૨

માસ – ૧

(રાગ-ગરબી)

સત્ગુરુ સર્વેશ્વર સ્વામિ,
જગતપતિ સર્વ અંતરયામિ;
સત્ગુરુ સર્વેશ્વર સ્વામિ....ટેક.
કારતક સંત સમઝે સુરા,
સેવામાં રહે તે નર પુરા;
બદન તેહેના પર ઝલકે નુરા....સત્ગુરુ. ૧
માગશર અરસ તણી હેલી,
આંગણે મહારે થાય રંગની રેલી;
ફૂલી અનુભવ તણી વેલી....સત્ગુરુ. ૨
પોષે તો પ્રેમી જન પ્યારા,
ગડયા નિજ રૂપ નહી ન્યારા;
ફરી ન આવે તે ગ્રભદ્વારા....સત્ગુરુ. ૩
મહાપદના ભોગી ભવમે,
જરે નહિ વિશિયાનંદ દવમે;
જગત સુખ જાણે એક લવમે....સત્ગુરુ. ૪
ફાગણ ફરક ગુરુ રાયા,
ચરણ સુખ વિરલા જન પાયા;
છોડી જગ જે શરણે આયા....સત્ગુરુ. ૫
ચૈતર ચિત્ત ચરણે ચહાતુ,
ગમે નહિ વિશિયાનંદ નાતુ;
લહે સુખ ગુરુ સંગથી માતુ....સત્ગુરુ. ૬
વૈશાખ વિશ્વ તણી ઘાંટી,
દેહો અસ્મિની સર્વને આંટી;
કાળ મોહની માયા છાંટી....સત્ગુરુ. ૭

જેઠે ઠેઠ ઠાવું કરવું,
ચિત ગુરુ ચરણે ધરવું;
તેથી ચોરાસી ન પડે ફરવું....સતગુરુ. ૮
અષાડે અમૃત જળ વરસે,
બદન ગુરુના મુખસે દરસે;
જિજ્ઞાસુ હોય તેહને પરસે....સતગુરુ. ૯
શ્રાવણ સ્ત્રવડલે જોયા,
ગુરુ ગ્યમ બીજ ગગન બોયા;
મોટા મુનિવર જોઈને મોહ્યા....સતગુરુ. ૧૦
ભાદરવે ભર સુખના ભોગી,
આત્મ અંશ અંશીના યોગી;
ફસ્યા ઈત સરવે વિયોગી....સતગુરુ. ૧૧
આસૌ ખેલ તણો ખેલી,
અકલ ગત્ય અલબેલો બેલી;
મલી મન મરજાદા મેલી....સતગુરુ. ૧૨
પરસોતમ માસ અધિક કહે છે,
દ્વાદસથી એ દૂર રહે છે;
એનો ભેદ કોઈ વિરલા લહે છે....સતગુરુ. ૧૩
કુવેર સ્વામી શરણનું સુખ મોટુ,
નારણદાસ ચરણમે લોટું,
એથી બીજુ તે સરવે ખોટું....સતગુરુ. ૧૪

માસ – ૨

(રાગ-ગરબી)

સેવા સતગુરુની કરીયે,
મનોરથ મન ગમતા વરીયે;
સેવા સતગુરુની કરીયે....ટેક.

કારતક કરમ કરું સાચુ,
સતુ્ગુરુ ચરણે ચિત રાચુ;
મનુષા જનમ ફલ પાચુ. ...સેવા. ૧
માગશર મહિમા જે જાણે,
મહાપદ મગ્ન થઈ માણે;
અવિદ્યા અંતર નવ આણે. ...સેવા. ૨
પોષે સંશે સહુ ભાગ્યો,
નિરંતર નેહ ચરણે લાગ્યો;
જોતાં જીવ આતમ જાગ્યો. ...સેવા. ૩
મહાપદની ગ્યમ છે મોટી,
અનુભવાનંદ તણી કોટી;
ગુરુ કરુણાયે અગમ બોટી. ...સેવા. ૪
ફાગણે ફેરો નહિ તેહને,
સતુ્ગુરુ મહેર કરે જેહેને;
મિટી ચોરાસી ગુરુ બેને. ...સેવા. ૫
ચૈતર ચંત થયું મહારું,
જમ જળથી મિન નહી ન્યારું;
અવિગત્યમે રત્ય એકતારું. ...સેવા. ૬
વૈશાખ વસમી જે વાટે,
ચલે મહા સુરા યેણે ઘાટે;
ગુરુ ગ્યમ લેવી તે માટે. ...સેવા. ૭
જેઠે ઠેઠ લહી પદમી,
સ્વરૂપાનંદ ભઈ કદમી;
અજંપા જાપ જપી હદમી. ...સેવા. ૮
અષાડે અમૃત જળ ભરીયો,
દસો દીસ પુરણ હે દરિયો;
નિજાનંદ વર તે વરીયો. ...સેવા. ૯

શ્રાવણ શિદ ફરું ન્યારી,
પિયુને મન ગમતી પ્યારી;
દોહીલા દિન ગયા હારી....સેવા. ૧૦
ભાદરવે ભર સુખમે ખેલુ,
પિયુ પલ મહેલું ન્યારા નવ મેલું;
પતિપદનું સુખ છે છેહેલું....સેવા. ૧૧
આસૌ સુપ્ન તણી બાજી,
પિયુ વિના પલ દલ નવ રાજી;
વિનંતિ શિદ કરુ ઝાજી....સેવા. ૧૨
પુરણ દ્વાદશ માસ,
શ્રીમંત્ કુવેર પુરી આસ;
જોડી પાણ્ય કહે નારણદાસ....સેવા. ૧૩

તિથિ

પડવે પિંડ છે રે કાચો,
તેમાં સત્ગુરુનો શરણ સાચો;
સાચી સંગત રે કરજો,
તન મન ધન ગુરુ ચરણે ધરજો....૧
બીજે બીજી રે વાતો,
હરિ વિના કરવી તે ખાવી લાતો;
લાતો ખાશો રે જમની,
તહાં મુરજાદા નહી રહે શરમની....૨
ત્રીજે ત્રિગુણની રે માયા,
આતમ અરક ઉપર ભઈ છાયા,
છાયા જબ થાશે રે દૂરી,
તબ હરિ દેખે હાલ હજુરી....૩

ચોથે ચતુર નર રે જાણે,
ગુરુ મુખી હોય તે પદને માણે;
જીવન તેનું રે શોભે,
જેનું ચિત ચરણ કમળપે લોભે....૪
પાંચમ પ્રેમની રે વાતો,
જાણે કોઈ પુરવે સનેહીનો નાતો;
સદાનો સનેહી રે સોહાગી,
સુરતા ચરણ કમળ અનુરાગી....૫
છઠે ઠેઠ ઠાવું રે ગુરુથી,
અવર ઉપાય નહિ અરૂભરુથી;
જ્યારે સત્‌ગુરુ દલ રે રિઝે,
નિજ લક્ષ દયા કરીને દિજે....૬
સાતમ ઘટમે રે જાણે,
સુન્યાતિત સિરગુણમે માણે;
એકોહંગ બહુ થઈ રે બિરાજે,
જ્યૌ બાજીગર બાજી નિરાજે....૭
આઠમ જે જે રે કરશો,
ઉત્તમ મધ્યમ કર્મને વરશો;
નિચે કર્મે રે મધ્યમ પદમી,
ઉત્તમ ધરમ લહે પદ કદમી....૮
નોમે નૌતમ રે નર દેહી,
માણે સદા શ્યામના સનેહી;
ભજનાનંદના રે ભોગી,
દ્રષ્ટ પદારથ કર્મના વિયોગી....૯
દશમે વસમી રે વાટે,
ધીરજવાન ચલે દ્રઢ માટે;

ગગનવત્ મેરૂ સમરે અચલ,
ઈન્દ્રિ અંતઃક્રણ ગુણ વ્રતી મચલ....૧૦
એકાદશી કહીયે રે જેહેની,
મન સહિત ઈંદ્રિ વશ હોય તેહેની;
વિશે અન્ન ભોજન રે ત્યાગી,
સંકલ્પ સ્વરૂપ લક્ષ અનુરાગી....૧૧
દ્વાદશ ઘટમે રે સમાવે,
સૂન્ય મંડળમે સ્થિતિ કરાવે;
સાક્ષિ સમાવન રે હારા,
સમ ચૈતનથી અંશ નિજ ન્યારા....૧૨
તે રસ ભોગી રે ભવમે,
તિત રહે અશક વિશેના દવમે;
ખગવ્રતિ વિશ્વમાં રે વિચરતાં,
ઈંદ્રિ અશક બ્રહ્મરસ પુનિ ભરતાં....૧૩
ચહુદશ ઠસ શિર રે સ્વામી,
પુરણેશ્વર પ્રભુ અંતર્યામી;
જહાં જમ તહાં તમ રે મહાલે,
ખેલ બાજીગરનો કળે હાલે....૧૪
પુન્યમ પુરણાનંદ રે પોતે,
શ્રીમંત્ કુવેર તનુ ધરી આયે જોતે;
જન અનેકને રે તારે,
જન કોઈ પ્રીત્ય કરી આવે પારે....૧૫
પંદર તિથિ થઈ રે પુરી,
ગ્રહે જન ચરણ કમલપે હજુરી;
દાસ નારણના રે સ્વામી,
શ્રીમંત્ કુવેર મલ્યા દુઃખ સહુ વામી....૧૬

હજુર પદ

પદ - ૧

એવા બકતા દીઠા બહુર રે,
હજુર નર કોઈ રહે;
જાકે હાલ ગુરુકો હમેશ,
દેશ તે વિરલા ગ્રહે....ટેક
ભેખ ધરી ભજવે સૌ સરખા,
લજવે અંતર ગતસે;
સાચપણું સુધ્ય સતગુરુ સાથે,
વરતે નહિ ચાલે મતસે....હજુર. ૧
ખગ ચરમે ગિગો ગુણ ગ્રહેવા,
પતંગ પાસ તે આવ્યો;
વસ્તીમાં દિપકકુ દેખી,
ખબર ખરી તે લાવ્યો....હજુર. ૨
દિપક દેખ પતંગ ન આવે,
તુરત માંહી મર જાવે;
હાલપણું તો હકે થયાનું,
વહાલપણે મરી જાવે....હજુર. ૩
લોહ પારસકો પરસ કરે તો,
રહે નહિ તે જાતી;
પિત્તળ કાંસુ પલટે નહિ,
વંઠેલ છે એની જાતી....હજુર. ૪
ભૂપત પાસ ભવૈયો આવી,
વેશ ધર્યો નરપતકો;
યાચકપણું અંતરથી તજકે,
ભજવ્યો વેશ મત સતકો....હજુર. ૫

પતિવ્રતા તે પિયુકી સંગે,
હલમલ સુખમાં મહાલે;
ફકેર ફરક્કી ચિંતા ચિતમે,
મન ગમતુ નવ ચાલે....હજુર. ૬
મંડલી મૈયતનીમે,
તસકર આવી પેઠો;
પ્રહાર કરી પરજારીયો પણ,
ઉઠી કબહુ ન બેઠો....હજુર. ૭
શિષ થયો શરન પણે સમ,
બચન ગુરુનુ કાપે;
ઉત્તમ પદવી પામે નહિ,
રહ્યો મધ્યમને દાપે....હજુર. ૮
સ્વાન સુકર ખર મંજારી સુખ,
મુગતાહલ થઈ મહાલે;
અનરથ અરથ કમાવા કિલમિસ,
વરતે તે મહોં કાલે....હજુર. ૯
શ્રીમંત્ કુવેર કે શરણ ગ્રહીને,
રહો સદા સત્ મતસે;
નારણદાસ આશ ચરનનકી,
રાખો સદા ગતિ વતસે....હજુર. ૧૦

પદ – ૨

એવા બાદલ જગમે બહુર રે,
હજુર નર કોઈ રહે;
મહા કઠણ કસોટી ગુરુકી,
બચન બ્રદ વિરલા ગ્રહે....ટેક.
મન ગમતુ તન આચરે નહિ,
ચાલે ગુરુને શબ્દે;

મહા વિકટ વટ વાટ વિશ્વની,
અંતરથી તજી જબ દે....હજુર. ૧
ખર વાહન છોડાવીને જે,
ગજ વાહન કરવાવે;
તાકો ઉર અવગુણ ગ્રહે તો,
નિશ્ચે નરકમાં જાવે....હજુર. ૨
કોડી બદલે કનક દેવે,
તે દાતા મહા સુખદાઈ;
તાઈ તજી ઉદ્યમ આદરતાં,
પશુ ઉપમા સમતાઈ....હજુર. ૩
પશુ સાર અસાર જુવે નહિ,
બબુચકવત્ સબ પ્રાસે;
નર દેખીતા નાહેર સરખા,
નમણા વૃત્તિ વિત ગ્રાસે....હજુર. ૪
ખળ જ્ઞાની અંતરના ખોટા,
મોટા થઈ બિચ બેસે;
હરિ ગુરુ સંત સેવામે,
પીછા ભરી ડગ પેસે....હજુર. ૫
જમ તમ કરીને હાજર હુકમે,
ચાલો ગુરુની લહારે;
દયાસિંધુ ઉર મહેર કરીને,
ગુણ અવગુણ સબ નિવારે....હજુર. ૬
શ્રીમંત્ કુવેરકે શરણ ગ્રહીને,
તજે આંન્ય ઉપાધિ;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
રાખો તો સહુ વિધિ સાધિ....હજુર. ૭

પદ - ૩

ગુરુ શબ્દનાં લાગ્યાં બાણ રે,
ઘાહેલ ગત સંત સહી;
પામી મૃત્યુ સજીવન હોય,
હિંમત હરદમ મહી....ટેક.
ભ્રમર કિટકુ ગ્રહી ચટકાવે,
કિટ ભ્રમર હો જાઈ;
ગુરુ કસોટી સહન કરે તો,
ખગ અનુભવ વ્રતિ પાઈ....ઘાહેલ. ૧
નગર નાયકા વેશ ધરત હે,
પતિવ્રતાને જોટે;
પતિવ્રતા તે પિયુ રિઝાવન,
યો ધરે તે દલ ખોટે....ઘાહેલ. ૨
સુરભિ સુત ઘાહેલ અઘાહેલ,
કિંમત સમતા નાંહી;
શાલ્ય ઉદેથી અલગ જમાવે,
પોત દેખાડે તાંહી....ઘાહેલ. ૩
જેથી ઉપજે વરતે તે ગત,
સુરત સુધ્ય ના હોઈ;
સુરત સનેહી સાયભો,
તે હાથ ન આવે કોઈ....ઘાહેલ. ૪
સંત ઘાહેલકી ગતી જણાવું,
સૂણો સકલ ચિત લાઈ;
મહા વિકટ વટ વાટ વિશ્વની,
ગુરુ કિરપાસે પાઈ....ઘાહેલ. ૫
ભૂપતિ નિકટ ભવૈયો આવી,
વેશ લીધો નરપતકો;

દીનપણુ તજી જોયું તપાસી,
ભૂપત મત દ્રઢ સતકો....ઘાહેલ. ૬
ભૂપત પત શ્રી કુવેર રિઝાવન,
વેશ લીયો ભગવાનો;
નારણદાસ કહે રાખ હૃદામે,
નહિ તો જગ ઠગવાનો....ઘાહેલ. ૭

પદ – ૪

મહા વિકટ વાટ વૈરાગ,
રાગ નહિ જગ સાથે;
ખગાકાર વ્રતિ વ્રત બંધ,
સબંધ એક નિજ નાથે....ટેક.
સબંધ નહિ સત્‌ગુરુ બિન જગમે,
ભવ તે ભિન્ન રહાઈ;
નાશવંત દેખી દલ દાઝે,
જ્યૌ સરપ સનેહ કરાઈ.....રાગ.૧
ઈન્દ્રિ અંતઃક્રણ કબજામે,
ભમતાં નવ દે ભવમે;
અનંગ અગન્ય પ્રજાલે સહુને,
તે કેમ દાઝે એ દવમે.....રાગ.૨
આલોક પરલોક આશક તજ,
પરમ રસે જે ધ્યાપા;
ભૂખ નહિ ભવ ભર પક્ષની,
ગુરુ ચરણે મન થાપ્યા.....રાગ.૩
જગથી તિત થઈ જગ માંહી,
વરતે જગ વહેવારા;
એ લંપટને લાજ કસી છે,
ઉલકી ભખે તે આહારા.....રાગ.૪

સ્વાન સરીખા સનેહ કરે તો,
સંગત કબહુ ન રહીયે;
જેહી ઠામ જાંહાં ગળી ઘોળાય;
ડાઘ લાગે નવ જઈયે....રાગ ૫
શ્રીમંત્ કુવેરકે ચરણ કમળપે,
સનેહ સાચો જે કરહી;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
તે જગથી શિદ ડરહી....રાગ ૬

પદ – ૫

ચક્રવ્રતિ પતિ નિજ તાત,
પરમગુરુ પ્રગટ ભયે;
ચાલો સંત સજન કહુ વાત,
નિજ આનંદ મયે....ટેક.
આનંદ અખંડ વિલસી રહ્યો જહાં,
સંત સજન તહાં આવે;
તેહી સુખ નહિ બ્રહ્મલોકમે,
તો ઈતસે કહાં પાવે....પરમ. ૧
મહા મંગલમયે સ્વરૂપી સાયબો,
ચરણે સુરતિ લોભી;
જિતતિત ઉતઈત કહી ન જાવે,
ચરણ કમળ પર થોભી....પરમ. ૨
દેવ તણા જે દેવ દેવાધિ,
દધિવત ગતિ ગ્યમ ઘહેરી;
ત્રિયે તાપમાં તપત જેહી જન,
તે પર દે ક્રિપા લહેરી....પરમ. ૩
સરવાતિત સરવજ્ઞેની,
ગતિ ન જાનત કોઈ;

વ્યાપક વિભુવત માનીને,
બ્રહ્મ અસ્મિ કહે સોઈ....પરમ. ૪
અસમિ કહે પણ આશ લગી રહે,
તે ચિનત નહિ અંધુ;
તેહી ગતિકુ કુન જનાવે,
તબ આયે દીનબંધુ....પરમ. ૫
ચાર સમ્પ્રદાય બાવન દ્વારા,
ખટ દરશનની આદે;
બાર પંથ પર અપર અનેકા,
તેહી પણ લાગ્યા ઈત નાદે....પરમ. ૬
જિતતિત અંસ ફસાઈત દેખી,
તબ આયે નિજ આપે;
પરખે તો પદ છિનમે પાવે,
બિન પરખે રહે અદાપે....પરમ. ૭
શ્રીમંત્ કુવેર શરણાનું જે સુખ,
મહા અપરબલ જાણે;
નારણદાસ આસ પદ રજકી,
શરણે રહી સુખ માણે....પરમ. ૮

હેલારી પદ

(રાગ-હેલારી)

પદ – ૧

સંસાર સાર કછુ નહી,
અંત્યે જોયુ વિચારી;
ઉપન્યુ તે અલપાય છે,
ગયા કર રે પસારી....ટેક.

રાજા રંક ધનવંત હી,
ગુની ગાંધર્વ સુરા;
અશક ધર્યો સંસારસુ,
કાલે કિના રે ચુરા....સંસાર. ૧
ગ્રસ્ત પ્રસ્ત વાન બ્રહ્મચરજહી,
ચોથા જે સંન્યાસી;
મતવાદી મતને વિખે,
ચિન્યા નાં અવિનાસી....સંસાર. ૨
જોગી જંગમ સેવડા,
તપસી ને દરવેશા;
બ્રાહ્મણ ભૂલ્યા ભવ વિષે,
ભિન્ન જાણે છે વેશા....સંસાર. ૩
[illegible] સત માની મતમાં રહ્યા,
પેખ્યા નાં કિરતારા;
વરણ ભિન્ન ભવમાં ઘણી,
ભિન્ન વરતે વહેવારા....સંસાર. ૪
સમજુકુ સંક્ષેપમાં,
કહેના થા સો કહી દીના;
મૂરખસે નવ બોલના,
તહાં તો મુન્ય ગ્રહી રહેના....સંસાર. ૫
શ્રીમંત્ કુવેર કરુણાકર,
છો ગરીબ નવાજ;
દાસ નારણ એવું જાણીને,
આવ્યો ચરણ ધિરાજ....સંસાર. ૬

પદ – ૨

સાધુ જન સુખીયા ઘણા,
સમજે સુખ હોઈ;

વેશ ધર્યો આ વિશ્વમે,
માને નહી કોઈ....ટેક.
તાકો કહુ દ્રષ્ટાન્તહી,
સમઝો સદ્ સારા;
નરાધિ પ્રત્યે ખેલી ખેલકુ,
આયો યાચન હારા....સાધુ. ૧
વેશ લીધો ભૂપતિ તણો,
નરપતિની રે આગે;
માલક મન પ્રસન્ન ભયો,
મારું મુખસે જો માગે....સાધુ. ૨
યાચકપણું જેણે પરહર્યું,
જોયો વેશ તપાસી;
મનગમતી મોજો ભોગવે,
અંતે પદ અવિનાસી....સાધુ. ૩
દીપક જ્યોતિમે કાજલ ભર્યું,
પ્રગટે પદારથ અંગે;
નિરાવ્રણમે નેક નવ લાગે,
યેસો સાધુની સંગે....સાધુ. ૪
દધિ મધ્યે તુપ તક્ર રહે,
ભિન્ન કરે કોઈ ભોગી;
સંગ દોષ પરહરી જુવે,
માણે વસ્તુ મહા મોંઘી....સાધુ. ૫
શ્રીમંત્ કુવેર કરુણા કરી,
સ્વામિ મહા સુખ દાઈ;
દાસ નારણ એવું જાણીને,
ચરણે રહ્યો લપટાઈ....સાધુ. ૬

પદ - ૩

સંત સમાગમ કીજીયે,
સંત સાચા જાણી;
પિંડ પ્રચંડ કરી પ્રીછવે,
સાંખ્ય યોગની એધાણી....ટેક.
પંચ તત્ત્વ તન માતરા,
તમોગુણકા એ અંશ;
દશ ઈંદ્રિ ઓરુ દેવતા,
રાજસનો રે વંશ....સંત. ૧
અંતઃક્રણ વિષ્નુ તણાં,
ચતુર વીશ તત્ત્વ;
પ્રક્રતિ પંચ વિસમી,
છવીસમો ચિદ્ સત્ત્વ....સંત. ૨
સાક્ષિ તે સત્તાવીસમો,
સર્વનો જે નિયંતા,
અધર તખત પર બેઠકે,
ભોગી ભોગ અચવંતા....સંત. ૩
પ્રતિ લોમ તત્ત્વ કરી જીુએ,
ઉપન્યુ તાંહાં સમાવે;
સમતાં સફુરણ જે રહે,
ગુરુ ગ્યમસે પાવે....સંત. ૪
ઉર્ણનાભ જમ ઉરણા,
ભખ્યે ભિન્ન ન રહેવે;
મોજ જીુગલ સમ ભાવતી,
મુનિવર મુન્ય ગ્રહેવે....સંત. ૫
વિષ્ટિમે ખેલ વિવિધિતણો,
ખેલારીની રે મોજો;

ચાસમી ચતુર થઈ ભોગવે,
બીન ચિન્યે શિર બોજો....સંત. ૬
બોજ ઉઠાવે બહુ ભાત્યનો,
તન લક્ષ ચોરાસી;
દેહોસ્મિ અંશ થઈ ગયા,
આપુ જોયું ન તપાસી....સંત. ૭
અંશ અખિલ તનમે રહ્યા,
ભેદ કહુ સમઝાઈ;
તકર તુપ સંયુકત હે,
આપા તુપ ગુમાઈ....સંત. ૮
તકર મુદા બિના મોજ હે,
ચતુર નર જાણે;
તુપ અંશ અપરબલ,
સુખ વિરલા માણે....સંત. ૯
ભિન્ન કીયે બિનુ ભાવના,
ગયે કયૌ રે ખટાઈ;
સાંખ્ય યોગ ગુરુ મુખથી,
દેહો અસ્મિ મિટાઈ....સંત. ૧૦
ક્ષિતિ જલ પવન અગ્નહી,
અંશ નાંહી આકાશ;
પ્રાણ દશુ તન માતરા,
અંતઃકરણ તિત વાસ....સંત. ૧૧
પંચકોશ નિજ અંશ નાંહી,
ઉરમીથી ન્યારા;
પંચુ અવસ્થા પરહરી,
ખેલી ખેલાવન હારા....સંત. ૧૨

ખેલવણાં અબ નરણવું,
ખોવાયો નિજ ખેલી;
સામ્રથ થકો પ્રગટ કરે,
નહિ ઉનકા રે બેલી....સંત. ૧૩
જાંહાંસે અંશ નિજ ઉપન્યા,
સો ઘરકા જે હોઈ;
પ્રગટ કરી પરસાવહી,
સાચા સત્ગુરુ સોઈ....સંત. ૧૪
પરમગુરુ જો પાવહી,
ભાયગ ઉનકા પુરા;
આપનુ આપ પતિપદ,
દોહુ હાલ હજુરા....સંત. ૧૫
રતિવંત નર ગતિ જાણહી,
પુરવકા જે સનેહી;
સુક્રિત જનમ અનંતનુ,
અનુભવ તહાં તેહી....સંત. ૧૬
અંશ ફસાઈત જાણ કે,
ઉપજી મહેર અપારા;
ધરી તન હરુ સબ ફંદકુ,
ખૂદ કર્તા વિચારા....સંત. ૧૭
કેવલ વલ વરજીત હે,
વલ ધર્યો અંશ કાજ;
તબ ઘન શ્યામ સુંદિર હરિ,
શ્રીમંત્ કુવેર મહારાજ....સંત. ૧૮
નારણદાસ આશ પદ રજ,
ઔર જગકી નાંહી;
બંદી છોડ બ્રદ જાણીને,
શરન પરે નિજ સાંઈ....સંત. ૧૯

ગરબી પદ

(રાગ - ગરબી)

પદ - ૧

આ જીગમે બકનારા તે બોલે બહુ,
સુનભવ ચુનભવ લાવી બહુ કરે જોડ જો;
પ્રભુપદનું કરવું તેમાં કાચુ ઘણુ,
અનરથમાં આળસ નહી કરે બહુ હોડય જો....આ. ૧
તન મન ધન તે વિશે અરથમે વાપરે,
ન લહે મોક્ષ તણી તે મોટી મોજ જો;
અશક આબરૂમાં તે બહુ ફૂલ્યો ફરે,
યેમ કરતાં તે આવે આયુષની સાંજ જો....આ. ૨
નિત્ત્યા નિત્ત્ય વિવેક જેને નવ આવીયો,
બુઝે નહિ બક બક કરતો બુચટ જો;
સત્‌ગુરુ સંત શાસ્ત્ર શિખામણ દે ઘણી,
વાચાર્થીને લાગે નહી સુચટ જો....આ. ૩
સાંખ્ય જ્ઞાને તત્ત્વ બહુ ત્રાજે કરે,
અલગ કરીને નિજનો કરી નિવેડ જો;
બોલ્યાથી બીજુ બહુ કર્મ તે આચરે,
પદ પામ્યાનો નવ કરે સહોડ જો....આ. ૪
વાતોથી વિરામી કોઈ નવ થયા,
ટળે નહિ તેથી અંતરની દાઝ જો;
સ્વરૂપે સુરતિની સ્થિતિ થાય નહિ,
વિકલ થઈને વરતે બારોબાર જો....આ. ૫
ઈશ્વરતા અનુભવ મહદ્‌તા મળે નહિ,
નિજ જનનો તે કરે નહિ મેળાપ જો;

મેળાપે મોક્ષપદની મોજો મળે,
ટળે ત્રિવિધિ જનમ તણા તે તાપ જો....આ.૬
મન મોદક ખાધે ક્ષુધા ભાગે નહી,
જમે પાક તો આવે જોર અપાર જો;
તાજે તકે અલતો ચઢે ન અંગને,
નિરવિત તે વહેંચાય જકતાકાર જો....આ. ૭
અરજાં તે ઈલત કહે સહુકો જકતમાં,
મોંઘી કિંમત તે મળે ન ઠોરો ઠોર જો;
શોધેથી સાંપડશે બહુ પ્રહેતનનથી,
દે કિંમત તો પામે પદારથ સાર જો....આ. ૮
કામધેનુ ને કલ્પવૃક્ષ સહુકો કહે,
પારસ પદ ચિંતામણી કહે સઉ કોયજો;
મહામોટાં એ ચતુર પદારથ સાર છે,
મળ્યાં જેને તે સુખ પામ્યા સત્ સોય જો....આ. ૯
વાતો તો જુગમાં રે તેહેની થાય છે,
એક કહે એક માણે તેહેને ધન્ય જો;
એ રીત્યે સમઝો સહુ સંત સજન હી,
સમઝ બુઝ વિચારી જુઓ મન જો....આ. ૧૦
નિષ્ફલ પદ તે ફલદાયક માનસે,
અપત્ય ઉછાહે કરે વિવાહની વાતજો,
લગન જમણ વરતે વહેવારની રિત્યનાં,
કહો ભાઈઓ યેમાં તે શું સાક્ષાત્ જો....આ. ૧૧
સાચા જે સબંધનું સમજો સુખડુ,
ટળે દુઃખ દુલહા શું લાગે રંગ જો;
કયાંનો હું ? કર્તા મારો કોણ છે,
તે હરિશું રસબસ થઈ કરવો સંગ જો....આ. ૧૨

વિષ્ટિને સમષ્ટિ જેથી થાય છે,
વિષ્ટિમે વિખરાણુ સરવે ફોક જો;
સાકારી પદ તો લય રહે નહિ અંતમાં,
ન્યૂનાધિક અવધ્ય સર્વ મિથ્યા ફોક જો....આ. ૧૩
નિર્ગુણ તો નિરલેપ નિરંતર વ્યાપ છે;
અક્રત પદ સ્થાપીને કહે અદ્વૈત જો;
એ સંભવતુ વિષ્ટિ ભાવે છે નહી,
સમષ્ટિનો કર્તા કુણ કેથી કહીત જો....આ. ૧૪
હુંસિલા હરિ તે કેણે નવ જાણીયા,
માણ્યા પદારથ અલ્પજ્ઞે લહ્યા ઈશ જો;
તેથી તો કારજ કાંઈ સરે નહિ,
રહે જકત ને જાય તે જુગદીશ જો....આ. ૧૫
એવા જે ભગવાન ભવાટિ કેમ રચે,
ભવેલાંથી ભવે નહી નિરધાર જો;
તે કર્તાનો નિરણે કોઈયે નવ કર્યો,
જેણે રચ્યાં આ સકલ પદારથ સાર જો....આ. ૧૬
કર્તાની કુદરત જોતાં બહુ જુકતસુ,
હાર ખાઈને હિંમત હરિ શું લાવો જો;
અહો ધન્ય આપન્યે શિર પર શોભી રહ્યા,
લોભી મન કરી તહાં લક્ષ લગાવો જો....આ. ૧૭
ઉતપન અંશ કર્યા જે પોક્ષણ તે કરે,
દાતા સર્વના દીનતણા દરવેશ જો;
વિવિધિ ભાત્યની મોજો જેણે આપીયો,
પટ પટકુલ આભુષણ તન દરવેશ જો....આ. ૧૮
ખટરસ મેવા જે પ્રભુએ પેદા કર્યા,
વાહન આદ્યે વિવિધ ભાત્ય અનેક જો;

સુખ આપ્યાની સીમા તે શી વર્ણવુ,
વિશ્વંભર વાલો તે જાુગમાં એક જો....આ. ૧૯
પંથીયે પરમેશ્વર જાુદા થાપીયા,
આપી દિક્ષા જકત કર્યું બહુ ભંભેર જો;
કોઈ કેહેનુ માને નહિ મત જાુદે કરી,
ભુલાવ્યા તે નિજ પતિપદ સુધ્ય સેર જો....આ. ૨૦
અખિલ જીવતે અગ બગ જહાં તહાં આથડે,
બાથ ભરે પણ ખાલી સહુની ચોટય જો;
નિસવાસી થઈને રે સહુકો રડબડે,
જહાં જાય તહાં ગ્રભ સંકટની ઓટ જો....આ. ૨૧
સિદ્ધન્તિ થઈને હરિપદ દાખવ્યું,
તેહને જણાવુ સૌ કો ભેદ જો;
એક કહે છે જકત તે થયું નથી,
થાય નહિ ને થશે નહિ ઉછેદ જો....આ. ૨૨
મતવાદે બીજા બોલ્યા તે સાંભળો,
તેહેનો નિરણે કરી કહુ છુ સાર જો;
જીવ માયા બ્રહ્મ ત્રિપદ નિશ્ચે કર્યા,
કોઈકેથી થયું નહિ નિરધાર જો....આ. ૨૩
ત્રિજા મતનો આશે અનવે થાય છે,
જે વસ્તુ તે થઈ વિશ્વ સ્વરૂપ જો;
યેમાં તે કર્તાનું કારણ શું રહ્યું,
એ બોલ્યા તે કરો સર્વ નિરૂપ જો....આ. ૨૪
યેમાં કર્તા કોઈયે નવ સ્થાપીયા,
ધણી વિનાનાં જેવા હરાયાં ઢોર જો;
તેને તે કુણ ઠરવે ઠેકાણે કરી,
નિજકર્તા કારણ છે સહુનો ઠોર જો....આ. ૨૫

ઠોર ઠેકાણુ કોઈયે તે પ્રીછ્યુ નહી,
કયાંહાંથી આવ્યો ને હું તે કયાંહાં જાસ જો;
કુણ હું કર્તા મહારા તે કેહેવા હશે,
તે નિરણે વિના અંતે થાય નિરાશ જો....આ. ૨૬
જકત જાળમાં ઘુંસાઈ જીવ ઝાઝા રહ્યા,
નકલ પાસમે બંધાયા સહુ જીવ જો;
પદાર્થી પરમેશ્વર જહાં તહાં પાંગર્યા,
પેદા કરંતા પરખ્યા નહિ તે પિવ જો....આ. ૨૭
પરખ્યા તે પરમેશ્વરની હાવે કહુ,
સિર્ગુણ નિર્ગુણ સૃષ્ટિ થકી તે બાજ જો;
અલગા રહીને સહુકોને ઉદે કરે,
ઘડે કુલાલી ભાંડ તણાં બહુ સાજ જો....આ. ૨૮
સિર્ગુણ સૃષ્ટિ ભાંડ સકલ તન જાણ જો,
નિર્ગુણ નભ વ્યાપક હે ચરખા વાસ જો;
સિદ્ધાંતે કૈવલ કુલાલી એક છે,
સહુ સુખના દાતા આપે અવિનાશ જો....આ. ૨૯
અખિલ ભોવન પતિ સરજે સુધ્ય સંકલ્પથી,
બિનુ વિકલ્પ અંતે કરે સરવ સમાસ જો;
એવા જે કર્તા કાયમ કુલ એક છે,
પરમગુરુ થકી પામે જન નિવાસ જો....આ. ૩૦
અનંત જનમનું સુકૃત હોય જેહેને,
તેહેના પુન્ય તણો નહિ આવે પાર જો;
પરમગુરુનો શરણો તે જનને મળે,
ટળે દુઃખ મળે મોક્ષ ગતિ અપાર જો....આ. ૩૧
પરમ દયાળુ દેવતણા ગુરુ દેવ છે,
ભેદ તમારો કોઈક જાણે જન જો;

શરણાંગત થઈને તે મહા સુખ માણશે,
આ જુગમે કહીયે તેહને ધન્ય ધન્ય જો....આ. ૩૨
પ્રૌઢ પ્રતાપી પરમગુરુ પોમી પર,
શ્રીમંત્ કુવેર સાક્ષાત હરિ અવતાર જો;
નારણદાસ પતિત પામરને તારવા,
કરુણાસાગર કરુણા કરી અપાર જો....આ. ૩૩

પદ – ૨

આ જુગમે અનુભવી ભયા ધન્ય તેહને,
નેમે રાખી જીવ કર્યા સહુ સુધ્ય જો;
લૌકિક દ્રષ્ટિ તજાવી સર્વ જીવની,
આપી અલૌકિક દ્રષ્ટિ ગુરુ ગ્યમ બુધ્ય જો....આ. ૧
પ્રથમ પુરુષે ઉપજાવ્યો નરવેદને,
મહા વિખમ વ્રેહે વાધ્યો અંગોઅંગ જો;
ઈત આનંદ ગુણ શકિતનો સર્વે તજી,
અખિલ ભોવનપતિ ભજવા કરવો સંગ જો....આ. ૨
સુતકે સુત સુનકાદિક સાર સિદ્ધાંતનો,
ગ્રહેવા ગતી ઉપજાવી અતિ અદ્ભુત જો;
થયા સ્નેહી શ્યામતણા શુદ્ધ ભાવથી,
ઈશ્વરતા પામ્યા પતિપદ મજબૂત જો....આ. ૩
અધિકારી સુર સનેહી થઈ વરતે સદા,
જેને જે આપ્યું તે કરવું કામ જો;
કરુણેશે કરુણાઓ આપી દેવને,
ઘટે તેમ વરતાવે ઠામો ઠામ જો....આ. ૪
ઋષિ સકલ સદ્પદ શોધે સિદ્ધાન્તને,
વેદવિત્ ભલ બ્રહ્મ તણા જે વેત જો;
ઉપાસના કર્મ ધરમ ધુરંધર રાખીને,
પ્રભુ પદ સનમુખ જીવ કીયા સચેત જો....આ. ૫

સકલ સંતનો આશે ઈશ્વરને વિષે,
કાયમ કુલ કર્તા સહુના છે એક જો;
વિષ્ટિ વિપુ સ્ફુરણતા જે હરિયે કરી,
ભજવાયે તે જાણો એ શુદ્ધ વિવેક જો....આ. ૬
દ્રાવિન દેશ દુલાવર નગરીને વિષે,
શ્રી સેહેજાનંદ સાક્ષાત્કાર હરિઅવતાર જો;
પરજા પરવરતી પદવી તે નંદની,
જગતમે વરતાવ્યો જય જયકાર જો....આ. ૭
રાઘવાનંદ સ્વામી પ્રગટયા તે કુળમે,
મહા ઉજાગર નરવેદ તણા અધિકાર જો;
જીવ સકલ શુદ્ધ કરવાને તે કારણે,
ઉપજાવ્યો વૈરાગ જે દ્રષ્ટ પસારી જો....આ. ૮
ચતુર શિષ ભયે રાઘવાનંદકે,
રામાનુજ નિમાનુજ માધવાચાર જો;
વિષ્નુશામ સનેહી પ્રભુપદને પેખે,
સુખદાયક સર્વ જીવ તણા આધાર જો....આ. ૯
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ ત્રિપદ સંજુકત હી,
ચિન ધર્યાં અવતાર તણાં સહુ અંગ જો;
અનેક જીવ શરણાંગત થઈ સુખ પામીયા,
ભજનાનંદ વિલસાવી રમાડે રંગ જો....આ. ૧૦
જમાવ્યા શુદ્ધ સાત અખાડા જકતમે,
ભેખ ધરીને ભજવાના જે ઠામ જો;
બાવન દ્વાર પ્રૌઢ પસારા કારણે,
જહાં તહાં પામે વગ જીવપદ વિસરામ જો....આ. ૧૧
તેમનો વંશ પસાર્યો પોમી પર,
મહા પ્રતાપી પ્રભુ તણા તે વેત જો;

સજનતા સુખ ઉપજાવે સહુ જનને,
અગ્નિખતા ઉપજે નહિ ભકિત ખેત જો....આ. ૧૨
ખટ દરશન સનમાન કરે ધન્ય તેહને,
તે નરના ભાગ્ય તણો નહિ પાર જો;
વરતે યશ તેહેનો તે જગમે જાહેરો,
પરલોકમે વરતે યશ જય જય કાર જો....આ. ૧૩
જ્ઞાન ભક્તિ વૈરાગ વિભૂતિ અંશની,
અકલ આરત સુરત સમરધિ સાર જો;
એ રિદયના સંચિત જમાના જોરથી,
નિજપતિ અંશ વિશેષ ગતિ અવતાર જો....આ. ૧૪
જ્ઞાન તણા અધિકારીનો આશે કહુ,
આપનુ આપ અકળ કળે જન જેહ જો;
ચર અચરા અવિગત ગતિને તે લહે,
તે પદના દાતા અનુભવી ભયે તેહ જો....આ. ૧૫
અંશ અખિલ નિજ રૂપ અનોપમ તાહેરૂ,
જાહેર જાુગમે જાણે સત્ય સ્વરૂપ જો;
સજનતા સહોદર પતિ પખ જાણીને,
પેખે ઘટ ઘટ આતમ તત્વ અનુપ જો....આ. ૧૬
જ્ઞાન ગતિ ઘાટ સ્વરૂપે સુરતિ જઈ મળી,
અચળ અનાદી અવયે આત્મા માણે જો;
ધ્રુવત્ દ્રઢ મજબૂત જનને થઈ ગયુ,
અનિત પદારથ તજી સ્વરૂપ પ્રમાણે જો....આ. ૧૭
સ્વરૂપાનંદ આનંદ અહોનિશ ભોગવે,
યોગ તણી ભાગી તે મનની ભ્રાન્ત જો;
આતમ સરલ સરવજ્ઞ ગતિ ગમ લહી,
લહ્યુ તમ સ્વરૂપ શુદ્ધ સિદ્ધાંત જો....આ. ૧૮

ભક્તિ પદ પ્રેમી જનને પ્રિયે અતિ,
ગતિ જણવું સમઝો શુદ્ધ સનેહી જો;
તન મન ધન કુરબાન કરે ગુરુ સંતસુ.
અંતર રહિત સતંતર ગતિના તેહી જો....આ. ૧૯
લહે ભેખ ભગવાન સમોવડ ભાવસુ,
આવાહન અંતર પદ શુદ્ધ સ્વરૂપ જો;
મેં સેવક સ્વામી અચરાચર એક છે,
એ ભકિત પદ સમઝો શુદ્ધ નિરૂપ જો....આ. ૨૦
કહુ વૈરાગ વિરલા તે પદ જાણસે,
તજે સનેહ સર્વ લોક તણો વહેવાર જો;
કિલમીસ કર્મ તણા કંદ્રપ સર્વ તજે,
ભજે એક જે વિશ્વ તણા કિરતાર જો....આ. ૨૧
આશા અમર લિંગ ઉતારે તોલમે,
સમ વજને આવે કિંમત બહુ કામ જો;
પરસાથી પલટે સહુ ધાતુ રૂપને,
શોભે શોભાવે ઉપજે તે બહુ દામ જો....આ. ૨૨
બિનુ વૈરાગ દાગ જાયે નહિ દલનો,
તનનો મળ છૂટે નહિ કોહુ કાલ જો;
કળા અંશ મળમે જે નિજ કિરતારના,
ડૂબ્યા જીવ કાઢે કુણ ગુરુ બીના હાલ જો....આ. ૨૩
નિજ કર્તાના અંશ અલૌકિક દેશના,
વેશ ધરી વિલસ્યા તન તનકી મહાંય જો;
મૂળ વતન વિસરી વિલમ્યા વિદેશમે,
પહોંચાડે કુણ શુદ્ધ સદન ઘર તહાંય જો....આ. ૨૪
નિજ પરમગુરુ પોમી પર પધારીઆ,
પંથ સકલનો કરવાને સુધાર જો;

જે જેનુ જમ તે તેનુ તમ દાખવી,
આપી દીક્ષા અગમ ગતિ અપાર જો. ...આ. ૨૫
તે દીક્ષા દલમાં વસી તે નિરભે ભયો,
અનુભવ પૂર્વક આપ પતિપદ જાણે જો;
ગુરુપદના અધિકારી સુખ સર્વે લહે,
સ્વરૂપાનંદ થઈ શરણાનુ સુખ માણે જો. ...આ. ૨૬
માણ્ય મનોરથ ઉપજે જનના મોક્ષના,
હુતા પ્રોક્ષ પ્રભુ તે પામ્યો પ્રત્યક્ષ જો;
અગમ અગોચર ગોચર ગમ કરી જ્ઞાનસે,
પરમારથી ગુરુ આપે તે નિજ દક્ષ જો. ...આ. ૨૭
ખટ સંપત્તિ સહેવ્રત વિરામી જે હશે,
એહેવા જે અધિકારીનું છે કામ જો;
અણ અધિકારીનો અરથ સરે નહિ,
કર્યું કરાવ્યું અંતે થાય અકામ જો. ...આ. ૨૮
નિષ્ફળતા આવી ફળ ગયુ સબ ફોકમે,
મિથ્યા વરતે જુગ તણો વહેવાર જો;
ના સરે અર્થ અનરથ એ તન ત્યાગતાં,
સરે નહી સ્વાસ્થ તે મૂઢ ગમાર જો. ...આ. ૨૯
એહેવા જીવ અજાણ્યા જગાવી જકતમે,
સહાવા ગતિ સ્વારથની આપે શુદ્ધ જો;
આવી જગતમે જશ કમાયો જુકત સુ,
લાભા ઉજમ કરવા આપી બુધ્ય જો. ...આ. ૩૦
પરમારથ શ્રી પરમગુરુ પાસે લહ્યુ,
કહ્યુ લહ્યુ જમ તે તો પામ્યો સાર જો;
સાર સકલનું મૂળ અનુકૂળ આપમે,
સ્વજાતિ કર્યો સ્વરૂપ તણો એક તાર જો. ...આ. ૩૧

ગુણ ઈંદ્રિ અંતસ તત્વ એકતા કહુ,
અંશ વંશ જેહેનો છે તહાં એકતાય જો;
સરલ સમોહ ઈત મોહ તજાવી જકતનો,
જેહેના જે અંશી તહાં કરે સમદાય જો....આ. ૩૨
પૃથ્વી તત્વની ઈંદ્રિ ઉભયે તાયમે,
કરમ જ્ઞાનનો અર્થ કહુ છું તેહ જો;
ગુદા કર્મ ત્યાગે સહુ સાર અસારને,
ગ્રહે ઘ્રાણ શુભાશુભનો અતિ નેહ જો....આ. ૩૩
જળ તત્વની ઈંદ્રિ યુગલ તાયમે,
ઉપસ્ત ત્યાગે રસના ગ્રહે રસ સ્વાદ જો;
તેજ તત્વની પાદુ પદારથને તજે,
ગ્રહે ચક્ષુ તે રૂપ તણો આસવાદ જો....આ. ૩૪
ઈંદ્રિ મારૂતકી ત્વચા પાણ્ય પરવરી,
ત્યાગે પાણ્ય ત્વચા ગ્રહે સપ્રસ સાર જો;
નભકી મુખત્યાગે શુભાશુભ શબ્દને,
ગ્રહે કરણે જે શબ્દ તણો વહેવાર જો....આ. ૩૫
દેહ ગુણ તે ગુણ મહાદ્ ગુણે એકતાય છે,
દેહ સમ છે કરે તે શુદ્ધ સનેહ જો;
ચુંબન ચર વ્રતમાન કરે અસમાનથી,
તુષ્ટ પુષ્ટ રહે મસ્ત મગનમે તેહ જો....આ. ૩૬
દેવે દેવ ગુણે ગુણ તત્વે તત્વહી,
સત્વવાન સબંધ થકી સમદાય જો;
વિછડે વિત વ્રજીત વ્રતે નહિ જકતમે,
તરૂ સંગથી તૂટે તે ડાળ સુકાય જો....આ. ૩૭
અંશ અંશી વરતે વરતિ એકતાયથી,
સ્વરૂપ સંબંધી નહી એકતા અંગ જો;

તત્વ ન્યૂનાધિક નેહ વિપુ વશ થઈ ગયા,
લહે ન આપનુ આપ પતિનો સંગજો....આ. ૩૮
હુતા અંશ અંગિકૃત કર્તાએ કર્યા,
અખિલ સૃષ્ટિના આધારી છે એક જો;
અગ બગ વગ વિધિ વત વિપુને વડે,
લહે ન નિજ કર્તા પદ શુદ્ધ વિવેક જો....આ. ૩૯
અહંકૃતિ કૃત તનો અસ્મિની આવરી;
મમતા માન મનોરથ જકતાકાર જો;
મૂળ વતન વિસરી વિલમ્યા વિદેશમે,
હેરાન હકીગતય પેખી નિજ કિરતાર જો....આ. ૪૦
અહો અંશ મમ વંશ પસારો પાંગર્યો,
સાંસ્ત્રત વાધ્યુ સરલપણે બહુ બેલ જો;
અંશ થયા ખાંતિલા ઈત ખુપી રહ્યા,
પ્રબલ પ્રૌઢ અનંગપણાનો ખેલ જો....આ. ૪૧
આદ્ય સકૃત સ્વરાજ કાજ કરવા તણો,
કરુણેશે ઉપજાવ્યો નિજ ઉમંગ જો;
પરમગુરુ પોમી પર તે પધારીયા,
કળા સોલ સોડસ ચિન વત તે અંગ જો....આ. ૪૨
નવ ઘનશ્યામ સુંદિર વરની શોભા અતિ,
ગતી જગતમે જાહેર કરવા કાજ જો;
દિવ્ય રૂપે દરશન દીધુ સર્વ દાસને,
કાજ નિજ જનનું કરવા મહારાજ જો....આ. ૪૩
સંત કુલ તિલક શોભા શી વર્ણવું,
જગ્તગુરુ સર્વ ભેખ તણા આધાર જો;
સમ દરશી દરશાવે નિજ દેદારને,
સરવ પંથનો શોધી કરે સુધાર જો....આ. ૪૪

ચક્રવર્તિ સહુ અખિલ અંશના આપ છો,
નાયક દાયક મોક્ષ તણા દાતાર જો;
કરત ઉદે જે પોક્ષણ તે પ્રીત્યે કરે,
તે મતલબ ઉર ધરી ધર્યો અવતારજો....આ. ૪૫
અજ અદ્વેત અરૂપ અલૌકિક દેશના,
લૌકિક વેશ વિપુતે જનને કાજ જો;
દિવ્ય રૂપ દરશન મહા ભાયગવાનને,
શ્રીમંત્ કુવેર સાક્ષાતકાર અવતાર જો....આ. ૪૬
લૌકિક દ્રષ્ટે દેખે દેહ દેદારને,
આપી દ્રષ્ટ અલૌકિક મુજને સૂઝ જો;
નારણદાસની પુન્યતા જહેને હશે,
તે જનનું તો ભાયગ થયું સમઝજો....આ. ૪૭

પદ – ૩

જયશ્રી પરમગુરુ પરમારથી,
સ્વારથ નાંહી તે લવલેશ જો;
અખિલ ભોવન પતિ જગને તારવા,
લાયે જ્ઞાન અખંડ વિપુ વેશ જો....જયશ્રી. ૧
નવ ઘન શ્યામ સુંદીર વર શોભિતા,
ષોડસ ચિંન સંજુકત શરીર જો;
ભજનાનંદ આનંદ જન ભોગવે,
માણે મહા મંગળ સુખ શિર જો....જયશ્રી. ૨
નિરમલ નેંન બેંન રસનાં ભર્યાં,
હરવા ત્રિવિધિના તાપ જો;
લક્ષ અલૌકિક અનુભવ જ્ઞાનસે,
પામે જન પતિપદ નિજ આપ જો....જયશ્રી. ૩
નવનિત્ય હૃદયે કોમલ કરુણા અતિ,
ગતિ કરવાનું ધાર્યું કામ જો;

જ્ઞાન સઘન ઘન વૃષ્ટિ વિશ્વમાં,
પ્રૌઢ પલ્લવ જન સુખનું ધામ જો. ...જયશ્રી. ૪
આપે છાયા શીલ સંતોષની,
પાકાં ફળ વિજ્ઞાન વિશાળ જો;
જનમ મરણ દુઃખ ભૂખ સરવે ટળે,
જો પડે પરમગુરુ ની છાંય જો. ...જયશ્રી. ૫
પાવન પરમ પવિત્ર પાવલા,
પરસે પ્રાતક જાય અનંત જો;
ભાયગવાન જાુગમે જન જે હશે,
તેહેના સુકૃતનો નહી અંત જો. ...જયશ્રી. ૬
એવા શરણાંગત જે સંતનુ,
ચરણે સુખ મુખ કહ્યું નવ જાય જો;
જાણે જે જન તે સુખ માણશે,
બીજા અલગ રહી અટવાય જો. ...જયશ્રી. ૭
ખટ સંપતિ સાધક જન જે હશે,
એવા અધિકારીનું કામ જો,
અણ અધિકારી અરથ સરે નહી,
જન્મ અવરથા થાય અકામ જો. ...જયશ્રી. ૮
પરમારથ કારજ પોમીપર,
કરુણાસાગર હરિ અવતાર જો;
નારણદાસ પતિતને તારવા,
શ્રીમત કુવેર દિવ્ય વિપુ ધાર જો. ...જયશ્રી. ૯

પદ – ૪

જય જય સંત શિરોમણિ સરવથી,
પ્રગટ સજન જન સુખનું ચેન જો;
મૃદુલ સ્વભાવ બચન નિજ બોલતા,
અમૃત સમ ઉચરે મુખ બેંન જો. ...જય જય. ૧

લક્ષણ સંત શિરોમણિનાં કહુ,
સાંભળતાં ઉપજે સુખ શિર જો;
મહા ગંભીર ગગન સમ તોલમે,
વિતરાગી વિતનુ ગ્રહે હીર જો....જય જય. ૨
અતિ દયાળુ દલ ઉદારતા,
ક્ષમાવંત શીલ સંતોષ જો;
ખટ ઉરમી જીતી નિજ જ્ઞાનસે,
પ્રતિહાર વ્યાપે નહિ તોસ જો....જય જય. ૩
અક્રોધિ ઇંદ્રિજીત અનુભવી,
કવિ કોમળ કરુણાવંત તેહ જો;
જનપ્રિયે પ્રાણ સમાનહી પ્રીતડી,
રસિયો રસિકપણાનો નેહ જો....જય જય. ૪
ભજનાનંદ આનંદ રસ ભોગતા,
કરવો પરમગુરુ શું યોગ જો;
જે યોગે થાય ભોગ ભગવાનનો,
અંશી અંશ તણો સંયોગ જો....જય જય. ૫
જ્ઞાન ગતિ સ્વરૂપે સુરતિ જઈ મળી,
હલમલ હરિ શું સદા નેહ જો;
હાલ હમેશ વરતે તે દેશમાં,
વેશ વિપુ વરજીતનો નેહ જો....જય જય. ૬
ભકિતભાવ પ્રિયે જનને વિષે,
આતમ સરલપણે સમદાય જો;
દ્વૈષ તજી ભજે એક ભગવાનને,
કિલમીસ નહી કો પર કદાય જો....જય જય. ૭
વ્રેહ વૈરાગવંત જે સંતહી,
નિત્યાનિત્ય તણો વિવેક જો;

જડ ચૈતન વિભાગ વિભકિતમે;
વચને દરશે હરિ પદ એક જો....જય જય. ૮
ઉદાસી નાસ્તિ જગ જાણીને,
આસ્તિક પદે કરે મન સ્થિર જો;
નિરવેરી નિશ્ચલ વરતિ સદા,
મંગળ મયે સંત સુખની શિર જો....જય જય. ૯
ચંદન સંત સુગંધ સજનતા,
હેતુ પસરે પરમ પ્રકાશ જો;
સંત સજલ જલ ધોઈ જનને,
મળ હરિ નિરમળ કરે તે દાસ જો....જય જય. ૧૦
સંત દિપક સંશે રૂજનિ વિષે,
અઘ તિમિરના જે હરનાર જો;
શરણે અધિકારી થઈ આવશે,
પ્રભુપદ પરસાવે નહિ વાર જો....જય જય. ૧૧
લક્ષણ સંતનાં શું વર્ણવું,
પાર ન પામે શારદ શેષ જો;
શીલવ્રત ધારી તે જન જાણશે,
શરણે સંગિ સદા હંમેશ જો....જય જય. ૧૨
એ લક્ષણ સોહાગિ સંતહી,
જેહને શિર સ્વામી સરજન જો;
શ્રીમત્ કુવેર કરુણા જેહને કરે,
નારણદાસ તેહને ધન્ય ધન્ય જો....જય જય. ૧૩

પદ – ૫

સંતનકે સુખદાય, પરમગુરુ સંતનકે સુખદાય;
જનમ મરણ દુઃખ દિરઘ નાસે, પરસે પ્રાતક જાય... ...
...પરમ. ૧

પ્રબલ પ્રતાપ પ્રસિદ્ધ જાકો,
તાકો જન કહાય;
સંશે શોક સમૂળો ટાળે,
ન્યાલે નિજ પતિરાય... ...પરમ.૨
ચિંતામણી ચિતવે ફલ આપે,
કાપે અતિ દિનતાય;
કલ્પવૃક્ષ જે કામદુર્ગા,
એથી ઘણા ગુણ પાય... ...પરમ. ૩
આદ્યથી અંશ વર્જીત વિચરત,
જિત તિત અથડાય;
શરણ સુખ મહાઅતિ અપરબલ,
નિજ પતિ પદ પરસાય... ...પરમ. ૪
નિગમ ચતુર ખટ શાસ્ત્ર પુરાન,
ખટ દરશન તાય;
ન્યાય વિના નિઃસત્વ સિદ્ધાંતે,
મોક્ષ કોહુ નહિ પાય... ...પરમ. ૫
તેહી માટે નિજ પરમપુરુષ જે,
પ્રગટ તનુ ધરી આય;
અસંખ્ય જીવ જીનું પાર પઠાયે,
તન મન ધન લાય... ...પરમ. ૬
શ્રીમત્ કુવેર કે ચરણ પરસત,
દરસત પતિ ગતિ પાય;
નારણદાસ નિજ આશ ચરન રજ,
અધિક અધિક મહિમાય... ...પરમ. ૭

પદ – ૬

શ્રીમત્ કુવેર શરણ સુખકારી,
વારી તન મન ચરણ ગ્રહો;

ચરણ ગ્રહો સાધુ શરણ ગ્રહો,
શ્રીમત્ કુવેર શરણ સુખકારી....ટેક.
શરણ સુખ જાય નહિ મુખ ભાખ્ય,
નિજ નેંન તે દેદાર લહ્યો....શ્રીમત્૦ ૧
નેતિ નિગમ તિત શાસ્ત્ર વિલોકે,
કરી શ્લોકે અજ અગમ કહ્યો;
સો પ્રભુ સર્વાતિત સર્વેશ્વર,
વિપુવર પરવેશ પ્રગટ લહ્યો....શ્રીમત્૦ ૨
નવ ઘન શ્યામ સુંદિર છબિ રાજત,
અદ્‌ભૂત રૂપ સુસંગ ચહ્યો;
પદ પંકજ અંકિત અષ્ટાદશ,
નિરખી ચિંન મન લીન રહ્યો....શ્રીમત્૦ ૩
ભૂક્ષણ વિવિધિ પિતપટ શોભિત,
લલિત લક્ષ નવ જાય લહ્યો;
મ્રદુલ મનોરથ હરે કંદ્રપ સબ,
દ્રિઘન દ્રષ્ટે અઘ દોષ દહ્યો....શ્રીમત્૦ ૪
પરમ કૃપા જે અનુજ પર,
અનુભવાનંદ આનંદ પહ્યો;
સુખ મહા નિધિ સિદ્ધિ નવ પહોંચત,
પયોધિ પપિલ કાચ ચહ્યો....શ્રીમત્૦ ૫
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
સુખ મુખસે નવ જાય કહ્યો;
એસો શરણ છોડી જન જાુગમે,
ભવ સાગર કયૌ જાય બહ્યો....શ્રીમત્૦ ૬

પદ – ૭

તું ભજને નિજ કિરતાર, દેહ મનુષ્યા આવી;

નહિ આવે વારંવાર, જોને વિચારી રે... ... ...ટેક.
ચૌદ લોકથી સરસ સરાયે, એવો એ નર દેહ રે;
કિંમત વિના નર કોડી બદલે,
તજે પારસકુ તેહ... ... ...દેહ. ૧
ભય ભોજન નિંદ્રા મૈથુન,
એ સમતુલ્ય જણાય રે;
મિલે ચિંતામણી જે ચિત્ત દેતાં,
તે સમ કેમ કહેવાય... ... ...દેહ. ૨
મિથ્યા તન મન ધન સૌનુ,
સાથે નહિ કાંઈ અંત રે;
તે માટે મોટા મોટા,
પોકારી કહે છે સંત... ... ...દેહ. ૩
પરમારથી ગુરુ પ્રગટ મલે તો,
એ શરણો બહુ રૂડો રે;
આપનપુ પતિપદ પરસાવી,
લક્ષ બતાવે ઊંડો... ... ...દેહ. ૪
તે માટે ગુરુ સંતને સેવો,
સાર સકલનો સાર રે;
અધમ જીવ ઓધારે પલમે,
કરે ભવથી પાર... ... ...દેહ. ૫
શ્રીમત્ કુવેર ગુરુ એ પદ દાતા,
માતા કરે સહુ જનને રે;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
સફળ કરે નિજ તનને... ... ...દેહ. ૬

પદ – ૮

તું તજે જગતકો દાવ; સઘલે લાય લાગી;
નિરમળતા ભક્તિ ભાવ, લહે ગુરુસે માગી. ...ટેક.
નિરમલ ગુરુ તે જ્ઞાન બતાવે,
સરવજ્ઞે સજાતિયે કરે;
અંશ ભિન્ન પતિપદમે મલતાં,
સમજાવ્યો વિવેક. ...સઘલે. ૧
એ સમજો તો સુખ થાય જનને,
મમતાવાદ મટી જાય રે;
એ સમજે મન મટે વિરોધી,
સમજ વિના મત લહાય. ...સઘલે. ૨
ખટ શાસ્ત્ર તે જરે મતવાદે,
દરશન મત સરાય રે;
પુરાણમે પરમેશ્વર જીુદા,
એકતા નાંહી પરાય. ...સઘલે. ૩
પંથ પંથમે જીુદા કંથ સ્થાપી,
જપી જાપ મત તાણે રે;
વિષ્ટિ સમષ્ટિ પોક્ષણ કીનસે,
કારણ કોઈ નવ જાણે. ...સઘલે. ૪
જ્ઞાની જ્ઞાનકરત તેહી જરહી,
વિજ્ઞાની વિલમાય રે;
મમ સમ સમઝ નહિ કોઈ સારી,
અંતરમાં જર જાય. ...સઘલે. ૫
પ્રેમ પ્રિત્ય કરે જહાં તહાં સુ,
સાર અસાર ન જીુવે રે;

મન મલ્યુ મોહન સમ માની,
જનમ અવરથા ખુવે....સઘલે. ૬
કનક તજે કામીની તજે,
તજે અશક સંસાર રે;
માન બડાઈ ઈર્ષા જહાંય રે,
સુક્રિત કરે સબ છાર....સઘલે. ૭
સમ્પ્રદાયમે દાહ ઘણેરો,
જરે સત બિનું અગ્નિ રે;
વૃદ્ધિ પંથ કરનનકે કારણ,
મત પોખે તેહી મગની....સઘલે. ૮
ચાર બરન ભિન્ન જાતમે જરહી,
કરમે સબ જર જાય રે;
અબ કેતીક અંત ન આવે,
તન મન પ્રગટી લહાય....સઘલે. ૯
સમજ સમજ મે સમઝ સાર હે,
તેહ સમજ બહુ સારી રે;
તેહ સમજણ્યનું સુખ જે સંતને,
ગ્રહે પરમેશ્વર સારી....સઘલે. ૧૦
જહાં જોઈએ મતવાદ વિધિ,
રહે અલગ તેહી જનસુ રે;
એ સંગત્યમે સુખ નહિ કબહુ,
તે અલગ તજી મનસુ....સઘલે. ૧૧
સ્વરૂપ સજનતા તે જહાં દેખો,
તજશો નહિ તે સંગ રે,
તેહ સંગનો રંગ અચલ અલોકિ,
રહે સદા ઉમંગ....સઘલે. ૧૨

શ્રીમત્ કુવેર સુખ સાગર શરણાં,
ગ્રહી રહે અલમસ્ત રે;
નારણદાસ ઓર આશ કરે તો,
અંતે થાય અસ્ત. ...સઘલે. ૧૩

પદ – ૯

તું સેવજે સાચા સંત,
શુદ્દા સનેહ આણી;
મલશે તુજને ભગવંત,
જીવ લેશે જાણી. ...ટેક.
હરિ મળવાનો મારગ વસમો,
દશ માંડયો જીવ યાંહાંથી રે;
આપ લહે બિનુ બાપ ન પરખે,
નિજ ઘર પાવે કયાંથી. ...શુધ્ધ. ૧
દ્રિઘન સાબુત બિનુ સુર ન દેખે,
સબ જાુગ અંધાધુંધ રે;
અહીનો અહી જહાં તહાં અટવાસે,
જહાં જાયે તહાં પડે ફંદ. ...શુધ્ધ. ૨
અવળાં થયાં અંતઃકરણ જહેનાં,
અધો મુખ વરતિ વિરામી રે;
ઉરધ પખે પતિ આપ બિરાજે,
કયમ પામે તેહ સ્વામી. ...શુધ્ધ. ૩
અંશ લહે બિનુ અંશી કેસા,
સ્વજાતિ સમ તોલ રે;
વેંધેહી હિરો હિરાકણીસે,
બીજા ખાલી બોલ. ...શુદ્ધ.. ૪
ગુરુ સંત સેવ્યા વિના જગમે,
પામે નહિ કોઈ પાર રે;

આલોક ઓરુ પરલોક પ્રિયે જન,
સ્વરૂપની ગતિ ન્યાર. ...શુધ્ધ. ૫
શ્રીમત્ કુવેર શરણાનુ જેહ સુખ,
મુખસે કહ્યું નવ જાય રે;
નારણદાસ લહી તેહ સુખને,
સમજ સમજ સુખ થાય. ...શુધ્ધ. ૬

પદ – ૧૦

તું તજ સાકુટનો સંગ,
રંગ તારો જાસે;
સત્ ભક્તિનો જે નેંમ,
તે સરવે નાસે. ...ટેક.
સાકુટના સંગનુ ફળ જેહવુ,
તેહેવુ કહુ દ્રષ્ટાંત રે;
મરે મખી ઓર વમન કરાવે,
એ સમઝો સિદ્ધાંત. ...રંગ. ૧
વિંછુ અહિ સાવજ સજનતા,
કરવાને જેહ જાય રે;
મહા અપરબલ દુઃખ ઉપજાવે,
અંત્યે બહુ પસ્તાય. ...રંગ. ૨
અનરથ અરથી જે જન જગમે,
તજીયે તન મનથી રે;
અનસ વનમે અંગારમે,
દૂર કરો નિજ કનથી. ...રંગ. ૩
રકત સફેદ પિત હરામે,
રંગ સમાયે ચોર રે;
શ્યામ સાકુટમે રંગ સમે નહિ,
વંઠાડે ગતિ ઠોર. ...રંગ. ૪

અધોમતિ સાકુટની સમજો,
ઉરઘ ગતિ હરિજન રે;
ખેચર ભૂચરના સંગતની,
જુવો વિચારી મન....રંગ. ૫
હરિ શરણની આશ કરો તો,
તજજો સાકુટ સંગ રે;
અનેકને ઉલટા કરવાવી,
કીધા જુગમે ભંગ....રંગ. ૬
સાકુટનું સગપણ સમજાવુ,
સમજો જાણ સુજાણ રે;
મચ્છ મોટા છોટાને ગ્રાસે,
કરે તે જીવની હાણ....રંગ. ૭
આ જુગમે ઉગરવા આરો,
શ્રીમત્ કુવેર શરણ રે;
નારણદાસ આશ પદ રજકી,
મિટે જનમ ને મરણ....રંગ. ૮

પદ – ૧૧

સત્ગુરુ શરણે રે જઈયે,
તનમન અરપી ચરણે રહીયે....૧
સેવા શુભ કરીયે રે સાચે,
તે થકી પરમગુરુ અતિ રાચે....૨
રસિક વર સાથે રે નેડો,
ત્યારે આવે જનમ મરણનો છેડો....૩
છૂટે તબ ભવ દુઃખ રે ભારી,
જબ પ્રગટે સત્ગુરુકી યારી....૪
મોરસદ સાચા રે મળીયા,
મનના સંશે સરવે ટળીયા....૫

સંશય સમતાં રે શોભી,
ભમર મન ચરણ કમળનો લોભી....૬
લોભી મન લક્ષનો રે રસીયો,
પીયુની પ્રીતલડીમે વસીયો....૭
અહીની તહાં તહાંની અહી રે સુણાવે,
યાંહાં વાહાં યુગલ પ્રીત સંભાળે....૮
યુગલ વિયોગના રે મેળાપુ,
કોઈ દેઈ શકે પુરણ એનું દાપુ....૯
દિયે દાપુ દલની રે શાન્તિ,
દૃષ્ટ પદારથકી ભઈ વાન્તિ....૧૦
નિરગુણ ન્યારા રે સ્વામી,
ભઈ ગુણાતિત તબ પિયુકુ પામી....૧૧
ગયા દિન દોહીલા રે સર્વે,
સુખ સહુ મળ્યુ હતુ જે પૂર્વે....૧૨
પૂરવ પ્રિતલડી રે સાચી,
અહીંની બનત રત સરવે કાચી....૧૩
ઉપજ્યુ તે ક્ષણમે રે વિલાસે,
ઉપજણ તિત આપ પ્રકાશે....૧૪
તિત વિત ન્યારા રે સ્વામી,
પૂરવેશ્વર પ્રભુ અંતરયામી....૧૫
શુધ્ધ સંકલ્પના રે કર્તા,
વિષ્ટિ સમષ્ટિના હરિ ધરતા....૧૬
વિષ્ટિમે નર વિપુ રે ધારી,
બહુ શરણાગત ભયે નરનારી....૧૭
દાસ નારણના રે સ્વામી,
કરુણાસિંધુ કુવેર બહુ નામી....૧૮

પદ - ૧૨

મેં તો પરમગુરુ પતિ સાથે, પ્રીતલડી જોડી રે;
માથે પતિ હતા મનાદિક, નાંખ્યા તે મોડી રે....૧
મારે પૂર્વે જનમનું નાતુ, નાથે વિચાર્યુ રે;
ઉર માંહી ધર્યો સંબંધ, મલ્યાનું ધાર્યુ રે....૨
નૌતમ ધર્યો નર દેહ, વેશ વિશાળ રે;
ઘનશ્યામ વદન શુભ સાર, શોભે રસાળ રે....૩
એવા સુંદિર વરને વિલોકી, મારું મન મોહ્યું રે;
સર્વાતિત સરવેશ્વર, પતિનું જોયું રે....૪
એથી અવર ન બીજો કોઈ, દેખાડે કર્તા રે;
જેના હાથે છે વિષ્ટિ સમષ્ટિ, એ દોનુ ધરતા રે....૫
એવા પરમ ચતુર સુજાણ, સોહાગી વાલો રે;
દિવ્ય દૃષ્ટિ થકી દેખાય, ગુરુગમ ઝાલો રે....૬
મલ્યા મહેર કરી મહારાજ, દુઃખડલાં ટાળ્યાં રે;
સ્વામિ કુવેર શરણ દીનદાસ, નારણ વાન વાળ્યાં રે....૭

પદ - ૧૩

સંસાર સુખના ભોગી રે, ભયા જીવ અનેક;
તેને સમજાવવા સારું રે, કહુ જ્ઞાન વિવેક....૧
અશક ધરી અથડાયા રે, સ્થિર કબહુ ન થાય;
ગ્રભ સંકટ ઘટઘટનું રે, દુઃખમે તે જાય....૨
નિંદ્રા મૈથુન ભય ભોજન રે, ભૂગતે સુખચારી;
અંત ન આવે તેનો રે, ભયે યુગ અપારી....૩
જહાં જાયે ગ્રભ સંકટ રે, વિકટમે વરતે;
સ્વે સુખનુ નહિ સપનુ રે, દુઃખનાં તનુ ધરતે....૪
ખુની ખુનના બદલાનું રે, થયુ રણ બહુ માથે;
અદલ હિસાબ હરિનો રે, ભુગતાવે તાથે....૫

ન્યુનાધિક નવ કરવુ રે, વરતે જેમ જેવું;
સમદર્શી સરજનનું રે, વરતાંત છે એવુ....૬
કર્યા કરમ ભૂગતાવે રે, ભિન્ન ભાવ ન રાખે;
જે જેહેનાં અનુકરમી રે, તેહેનાં કર્મ દાખે....૭
જમે ઉધારનુ ખાતુ રે, ખોટુ કેમ થાશે;
નિજ કરતા અદલિનો રે, અંતરનો આશે....૮
અદલ કરે નહિ આવે રે, પાર જનમ મરણનો;
ફદલ કરે ગુરુ પલમે રે, લહે મહિમા શરણનો....૯
શ્રીમત્ કુવેર ગુરુ સાચા રે, આપે સુખ મોટુ;
નારણદાસ નરણે કરી રે, શરણાંમે લોટુ....૧૦

પદ - ૧૪

એવા આનંદ રૂપી અખંડ, મલ્યા ગુણવંત રે;
શેષ સહસ્ત્ર જીભ્યા જશ ગાય, લહે નહિ અંત રે....૧
નિજ શારદ હારદ ભાખે ભેદ, તિત રાખે રે;
વદે નિગમ ચતુર વિધિ વિગત, તે જાુગતિ દાખે રે....૨
નારદાદિક વ્યાસ વખાણે વેશ, વિપુ ધારી રે;
સર્વાતિત હે આપ નિજ, લગે નહિ યારી રે....૩
નિજ અગન ગગનમે ગેબ, લહે નહિ કોઈ રે;
એથી કામ સરે નહિ કાંય, પ્રકાશે ન સોઈ રે....૪
સર્વ ઉદભવના આધાર, વ્રતે નિજ પાખે રે;
રહ્યે ગુપ્ત ગુંજ તુમ વાત, કોય નવ દાખે રે....૫
ભકત આધિન દીન થઈ વરત્યા, દાસને કાજે રે;
મદ સુદન ન રાખે મદ, ચઢયો મહારાજ રે....૬
દાસ નારણના સ્વામીનું, શરણ સુખ ભારી રે;
નિજ આનંદ કંદ કુવેરકી, જ્યોં બલિહારી રે....૭

પદ - ૧૫

ચાલો સંત સજન શુધ્ધપ્રેમે, હરિને મળવા રે;
સાંખ્ય યોગ તત્ત્વને વર્જીત, કરો નહિ ભળવા રે....૧
સર્વાતિત વિત વાલાનું, જુવોને વિચારી રે;
શુધ્ધ લક્ષ કહુ કરી પક્ષ, દક્ષ પરાપારી રે....૨
સ્થુલ સૂક્ષમ કારણ અંગ, નહિ કર્તાને રે;
મહાકારણ પરમ સહિતનાં, દેહ ધરતાને રે....૩
નિજ કૈવલ વલ વર્જીત, વિશ્વ ઉપજાવે રે;
શુધ્ધ સંકલ્પથી સરવ હોય, અંતે સમાવે રે....૪
સમષ્ટિ સરવે લીન, વિષ્ટિ વિખરાનું રે;
તબ ઉપન્યા અંશ બહુ, ભયા બેરાનું રે....૫
જિત તિત ફસી ઈત સુરત, વરતે તનુ ધારી રે;
થયા નાસ્તિક પદના સનેહી, ભયા વિપુ યારી રે....૬
પ્રભુ પુરણ પ્રેર્યા અંશ, ક્ષણું નહિ ખાલી રે;
પંથવાદી અપુરણ લક્ષ, ગ્રહે મત ઝાલી રે....૭
શ્રુતિ સાંખ્ય કહે અખંડ, ભિન્ન પદ પૂંજે રે;
નિજપતિ પુરાતન આદ્ય, પિયુ નવ સૂઝે રે....૮
જેહેના હુકમથી બારે મેઘ, સિંચે જલ વાડી રે;
પ્રકાશ કરે શશી સૂર, હુકમસે દહાડી રે....૯
વાયુ વેગે વહે વિશ્વમાંહી, શીતલતા કરવા રે;
ખૂદ ખાવન હુકમસે પઠાવે, અંસ દુઃખ હરવા રે....૧૦
બહુ ભાત રસાલ રસિક, બનાવી હરિયે રે;
ભૂગતાવે ભવ અનેક, સત્તા જેની ફસિયે રે....૧૧
સપ્તધાતુ શલ્યાવંત નંગ, માણે મન ગમતા રે;
અશ્વ આદિ વાહન ગ્રહે, સર્વ બેસી ભમતા રે....૧૨
પટકુલ અનેક પ્રકાર, ધરે અંગ સારાં રે;
સાથરાદિક સેજ પલંગ, માણે સુખ પ્યારાં રે....૧૩

એવા સુખ દેનાર યાર, નવ જાણ્યા રે;
તેનો અસ્મિ અશક પતિને, યાંહાં પરમાણ્યા રે....૧૪
ભૂતાત્મક પતિનો, કરી સબ માણે રે;
અલ્પજ્ઞ લઘુ બુદ્ધિ જીવ, થઈને વખાણે રે....૧૫
અનંત બ્રહ્માંડાધિશ, મહાદ્ નિજ કર્તા રે;
સર્વ પોક્ષણના કરનાર, ઉદે પુનિ હરતા રે....૧૬
એવા પરમ ચતુર સુજાણ, દયા દલ આણી રે;
પોતે ઉદે કરે નિજ અંશ, ફસ્યા ભવ જાણી રે....૧૭
ઉપન્યો કર્તાને ઉમેદ, અંશને કાજે રે;
અખિલાનંદ ખિલ્યા આપ, નિજ મહારાજ રે....૧૮
અવ્યકત અરૂપ અગન, મહા નભ વાસી રે;
અભોકતા અખંડ અનામિ, છે અવિનાશી રે....૧૯
તેથી કામ સરે નહિ કાંય, તિમિર નવ ટાળે રે;
યાંહાં તો પ્રગટ અગ્નિનું કામ, એ તો નહી બાળે રે....૨૦
એથી પ્રગટયો સુર સ્વરૂપ, સકલ સુખદાઈ રે;
તિમ્ર નાશ ભયો ઉજાસ, પાક સીઝ તાઈ રે....૨૧
મહા અગ્નિ કૈવલ સિદ્ધાંત, સુર ગુરુ દાતા રે;
સ્વરૂપાનંદ ઓઘ, પરમ રસ પાતા રે....૨૨
સુખ દાયક લાયક લક્ષ, અલૌકિક લાવ્યા રે;
ચાલો સંતસજન શુધ્ધ પ્રેમે, પ્રભુજી આવ્યા રે....૨૩
કર્યાં દરશન દીન દયાળનાં, દુઃખડલાં ટળશે રે;
આવાગમન મિટે પલમાંય, મહાસુખ મળશે રે....૨૪
જેના ચરણ કમલ મુકરંદ, મોક્ષ બિરાજે રે;
મન મધુપ અશક ધરે તાંય, લેવાને કાજે રે....૨૫
રૂપ પિંડિ ઝંગ સ્થલ સાર, કટિ શુભ શોભે રે;
ઉદ્ર બાહુ પ્રલંબ વિશાલ, દેખી દલ લોભે રે....૨૬

ઉરુ સ્થલ અંબ સમાન, ગંભીર દધિ સમતા રે;
ચંદ્ર વદન નિહાલીને જોતાં, ઠરે મન ભમતા રે....૨૭
છબિ નૌતમ નિરખ્યા નાથ, કોય નહિ દૂજો રે;
સત્ શ્રીમત્ કુવેરના ચરણ, પ્રેમ કરી પૂજો રે....૨૮
દાસ નારણના સ્વામિને, શરણે આવો રે;
સ્વરૂપાનંદ સુખ અપાર, પતિ લક્ષ લાવ્યા રે....૨૯

પદ – ૧૬

સંત સજન સૂણો એક વાત, અનોપમ સારી રે;
મારા મનના મનોરથ આજ, પ્રગટયા ભારી રે....૧
મને લાગ્યો હરિનો લક્ષ, પક્ષ પુરાંને રે;
પ્રગટયા શ્રી ગુરુ મહારાજ, કાજ નરાંને રે....૨
પંથ [illegible]નો પરસિધ, કર્યો કરડાઈ રે;
ચલે મહાસૂર દ્રઢ ધિર, આંન્ય ગિરજાઈ રે....૩
સર્વ સ્થાવર આદ્ય સ્થિર, મેરુ સમ અચલા રે;
મહેબુર અદ્વૈતના પદમે, અતિ મન મચલા રે....૪
બ્રહ્મ ભાઠી અનુભવ યંત્ર, નલિકા નેમુ રે;
સ્વસ્ત થઈને અરગ ઉતારે, નાયક ગુરુ ધેનુ રે....૫
તે અરગ ત્રિવર્ગ વિભકિત, કરુ સમઝાવા રે;
ઉત્તમ મધ્યમ કનિષ્ટ, ભિન્ન ભેદ દાવા રે....૬
કનિષ્ટ ઉપાસના ગ્રહે, મધ્યમ કર્મ વાદી રે;
જ્ઞાન અરગ ઉત્તમનુ કામ, ભયે તે અનાદી રે....૭
ત્રિવર્ગ અરગનો ભોકતા, ભયે ભવ માંહી રે;
કોઈ ઉત્તમ જ્ઞાનના આહારી, યુગલ સમ તાંહી રે....૮
જ્ઞાન અરગ પચાવનહાર, સંત સમ દરશી રે;
જગ જીવ લહે નહિ કબહુ, શકે નહિ પરસી રે....૯

જ્ઞાન ગૂંજ કરે નર બૂઝ, તે સુઝ સવાઈ રે;
એવા સુઘડ સંત સૃષ્ટિમે, કોઈક સુખદાઈ રે....૧૦
શ્રીમત્ કુવેર ગુરુના શરણ, ગ્રહે તેવારે રે;
ઈચ્છે દાસ નારણ પદ રજ, ચરણકી લેવા રે....૧૧

પરમગુરુ પદ

પદ – ૧

ગુરુ બિના જાવોગે જખ મારી,
પરમગુરુ બિના જાવોગે જખ મારી....ટેક.
ચિંતામણિ મનુતન ચિંતવન,
કર સબહી હોઈ,
લક્ષ ચોરાસી જાત,
દેહ યેસી નહી સોઈ;
માત પિતા સુત સુંદરી રે,
ધન દોલત ઘરબાર,
જન્મો જનમમે પાવોગે,
એક નહી નિજપતિ દેદાર......ગુરુ. ૧
પઢે નિગમ ખટ શાસ્તર,
પરવ અઠારા વિધિ જાને,
તિરથ વ્રત જપ જાગ,
જોગ કરી સરમ સરાને;
બિન ગુરુ ઉર અનુભવ નહી રે,
ખૂદ ખાવન પતિ ખોજ,
કેવલ પદ ચિન્યા વિના રે,
શિર કાલ માયાકો બોજ......ગુરુ. ૨

જ્યૌ અહિમણિ વિતરેક,
શેષકો શરન ન પાવે,
નૌકા બિન દધિ પાર,
ઉપાય અનેક ન જાવે;
ઈત ભટકી ભવ ભોગવે રે,
દુઃખકો વાર ન પાર,
ચિંતામણી મનુતન ખોય કે,
પીછે જહાં તહાં ધરે અવતાર... ...ગુરુ. ૩
અલ્પ સુખ સંસાર,
કુસ્મ ગગના સમ સોઈ,
દેખ્યા નૌતમ રંગ,
આતસ બાજી જગ જોઈ;
મોહી રહ્યો જે મનમૂખી રે,
સુખી કબહુ નવ થાય,
કલ્પ ક્રમ ગુરુ છોડકે,
પીછે પ્રેત પુજનકુ જાય... ...ગુરુ. ૪
પરમ સુખ દેનાર,
કરુણા સિંધુ ગુરુ દાતા;
અલાખા અજ અદ્વૈતા,
સ્વરૂપ સોઈ ગુરૂ સાક્ષાતા,
શ્રીમંત્ કુવેર કે શરણ ગ્રહો રે,
જો ચાહે ભવ પાર,
દાસ નારણ નિરભે ભયે,
એ ચરણકી બલિહાર. ...ગુરુ. ૫

પદ – ૨

પરમગુરુ પેખો રે મહા બડભાગી....ટેક.
દિવ્ય લોચનસે દેખ એક, અનંત ન સોઈ,
ઉડઘન બિચ જ્યૌ ચંદ્ર, ગગન સુર ઓર ન કોઈ,

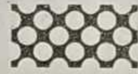
યેસે ભવ પખ પેખતાં રે, દેખ ન પરે દેદાર,
અબ શોધો સર્વ ભેખમાં, જો મીલે સરજનહાર. પરમ. ૧
તરીયા હે અનેક એક, પતિવ્રતા યામે,
વનસ્પતિ બહુ જાત ચંદન, કહી કહી હે જામે;
કહી વનમે સિંઘ શેરીયે રે, ઢીમર ફરે બજાર,
મિલના તો ચાહે સહુ પણ, કોઈ પાવે દેદાર. પરમ. ૨
અષ્ટકુલ પરવત પારસમણિ, ખોજે શો પાવે,
જ્યૌ ગજવૃંદ અનેક, કોઈક શિર મોતી નિપાવે;
ચક્રવરતિ એક અંશ હે રે, સંચિત કરે સમેટ,
દીયા નહી કયા પાવહી પીછે, મરકત ભરે જગ પેટ. પરમ. ૩
સેન સબ સૂરના હોઈ, કોઈક નિકસત દલ દેખત,
અનંત ભેખ ભવ મહાંય, મોક્ષદાયક કહી પેખત;
વેશ ધરી જગ બોધીયા રે, લગ્યો દામ દલ યાર,
આપે ખૂદ ખોજ્યા નહી રે, કુણ મમ કુણ કિરતાર. પરમ. ૪
પ્રાજ્ઞવંત દ્રઢ સ્વાંત્યસનેહ, અવિગતકો આદુ,
પરમ ગુરુકા શરણ લગત, તિનકુ નિજ સ્વાદુ;
બિનુ સ્વાદ શોભે નહિ રે, જ્યૌ દુલહા બીન જાન,
નગર નાયકા સૂત કુરે, કુણ દેવે તિનુ માન. પરમ. ૫
પાયા પરમગુરુ દક્ષ લક્ષ, ભીતર ભલ ભેદા,
ભાયગવાન નર જાણ, વંદે ચારુ સત્ વેદા;
શ્રીમત્ કુવેર પ્રગટ ભયેરે, ખુદ ખાવન મહારાજ,
નારણદાસ શરણાંગત, આપ ગરીબ નવાજ. પરમ. ૬

પદ – ૩

(રાગ/ફેર)

શ્રીગુરુ પદ પંકજ પુજતાં, નર ભયા તે નિજરૂપ,
હું વારી જઉ, ભયા તે નિજ રૂપ... ... ...ટેક.

વાણી વિલાસીત જહાં લગેરે, દ્રષ્ટ પદારથ ભાત;
ઉપલો આલંબ તજાવી, દેખાડે નિજ જાત. શ્રીગુરુ. ૧
જળ અશુભ અવનિ તણુ, તે મિલત જાય ગંગ,
હોત સમોવડ સલિતા રૂપે, ભિન્નનાં એકુ અંગ. શ્રીગુરુ. ૨
કાષ્ટ સંગ કરે હુતાશનનો, જાત બરણ કુળ ખોય;
નિકસે ધુમાદાર જાંહાં લગી, શિષ ગુરુ સમ હોય. શ્રીગુરુ. ૩
પારસ પરસત લોહ પલટત, કીટ ભ્રંગિ હોય,
ઋતુ સંયોગે વિશ્વ સઘળુ, એહી દ્રષ્ટાંતે જોય. શ્રીગુરુ. ૪
બોયા બિજ ભયા વૃક્ષ સફૂરણ, પ્રગટિ ઋતુ તબ બિજ,
આરતવંત નર ગુરુને આધિન, તબ દેવે ગુરુ રિઝ. શ્રીગુરુ. ૫
ગમ પામ્યો નિજ ગુરુ તણી, તેને અંતર ન એકુ ઓટ;
અલખ આપ મમ લક્ષ રૂપે; લગી પ્રેમકી ચોટ. શ્રીગુરુ. ૬
રવિ રથમે બેસી ફરે તેને, તિમીર ન વ્યાપે લેશ;
સુર શ્રીમંત્ કુવેર શરણ, દાસ નારણ ઉપદેશ. શ્રીગુરુ. ૭

કાગળ

કાગળ શિષ્ય મોકલે,
અંગિકાર કરો ગુરુદેવ. ...ટેક.
અમરપુર નિજ ધામમે,
તાંહાં અલખ પુરુષનો વાસ રે;
અદ્વૈત દધિ બિચમાં ભર્યો રે,
નવ થાય ગતિકો સમાસ. ...કાગળ. ૧
વિકટ મારગ વસમો અતિ,
નવ આવે નવ કોઈ જાય રે;
સનેહી સાયભો તહાં વસે રે,
તેને ખબર તે કોણ પહોંચાય. ...કાગળ. ૨

ઉમંગ કાગળ પર લીયો ને,
પ્રેમ તણી રૂશનાઈ રે;
વિભકિત કલમ નિજ કરણની રે,
શ્રી પરમગુરુ ગમ પાઈ....કાગળ. ૩
લિટિ ખિંચી હકની ને,
અંક અંશ નિહાર રે;
ન્યૂનાધિક કાનો માતરા રે,
વરતે છે એ વિધિ સંસાર....કાગળ. ૪
નઘા યંત્ર ગતિ તારમાં,
આશે અરથ અપાર રે;
પરમ ચતુર ચેતન અતિ રે,
ગતિ જણાવુ છુ તે લગાર....કાગળ. ૫
વિનંતિ સૂણજો માહેરી,
કરુણેશ ધરજો કાન રે;
મોજ કરવાને મોકલ્યો રે,
યાંહાં તો દુઃખ દરિયા સમ જાણ....કાગળ. ૬
મિત્ર કરી સુર મોકલ્યા,
થયા સર્વે દુઃખ દેનાર રે;
અશકમે અથડાવીયો રે,
તેથી કોણ છોડાવનહાર....કાગળ. ૭
ત્રિગુણ હરે નિજ જ્ઞાનને,
અંતઃક્રણ રચ્યાં અંગ રે;
ઈંદ્રિયોનો ઉમંગ અતિ ઘણો રે,
તે તો પાડે ભજનમાં ભંગ....કાગળ. ૮
અકલ આરત સુરત સમરધિ,
આપી દીન દયાળ રે;
જ્ઞાન ભકિત વૈરાગના રે,
કોઠાર દીયા સબ તાલ....કાગળ. ૯

મહેર કરીને મોકલો,
અનુભવ ગતિ ભંડાર રે;
રણ છૂટુ આ જગતનું રે,
તો પામુ નિજ દેદાર....કાગળ. ૧૦
અદલ ઘંટ નિજ ધામમે,
જહાં અદલિ પુરુષ હંમેશ રે;
અંશ અનુકર્મી થયા વિના રે,
તહાં કેમ કરે પરવેશ....કાગળ. ૧૧
શ્રીમંત્ કુવેર કરુણા કરી,
નિરભે કીયા સબ અંશ રે;
નારણદાસ ગરીબકુ રે,
શરણે લેઈ મિટાઈ આકંક્ષ....કાગળ. ૧૨

રેકતો

ભેખકી ટેક સંસારમે શેષ હે,
વેશ વિસ્તાર કે યાર બહોરા;
વસ્તુ વેશાતિત વિશ્વ બૂઝે નહી,
સત્ગુરુ બાલ લહે સાર પુરા....૧
સારમે સાર દેદાર ભરપુર હે,
અખંડ અદ્વૈતમે હમાર નુરા;
સત્ગુરુકે યાર દેદાર દરશ્યા જબી,
પ્રગટ મહેબુર નિજ આપ સુરા....૨
આપ ઉદ્યોત પ્રકાશ જલહલ ભયા,
ગયા અજ્ઞાન સબ તિમિર તુરા;
શ્રીમંત્ કુવેર કે શરનમે સુખ હે,
દાસ નારણ લહી રહે હજુરા....૩

ખટ સંપત્તિ પદ

સમ ઈન્દ્રકો અશક સમાવન સુઘડ સહ્યાના,
દમ વિષે વહેવારા તજી રખે દમ પરધાના. ૧
ઉપરતિતિ હાસ નાસકી રખે ન કબહી,
તિતિક્ષણા તિતિક્ષ પણે વરતે અંતસકરણ તબહી. ૨
શ્રધ્ધા સાધન સંજુક્ત વર્ચનાર્થ વિવિધ વિલોકે,
સમાધાન સત્ અન્વય ગતિ અર્થ અલોકે. ૩
એ ખટ સંપતિસે વૃત વિરામે સંત ભયેવુ,
શરણ ગયે જે જન મોરા પદ્ પ્રગટ પયેવુ. ૪
શ્રીમંત કુવેરકે શરણ સુઘડ મહા સંત સહ્યાના,
નારણદાસ નિજ આસ પતિપદ પરમ પયાના. ૫

રવેણી પદ

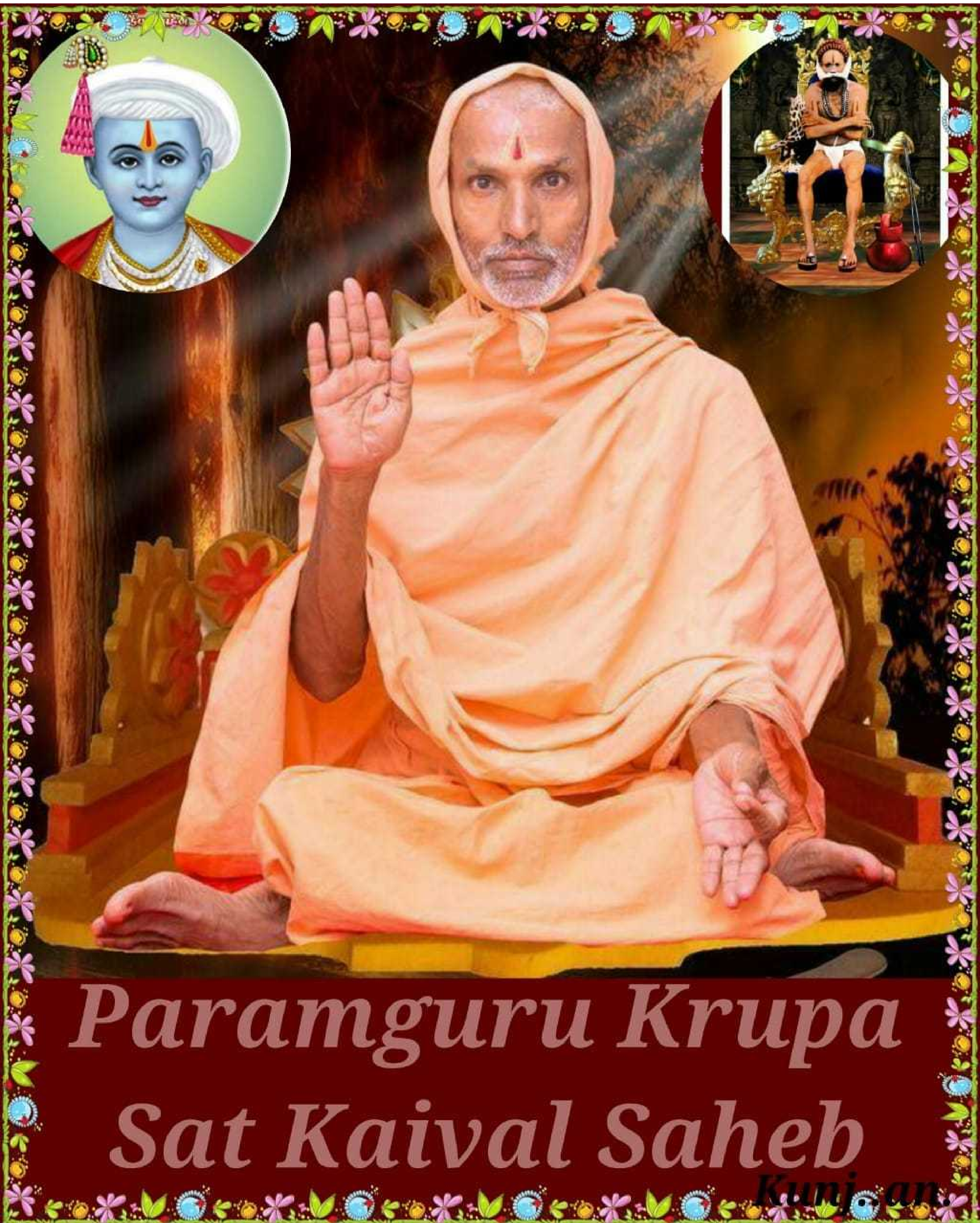
સંત લક્ષ સૂનો સબ સજનેતુ, પરમ ક્રિપાલ દ્રોહ નહિ હેતુ,
ક્ષીમાવંત સત્ જીનુ ભાસન, નીધા રહિત દ્વંદ સબ સાહાસન. ૧
પર ઉપગાર રુદે નહી મમતા, દેહો અસ્મી પખ તજી ગ્રહે સમતા,
કામ પરે બુધી થીર રહેઉ, ઈન્દ્રિ જીત કોમલતા ગ્રહેઉ. ૨
સદાચાર સંગ્રહે નહિ કબહુ, લઘુ આહાર ત્રપતી નહિ અબહુ,
હરદે શીતલ વિચારહી નિત્ય, ધર્મ આપનો ગ્રહે તજી અનિત્ય. ૩
સાવધાન ઓરુ રહિત વિકારા, ધીરજવંત દયા અધિકારા,
શોક મોહ ઓરુ ક્ષુધા પિપાસા, જરા મૃત્યુ તજી ખટ પાસા. ૪
આપ માન અપમાન ન જાને, ઓસનીકો બહુ માનહી ગને,
જો કોઈ શરણાંગતહી આવે, તાકુ જૌ ત્યૌ જ્ઞાન ઉપજાવે. ૫
સબકુ મિત્ર શુભાશુભ જાને, દ્રઢ વિશ્વાસ સકલ હરિ માને,
ગુરુ આધિન દીન હોય રહેવુ, સાધનકો બલ કદી ન ગ્રહેઉ. ૬

હરિ ગુરુ સંત સત્ કરી માને, કબહુ ભૂલી ન આપુ આને,
યેસે સંત નીજ સંત કહાવે, તાકે સંગ ભક્તિ કો પાવે. ૭
દેશ ઓરુ કાલ રહિત સબ આત્મં, ચીદાનંદ મયે પ્રભુ પરમાત્મ,
એ લક્ષણ નીજ સંત સોહાવે, પરમગુરુ દેવે જબ પાવે. ૮
પુરન ક્રીપા જીનું મીલહી સોહાગ, નીજપતિકો જીનુકો અનુરાગ,
શ્રીમત કુવેર સ્વામી સદ સાચે, નારણદાસ નીજ ચરનપે રાચે. ૯

પદ : રાગ-કનડો

આજ મનોરથ પુરન જાણ્યો, સબ સુખદાયક લાયક સ્વામી,
મહેર કરી બોઈ દીયો નીજ બાન્યો. આજ ટેક....૧
નયેતિ નિગમ તિત સંત પોકારે, અજ અદ્વૈત અલખહી બખાન્યો,
લખીત લેખ લક્ષ વેખ વિપુધારી, મીલત મમ સુખ સબહી સરાન્યો. ..આજ..૨
ભઈ સોહાગન સાંમીકી સંઘે, રંગ લગ્યો દુઃખ ભંગ ભયાન્યો,
ચરન કમલ મુકરંદકે કારન, ઘરત અસક મધુપહી મન માન્યો. ..આજ..૩
મુક્તિ ચતુર સબહી જન ચાહત, નવધાસે મનહી લપટાનો,
તીત પતિ રહત વિત નહિ પાવે, એહી વિધિ ભવ ભરમેહી ભૂલાન્યો. ..આજ..૪
ગુન શક્તિ કીનુ જોત્ય ઉપાસી, કેતેક દસુ દરવેસ સરાન્યો,
અખંડપતિ જીનુ ગતિ સચરાચર, સો સાહેબ સબકે ન પેચાન્યો. ..આજ..૫
અનંત બ્રહ્માંડપતિ રતી મમ અંકિત, પૂરવ સમંધ સનેહતે જાન્યો,
શ્રીમત્ કુવેરકે ચરન કમલ પર, દાસ નારણકો હી મન માન્યો. ..આજ..૬

Paramguru Krupa
Sat Kaival Saheb
Kunj..an.

મહંતશ્રી મોહનદાસજી ગુરૂશ્રી લક્ષ્મણદાસજી

સંધી મેળવી સ્વરૂપકી, અરૂપ હતી જેહી વાત;
ગુરૂ ગમ વાળા સમઝશે, પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ સાક્ષાત

સુક્ષ્મ દ્રષ્ટિ પસારતા, જ્ઞાની સમઝે ભેદ;
અણ સમજુને અજાણ છે, કરે શબ્દ ઉછેદ

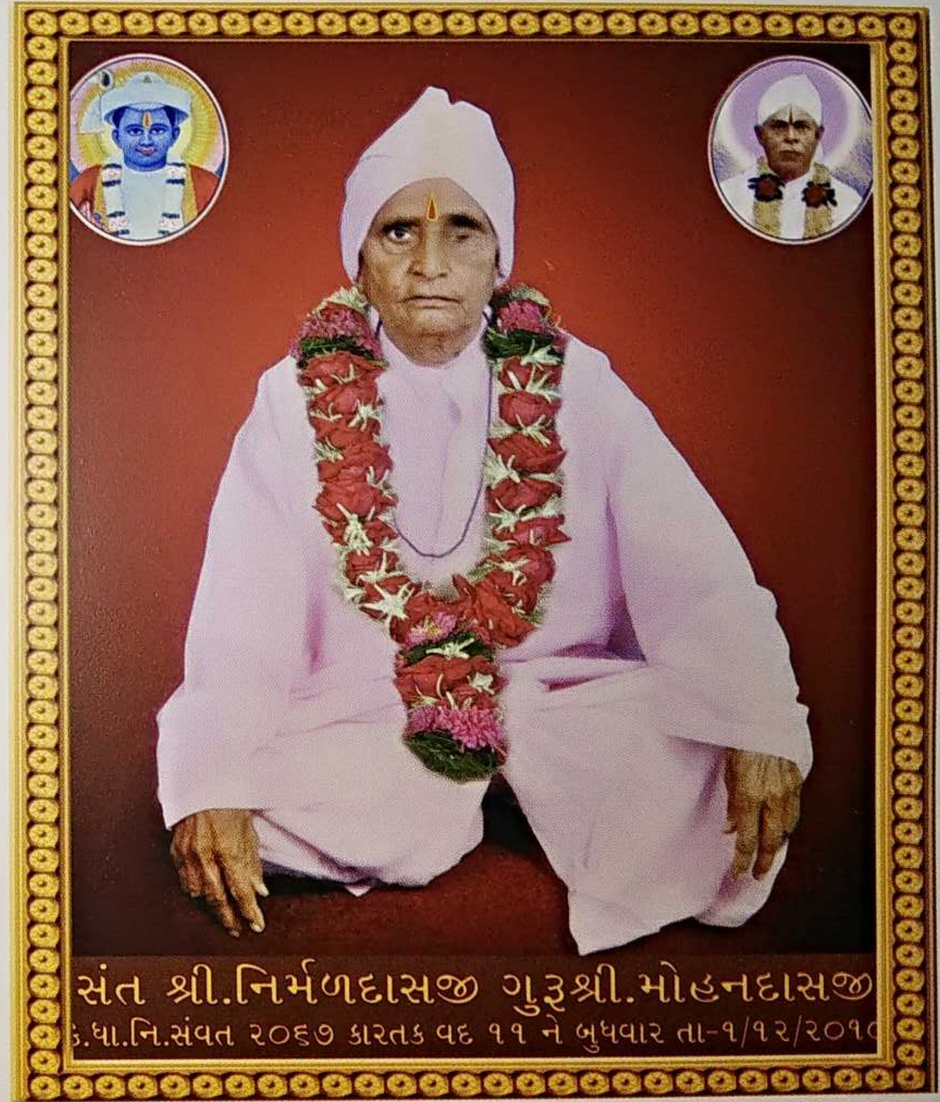
મોહન મરમ સમજી ગયો, લહ્યો ગુરૂ ગમ સાર;
ગુરૂ લક્ષ્મણ લક્ષે કરી, ઉતરવા ભવ પાર

મહંત શ્રી સરજ્યુદાસજી
ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી

એકલ પ્રેમ પહોંચે નહી, જહાં જહાં જાય ફસાય,
જબ સતગુરૂપે ઉપજે, પ્રેમ અમુલ કહેવાય.

સંત શ્રી નિર્મળદાસજી
ગુરૂશ્રી મોહનદાસજી

પ્રેમ નેમ પ્રીત્યે કરી, ધરો શ્રીમંત કુવેર શરન;
નારણદાસ નિશ્ચે કહે, મીટે જનમને મરણ.

શ્રીમંત કરુણાસાગર ભગવાન મંદિર

ડુંભાલ - સુરત.